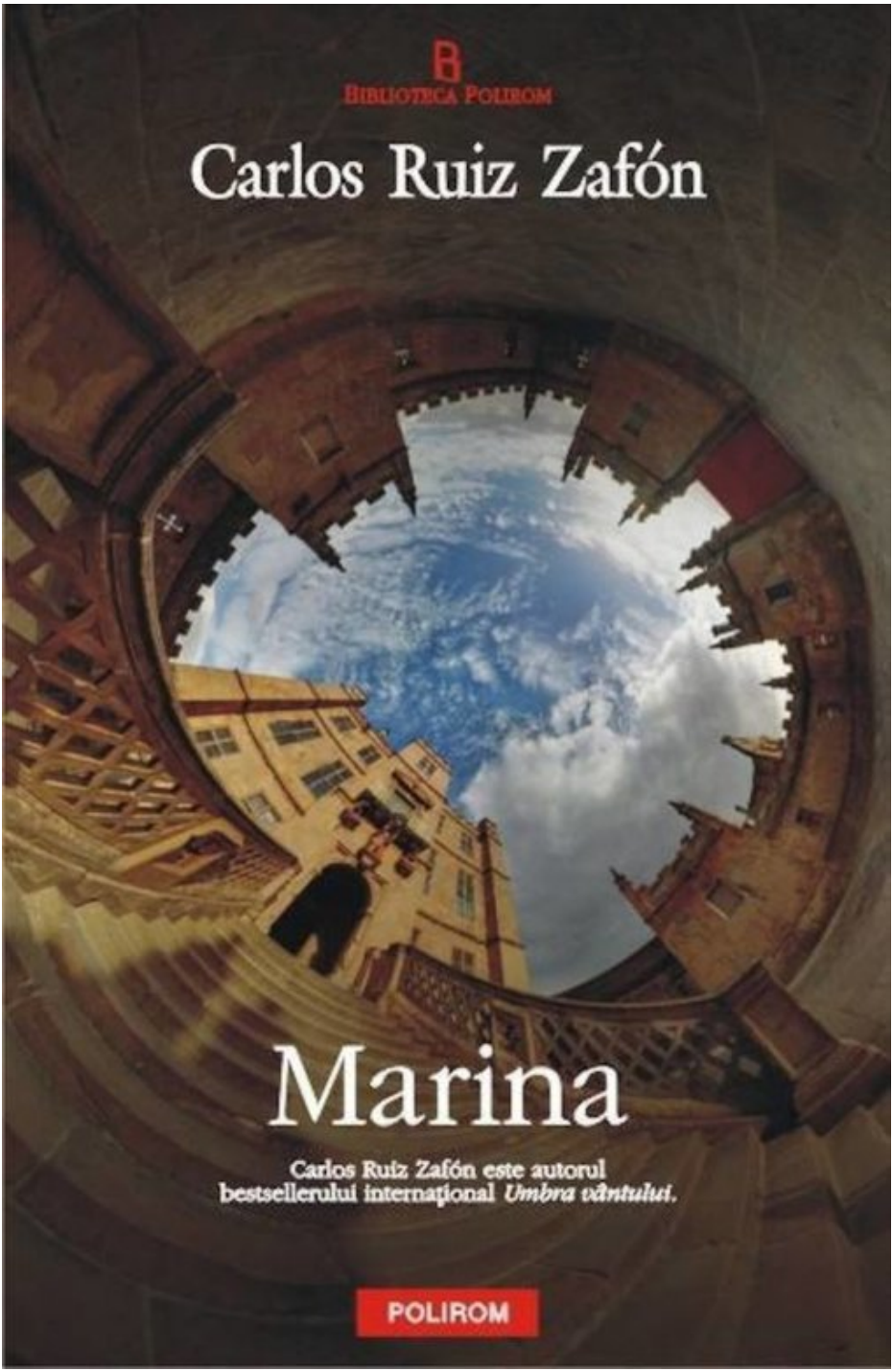
B
Biblioteca Polirom
Carlos Ruiz Zafón
Marina
Carlos Ruiz Zafón este autorul
bestsellerului internațional Umbra vântului.
POLIROM

În Barcelona de la sfârşitul anilor '70, se naşte prietenia stranie dintre Óscar Drai, un adolescent pasionat de mister şi aventură, şi tânăra Marina, care locuieşte cu tatăl său, pictorul Germán, într-un mic castel enigmatic. Din câte află Óscar, cei doi ascund secrete de familie dintre cele mai întunecate, în care se amestecă imaginea unei fabrici de proteze ortopedice, cadavre readuse la viaţă, monştri şi poveşti de dragoste neobişnuite.

CARLOS RUIZ ZAFÓN

MARINA

Traducere din limba spaniolă şi note de Ileana Scipione
Titlul original: *Marina,* 1999

POLIROM, 2013

Versiune ebook: v1.0, decembrie 2017

Prietene cititor,

Am gândit întotdeauna că orice scriitor, fie că o admite, fie că nu, are în biblioteca lui câteva titluri favorite. Predilecția pentru ele n-are aproape niciodată legătură cu valoarea literară intrinsecă a operei sau cu bogăția ori sărăcia pe care i le-a adus publicarea ei. Dintr-un motiv ciudat, el se simte mai apropiat de unele dintre personajele create, fără să poată explica prea bine de ce. Dintre toate cărțile pe care le-am publicat de când am început să exercit strania meserie de romancier, prin 1992, favorita mea este *Marina.*

Am scris acest roman la Los Angeles, în 1996 şi 1997. Aveam pe atunci aproape treizeci şi trei de ani şi începeam să bănuiesc că ceea ce un nătărău numise „prima tinerețe" îmi scăpa printre degete cu o viteză de crucişător. Mai înainte, publicasem trei romane pentru adolescenți şi, curând după ce am început să scriu *Marina,* am fost sigur că ea avea să fie ultima de acest gen. Pe măsură ce romanul avansa, întreaga lui istorie începea să miroasă a rămas-bun, iar când eram aproape gata am avut impresia că o parte din mine, ceva ce nici astăzi nu ştiu foarte bine ce era, dar care îmi lipseşte zilnic, a rămas în el pe vecie.

E posibil ca *Marina* să fie romanul cel mai greu de definit şi clasificat, dar şi cel mai personal, poate, dintre toate cele pe care le-am scris. Ca o ironie a sorții, publicarea sa mi-a provocat cele mai multe necazuri. Acest roman a supraviețuit unui deceniu de ediții dintre cele mai proaste şi adeseori frauduloase, care uneori, fără ca eu să fi putut face prea mult pentru a o putea evita, au deconcertat mulți cititori prin încercarea de a-l prezenta drept altceva decât era. Chiar şi aşa, cititori de toate vârstele şi condițiile tot mai descoperă câte ceva în paginile lui, ajungând la mansarda sufletului despre care ne vorbeşte naratorul Óscar.

Marina revine, în fine, acasă, iar cititorii descoperă acum pentru întâia oară povestea încheiată de Óscar în locul ei, în condițiile mereu visate de autor. Poate că, ajutat de ei, acum voi putea înțelege de ce acest roman e tot atât de prezent în memoria mea ca în ziua când l-am încheiat şi am să-mi amintesc, cum ar zice Marina, ceea ce nicicând nu s-a petrecut.

C.R.Z.
Barcelona, iunie 2008

Marina mi-a zis odată că nu ne aducem aminte decât ceea ce nicicând nu s-a petrecut. Avea să treacă o veşnicie până să-i pătrund spusele. Dar mai bine să încep cu începutul, care în acest caz e sfârşitul.

În mai 1980, am dispărut de pe lume timp de o săptămână. Şapte zile şi şapte nopți, n-a ştiut nimeni unde eram. Prieteni, colegi, profesori şi chiar poliția s-au mobilizat în căutarea fugarului pe care unii îl credeau deja mort sau pierdut pe străzi rău famate, în urma unui atac de amnezie.

O săptămână mai târziu, un polițist în civil a crezut că mă recunoaşte: descrierea se potrivea. Suspectul hoinărea prin gara Franța ca un suflet pierdut printr-o catedrală de fier şi ceață. Agentul s-a apropiat de mine ca într-un roman negru. M-a întrebat dacă eram Óscar Drai şi dacă nu cumva eram tânărul dispărut fără urmă din internatul şcolii unde învăța. Am consimțit fără să-mi dezlipesc buzele. Îmi aduc aminte cum i se reflecta bolta gării în sticla ochelarilor.

Ne-am aşezat pe o bancă de pe peron. Polițistul şi-a aprins cumpătat o țigară. A lăsat-o să ardă fără s-o ducă la buze. Mi-a spus că o grămadă de oameni aşteptau să-mi pună numeroase întrebări la care era convenabil să am răspunsuri bune. Am consimțit iar. M-a privit în ochi, studiindu-mă. „Uneori, să spui adevărul nu-i o idee bună, Óscar”, a zis. Mi-a întins câteva monede şi mi-a cerut să-mi sun tutorele la internat. Aşa am şi făcut. Polițistul a aşteptat să formez numărul. Apoi mi-a dat bani de taxi şi mi-a urat noroc. L-am întrebat de ce credea că n-am să dispar din nou. M-a privit lung. „Nu dispar decât cei care au unde să se ducă”, a răspuns scurt. M-a întovărăşit până în stradă, unde şi-a luat rămas-bun, fără să mă întrebe unde fusesem. L-am văzut cum se îndepărta pe Paseo Colón[1]. Fumul țigării neatinse îl urma ca un câine credincios.

În ziua aceea, fantoma lui Gaudí modela în Barcelona

nori imposibili pe cerul în care privirea se pierdea. Am luat un taxi până la internat, unde presupuneam că mă aştepta plutonul de execuție.

Vreme de patru săptămâni, profesori şi psihologi şcolari m-au pisat să le destăinui taina mea. Am mințit, oferind fiecăruia ce voia să audă sau ce putea să accepte. Cu timpul, toți s-au străduit să se prefacă, arătând că uitaseră de acel episod. Iar eu le-am urmat exemplul. Nicicând n-am dezvăluit nimănui adevărul despre cele petrecute.

Pe atunci, nu ştiam că, mai devreme sau mai târziu, oceanul ne înapoiază amintirile pe care le-am îngropat în apele lui. După cincisprezece ani, mi-a revenit amintirea acelei zile. L-am revăzut pe băiat hoinărind prin cețurile gării Franța, iar numele Marinei s-a reaprins, ca o rană recentă.

Toți avem un secret sub cheie în mansarda inimii. Acesta e secretul meu.

1

La sfârşitul anilor 1970, Barcelona era un miraj de bulevarde şi străduțe pe care puteai să te întorci cu treizeci sau patruzeci de ani în trecut, doar trecând pragul unei case cu portăreasă ori al unei cafenele. Timpul şi memoria, istoria şi ficțiunea se topeau în acel oraş fermecător ca acuarelele în ploaie. M-am dus acolo, în ecoul acelor străzi ce nu mai sunt, unde catedrale şi edificii desprinse din poveşti au țesut decorul istoriei mele.

Pe atunci, aveam cincisprezece ani şi muream de urât între pereții unui internat cu nume de sfânt de lângă şoseaua ce ducea spre Vallvidrera. În acele zile, mahalaua Sarriá tot mai avea aerul de sătuc eşuat pe malul metropolei moderniste. Liceul meu se înălța la capătul de sus al unei străzi ce pornea din Paseo de la Bonanova[2]. Fațada lui monumentală sugera mai curând un castel decât o şcoală. Iar silueta lui ascuțită, de culoarea argilei, era un joc de cuburi cu bastioane, arcuri şi aripi pitite în neguri.

În jurul liceului era o cetate de grădini, fântâni, iazuri mlăştinoase, curți interioare şi pâlcuri de pini fermecați. În jurul lui, edificii sumbre adăposteau bazine învăluite în vapori fantomatici, săli de gimnastică în care domnea liniştea şi capele întunecoase unde figuri de sfinți surâdeau în lumina lumânărilor. Clădirea avea patru etaje, plus două pivnițe şi un pod unde locuiau puținii preoți care aveau şi funcția de profesori. Camerele internilor se aflau la etajul patru, de-a lungul unor coridoare cavernoase. Aceste galerii interminabile erau mereu învăluite în penumbră, într-un ecou spectral.

Îmi petreceam zilele visând cu ochii deschişi în sălile de clasă ale acelui castel imens, în aşteptarea minunii care avea loc în fiecare zi la ora cinci şi douăzeci după-amiaza. La acea oră magică, soarele îmbrăca ferestrele în aur

lichid. Suna clopoțelul care anunța sfârşitul orelor, iar noi, internii, ne bucuram de aproape trei ore libere înainte de cina din marele refectoriu. În principiu, acest timp trebuia să fie alocat studiului şi meditației spirituale. Nu-mi aduc aminte să mă fi dedicat vreuneia din aceste nobile sarcini în zilele petrecute acolo.

Acesta era momentul meu preferat. Evitam controlul de la poartă şi mă aventuram în explorarea oraşului. Obişnuiam să mă întorc la internat chiar înainte de cină, mergând pe vechile străduțe şi bulevarde ce începeau să se cufunde în întuneric. În timpul acelor lungi plimbări aveam o senzație îmbătătoare de libertate. Imaginația mea zbura pe deasupra clădirilor şi se ridica până la cer. Pentru câteva ore, străzile Barcelonei, internatul şi odaia mea sinistră de la etajul patru se evaporau. Pentru câteva ore, cu doar două monede în buzunar, eram cel mai norocos om din univers.

Adesea, picioarele mă duceau până în locul care pe atunci se numea mahalaua Sarriá, cu o mică pădure pierdută pe tărâmul nimănui. Majoritatea caselor senioriale aflate la nord de Paseo de la Bonanova erau încă în picioare, chiar dacă ajunseseră nişte ruine. Străzile din jurul internatului desenau un oraş-fantomă. Ziduri acoperite de iederă împiedicau revărsarea grădinilor sălbatice în mijlocul cărora se ridicau monumentalele reşedințe. Palate invadate de vegetație, abandonate, în care amintirile păreau că plutesc asemenea cetii. Multe dintre aceste case îşi aşteptau sfârşitul, altele fuseseră jefuite de-a lungul anilor. Unele, totuşi, erau încă locuite.

Ocupanții lor erau membrii uitați ai unor familii ruinate. Oameni ale căror nume erau scrise cu caractere mari în ziarul *La Vanguardia* pe când tramvaiele trezeau suspiciunea în legătură cu invențiile moderne. Ostatici ai trecutului muribund, ce refuzau să abandoneze corabia în derivă. Se temeau că, dacă aveau să calce dincolo de zidurile caselor lor mizere, trupurile urmau să li se

risipească în vânt precum cenuşa. Zăceau, prizonieri în lumina candelabrelor. Uneori, când treceam cu pas grăbit prin fața gardurilor de fier ruginit, mi se părea că zăresc priviri suspicioase în spatele zidurilor decolorate.

Într-o după-amiază de la sfârşitul lui septembrie 1979, am hotărât să mă aventurez pe una dintre acele străzi flancate de mici palate în stil modernist, pe care n-o străbătusem până atunci. Strada făcea o curbă şi se termina cu un gard la fel cu multe altele. Mai departe se aflau rămăşițele unei vechi grădini, afectate de decenii de uitare. Printre bălării, se întrezărea silueta unei case cu două caturi. Fațada ei sumbră se înălța din spatele unei fântâni cu sculpturi, pe care timpul o îmbrăcase în licheni şi muşchi.

Începea să se lase întunericul şi locul mi s-a părut cam sinistru. Mă copleşea o tăcere de moarte, doar vântul slab aducea un avertisment fără vorbe. Am înțeles că ajunsesem într-o zonă „moartă” din cartier. Am decis că era mai bine să fac cale-întoarsă şi să revin la internat. Şovăind între fascinația morbidă pentru acel loc uitat şi bun-simț, am întrezărit doi ochi galbeni şi strălucitori care, aprinşi în beznă, mă pironeau ca două pumnale. Am înghițit în sec.

Blana cenuşie şi catifelată a unui motan se profila neclintită în fața gardului din jurul vilei. O vrăbiuță îi agoniza între fălci. La gâtul felinei atârna un clopoțel de argint. M-a cercetat cu privirea câteva clipe. Puțin după aceea, s-a întors şi a lunecat printre drugii de fier. L-am văzut pierzându-se în imensitatea acelui paradis blestemat, ducând vrabia pe ultimul ei drum.

Micuța fiară mândră şi sfidătoare m-a captivat. Judecând după blana lucioasă şi clopoțel, am intuit că avea un stăpân. Poate că în vilă se adăpostea ceva mai mult decât fantomele Barcelonei dispărute. M-am apropiat şi am pus mâinile pe stâlpii de la intrare. Fierul era rece. Ultimele lumini ale amurgului făceau să strălucească dâra lăsată prin pădure de sângele vrăbiuței.

Stropi de un roşu aprins trasau drumul prin labirint. Am înghițit iar în sec. Mai bine zis, am încercat. Aveam gura uscată. Ca şi cum ar fi ştiut ceva ignorat de mine, sângele îmi bătea puternic în tâmple. Am simțit poarta cedând sub greutatea mea şi am înțeles că era deschisă.

La primul meu pas înăuntru, luna lumina chipul palid al îngerilor de piatră ai fântânii. Mă priveau. Picioarele mi s-au înfipt în țărână. Aşteptam să-i văd sărind de pe socluri şi transformându-se în demoni cu gheare de lup şi limbi de şarpe. Dar nu s-a petrecut nimic. Am respirat adânc, gândindu-mă să renunț la imaginație sau, şi mai bine, la timida explorare a acelei proprietăți. O dată în plus, altcineva a hotărât în locul meu. Sunete celeste au invadat tenebrele grădinii ca un parfum. Le-am auzit susurând şi dăltuind o arie cu acompaniament de pian. Era cea mai frumoasă voce pe care o auzisem vreodată.

Melodia mi s-a părut familiară, dar n-am recunoscut-o. Melodia venea din casă. Am mers, hipnotizat, pe urma ei. Chipul luminii vaporoase se filtra prin uşa întredeschisă a unei galerii cu geamuri. Am recunoscut ochii motanului, care mă pironeau de pe glaful unei ferestre mari de la primul cat. M-am apropiat de galeria luminată din care izvorau acele sunete cu neputință de descris. Vocea aparținea unei femei. Înăuntru clipea haloul slab al unei sotnii de lumânări. Lumina dezvăluia trompa aurie a unui vechi gramofon, pe care se rotea un disc. Pe negândite, m-am surprins înaintând prin galerie, captivat de sirena din gramofon. Pe masa cu gramofonul, am distins o sferă strălucitoare. Era un ceasornic de buzunar. L-am luat şi l-am cercetat la flacăra lumânărilor. Acele stătuseră în loc, iar sfera se făcuse cioburi. Ceasornicul mi s-a părut de aur şi la fel de vechi ca şi casa în care eram. Ceva mai încolo, stătea cu spatele la mine un jilț uriaş, ce privea spre şemineul deasupra căruia am zărit portretul în ulei al unei femei în alb. Ochii ei mari şi cenuşii, trişti şi fără fund, dominau sala.

Brusc, vraja s-a făcut cioburi. O siluetă s-a ridicat din

jilț şi s-a întors spre mine. Plete albe şi ochi aprinşi ca jăraticul au strălucit în beznă. N-am putut zări decât două mâini imense şi albe care se întindeau spre mine. Cuprins de panică, am luat-o la goană spre uşă, iar în drum m-am împiedicat de gramofon şi l-am dat jos. Am auzit cum acul rănea discul. Vocea celestă s-a spart cu un geamăt infernal. M-am năpustit în grădină, simțind cum mâinile îmi atingeau cămaşa, şi am străbătut-o cu aripi la picioare, pe când frica îmi ardea în fiece por al trupului. Nu m-am oprit nicio clipită. Am fugit fără răgaz, neprivind în urmă, simțind că abia puteam respira. Eram deja acoperit de o sudoare rece; luminile internatului străluceau la vreo treizeci de metri.

M-am furişat spre uşa de lângă bucătărie, care nu era niciodată păzită, şi m-am târât până în odaia mea. Probabil că toți ceilalți interni erau de ceva vreme în sala de mese. Mi-am şters sudoarea de pe frunte şi, treptat, inima mea şi-a recăpătat ritmul obişnuit. Începeam să mă liniştesc, când am auzit că nodurile unor degete băteau în uşă.

— Óscar, e timpul să cobori la cină, a spus glasul unuia dintre tutori, iezuitul raționalist Seguí, care detesta să facă pe polițistul.

— Chiar acum, padre, am răspuns. O clipă.

M-am grăbit să-mi pun sacoul de rigoare şi am stins lumina din încăpere. Am zărit prin fereastră spectrul lunii, care se înălța deasupra Barcelonei. Abia atunci, am observat că încă mai aveam ceasornicul de aur în mână.

2

În zilele următoare, ornicul nenorocit mi-a devenit tovarăş nedespărțit. Îl luam peste tot cu mine şi chiar dormeam cu el sub pernă, căci mă temeam ca nu cumva să fie găsit şi să fiu întrebat de unde îl luasem. N-aş fi ştiut ce să spun. „Fiindcă nu l-ai găsit, ci l-ai furat”, îmi şoptea un glas acuzator. „Termenul tehnic e *furt şi violare de domiciliu”,* adăuga glasul care, ciudat, semăna suspect cu al celui ce dubla vocea lui Perry Mason.

Noapte de noapte, aşteptam răbdător să adoarmă toți colegii şi să-mi privesc comoara. De cum se instala liniştea, Cercetam ceasornicul la lumina lanternei. Nicio vinovăție de pe lume nu mi-ar fi putut slăbi fascinația trezită de prada primei mele aventuri din „crima dezorganizată”. Ornicul era greu şi părea din aur masiv. Sfera de cristal spartă ducea cu gândul la o lovitură ori căzătură. Am presupus că impactul îi distrusese mecanismul şi împietrise acele pe vecie la şase şi douăzeci şi trei. Pe dosul lui puteam citi:

Pentru Germán, în care glăsuieşte lumina.
K.A.
19.01.1964

Mi s-a năzărit că ceasornicul valora, probabil, o avere, iar remuşcările n-au întârziat. Vorbele gravate mă făceau să mă simt ca un hoț de amintiri.

Într-o zi de joi mânjită de ploaie, am decis să-mi împărtăşesc secretul cuiva. Cel mai bun prieten pe care îl aveam în internat era un puşti nervos, cu ochi pătrunzători, care stăruia să răspundă la sigla JF, deşi aceasta avea o legătură prea mică ori inexistentă cu numele lui real. JF avea un suflet de poet eliberator şi o minte atât de ascuțită, încât uneori îşi tăia limba cu ea. Avea un trup debil, şi era suficient să menționezi

cuvântul „microb” pe o rază de un kilometru pentru ca el să creadă că se molipsise de ceva. Odată, am căutat într-un dicționar cuvântul „ipohondru” şi i-am făcut o fotocopie.

— Poate nu ştii că biografia ta se află în Dicționarul Academiei Regale, l-am anunțat.

A privit scurt fotocopia şi mi-a aruncat o privire-crampon.

— Încearcă să cauți la „i” de la „idiot” şi ai să vezi că nu-s singura celebritate, a replicat JF.

În acea zi, în curte, la ora recreației de la amiază, JF şi cu mine ne-am strecurat în întunecoasa sală de festivități. Paşii noştri trezeau pe coridorul central ecoul unei sotnii de umbre ce păşeau pe vârfuri. Lumina de culoarea oțelului cădea în două fascicule pe scena prăfuită. Ne-am aşezat în poiana de lumină, în fața rândurilor de scaune goale, ce se topeau în beznă. Răpăitul ploii zgâria geamurile de la etajul întâi.

— Ei bine, a răbufnit JF, la ce atâta mister?

Fără să scot vreun cuvânt, am scos ceasornicul şi i l-am întins. JF a ridicat din sprâncene şi l-a evaluat. L-a prețăluit pe îndelete timp de câteva clipe, apoi mi l-a înapoiat cu o privire intrigată.

— Ce părere ai? am întrebat.

— Cred că-i un ceasornic, a replicat JF. Cine mai e şi Germán ăsta?

— N-am nici cea mai vagă idee.

Am început să-i relatez amănunțit aventura pe care o trăisem în urmă cu câteva zile în vila părăginită. JF mi-a ascultat înşiruirea faptelor cu răbdarea şi atenția aproape ştiințifice ce-l caracterizau. La sfârşit, a părut să cântărească totul înainte de a-mi împărtăşi primele impresii.

— Vrei să zici că l-ai furat, a conchis.

— Nu asta-i chestiunea, am obiectat.

— Ar trebui văzut ce crede acest Germán, a obiectat JF.

— Acest Germán e mort, probabil, de mult, am sugerat, nu prea convins.

JF şi-a frecat bărbia.

— Mă întreb ce va spune Codul Penal despre furtul cu premeditare de obiecte personale şi ceasornice cu dedicație, a subliniat prietenul meu.

— N-a existat nici premeditare, nici vreun copil mort, am protestat. Totul s-a petrecut brusc, n-am avut vreme să gândesc. Când am observat că ceasornicul era la mine, era deja târziu. Şi tu ai fi făcut la fel în locul meu.

— În locul tău, eu aş fi făcut un stop cardiac, a precizat JF, care era omul mai curând al vorbelor decât al acțiunii. Presupunând că aş fi fost atât de nebun încât să intru în vila aceea pe urmele unui motan luciferic. Ar trebui să ştii ce tipuri de germeni se pot lua de la o asemenea dihanie.

Am tăcut câteva clipe, ascultând ecoul ploii în depărtare.

— Mă rog, a conchis JF, ce-i făcut e bun făcut. Doar n-ai de gând să te mai întorci acolo, nu-i aşa?

Am zâmbit.

— Singur, nu.

Ochii prietenului meu s-au făcut cât cepele.

— A, nu! Nici gând.

Chiar în după-amiaza aceea, la sfârşitul cursurilor, JF şi cu mine am şters-o pe uşa de la bucătărie şi ne-am îndreptat spre strada misterioasă ce ducea la micul palat. Pe carosabilul pietruit era plin cu bălți şi frunze uscate. Un cer amenințător acoperea oraşul. JF era mai palid decât de obicei, căci nu era în apele lui. Vederea cotlonului prins în trecut îi strângea stomacul, făcându-i-l cât un testicul. Liniştea era asurzitoare.

— Eu cred că ar fi mai bine să ne întoarcem şi s-o ştergem de aici, a murmurat, dând câțiva paşi înapoi.

— Nu te purta ca o găină.

— Nu apreciem găinile la justa valoare. Fără ele n-ar fi nici ouă, nici…

Pe neaşteptate, un clinchet de clopoțel s-a risipit în vânt. JF a amuțit. Ochii galbeni ai motanului ne priveau. Brusc, a şuierat ca un şarpe şi a scos ghearele la noi. Pe spate, blana i s-a zbârlit, iar printre buze i s-au arătat colții ce luaseră viața unei vrăbii cu câteva zile în urmă. În depărtare, un fulger a aprins lumini pe bolta cerească. Am schimbat o privire cu JF.

Peste cincisprezece minute, stăteam pe o bancă lângă iazul din claustrul internatului. Ceasornicul era tot la mine în buzunar. Mai greu ca niciodată.

Şi acolo a rămas tot restul săptămânii, până sâmbătă în zori. Când dădea să se crape de ziuă, m-am trezit cu vaga senzație că visasem vocea din gramofon. Dincolo de fereastră, Barcelona se aprindea pe o pânză cu umbre de un roşu intens, o pădure de antene şi acoperişuri-terasă. Am sărit din pat şi am căutat blestematul de ceas care îmi fermecase viața în ultimele zile. Ne-am privit unul pe altul. În sfârşit, gata să înfrunt misiuni absurde, am decis să pun capăt situației. Aveam să-l dau înapoi.

M-am îmbrăcat în tăcere şi am traversat în vârful picioarelor coridorul întunecos de la etajul patru. Nimeni n-avea să-mi observe absența până la zece ori unsprezece dimineața. La ora aceea speram să fiu înapoi.

Afară, străzile zăceau sub tulburea mantie purpurie ce învăluie zorii în Barcelona. Am coborât până în strada Margenat. Cartierul Sarriá se deştepta în jurul meu. Norii îl pieptănau de la mici înălțimi, captând primele lumini din haloul auriu. Fațadele caselor se desenau printre fisurile negurii şi franzele uscate ce zburau la voia întâmplării.

N-am întârziat să dau de acea stradă. M-am oprit o clipă pentru a sorbi tăcerea, pacea ciudată ce domnea în acel colț pierdut al oraşului. Începeam să simt că lumea se oprise odată cu ornicul pe care îl purtam în buzunar, când am auzit un sunet în spatele meu.

M-am întors şi am asistat la o imagine de vis.

3

O bicicletă se ivea molcom din neguri. O fată în rochie albă suia dealul, pedalând spre mine. Prin transparența zorilor şi vata cețurilor îi ghiceam silueta. Unduind, pletele lungi, de culoarea fânului, îi acopereau chipul. Am înlemnit văzând cum se apropia de mine şi am rămas ca un imbecil lovit de paralizie. Bicicleta s-a oprit la vreo doi metri distanță. Ochii, sau propria-mi fantezie, au intuit contururile picioarelor zvelte ce coborau pe pământ. Apoi au urcat pe rochia desprinsă dintr-un tablou de Sorolla[3] şi s-au oprit la ochii de un cenuşiu atât de adânc, că puteai cădea în ei. Mă pironeau sarcastic. Am zâmbit, oferindu-le expresia mea cea mai idioată.

— Eşti tipul cu ceasul, a zis fata pe un ton ce rima cu forța privirii.

Am socotit că avea, probabil, vârsta mea, poate un an mai mult. Să ghicesc vârsta unei femei era, pentru mine, o artă sau o ştiință, niciodată o distracție. Avea pielea la fel de palidă ca rochia.

— Locuieşti aici? am bâiguit, arătând spre gard. Abia dacă a clipit. Ochii ei mă sfredeleau cu atâta furie, încât abia peste două ceasuri mi-am dat seama că pentru mine fata era ființa cea mai uimitoare pe care o văzusem, ori speram s-o văd, în viața mea. Punct şi de la capăt.

— Şi cine eşti tu ca să întrebi?

— Presupun că-s tipul cu ceasornicul, am improvizat. Mă cheamă Óscar. Óscar Drai. Am venit să-l înapoiez.

Nelăsând-o să replice, l-am scos din buzunar şi i l-am întins. Când să-l ia, fata mi-a înfruntat pentru câteva clipe privirea. Am văzut că avea mâna la fel de albă ca a unei păpuşi de zăpadă şi purta o verigă din aur pe inelar.

— Era deja spart când l-am luat, am lămurit-o.

— E spart de cincisprezece ani, a murmurat, fără să se uite la mine.

Când, în sfârşit, a ridicat privirea, m-a privit de sus

până jos, de parcă evalua o mobilă veche ori ceva de nimic. Ceva din ochii ei mi-a spus că n-avea mare încredere în hoții de teapa mea; probabil că mă trecuse la categoria idioților ori a proştilor obişnuiți. Fața de iluminat pe care o arborasem nu-mi era de prea mare ajutor. Fata a ridicat dintr-o sprânceană, a surâs enigmatic şi mi-a înapoiat ceasornicul.

— Tu l-ai luat, tu să-l dai înapoi stăpânului său.

— Dar…

— Ceasul nu-i al meu, m-a lămurit fata. Ci al lui Germán.

Menționarea acelui nume a chemat viziunea siluetei enorme, cu plete albe, care mă surprinsese în galeria vilei cu câteva zile în urmă.

— Germán?

— Tatăl meu.

— Şi tu cine eşti?

— Fiica lui.

— Voiam să spun, cum te numeşti?

— Ştiu perfect ce voiai să spui, a replicat fata.

Fără să mai adauge ceva, a încălecat iar pe bicicletă, trecând de gardul de la intrare. Înainte de a se pierde în grădină, s-a răsucit uşurel. Ochii ei râdeau de mine în hohote. Am oftat şi am urmat-o. Vechiul meu cunoscut, motanul, mi-a urat bun venit. Mă privea cu disprețul obişnuit. Mi-am dorit să fiu un doberman.

Am traversat grădina, escortat de felină. Am ocolit jungla şi am ajuns la fântâna cu heruvimi. Bicicleta era rezemată de ea, iar stăpâna ei scotea o plasă din coşul aflat în fața ghidonului. Mirosea a pâine proaspătă. Fata a scos din plasă o sticlă cu lapte şi a îngenuncheat pentru a umple o ceaşcă de pe jos. Animalul a fugit ca din puşcă la micul său dejun. Părea un ritual cotidian.

— Credeam că mâța ta mănâncă doar păsări fără apărare, am zis.

— Doar le vânează. Nu le mănâncă. E o chestiune de teritoriu, m-a lămurit, ca pe un copil. Îi place laptele. Aşa-

i, că-ți place laptele Kafka?

Felina kafkiană i-a lins degetele în semn că era de acord cu ea. Fata a surâs cald, mângâind motanul pe spate. Iar muşchii de pe spate i s-au desenat pe pliurile rochiei. Chiar atunci, a ridicat privirea şi m-a surprins privind-o şi lingându-mi buzele.

— Şi tu? Ai luat micul dejun? a întrebat.

Am dat din cap, în semn că nu.

— Atunci, trebuie să-ți fie foame. Tuturor proştilor le e foame, a zis. Vino, intră să mănânci ceva. O să te simți bine cu stomacul plin şi o să-i explici lui Germán de ce i-ai furat ceasornicul.

Bucătăria era o încăpere mare din spatele casei. Neaşteptatul meu mic dejun a constat din cornurile aduse de fată de la patiseria Foix, din piața Sarriá. Mi-a dat o cană imensă cu cafea şi lapte şi s-a aşezat în fața mea, în timp ce eu devoram festinul cu lăcomie. Mă privea cu un amestec de curiozitate, milă şi neîncredere, ca şi cum adunase de pe drumuri un cerşetor flămând. Dar n-a gustat nimic.

— Te-am mai văzut pe-aici, a comentat fără să-şi ia ochii de la mine. Şi pe tine, şi pe ăla mic, cu față de speriat. Treceți în multe după-amiezi pe strada din spate, când vi se dă drumul de la internat. Uneori eşti singur şi fredonezi, năuc. Pun pariu că vă distrați de minune în temnița voastră.

Eram gata să-i spun ceva ingenios, când o umbră imensă s-a întins pe masă ca un nor de cerneală. Gazda mea a ridicat privirea şi a surâs. Eu am împietrit, cu gura plină de pâine şi pulsul aidoma castanietelor.

— Avem un musafir, a anunțat, amuzată. Tată, el e Óscar Drai, hoț de ceasornice amator. Óscar, el e Germán, tatăl meu.

Am înghițit totul dintr-odată şi m-am întors încet. O siluetă care mi s-a părut foarte înaltă se ridica în fața mea. Purta un costum de alpaca, cu vestă şi cravată.

Pletele albe, date cu grijă pe spate, îi cădeau pe umeri. O mustață căruntă îi acoperea fața dăltuită în unghiuri tăioase în jurul ochilor negri şi trişti. Dar ceea ce îl definea cu adevărat erau mâinile. Mâini albe, de înger, cu degete fine şi interminabile. Germán.

— Nu-s hoț, domnule, am articulat, nervos. Totul are o explicație. M-am aventurat în casa dumneavoastră fiindcă am crezut-o nelocuită. După ce am intrat, nu ştiu ce-a fost cu mine, dar am auzit o muzică, ba nu, ba da, fapt e ca am intrat şi am văzut ceasornicul. N-aveam de gând să-l iau, vă jur, dar m-am speriat şi, când mi-am dat seama că îl țineam în mână, ajunsesem deja departe. Ce mai, nu-mi explic…

Fata a surâs malițios. Negri şi impenetrabili, ochii lui Germán s-au înfipt în ai mei. Am scurmat în buzunar şi i-am dat ceasornicul, aşteptând ca din clipă în clipă bărbatul să înceapă să strige, amenințându-mă că va suna la poliție, la jandarmerie şi la tribunalul pentru minori.

— Te cred, a zis amabil, primind ceasul şi aşezându-se la masă cu noi.

Avea un glas delicat, aproape de neauzit. Fata i-a pus pe o farfurie două cornuri şi cafea cu lapte, într-o ceaşcă la fel cu a mea. L-a sărutat pe frunte, iar Germán a îmbrățişat-o. I-am privit în lumina ce pătrundea prin ferestrele mari. Chipul lui Germán, pe care mi-l închipuisem ca de căpcăun, a devenit delicat, aproape bolnăvicios. Ducându-şi ceaşca la buze, mi-a zâmbit amabil şi, pentru o clipă, am observat că între tată şi fiică circula un curent de afecțiune mai presus de vorbe şi gesturi. O legătură împletită din tăceri şi priviri îi unea în penumbra acelei case din capătul unei străzi uitate, în care îşi purtau de grijă unul altuia, departe de lume.

Germán şi-a terminat micul dejun şi mi-a mulțumit cordial pentru deranjul de a-i înapoia ceasornicul. Atâta amabilitate m-a făcut să mă simt de două ori mai vinovat.

— Ei bine, Óscar, a spus cu glas leneş, mi-a făcut plăcere să te cunosc. Sper să te revăd pe aici, când îți va face plăcere să ne vizitezi din nou.

Nu înțelegeam de ce se străduia să-mi vorbească cu „dumneata”. Ceva din el vorbea despre o altă epocă, alte vremuri, când pletele cenuşii îi străluciseră, iar vila aceea fusese un mic palat între Sarriá şi cer. Mi-a strâns mâna şi şi-a luat rămas-bun, intrând în acel labirint insondabil. L-am văzut cum se îndepărta, şchiopătând uşor, pe coridor. Fiică-sa îl privea, cu privirea ascunsă sub un văl de tristețe.

— Germán e cam bolnav, a murmurat. Oboseşte cu uşurință.

Dar imediat şi-a şters de pe chip aerul melancolic.

— Mai doreşti ceva?

— Încep să întârzii, am spus, luptând cu ispita de a accepta orice scuză pentru a-mi prelungi şederea alături de ea. Cel mai bine ar fi să plec, cred.

Ea mi-a acceptat hotărârea şi m-a însoțit în grădină. Lumina dimineții risipise cețurile. Începutul toamnei arămea copacii. Ne-am îndreptat spre gard: Kafka torcea la soare. Ajungând la poartă, fata a rămas în curte şi m-a lăsat să trec. Ne-am privit, tăcuți. Mi-a întins mâna, i-am strâns-o. I-am simțit pulsul sub pielea catifelată.

— Mulțumesc pentru tot, am zis. Şi iartă-mă pentru…

— N-are nicio importanță.

Am dat din umeri.

— Mă rog…

Am luat-o în jos pe stradă, simțind cum magia vilei mă abandona treptat, cu fiece pas făcut. Brusc, i-am auzit vocea în urma mea.

— Óscar!

M-am întors. Era tot în spatele gardului. Kafka zăcea la picioarele ei.

— Ce te-a făcut să intri la noi în casă noaptea trecută? Am privit jur-împrejur, sperând parcă să aflu răspunsul scris pe pavaj.

— Habar n-am, am zis în cele din urmă. Misterul, presupun.

Fata a surâs enigmatic.

— Îți plac misterele?

Am consimțit. Cred că i-aş fi răspuns la fel şi dacă m-ar fi întrebat dacă îmi plăcea arsenicul.

— Ai vreo treabă mâine?

Am negat, la fel de mut. Dacă aveam vreuna, urma să caut o scuză. Ca hoț nu făceam nici cât o ceapă degerată, dar ca mincinos trebuie să recunosc că întotdeauna fusesem un artist.

— Atunci, te aştept aici la nouă, a spus ea, topindu-se în umbra grădinii.

— Aşteaptă!

Strigătul meu a oprit-o.

— Nu mi-ai spus cum te cheamă…

— Marina… Pe mâine.

I-am făcut semn cu mâna, dar dispăruse deja. Am aşteptat-o în van să revină. Soarele era sus, pe cer, şi am calculat că trebuia să fie amiază. Când am înțeles că Marina nu are să revină, m-am întors la internat. Bătrânele portaluri din cartier păreau să-mi surâdă complice. Deşi îmi auzeam ecoul paşilor, aş fi jurat că mergeam cu o palmă mai sus decât drumul.

4

Cred că niciodată în viața mea nu fusesem atât de punctual. Când am traversat piața Sarriá, orașul mai era încă în pijama. La trecerea mea și auzind clopotele care chemau la liturghia de ora nouă, un stol de porumbei s-a ridicat în zbor. Un soare de calendar încălzea urmele burniței de noapte. Kafka se grăbise să-mi iasă în cale în capătul străzii ce ducea la vilă. O ceată de vrăbii păstra o distanță prudentă pe culmea unui zid. Motanul le privea cu studiată indiferență profesională.

— Bună ziua, Kafka. Pe cine ai mai omorât în dimineața asta?

Motanul mi-a răspuns torcând și, aidoma unui majordom flegmatic, m-a condus prin grădină până la fântână. Am distins silueta Marinei, care stătea pe ghizdul ei; purta o rochie de culoarea fildeșului, cu umerii goi. Ținea în mâini un caiet legat în piele, în care scria cu stiloul. Pe față i se citea o mare concentrare, și nici nu m-a observat. Părea să fie cu mintea departe, ceea ce mi-a permis s-o privesc ca prostul câteva clipe. Am decis că avea claviculele desenate chiar de Leonardo da Vinci, căci nu găseam altă explicație. Stiloul s-a oprit brusc, iar ochii Marinei s-au ridicat spre ai mei. Imediat a închis caietul.

— Gata?

Marina m-a condus pe străzile din Sarriá într-o direcție necunoscută și nedându-mi cu privire la intențiile ei decât indiciul unui surâs misterios.

— Unde mergem? am întrebat după câteva minute.

— Ai răbdare. Ai să vezi.

O urmam, docil, deși bănuiam că eram obiectul unei glume pe care, pe moment, nu izbuteam s-o înțeleg. Am coborât până la Paseo de Bonanova și, de acolo, am cotit spre San Gervasio. Am traversat în dreptul găurii negre a barului Victor. Înarmați cu ochelari de soare, câțiva fițoși beau bere, încălzind indolent șeile motocicletelor Vespa.

Văzându-ne, câțiva au binevoit să-şi pună în bernă Ray Ban-ii, pentru a-i face o radiografie Marinei. „A naibii pielea pe voi”, mi-am zis.

După ce am ajuns pe strada Dr. Roux, Marina a cotit la dreapta. Am coborât câteva cvartaluri până la o străduță neasfaltată, ce mergea până la numărul 112. Surâsul enigmatic continua să pecetluiască buzele Marinei.

— Aici e? am întrebat, intrigat.

Străduța nu părea să ducă undeva. Dar Marina s-a limitat s-o urmeze. M-a dus la un drum ce urca spre un portic flancat de chiparoşi. Dincolo de el, o grădină fermecată, populată cu lespezi, cruci şi mausolee acoperite de mucegai părea de argint sub umbrele albăstrii. Vechiul cimitir din Sarriá.

Cimitirul din Sarriá e printre cele mai ascunse locuri din Barcelona. Dacă te uiți pe planuri, nu apare. Dacă îi întrebi pe locuitori sau taximetrişti cum poți ajunge acolo, cel mai sigur e că nu ştiu, deşi cu toții au auzit de el. Şi dacă, din întâmplare, îndrăzneşti să-l cauți de capul tău, cel mai probabil te pierzi. Puținii care îi cunosc taina bănuiesc că, în realitate, vechiul cimitir nu-i decât o insulă de trecut ce apare şi dispare după voia ei.

Acolo m-a dus Marina în acea duminică de septembrie, pentru a-mi revela taina ce mă intriga la fel de mult ca şi posesoarea ei. Urmându-i instrucțiunile, ne-am instalat într-un colț discret din aripa de nord a incintei. Am început să privim tăcuți mormintele şi florile ofilite; Marina tăcea mâlc şi, după câteva minute, am început să mă impacientez. Singurul mister din toată istoria era ce naiba căutam noi acolo.

— E cam mort aici, am sugerat, conştient de ironie.

— Răbdarea e mama ştiinței, a amintit Marina.

— Şi naşa demenței, am replicat. Aici nu-i absolut nimic.

Marina mi-a aruncat o privire pe care n-am putut-o descifra.

— Te înşeli. Aici sunt amintirile a sute de persoane, viețile, sentimentele, iluziile, absențele şi visurile lor neîmplinite, dezamăgirile, înşelăciunile şi iubirile neîmpărtăşite, care le-au otrăvit viețile. Toate s-au strâns aici, pentru vecie.

Am privit-o, intrigat şi cam stingherit, deşi nu înțelegeam prea bine despre ce vorbea. Orice-ar fi fost, era ceva important pentru ea.

— Nimeni nu poate pricepe nimic din viață până ce nu înțelege moartea, a adăugat Marina.

Nici de astă dată nu i-am înțeles prea bine vorbele.

— Adevărul e că nu mă gândesc prea mult la ea, am spus. La moarte, vreau să zic. Serios că nu, cel puțin…

Marina a scuturat din cap, ca un medic care recunoaşte simptomele unei boli fatale.

— Adică, eşti unul dintre mocofanii neavizați, a subliniat, insinuantă.

— Neavizați?

Acum chiar că eram pierdut. Sută la sută.

Marina şi-a lăsat privirea să zboare, iar pe chip i-a apărut o expresie gravă, care o făcea să pară mai matură. Eram hipnotizat de ea.

— Presupun că n-ai auzit legenda, a început Marina.

— Legenda?

— Îmi închipui, a declarat. Fapt e că, după cum se spune, moartea are emisari ce hălăduiesc pe străzi în căutarea celor neştiutori sau fără minte, care nu se gândesc la ea.

Ajunsă aici, şi-a înfipt ochii în ai mei.

— Când un asemenea nenorocit întâlneşte un emisar al morții, a continuat Marina, acesta îi întinde, pe neştiute, o cursă. O poartă spre infern. Aceşti emisari îşi acoperă chipul ca să nu se vadă că n-au ochi, ci două hăuri negre, pline cu viermi. Când nu mai are nicio scăpare, emisarul îşi arată chipul, iar victima înțelege ce oroare o aşteaptă.

Vorbele i-au plutit în propriul lor ecou, iar mie mi s-a strâns stomacul.

Numai atunci, Marina a zâmbit iar malițios. Surâs de pisică.

— Îți râzi de mine, am spus în cele din urmă.

— Evident.

Au trecut în tăcere cinci sau zece minute, poate chiar mai mult. O eternitate. Un vânticel uşor trecea printre chiparoşi. Doi porumbei albi zburătăceau printre morminte. O furnică îmi urca pe pulpa pantalonului. Aproape că nu se mai întâmpla nimic. Imediat am simțit că un picior începea să-mi amorțească şi m-am temut că şi creierul avea s-o ia pe acelaşi drum. Eram gata să protestez, când Marina a ridicat mâna, făcându-mă să tac înainte de a-mi dezlipi buzele. Mi-a arătat porticul cimitirului.

Tocmai intrase cineva. Părea să fie o doamnă, învăluită într-o pelerină de catifea neagră. O glugă îi acoperea chipul. Mâinile, încrucişate pe piept, îi erau ascunse în mănuşi de aceeaşi culoare cu restul straielor. Pelerina ajungea până la pământ şi nu lăsa să i se vadă picioarele. De acolo, s-ar fi zis că trupul fără chip luneca fără să atingă țărâna. Din cine ştie ce motiv, m-a trecut un fior.

— Cine...? am murmurat.

— Ssst, mi-a tăiat-o Marina.

Ascunşi după coloanele ce susțineau balconul, continuam s-o spionăm pe doamna în negru. Înainta printre morminte ca stafiile. Strângea un trandafir roşu între degetele înmănuşate. Floarea părea o rană proaspătă, tăiată cu cuțitul. Femeia s-a apropiat de o lespede aflată chiar sub punctul nostru de observație şi s-a oprit, întorcându-ne spatele. Pentru prima oară am observat că, spre deosebire de toate celelalte, mormântul n-avea nume. Se putea distinge doar o inscripție gravată în marmură: un simbol ce părea să reprezinte o insectă, un fluture negru, cu aripile desfăcute.

Doamna în negru a rămas, tăcută, vreo cinci minute la picioarele mormântului. În sfârşit, s-a aplecat, a pus trandafirul roşu pe lespede şi a plecat fără grabă, aşa

cum venise. Ca o stafie.

Marina mi-a aruncat o privire nervoasă şi s-a apropiat să-mi şoptească ceva la ureche. Am simțit că buzele ei îmi atingeau urechea, şi o scolopendră cu lăbuțe de foc a început să-mi joace samba pe ceafă.

— Am văzut-o din întâmplare acum trei luni, când l-am însoțit pe Germán să ducă flori mătuşii lui, Reme[4]. Vine aici în ultima duminică a fiecărei luni, la zece dimineața, şi lasă un trandafir identic pe mormânt, a explicat Marina. Poartă mereu aceeaşi pelerină cu glugă şi aceleaşi mănuşi. Şi e mereu singură. Niciodată nu i se vede fața. Niciodată nu vorbeşte cu nimeni.

— Cine-i înmormântat acolo?

Ciudatul simbol sculptat în marmură îmi trezise curiozitatea.

— Habar n-am. În registrul cimitirului nu figurează niciun nume.

— Şi cine-i femeia asta?

Marina a dat să-mi răspundă, când a observat că silueta doamnei dispărea prin porticul cimitirului. M-a luat de mână şi s-a ridicat în grabă.

— Repede! O s-o pierdem.

— Vrei s-o urmărim? am întrebat.

— Parcă voiai acțiune, nu-i aşa? mi-a zis, şi necăjită, şi enervată, de parcă aş fi fost un prost.

Când am ajuns pe strada Dr. Roux, femeia în negru se îndepărta spre Bonanova. Reîncepea ploaia, deşi soarele nu voia să se ascundă. Am urmat-o pe doamnă prin perdeaua de lacrimi din aur. Am traversat Paseo de la Bonanova şi am urcat spre poalele munților, populate de mici palate şi reşedințe ce cunoscuseră vremuri mai bune. Doamna a intrat în păienjenişul străzilor pustii. Erau acoperite de o pătură de frunze uscate şi strălucitoare ca solzii năpârliți de un şarpe mare. Ajungând la o răscruce mare, s-a oprit ca o statuie vie.

— Ne-a văzut, am şoptit, refugiindu-mă cu Marina în

spatele unui trunchi gros, brăzdat de inscripții.

O clipă, m-am temut că avea să se întoarcă şi să ne descopere. Dar nu. Curând, a cotit la stânga şi a dispărut. Marina şi cu mine ne-am privit. Ne-am reluat urmărirea. Drumul ne-a dus la o fundătură, tăiată de linia deschisă a trenurilor dinspre Sarriá, ce urcau spre Vallvidrera şi Sant Cugat. Acolo ne-am oprit. Nici urmă de doamna în negru, deşi o văzuserăm cotind chiar acolo. Pe deasupra copacilor şi a acoperişurilor se distingeau în depărtare drumurile internatului.

— O fi intrat la ea în casă, am subliniat. Probabil că locuieşte pe-aici.

— Nu. Casele astea nu-s sunt locuite. Aici nu stă nimeni.

Marina mi-a arătat fațadele ascunse după garduri şi ziduri. Mai erau în picioare doar două vechi magazii părăsite şi o hardughie devorată de flăcări cu decenii în urmă. Doamna se făcuse nevăzută chiar sub nasul nostru.

Am intrat pe străduță. La picioarele noastre, o felie de cer se reflecta într-o baltă. Stropii de ploaie ne ştergeau chipurile. La capătul străduței, o poartă mare din lemn se legăna în bătaia vântului. Marina m-a privit în tăcere. Ne-am apropiat de ea tiptil, şi am încercat să arunc o privire. Poarta, deschisă într-un zid de cărămidă roşie, dădea într-un patio. Grădina de odinioară era complet invadată de bălării. În spatele vegetației bogate, se ghicea fațada unui edificiu ciudat, acoperit de iederă. Abia după câteva clipe am înțeles că era o seră de sticlă montată pe un schelet din oțel. Plantele şuierau, ca un roi la pândă.

— Intră tu primul.

Mi-am luat inima în dinți şi am intrat în bălării. Fără niciun avertisment, Marina m-a luat de mână şi m-a urmat. Simțeam cum paşii mi se înfundau în moloz. Mi-a trecut prin minte imaginea unor şerpi încâlciți, cu ochii roşii. Am ocolit jungla de crengi ostile, care zgâriau pielea, până am ajuns într-o poieniță din fața serei. Ajunşi acolo,

Marina a dat drumul mâinii mele, privind acea construcție sinistră. Iedera îşi întindea pânza de păianjen pe întreaga structură. Sera părea un palat îngropat în adâncurile unei mlaştini.

— Mă tem că ne-a tras clapa, am observat. Aici n-a călcat nimeni de ani de zile.

Marina mi-a dat dreptate în silă. Decepționată, a aruncat serei o ultimă privire. „Înfrângerile pe tăcute miros mai bine”, mi-am zis.

— Hai să mergem, i-am propus, întinzându-i mâna cu speranța că mi-o va lua din nou, ca să trecem printre tufe.

Marina mi-a ignorat-o şi, încruntându-se, s-a îndepărtat, încercând să dea ocol serei. Am oftat şi am urmat-o fără niciun chef. Fata era mai îndărătnică decât o catârcă.

— Marina, am început, aici nu…

Am găsit-o în spatele serei, în fața a ceea ce părea o intrare. M-a privit şi a ridicat mâna spre sticlă. A curățat de murdărie o inscripție de pe sticlă. Am recunoscut fluturele negru de pe mormântul din cimitir. Marina a pus mâna pe ea. Uşa a cedat încetişor. Am simțit duhoarea fetidă şi dulceagă ce venea din interior. Era miasma mlaştinilor şi a puțurilor otrăvite. În ciuda bunului-simț care îmi mai rămânea, m-am afundat în neguri.

5

În beznă plutea un miros fantomatic de parfum şi lemn vechi. Pământul proaspăt de jos emana umezeală. Spirale de vapori urcau dansând spre cupola de sticlă. Stropi mărunți se condensau, invizibili, în tenebre. Un sunet straniu palpita dincolo de ceea ce puteam distinge. Un murmur metalic părea să vină parcă de la o jaluzea ce se agita.

Marina continua să înainteze încet. Aerul era călduț, umed. Am observat că hainele mi se lipeau de piele şi că fruntea îmi era acoperită de sudoare. M-am întors spre Marina şi am văzut că şi ea era în aceeaşi situație. Murmurul acela supranatural continua să răsune în întuneric. Părea că vine din toate părțile.

— Ce-i asta? a întrebat încet Marina, cu o umbră de teamă în glas.

Am ridicat din umeri. Am continuat să înaintăm în seră. Ne-am oprit acolo unde convergeau nişte ace de lumină, ce se filtrau prin acoperiş. Marina se pregătea să spună ceva când am auzit iar acel huruit sinistru. Aproape. La mai puțin de doi metri. Chiar deasupra capetelor noastre. Am schimbat între noi priviri mute şi am ridicat lent ochii spre întunericul ancorat sub acoperiş. Am simțit mâna Marinei strângându-se puternic într-a mea. Tremura. Tremuram amândoi.

Eram înconjurați. Mai multe siluete ascuțite atârnau în gol. Am distins vreo douăsprezece, poate mai multe. Picioare, brațe, mâini şi ochi sclipeau în beznă. Trupuri inerte se legănau în haită deasupra noastră ca nişte marionete infernale. Lovindu-se unele de altele, produceau acel huruit metalic. Ne-am tras un pas înapoi şi, înainte de a ne putea da seama ce se petrecea, glezna Marinei s-a prins într-o pârghie legată de un sistem de scripeți. Pârghia a cedat. Într-o fracțiune de secundă, armata de figuri împietrite s-a proiectat în gol. M-am

aruncat, încercând s-o acopăr pe Marina, şi amândoi am căzut în nas. Am auzit ecoul unei scuturături violente şi mugetul vechii structuri de sticlă, ce vibra. M-am temut că geamurile se vor sparge şi o ploaie de cuțite transparente ne vor țintui la podea. În clipa aceea, am simțit ceva rece pe ceafă. Degete.

Am deschis ochii. Cineva îmi surâdea. Doi ochi strălucitori şi galbeni luceau fără viață. Ochi de sticlă pe un chip dăltuit în lemn lăcuit. Chiar în clipa aceea, Marina şi-a înăbuşit un strigăt lângă mine.

— Sunt păpuşi, am spus, aproape fără suflare.

Ne-am ridicat pentru a afla care era natura acelor ființe. Marionete. Figuri din lemn, metal şi ceramică. Atârnau de miile de cabluri ale unei maşini de culise. Pârghia acționată de Marina fără voie eliberase mecanismul scripeților, care le susținea. Figurile se opriseră la trei palme de sol. Se mişcau ca într-un sinistru balet de spânzurați.

— Ce naiba…? a exclamat Marina.

Am privit ceata de păpuşi. Am recunoscut o figură îmbrăcată în mag, un polițist, o balerină, o mare doamnă îmbrăcată într-o rochie de culoarea granatelor, un luptător de bâlci… Toți erau construiți la scară reală şi purtau straie luxoase şi elegante destinate unui bal mascat, unde trecerea timpului le transformase în zdrențe. Dar ceva le unea, conferindu-le o calitate stranie, care le trăda ori-nea comună.

— Sunt neterminate, am observat.

Marina a priceput pe loc la ce mă refeream. Fiecăreia îi lipsea ceva. Polițistul n-avea brațe. Balerinei îi lipseau ochii, având doar două găvane goale. Magul n-avea nici gură, nici mâini… Am privit cum se legănau figurile în lumina spectrală. Marina s-a apropiat de balerină şi a privit-o cu atenție. Mi-a arătat un semn micuț pe fruntea ei, chiar sub locul unde îi începea părul de păpuşă. Fluturele negru, din nou. Marina a întins mâna spre semn. Degetele i-au lunecat peste păr, iar fata şi-a tras

brusc mâna. I-am privit gestul de scârbă.

— Părul… e adevărat, a spus.

— Imposibil.

Am început să cercetăm fiecare dintre sinistrele marionete şi am găsit acelaşi semn pe toate. Am acționat din nou pârghia, iar sistemul de scripeți a ridicat iar trupurile. Văzându-le suind aşa, inerte, mi-am zis că erau suflete mecanice ce se duceau să se unească cu creatorul lor.

— Aici pare să fie ceva, a spus Marina în spatele meu.

M-am întors şi am văzut-o arătând spre un cotlon al serei, unde se distingea un birou vechi. Tăblia îi era acoperită cu un strat fin de praf. Un păianjen alerga pe-acolo, lăsând în praf urma minusculă a lăbuțelor. Un nor cenuşiu s-a ridicat în văzduh. Pe birou zăcea o carte legată în piele, deschisă la jumătate. Se putea citi legenda unei fotografii în sepia, lipită pe hârtie şi scrisă cu litere frumoase: „Arles, 1903”. Poza înfățişa două fetițe siameze, cu torsul comun. Cele două surori purtau rochițe de gală şi ofereau camerei cel mai trist surâs de pe lume.

Marina a dat paginile. Cartea era un album, comun şi obişnuit, cu poze vechi. Dar imaginile n-aveau nimic nici comun, nici obişnuit. Poza fetițelor siameze fusese o prevestire. Degetele Marinei dădeau pagină după pagină, şi ea privea fotografiile cu un amestec de fascinație şi repulsie. Am aruncat o privire şi am simțit furnicături ciudate pe şira spinării.

— Fenomene ale naturii, a murmurat Marina. Ființe cu malformații, care înainte erau trimise la circ.

Forța tulburătoare a imaginilor m-a biciuit. Reversul obscur al naturii îşi arăta chipul monstruos. Suflete inocente întemnițate în trupuri cu deformări oribile. Am răsfoit tăcuți, minute în şir, paginile albumului. Una după alta, fotografiile prezentau, îmi pare rău s-o spun, creaturi de coşmar. Dar ororile fizice nu izbuteau să acopere privirile dezolate, îngrozite şi marcate de singurătate ce ardeau pe acele chipuri.

— Dumnezeule, a şoptit Marina.

Fotografiile erau datate şi aveau înscrise anul şi locul unde fuseseră făcute: Buenos Aires, 1893. Bombay, 1911. Torino, 1930. Praga, 1933... Îmi venea greu să ghicesc cine şi de ce ar fi făcut o asemenea colecție. Un catalog al infernului. În cele din urmă, Marina şi-a luat ochii de la album şi s-a îndreptat spre tenebre. Am încercat s-o urmez, dar nu mă puteam dezlipi de durerea şi oroarea ce emanau din acele imagini. Chiar dacă aş mai trăi o mie de ani, tot aş continua să-mi amintesc privirea fiecăreia dintre acele creaturi. Am închis albumul şi m-am întors spre Marina. Am auzit-o suspinând în beznă şi m-am simțit fără importanță, nu ştiam ce să fac ori ce să spun. Ceva din acele fotografii o tulburase profund.

— Eşti bine? am întrebat-o.

Marina a încuviințat în tăcere, cu ochii aproape închişi. Subit, ceva a răsunat în seră. Am cercetat vălul de umbre ce ne înconjura. Am auzit iar acelaşi sunet misterios. Ostil. Malefic. Am simțit o duhoare de putreziciune, amețitoare şi pătrunzătoare. Venea din tenebre aidoma răsuflării unei dihănii sălbatice. Am fost sigur că nu eram singuri. Mai era cineva acolo. Ne urmărea. Marina privea zidul întunericului, ca împietrită. Am luat-o de mână şi am condus-o spre ieşire.

6

Când am ieşit, burnița îmbrăcase străzile în argint. Era ora unu după-amiază. Pe drumul de întoarcere, n-am schimbat nicio vorbă. În casa Marinei, Germán ne aştepta cu masa.

— Să nu-i pomeneşti nimic lui Germán, te rog, mi-a cerut Marina.

— Nu-ți face griji.

Mi-am dat seama că nici n-aş fi ştiut să explic ce se petrecuse. Pe măsură ce ne îndepărtam de locul acela, amintirea celor văzute şi a serei sinistre s-a risipit. Când am ajuns în piața Sarriá, Marina era palidă şi respira cu greutate.

— Te simți bine? am întrebat.

Marina mi-a zis, nu prea convinsă, că da. Ne-am aşezat pe o bancă din piață. Ea a respirat adânc de mai multe ori, cu ochii închişi. Un stol de porumbei zburătăcea la picioarele noastre. O clipă, m-am temut că Marina avea să leşine. Dar a deschis ochii şi mi-a surâs.

— Nu te speria. E doar o mică amețeală. Probabil că de la duhoare.

— Cu siguranță. Probabil că a fost un animal mort. Un şobolan ori…

Marina a acceptat ipoteza mea. Curând, culoarea i s-a întors în obraji.

— Ar trebui să mănânc ceva. Hai să mergem. Germán s-o fi săturat să ne aştepte.

Ne-am ridicat şi am plecat spre casa ei. Kafka aştepta alături de gard. M-a privit cu dispreț şi a fugit să-şi frece spinarea de gleznele Marinei. Socoteam avantajul de a fi motan, când am recunoscut vocea celestă din gramofonul lui Germán. Muzica se filtra prin grădină ca o maree înaltă.

— Ce muzică e asta?

— Leo Délibes, a răspuns Marina.

— Habar n-am cine-i.

— Délibes. Un compozitor francez, m-a lămurit Marina, ghicindu-mi neştiinţa. Ce vă învaţă la liceu?

Am ridicat din umeri.

— E un fragment dintr-o operă de-a lui. *Lakmé.*

— Şi vocea asta?

— Mama mea.

Am privit-o fără glas.

— Mama ta e cântăreaţă de operă?

Marina mi-a aruncat o privire de nepătruns.

— Era, a răspuns. A murit.

Germán ne aştepta în salonul principal, o mare încăpere ovală. O lampă cu ţurţuri de cristal atârna din tavan. Tatăl Marinei îmbrăcase haine aproape de gală. Purta costum şi vestă, iar pletele argintii şi le pieptănase pe spate. Mi-a părut un cavaler de la sfârşitul secolului. Ne-am aşezat la masă, pe care erau o faţă de masă de in şi tacâmuri de argint.

— E o plăcere să te avem alături de noi, Óscar, a zis Germán. N-avem în fiecare duminică norocul unei companii atât de plăcute.

Pe masă erau vechi piese originale de porţelan. Meniul părea alcătuit dintr-o supă ce mirosea delicios şi pâine. Nimic altceva. Germán m-a servit primul, şi am înţeles că toată pompa se datora prezenţei mele. În pofida tacâmurilor din argint, a veselei de muzeu şi a podoabelor de duminică, în casă nu existau bani pentru felul doi. Şi tot de aceea n-aveau nici lumină. Căci foloseau doar lumânări. Probabil că Germán mi-a citit gândurile.

— Ai observat, desigur, că n-avem electricitate, Óscar. Adevărul e că nu ne prea încredem în progresele ştiinţei moderne. La urma urmelor, ce fel de ştiinţă e aceea care poate duce un om pe Lună, dar nu poate pune un coltuc de pâine pe masa fiecăruia?

— Poate că problema nu-i ştiinţa, ci cei care decid cum să fie folosită, am sugerat.

Germán mi-a analizat sugestia şi a consimțit solemn, nu ştiu dacă din politețe sau din convingere.

— Intuiesc că eşti oarecum filosof, Óscar. L-ai citit pe Schopenhauer?

Am simțit ochii Marinei asupra mea, sugerându-mi să-i cânt în strună tatălui ei.

— Doar superficial, am improvizat.

Am savurat supa în tăcere. Germán îmi surâdea amabil din când în când şi îşi privea fiica drăgăstos. Ceva îmi spunea că Marina n-avea prea mulți prieteni şi că Germán îmi privea cu ochi buni prezența, deşi nu-l puteam deosebi pe Schopenhauer de marca unor articole ortopedice.

— Şi spune-mi, Óscar, ce se mai vorbeşte în lume zilele acestea?

A formulat întrebarea astfel încât am bănuit că, dacă îi anunțam sfârşitul celui de-al doilea război mondial, aveam să provoc agitație.

— Nu prea multe, ca să spun adevărul, am zis, sub atenta supraveghere a Marinei. Vin alegerile…

Vorbele mele au trezit interesul lui Germán, care şi-a oprit dansul lingurii şi a cântărit subiectul.

— Şi dumneata de ce eşti, Óscar? De dreapta sau de stânga?

— Óscar e acrat[5], tată, i-a tăiat-o Marina.

Îmbucătura de pâine mi-a rămas în gât. Nu cunoşteam înțelesul acelui cuvânt, dar suna a anarhist pe bicicletă. Germán m-a privit pe îndelete, intrigat.

— Idealismul tinereții, a murmurat. Te înțeleg, te înțeleg. La vârsta dumitale, şi eu îl citeam pe Bakunin. E ca pojarul; până nu trece…

I-am aruncat o privire ucigaşă Marinei, care se lingea pe buze ca o pisică. Mi-a făcut cu ochiul şi a întors privirea. Germán m-a cercetat cu binevoitoare curiozitate. I-am întors amabilitatea, aprobând din cap, şi am dus lingura la buze. Cel puțin aşa nu trebuia să vorbesc şi n-aveam să fac vreo gafă. Am mâncat în tăcere. Curând am

observat că, la celălalt capăt al mesei, Germán ațipea. Când, în cele din urmă, lingura i-a lunecat printre degete, Marina s-a ridicat şi, fără nicio vorbă, i-a slăbit cravata de mătase argintie. Germán a suspinat. O mână îi tremura uşor. Marina şi-a luat tatăl de braț şi l-a ajutat să se ridice. Germán a acceptat, abătut, şi mi-a zâmbit slab, aproape ruşinat. Mi s-a părut că îmbătrânise de la o clipă la alta cu cincisprezece ani.

— Scuză-mă, Óscar, a spus cu un firicel de glas. De-ale vârstei...

M-am ridicat, la rândul meu, oferindu-i din priviri ajutor Marinei. Dar ea a refuzat şi mi-a cerut să rămân pe loc. Tatăl s-a sprijinit de ea şi au ieşit din salon.

— A fost o plăcere, Óscar, a murmurat glasul leneş al lui Germán, pierzându-se pe coridorul întunecos. Mai vino pe la noi, mai vino pe la noi.

Am auzit cum i se stingeau paşii prin casă şi, la flacăra lumânărilor, am aşteptat vreo jumătate de ceas întoarcerea Marinei. M-am cufundat în atmosfera casei. Când am fost sigur că Marina n-avea să mai revină, am început să mă îngrijorez. Am şovăit să plec în căutarea ei, dar nu mi s-a părut corect să iscodesc neinvitat prin odăi. M-am gândit să las un bilețel, dar n-aveam cu ce s-o fac. Se lăsa noaptea, aşa că era mai bine să plec. Puteam să revin a doua zi, după cursuri, ca să văd dacă totul era în ordine. M-a uimit că trecuse doar o jumătate de oră de când n-o mai văzusem pe Marina, iar mintea mea căuta scuze pentru întoarcerea la internat. M-am îndreptat spre uşa din spatele bucătăriei şi am traversat grădina până la gard. Deasupra oraşului, nori trecători întunecau cerul.

În timp ce mergeam încet spre internat, revedeam în minte evenimentele zilei. Urcând scările spre odaia mea de la etajul patru, eram convins că trăisem cea mai stranie zi din viața mea. Cu toate acestea, de-aş fi putut, aş fi cumpărat fără să stau pe gânduri un bilet pentru a retrăi.

7

În cursul nopții, m-am visat închis într-un imens caleidoscop. Îl învârtea un soi de diavol, căruia nu-i puteam distinge prin lentilă decât ochiul mare. Lumea se desfăcea în labirinturi de iluzii optice, care pluteau în jurul meu. Insecte. Fluturi negri. M-am deşteptat brusc, cu senzația că prin vene îmi curgea cafea fierbinte. Starea febrilă nu m-a părăsit întreaga zi. Orele de şcoală ale acelei zile de luni au trecut ca trenurile ce nu opreau în stația mea. JF a observat imediat.

— De obicei eşti în nori, a declarat, dar azi eşti şi mai rău. Eşti bolnav?

L-am liniştit cu gesturi absente. M-am uitat la ornicul de deasupra tablei din clasă. Trei şi jumătate. În mai puțin de două ceasuri, se încheiau orele. O veşnicie. Afară, ploaia duruia în geamuri.

La auzul clopoțelului, am şters-o în cea mai mare grabă, lăsându-l baltă pe JF în plimbarea noastră obişnuită prin lumea reală. Am străbătut eternele coridoare până la ieşire. Grădinile şi fântânile de la intrare erau tot mai palide sub vălul furtunii. N-aveam umbrelă, nici măcar glugă. Cerul era o foaie de plumb. Felinarele ardeau precum chibriturile.

Am luat-o la goană. Am ocolit băltoace, am înconjurat canalele de scurgere ce dădeau pe-afară şi am ajuns la ieşire. Pe stradă curgeau şuvoaie de apă, ca sângele prin vene. Ud până la oase, am fugit pe străzile înguste şi tăcute. Scurgerile mugeau la trecerea mea. Oraşul părea cufundat într-un ocean negru. Mi-a luat zece minute să ajung la gardul vilei în care locuiau Marina şi Germán. Hainele şi pantofii mi se muiaseră de tot. În zare, amurgul era o perdea din marmură cenuşie. Mi s-a părut că aud un plescăit în spate, în capul străduței. M-am întors speriat. O clipă, am crezut că mă urmărise cineva.

Însă nu era nimeni, doar ploaia care mitralia băltoacele din drum.

Am trecut de gard. Am înaintat spre casă la lumina fulgerelor. Heruvimii de la fântână mi-au urat bun venit. Dârdâind de frig, am ajuns la uşa din spatele bucătăriei. Era deschisă. Am intrat. Totul înota în întuneric. Mi-am amintit de vorbele lui Germán despre lipsa electricității.

Până atunci, nu mă gândisem că nu mă invitase nimeni. Era a doua oară când mă strecuram în vilă fără niciun pretext. M-am gândit să plec, dar afară urla furtuna. Am oftat. Mâinile mă dureau de frig şi abia dacă îmi mai simțeam vârfurile degetelor. Tuşeam ca un câine şi simțeam cum îmi pulsa sângele în tâmple. Hainele îmi înghețaseră şi mi se lipiseră de trup. „Dau un regat pentru un prosop”, mi-am zis.

— Marina? am strigat.

Ecoul glasului mi s-a pierdut în casă. Eram conştient de vălul de umbre din jur. Doar respirația fulgerelor ce se filtrau prin ferestrele mari aducea lumini fugare, ca flashul unui aparat de fotografiat.

— Marina? am stăruit. Sunt Óscar.

Am înaintat, timid, în încăpere. Pantofii îmbibați de apă scoteau un sunet vâscos la mers. M-am oprit în salonul unde mâncaserăm cu o zi înainte. Masa era pustie, iar scaunele goale.

— Marina? Germán?

N-am primit niciun răspuns. Pe o consolă, am distins în beznă un sfeşnic şi o cutie de chibrituri. Degetele mele zbârcite şi amorțite au reuşit să aprindă lumânarea abia la a cincea încercare.

Am ridicat lumina ce pâlpâia. O lumină fantomatică a inundat salonul. Am lunecat pe coridorul unde cu o zi înainte îi văzusem dispărând pe Marina şi tatăl ei.

Coridorul ducea în alt salon mare, încoronat tot de un candelabru din cristal. Mărgelele îi sclipeau în penumbră, aidoma căluților de diamant ai unui carusel. Locuința era populată de umbrele oblice pe care furtuna de afară Io

proiecta prin geamuri. Mobile şi jilțuri vechi zăceau sub cearşafuri albe. O scară de marmură urca la primul etaj. M-am apropiat, simțindu-mă un intrus. Doi ochi galbeni străluceau în vârful ei. Am auzit un mieunat. Kafka. Am oftat uşurat. O clipă mai târziu, acesta s-a pitit în beznă. M-am oprit şi am privit în jur. Paşii mei lăsaseră o dâră de urme în praf.

— E cineva aici? am întrebat din nou, dar n-am primit niciun răspuns.

Mi-am închipuit acel salon cu decenii în urmă, împodobit de sărbătoare. Cu o orchestră şi duzini de perechi de dansatori. Acum părea salonul unei nave scufundate. Pe pereții erau tablouri în ulei. Toate erau portretele aceleiaşi femei. Am recunoscut-o. Era femeia din tabloul pe care îl văzusem la prima mea venire în casă. Perfecțiunea şi magia tuşelor, ca şi luminozitatea picturilor erau aproape supranaturale. M-am întrebat cine ar fi putut să le picteze.

Chiar şi mie îmi era evident că erau cu toatele opera aceleiaşi mâini. Doamna părea să mă urmărească de peste tot. Nu era greu de observat teribila asemănare dintre acea femeie şi Marina. Aceleaşi buze pe tenul palid, aproape străveziu. Aceeaşi talie, zveltă şi fragilă ca a unei figurine de porțelan. Aceiaşi ochi de cenuşă, trişti şi fără fund. Am simțit ceva atingându-mi călcâiul. Kafka torcea la picioarele mele.

— Nu ştii unde ți-e stăpâna?

Drept răspuns, a mieunat melancolic. Acolo nu era nimeni. Am auzit ploaia răpăind pe acoperiş. Mii de păianjeni de apă curgeau în pod. Am presupus că Marina şi Germán ieşiseră din cine ştie ce pricină imposibil de ghicit. În orice caz, pe mine nu mă privea. L-am mângâiat pe Kafka şi am hotărât că trebuia să plec înainte de întoarcerea lor.

— Unul din noi doi e în plus aici, i-am şoptit lui Kafka. Eu.

Brusc, firele de păr de pe spatele motanului s-au

ridicat aidoma unor ghimpi. Am simțit că sub mâna mea muşchii i se încordau precum cablurile de oțel. Kafka a scos un mieunat de panică. Mă întrebam ce-l putuse îngrozi într-atât şi am înțeles. Duhoarea. Duhoarea de animale putrezite din seră. M-a luat cu amețeli.

Am ridicat privirea. O perdea de ploaie voala uşa-fereastră din salon. De cealaltă parte am distins silueta nesigură a îngerilor de la fântână. Am simțit instinctiv: ceva mergea rău. Între statui, era o figură în plus. M-am ridicat şi am înaintat molcom spre uşa-fereastră. Una dintre figuri a făcut o piruetă. M-am oprit, împietrit. Nu-i puteam distinge trăsăturile, mi se părea abia o formă întunecată învăluită într-o pelerină. Eram sigur că străinul mă privea. Şi ştia că şi eu îl priveam pe el. Am rămas neclintit o clipă nesfârşită. În câteva clipe, străinul s-a retras în beznă. Când lumina unui fulger a răbufnit deasupra grădinii, nu mai era acolo. Cu greu mi-am dat seama că duhoarea dispăruse odată cu el.

Nu mi-a dat prin minte decât să mă aşez şi să aştept întoarcerea lui Germán şi a Marinei. Ideea de a ieşi afară nu era prea ispititoare. Furtuna era răul cel mai mic. M-am trântit într-un jilț imens. Puțin câte puțin, ecoul ploii şi lumina slabă ce plutea în marele salon m-au adormit. La un moment dat, am auzit uşa principală, care se deschidea, şi paşi prin casă. M-am deşteptat, iar inima mi-a tresărit. Se apropiau glasuri pe coridor. O lumânare. Kafka a luat-o la fugă spre lumină, chiar când Germán şi fiica lui intrau în salon. Marina m-a pironit cu o privire de gheață.

— Ce cauți aici, Óscar?

Am bâiguit ceva fără niciun sens. Germán mi-a zâmbit amabil şi m-a cercetat curios.

— Pentru Dumnezeu, Óscar, eşti ud leoarcă! Marina, adu prosoape curate pentru Óscar… Vino, băiete, hai să aprindem focul, că-n noaptea asta nu putem lăsa nici măcar un câine afară.

M-am aşezat în fața căminului, cu ceaşca de supă fierbinte dată de Marina. Le-am lămurit stângaci motivul venirii mele, fără să menționez silueta din fereastră şi duhoarea sinistră. Germán mi-a acceptat explicațiile cu plăcere şi nu s-a arătat deloc ofensat de amestecul meu, din contră. Dar Marina nu. Privirea ei mă ardea. M-am temut că prostia de a mă fi strecurat la ei în casă, ca din obişnuință, putea curma definitiv prietenia noastră. Nici n-a deschis gura în jumătatea de ceas cât am stat aşezați la foc. Germán s-a scuzat, urându-mi noapte bună, iar eu am bănuit că fosta mea prietenă avea să mă dea afară cu şuturi în spate, cerându-mi să nu mai revin nicicând.

„Acuş-acuş”, mi-am zis. „Vine sărutul morții.” Marina a surâs fin şi sarcastic.

— Pari o rață amețită, a zis.

— Mulțumesc, am replicat, aşteptându-mă la ceva şi mai rău.

— Îmi spui sau nu ce naiba căutai aici?

Ochii străluceau în lumina focului. Am sorbit restul de supă şi am lăsat ochii în jos.

— Adevărul e că habar n-am, am zis. Presupun că... dar ce ştiu eu?

Fără îndoială că aerul meu lamentabil a fost de ajutor, căci Marina s-a apropiat şi m-a bătut cu palma pe mână.

— Uită-te la mine, a poruncit.

M-am supus. Mă privea cu un amestec de compasiune şi simpatie.

— Nu-s supărată pe tine, mă auzi? a spus. Dar m-a mirat să dau de tine aici, aşa, pe neanunțate. În fiecare luni, merg cu Germán la medic, la spitalul San Pablo, de aceea nu eram acasă. Nu-i o zi bună pentru vizite.

Mi-era ruşine.

— N-are să se mai întâmple, am promis.

Tocmai mă pregăteam să-i povestesc Marinei despre ființa ciudată pe care mi se păruse că o văd, când a râs subtil şi s-a aplecat să mă sărute pe obraz. Atingerea

buzelor ei mi-a uscat hainele pe loc. Vorbele mi s-au pierdut în drum spre buze. Marina mi-a observat bâiguiala mută.

— Ce-i? a întrebat.

Am privit-o în tăcere şi am făcut semn cu capul că nu.

— Nimic.

A ridicat dintr-o sprânceană, ca şi cum nu credea, dar n-a stăruit.

— Mai vrei puțină supă? a întrebat, ridicându-se.

— Mulțumesc.

Mi-a luat ceaşca şi s-a dus la bucătărie s-o umple. Am rămas lângă foc, fascinat de portretele doamnei de pe pereți. Când s-a întors, mi-a urmărit privirea.

— Femeia din toate aceste tablouri... am început.

— ...e mama mea, a spus Marina.

Am simțit că păşeam pe un teren alunecos.

— N-am mai văzut aşa tablouri. Sunt ca nişte... fotografii ale sufletului.

Marina a încuviințat în tăcere.

— Aparțin cu siguranță unui artist celebru, am insistat. Niciodată n-am mai văzut ceva asemănător.

Marina a răspuns cu întârziere.

— Nici n-ai să mai vezi. Sunt şaisprezece ani de când autorul lor nu mai pictează nimic. Seria aceasta de portrete a fost ultima lui operă.

— Probabil că îți cunoştea foarte bine mama, pentru a-i face asemenea portrete, am observat.

Marina m-a privit lung. Am simțit o privire aidoma celei din tablouri.

— Mai bine decât oricine, a răspuns. Se căsătorise cu ea.

8

În noaptea aceea, lângă foc, Marina mi-a spus povestea lui Germán şi a vilei din Sarriá.

Germán Blau se născuse într-o familie cu dare de mână, din înfloritoarea burghezie catalană a epocii. Dinastiei Blau nu-i lipseau loja de la Teatrul Liceo, cartierul industrial de pe malul râului Segre şi, din când în când, un scandal în societate. Se zvonea că micul Germán nu era fiul marelui patriarh Blau, ci rodul iubirii ilicite dintre mama sa, Diana, şi un tip pitoresc, Quim Salvat. Acesta era, ca să zic aşa, libertin, portretist şi satir profesionist. Scandaliza lumea bună şi îi imortaliza chipurile frumoase în ulei, la preţuri astronomice. Oricare ar fi fost adevărul, e sigur că Germán nu semăna, nici fizic, nici la caracter, cu niciun membru al familiei. Nu-l interesau decât pictura şi desenul, ceea ce a dat tuturor de bănuit. Mai ales tatălui său legal.

La şaisprezece ani, tatăl l-a anunţat că în familie nu era loc pentru haimanale şi leneşi. Dacă stăruia în intenţia de „a fi artist”, avea să-l trimită ucenic în fabrică sau să spargă piatră, în legiune sau în orice altă instituţie, pentru a-i întări caracterul, făcând din el un om de nădejde. Germán a ales să fugă de acasă, unde poliţia l-a adus peste douăzeci şi patru de ore.

Disperat şi dezamăgit de primul său născut, tatăl şi-a legat speranţele de cel de-al doilea fiu, Gaspar, care se străduia să deprindă negoţul cu textile şi se arăta mai dispus să ducă mai departe tradiţia familiei. Temându-se pentru viitorul său economic, bătrânul Blau a pus pe numele lui Germán vila din Sarriá, aproape părăsită de ani de zile. „Deşi ne faci de ruşine pe toţi, eu n-am trudit ca un sclav pentru ca fiu-meu să ajungă pe drumuri”, i-a zis. Vila fusese la vremea ei una dintre cele mai apreciate de protipendadă, dar nimeni nu-şi mai amintea de ea. Era blestemată. De fapt, se spunea că fusese scena

întâlnirilor de taină dintre Diana şi libertinul Salvat. Ca o ironie a sorții, vila ajunsese în mâinile lui Germán. Nu mult după aceea, cu ajutorul secret al maică-sii, Germán a ajuns ucenicul lui Quim Salvat. În prima zi, acesta s-a uitat drept în ochii lui şi a spus:

— Unu, eu nu-s taică-tău şi nu-ți ştiu mama decât din vedere. Doi, viața de artist comportă riscuri, incertitudini şi mai mereu sărăcie. Nu tu o alegi, ci ea pe tine. Dacă ai vreo îndoială cu privire la aceste două lucruri, e mai bine să ieşi pe uşă chiar acum.

Germán a rămas.

Anii de ucenicie la Quim Salvat l-au introdus pe Germán în altă lume. A aflat că exista cineva care credea în el, în talentul şi capacitatea lui de a fi ceva mai mult decât o palidă copie a tatălui său. Se simțea altul. În şase luni a învățat şi s-a perfecționat mai mult decât în anii anteriori.

Salvat era extravagant şi generos, îi plăceau toate finețurile de pe lume. Nu picta decât noaptea şi, cu toate că nu arăta prea bine (semăna cu un urs), putea fi considerat un autentic cuceritor, dotat cu o stranie putere de seducție, de care se folosea chiar mai bine decât de pensulă.

Modele ce-ți tăiau răsuflarea şi doamne din înalta societate defilau prin studioul lui, pentru a-i poza şi, bănuia Germán, a obține chiar mai mult. Salvat se pricepea la vinuri, poeți, oraşe legendare şi tehnicile acrobației amoroase importate de la Bombay. Îşi trăise intens cei patruzeci şi şapte de ani. Spunea mereu că oamenii lăsau să le treacă viața de parcă urmau să trăiască veşnic, ceea ce avea să-i piardă. Îşi râdea de viață şi moarte, de divinitate şi oameni. Gătea mai bine decât marii *chefs* din ghidul Michelin şi mânca pentru ei toți. Cât timp a stat lângă el, Salvat i-a devenit lui Germán maestru şi cel mai bun prieten. Germán a ştiut întotdeauna că-i datora lui Quim Salvat tot ce ajunsese

să fie în viață, ca om şi pictor.

Salvat era unul dintre puținii privilegiați ce cunoşteau secretul luminii. Spunea că aceasta era o balerină capricioasă, care îşi cunoştea farmecele. În mâinile lui, ea se transforma în linii minunate, ce luminau tabloul şi deschideau porțile sufletului. Cel puțin aşa susțineau textele promoționale din cataloagele expozițiilor lui.

— Pictura e o scriere cu lumină, afirma Salvat. Întâi, trebuie să-i înveți alfabetul; apoi, gramatica. Doar atunci vei avea stil şi magie.

Quim Salvat i-a lărgit lui Germán viziunea asupra lumii, luându-l cu el în călătorii. Au fost la Paris, Viena, Berlin, Roma... Germán a înțeles imediat că Salvat era la fel de bun vânzător al propriei arte ca şi pictor, poate mai bun. Aceea era cheia succesului său.

La fiecare o mie de oameni care cumpără un tablou sau o operă de artă, unul singur are o vagă idee despre ceea ce cumpără, îi explica Salvat, zâmbitor. Ceilalți nu cumpără opera, ci artistul, ceea ce au auzit şi, aproape mereu, ceea ce-şi închipuie despre el. Afacerea asta nu diferă de vânzarea leacurilor băbeşti ori a filtrelor de iubirii, Germán. Diferența stă în preț.

Inima largă a lui Quim Salvat s-a oprit pe 17 iulie 1938. Unii au zis că din pricina exceselor. Germán a crezut mereu că pofta de viață şi credința mentorului fuseseră ucise de ororile războiului.

— Aş putea picta o mie de ani, a murmurat Salvat pe patul de moarte, şi n-aş schimba absolut nimic din barbaria, neştiința şi bestialitatea oamenilor. Frumusețea e ca zefirul ce luptă cu vântul realității, Germán. Arta mea n-are niciun sens. Nu-i bună de nimic.

O nesfârşită listă de amante, creditori, prieteni, colegi şi oameni pe care îi ajutase fără a le cere nimic în schimb l-au plâns la înmormântare. Ştiau că în acea zi se stingea o lumină a lumii şi că, de atunci înainte, cu toții aveau să fie mai singuri şi mai pustii.

Salvat i-a lăsat o foarte modestă sumă de bani şi

studioul. I-a cerut să împartă restul (nu prea mult, fiindcă Salvat cheltuia anticipat mai mult decât câştiga) între iubite şi prieteni. Notarul care se ocupa de testament i-a dat lui Germán o scrisoare pe care Salvat i-o încredințase, presimțind că i se apropia sfârşitul. Trebuia s-o deschidă la moartea lui.

Cu lacrimi în ochi şi sufletul zdrobit, tânărul a hoinărit întreaga noapte la voia întâmplării prin oraş. Zorii l-au prins pe digul din port, unde, când se crăpa de ziuă, a citit ultimele cuvinte pe care i le rezervase Quim Salvat.

Dragă Germán,
Nu ți-am spus-o pe când eram în viață, căci am crezut că trebuia să aştept momentul potrivit. Mă tem că n-am să pot fi acolo la sosirea lui.
Asta trebuie să-ți spun, Germán. N-am cunoscut nicicând un pictor mai talentat decât tine. Tu n-o ştii încă şi n-o poți pricepe, dar e în tine, iar singurul meu merit a fost acela de a o recunoaşte. Fără ştirea ta, eu am învățat de la tine mai mult decât tu de la mine. Mi-ar plăcea să fi avut maestrul pe care îl meriți, cineva care să-ți fi orientat talentul mai bine decât mine, biet ucenic. Lumina vorbeşte în tine, Germán. Noi, ceilalți, doar o ascultăm. Să nu uiți nicicând acest lucru. De acum înainte, maestrul îți va fi ucenic şi cel mai bun prieten, pe veci.

SALVAT

O săptămână mai târziu, fugind de amintiri insuportabile, Germán a plecat la Paris. I se oferise un post de profesor într-o şcoală de pictură. Nu avea să mai pună piciorul în Barcelona în următorii zece ani.

La Paris, Germán şi-a făurit reputația de portretist de oarecare prestigiu şi şi-a descoperit pasiunea care nu avea să-l mai părăsească nicicând: opera. Tablourile

începeau să i se vândă bine, şi un agent care îl cunoştea de când era ucenicul lui Salvat a hotărât să-l reprezinte. Pe lângă salariul de profesor, vindea suficiente tablouri pentru a-şi permite o viață simplă, dar demnă. Făcând unele aranjamente şi ajutat de directorul şcolii unde lucra, rudă cu jumătate din Paris, şi-a rezervat un fotoliu la Operă pentru întregul sezon. Nimic ostentativ: al şaselea rând din amfiteatru, uşor la stânga. Nu putea vedea a cincea parte din scenă, dar muzica ajungea la el cu brio, ignorând prețul fotoliilor şi lojelor.

Acolo a văzut-o întâia oară. Părea desprinsă dintr-un tablou de Salvat, dar frumusețea ei nu putea face concurență vocii. Kirsten Auermann avea nouăsprezece ani şi, conform programului, era o tânără promisiune a liricii mondiale. Chiar în noaptea aceea i-a fost prezentat la recepția pe care compania o organiza după spectacole. Germán se strecurase, susținând că era critic muzical la *Le Monde.* Strângându-i mâna, a amuțit.

— Pentru un critic, vorbiți foarte puțin şi cu un accent destul de puternic, a glumit Kirsten.

În clipa aceea, Germán a hotărât că o va lua de soție, chiar de-ar fi fost ultimul lucru pe care avea să-l facă în viața lui. A vrut să desfăşoare întreaga artă a seducției observată la Salvat de-a lungul multor ani. Dar existase un singur Salvat, iar tiparul lui fusese spart. Aşa a început un lung joc de-a şoarecele şi pisica, pe durata a şase ani încheiați într-o capelă mică din Normandia, într-o seară din vara anului 1946. În ziua nunții lor, spectrul războiului se mai putea încă adulmeca în aer ca o duhoare de hoituri ascunse.

Puțin după aceea, Kirsten şi Germán s-au întors la Barcelona şi s-au instalat în Sarriá. În lipsa lui Germán, vila devenise un muzeu fantomatic. Lumina lui Kirsten şi o curățenie de trei săptămâni au schimbat totul.

Vila a trăit o splendoare cum nu mai cunoscuse. Germán picta fără răgaz, posedat de o energie pe care nici el nu şi-o explica. Operele lui au început să fie cotate în

sferele înalte, şi curând a avea „un Blau” a devenit obligația sine-qua-non a protipendadei. Brusc, tatăl a început să se mândrească public cu succesul lui Germán. „Am crezut mereu că avea talent şi va triumfa”, „îl are în sânge, ca orice Blau” şi „nu există tată mai mândru ca mine” au devenit frazele lui favorite şi, de atâta repetat, tatăl a ajuns să le creadă şi el. Agenți şi galerii care, în urmă cu câțiva ani, nu se deranjau să-i răspundă la bună ziua se dădeau acum peste cap pentru a-i intra în grații. În toiul acestui vârtej de vanități şi ipocrizii, Germán n-a uitat nicicând că maestrul lui fusese Salvat.

Şi cariera lirică a lui Kirsten înainta cu vântul în pupa. În perioada când a început comercializarea discurilor cu şaptezeci şi opt de turații, ea a fost una dintre primele voci care au imortalizat repertoriul. În vila din Sarriá au fost ani de fericire şi lumină, când totul părea posibil şi nu se putea ghici vreo umbră în zare.

Nimeni n-a dat atenție amețelilor şi leşinurilor lui Kirsten, până când a fost prea târziu. Succesul, voiajurile, tensiunea premierelor explicau totul. Când doctorul Cabrils a consultat-o pe Kirsten, două veşti i-au schimbat lumea pe vecie. Prima: era însărcinată. A doua: o boală a sângelui fără leac îi rodea treptat viața. Mai avea un an. Doi, cel mult.

În aceeaşi zi, plecând de la cabinetul medicului, Kirsten a comandat la Ceasornicăria Generală Elvețiană de pe Via Augusta un ceas de aur cu o dedicație gravată pentru Germán.

Pentru Germán, în care glăsuieşte lumina.
K.A.
19.01.1964

Ceasul avea să numere orele care le mai rămâneau de trăit împreună.

Kirsten a abandonat scenele şi cariera. Gala de

despărțire s-a dat la teatrul Liceo din Barcelona, cu *Lakmé* de Délibes, compozitorul ei preferat. Nimeni nu avea să mai audă o voce ca a ei. În timpul sarcinii, Germán i-a făcut o serie de portrete, care depăşeau orice operă anterioară. N-a vrut niciodată să le vândă.

La 26 septembrie 1964, în casa din Sarriá s-a născut o fetiță cu păr blond şi ochi de culoarea cenuşii, identici cu ai mamei. Marina avea să poarte neîncetat pe chip imaginea şi lumina mamei. Kirsten Auermann a murit după şase luni, în odaia în care născuse şi petrecuse cele mai fericite clipe alături de Germán. Soțul îi ținea mâna, palidă şi tremurătoare, între ale lui. Era deja rece când s-a stins în zori, cu un suspin.

La o lună după moartea ei, Germán a reintrat în studioul din podul casei de familie. Micuța Marina se juca la picioarele lui. Germán a luat pensula şi a încercat să tragă o tuşă pe pânză. Ochii i s-au umplut de lacrimi, iar pensula i-a căzut din mână. Germán Blau n-a mai pictat niciodată. Lumina din el se stinsese pe vecie.

9

În perioada care mai rămăsese din toamnă, vizitele mele la casa lui Germán şi a Marinei au devenit un ritual zilnic. Îmi petreceam zilele visând cu ochii deschişi, aşteptând clipa când urma să fug spre străduța lor tainică. Acolo mă aşteptau noii mei prieteni, cu excepția zilelor de luni, când Marina îl însoțea pe Germán la spital, pentru tratament. Beam cafea şi sporovăiam în penumbra saloanelor. Germán s-a învoit să-mi predea primele lecții de şah. În ciuda acestor lecții, Marina izbutea să mă facă şah mat în cinci sau şase minute, dar eu nu-mi pierdeam speranțele.

Treptat, aproape pe nesimțite, lumea lui Germán şi a Marinei a ajuns şi a mea. Casa lor, amintirile ce păreau să plutească în aer au devenit ale mele. Am aflat că Marina nu mergea la şcoală pentru a-şi însoți şi îngriji tatăl. Mi-a spus că Germán o învățase să citească, să scrie şi să judece.

— Toată geografia, trigonometria şi aritmetica lumii nu te-ajută cu nimic dacă nu înveți să gândeşti singur, se justifica Marina. Şi în nicio şcoală nu te învață aşa ceva. Nu figurează în programă.

Germán îi deschisese mintea spre lumea artei, istoriei, ştiinței. Biblioteca alexandrină din casa lor devenise universul ei. Fiecare carte era o poartă spre lumi şi idei noi. Într-o seară de la sfârşitul lui octombrie, ne-am aşezat pe pervazul unei ferestre de la etajul doi, pentru a privi luminile ce se întrezăreau în depărtare pe dealul Tibidabo. Marina mi-a mărturisit că visa să ajungă scriitoare. Avea un cufăr doldora de istorii şi povestiri pe care le scrisese începând de la nouă ani. Când i-am cerut să-mi arate una dintre ele, m-a privit de parcă eram băut şi m-a refuzat categoric. „Asta-i ca şi cu şahul”, mi-am spus. Trebuie să am răbdare.

Adesea, mă opream şi-i priveam pe Germán şi Marina

când nu mă vedeau. Se distrau, citeau ori se înfruntau în tăcere pe tabla de şah. Legătura lor nevăzută, lumea aparte pe care şi-o construiseră departe de toţi şi de toate erau ceva minunat. Un miraj pe care uneori mă temeam să nu-l distrug cu prezenţa mea. În acele zile, întorcându-mă la internat, mă simţeam omul cel mai fericit din lume numai pentru că o împărtăşeam cu ei.

Fără să mă întreb de ce, am făcut din prietenia lor un secret. Niciodată nu vorbisem despre ei cu nimeni, nici măcar cu colegul meu JF. În doar câteva săptămâni, Germán şi Marina deveniseră viaţa mea secretă şi, la drept vorbind, singura viaţă pe care voiam s-o trăiesc. Îmi amintesc că, odată, Germán s-a dus devreme să se odihnească, scuzându-se ca întotdeauna cu vorbele lui alese de domn din secolul al XIX-lea. Eu am rămas singur cu Marina în salonul cu portrete. Ea mi-a surâs enigmatic şi mi-a povestit că scria despre mine. Am rămas uluit.

— Despre mine? Ce înseamnă că scrii despre mine?

— Vreau să spun că scriu despre tine, cu privire la tine.

— Asta am priceput şi eu.

Marina se amuza de nervozitatea mea subită.

— Şi ce? a întrebat. Te consideri atât de urât, încât crezi că nu merită să scriu despre tine?

N-am avut răspuns la întrebare. Am preferat să-mi schimb strategia şi să atac. Aşa mă învăţase Germán la lecţiile de şah. Strategia de bază: când eşti prins cu pantalonii în vine, strigă şi atacă.

— Mă rog, dacă-i aşa, va trebui să mă laşi să citesc, am replicat.

Nehotărâtă, Marina a ridicat dintr-o sprânceană.

— Am dreptul să ştiu ce se scrie despre mine, am adăugat.

— Poate că n-o să-ţi placă.

— Poate că nu. Sau poate că da.

— Am să mă gândesc.

— Am să aştept.

Frigul a venit la Barcelona în stilul lui obişnuit, ca meteoriții. În mai puțin de o zi, termometrele puteau să-şi vadă buricul. Armate de paltoane au părăsit debaralele, înlocuind uşoarele pardesie de toamnă. Ceruri de oțel şi furtuni ce muşcau urechile au pus stăpânire pe străzi. Germán şi Marina m-au uimit, dăruindu-mi o căciulă de lână care costase, probabil, o avere.

— Ca să-ți aperi ideile, amice Óscar, m-a lămurit Germán. Să nu-ți înghețe creierul.

La jumătatea lui noiembrie, Marina m-a anunțat că trebuia să plece pentru o săptămână cu Germán la Madrid. Un medic de la spitalul La Paz, o adevărată eminență, acceptase să-i facă lui Germán un tratament încă în stadiu experimental, ce fusese folosit doar de două ori în întreaga Europă.

— Se spune că medicul acesta face minuni, nu ştiu, a spus Marina.

Gândul de a sta o săptămână fără ei mi-a căzut ca o cărămidă în cap. M-am străduit s-o ascund, dar în van. Marina citea în mine ca într-o carte. M-a bătut cu palma peste mână.

— Ei, nu-i decât o săptămână, nu? Şi pe urmă ne revedem.

Am consimțit fără să găsesc vorbe de consolare.

— Vorbeam ieri cu Germán că poate accepți să ai grijă de Kafka şi de casă în aceste zile, a propus Marina.

— Fireşte. Fac orice aveți nevoie.

Fața i s-a luminat.

— Deie Domnul ca doctorul să fie atât de bun pe cât se spune, am zis.

Marina m-a privit lung o clipă. În spatele surâsului ei, ochii cenuşii emanau o tristețe luminoasă, care m-a dezarmat.

— Să te-audă Dumnezeu.

Trenul de Madrid pleca din gara Franța la nouă

dimineața. Eu o ştersesem în zori. Cu economiile făcute, am luat un taxi, ca să-i iau pe Germán şi pe Marina şi să-i duc la gară. Dimineața de duminică plutea în cețuri albăstrii, ce se topeau sub ambra zorilor timizi. Am mers o parte din drum în tăcere. Aparatul de taxat al bătrânului SEAT 1500 țăcănea ca metronomul.

— N-ar fi trebuit să te deranjezi, prietene Óscar, a spus Germán.

— Nu-i nici un deranj, am replicat. Chiar dacă frigul e mare, n-are să ne înghețe sufletul, nu-i aşa?

Ajungând în gară, Germán s-a instalat într-o cafenea, iar Marina şi cu mine ne-am dus la ghişeu, să cumpărăm biletele pe care le rezervasem. La plecare, Germán m-a îmbrățişat atât de strâns, că am fost gata să izbucnesc în plâns. Ajutat de un hamal, a urcat în vagon şi m-a lăsat singur, ca să-mi iau rămas-bun de la Marina. Ecoul a mii de voci şi fluierături se pierdea sub bolta enormă a gării. Ne-am privit în tăcere, aproape cu coada ochiului.

— Ei bine, am zis.

— Nu uita să încălzeşti laptele, deoarece…

— …Kafka urăşte laptele rece, mai ales după ce face o crimă, ştiu asta. Conaşul motan.

Şeful de gară se pregătea să dea plecarea cu stegulețul lui roşu. Marina a suspinat.

— Germán e mândru de tine, a spus.

— N-are de ce.

— O să ne fie dor de tine.

— Aşa crezi tu. Hai, urcă.

Brusc, Marina s-a aplecat şi mi-a atins buzele cu ale ei. Înainte să pot clipi, a urcat în tren. Am rămas privind cum trenul se afunda în negură. Când zgomotul i s-a pierdut, m-am îndreptat spre ieşire. Îmi spuneam că nici nu ajunsesem să-i vorbesc Marinei despre ciudata viziune avută în casa lor în noaptea cu furtuna. Cu timpul, preferasem s-o uit şi ajunsesem să mă conving că totul fusese rodul fanteziei mele. Ajunsesem în marele hol al gării când un hamal s-a apropiat de mine oarecum agitat.

— Păi… Mi-au dat asta pentru matale.

Mi-a întins un plic de culoarea ocrului.

— Cred că te înşeli, am spus.

— Nu, nu. Doamna aia mi-a zis să ți-l dau, a stăruit hamalul.

— Care doamnă?

Hamalul s-a întors şi a arătat spre porticul ce dădea în Paseo Colón. Şuvițe de ceață marină măturau treptele de la intrare. Acolo nu era nimeni. Hamalul a dat din umeri şi s-a îndepărtat.

Perplex, m-am apropiat de portic şi, ieşind în stradă, am văzut-o. Doamna în doliu zărită în cimitirul din Sarriá urca într-o anacronică trăsură cu cai. S-a întors să mă privească o clipă. Avea chipul ascuns sub un voal de culoare închisă, o pânză de păianjen din oțel. O secundă mai târziu, portiera trăsurii s-a închis, iar vizitiul, ascuns cu totul într-un palton gri, a dat bice cailor. Trăsura s-a îndepărtat în cea mai mare grabă prin traficul de pe Paseo Colón, îndreptându-se şi pierzându-se spre Ramblas.

Eram deconcertat şi nu-mi dădeam seama că tot mai țineam în mână plicul dat de hamal. Când l-am zărit, l-am deschis. Conținea o carte de vizită veche. Pe ea se putea citi o adresă:

Mihail Kolvenik
Strada Princesa, 33, et. 4, în stânga

Am răsucit cartonaşul. Pe dosul lui, tipograful imprimase simbolul de pe mormântul fără nume din cimitir şi din sera părăsită. Un fluture negru cu aripile desfăcute.

10

În drum spre strada Princesa, am simțit că mi-e foame şi m-am oprit să cumpăr o prăjitură la brutăria din fața bazilicii Santa María del Mar. O aromă de pâine dulce plutea în ecoul dangătelor de clopot. Strada Princesa urca în oraşul vechi printr-o îngustă vale a umbrelor. Am trecut prin fața unor palate şi edificii ce păreau mai bătrâne chiar decât oraşul. Pe fațada unuia dintre ele, numărul 33 abia dacă se mai putea citi, atât era de şters. Am intrat într-un vestibul ce amintea de claustrul unei vechi capele. Un bloc de cutii poştale ruginite îşi pierdea culoarea pe un perete cu smalțul faianței spart. Căutam zadarnic pe ele numele lui Mihail Kolvenik, când am auzit o răsuflare grea în spatele meu.

M-am întors speriat şi în ghereta portarului am descoperit chipul pergamentos al unei bătrâne. Mi-a părut o figură de ceară, îmbrăcată ca o văduvă. Avea ochii albi ca marmura. Fără pupile. Era oarbă.

— Pe cine căutați? a întrebat portăreasa cu voce spartă.

— Pe Mihail Kolvenik, doamnă.

Ochii albi, goi au clipit de două ori. Bătrâna a făcut semn cu capul că nu.

— Asta-i adresa care mi s-a dat, am insistat. Mihail Kolvenik. Etajul patru, în stânga…

Bătrâna a făcut iar semn că nu şi a rămas nemişcată. Atunci am observat că pe masa din gheretă mişca ceva. Un păianjen negru urca pe mâna zbârcită a portăresei. Ochii ei albi priveau în gol. M-am dus tiptil spre trepte.

Nimeni nu schimbase un bec pe acea scară, cel puțin în ultimii treizeci de ani. Avea trepte tocite şi alunecoase. Palierele păreau puțuri de beznă şi muțenie. Prin lucarna de la mansardă intra o lumină pâlpâitoare. Pe lângă ea zburătăcea un porumbel prins ca într-o cursă. Pe a doua

uşă, din lemn cioplit, era montată o clanță ce părea de fier. Am bătut de două ori şi am auzit cum se pierdea ecoul soneriei în odăi. Au trecut câteva minute. Am bătut iar. Au mai trecut două. Începeam să cred că eram într-un mormânt. Unul dintre sutele de edificii-fantomă ce făceau farmecul vechii Barcelone.

Brusc, s-a dat la o parte micuțul grilaj de pe vizor. Fâşii de lumină au sfâşiat întunericul. Am auzit un glas de nisip. Un glas care nu mai vorbise de săptămâni, poate de luni întregi.

— Cine-i acolo?

— Sunteți domnul Kolvenik? Mihail Kolvenik? am întrebat. Vă rog, am putea vorbi un moment?

Vizorul s-a închis brusc. Tăcere. Voiam să bat iar, dar uşa apartamentului s-a deschis.

— Ce vrei, băiete?

— Sunteți domnul Kolvenik?

— Nu-s Kolvenik, mi-a tăiat-o glasul. Eu sunt Sentís. Benjamín Sentís.

— Scuzați-mă, domnule Sentís, dar mi s-a dat această adresă şi...

I-am întins cartea de vizită dată de hamal în gară. O mână țeapănă mi-a smuls-o, iar omul acela, căruia nu-i puteam distinge chipul, a cercetat-o îndelung în tăcere, înainte de a mi-o înapoia.

— Mihail Kolvenik nu mai locuieşte aici de mulți ani.

— Îl cunoaşteți? am întrebat. M-ați putea ajuta?

Altă tăcere lungă.

— Intră, a spus Sentís în cele din urmă.

Benjamín Sentís era un bărbat corpolent, care locuia într-un halat de flanel de culoare grena. Ținea între buze o pipă stinsă, iar chipul îi era împodobit de mustățile ce se uneau cu perciunii, în stilul lui Jules Verne. Apartamentul se înălța peste jungla acoperişurilor din oraşul vechi şi plutea într-o lumină eterică. Turnurile catedralei se distingeau de departe, iar muntele Montjuic

se înălța în depărtare. Pereții erau goi. Pe pian se adunaseră straturi de praf, iar pe dușumea cutii cu ziare moarte. Nimic din casă nu vorbea despre prezent. Benjamín Sentís trăia la timpul mai-mult-ca-perfect.

Ne-am așezat în salonul cu balcon, iar Sentís a studiat iar cartea de vizită.

— De ce îl cauți pe Kolvenik? a întrebat.

Am hotărât să-i explic totul de la început, de la vizita noastră la cimitir până la ciudata apariție pe care doamna în negru și-o făcuse în acea dimineață în gara Franța. Sentís m-a ascultat cu privirea pierdută, fără nicio emoție. Când am terminat, între noi s-a instalat o tăcere stingheră. Sentís m-a privit pe îndelete. Avea o privire de lup, rece și pătrunzătoare.

Mihail Kolvenik a locuit aici vreo patru ani, nu mult, după ce a sosit la Barcelona, a zis. Pe-aici prin spate mai sunt încă unele dintre cărțile lui.

— Aveți cumva adresa lui actuală? Știți unde aș putea da de el?

Sentís a râs.

— Încearcă în iad.

L-am privit fără să pricep.

— Mihail Kolvenik a murit în 1948.

După cum mi-a explicat Benjamín Sentís în dimineața aceea, Mihail Kolvenik sosise la Barcelona pe la sfârșitul lui 1919. Avea pe atunci aproape douăzeci de ani, era originar din Praga. Kolvenik fugea din Europa devastată de Marele Război. Nu știa nicio iotă de catalană ori spaniolă, deși se exprima fluent în franceză și germană. Nu avea bani, prieteni sau cunoscuți în acel oraș dificil și ostil. În Barcelona, și-a petrecut prima noapte la mititica, fiindcă fusese surprins dormind într-un portal, unde se adăpostise de frig. La pârnaie, doi soți de celulă, acuzați de hoție, atac și incendiu cu premeditare, au hotărât să-i tragă o bătaie, crezând că țara se ducea de râpă din vina păduchioșilor de străini. Cele trei coaste rupte, contuziile

şi leziunile interne aveau să se vindece cu vremea, dar a pierdut definitiv uzul urechii stângi. „Nervi lezați”, au decretat medicii. Prost început. Dar Kolvenik spunea mereu că tot ce începe prost se termină bine. Zece ani mai târziu, Mihail Kolvenik avea să fie unul dintre cei mai bogați şi puternici bărbați din Barcelona.

La infirmeria închisorii, l-a cunoscut pe cel care, cu trecerea anilor, avea să-i devină cel mai bun prieten, tânărul doctor de origine engleză Joan Shelley. Acesta vorbea ceva germană şi ştia din proprie experiență cum e să te simți străin pe pământ străin. Grație lui, Kolvenik a obținut un loc de muncă ajuns vacant în făbricuța Velo-Granell. Acolo se fabricau articole de ortopedie şi proteze medicale. Conflictul din Maroc şi marele război din Europa creaseră o piață uriaşă pentru asemenea produse. Legiuni de bărbați, estropiați întru mai marea glorie a bancherilor, cancelarilor, generalilor, agenților de bursă şi altor părinți ai patriei, rămăseseră mutilați şi handicapați pe viață în numele libertății, democrației, imperiului, rasei ori drapelului.

Atelierele Velo-Granell se aflau lângă piața Borne. Acolo, vitrinele cu brațe, ochi, picioare şi articulații artificiale îi aminteau vizitatorului de fragilitatea trupului omenesc. Cu salariul său modest şi recomandarea fabricii, Mihail Kolvenik a găsit un apartament pe strada Princesa. Cititor lacom, într-un an şi jumătate a ajuns să se descurce în catalană şi spaniolă. Datorită talentului şi geniului său, în scurt timp a fost considerat la Velo-Granell un salariat-cheie. Avea vaste cunoştințe de medicină, chirurgie şi anatomie. A conceput un mecanism pneumatic revoluționar, care permitea articularea mişcării în protezele picioarelor şi brațelor. Maşinăria reacționa la impulsurile musculare şi-i oferea pacientului o mobilitate fără precedent. Invenția a situat Velo-Granell în avangarda domeniului. Şi acela a fost doar începutul. Masa de desen a lui Kolvenik nu înceta să

pună în lumină noi progrese şi, în sfârşit, inginerul a fost numit şeful atelierului de proiectare şi dezvoltare.

Peste câteva luni, un incident nefericit a pus la încercare talentul tânărului Kolvenik. Fiul celui ce fondase Velo-Granell a suferit un teribil accident în fabrică. Aidoma unor fălci de dragon, o presă hidraulică i-a retezat ambele mâini. Kolvenik a trudit neobosit săptămâni în şir pentru a-i face mâini noi, din lemn, metal şi porțelan, ale căror degete răspundeau la comenzile date de muşchii şi tendoanele antebrațului. Soluția concepută de Kolvenik folosea, pentru articularea mişcării, curenții electrici ai stimulilor nervoşi din braț. După patru luni de la accident, victima îşi inaugura mâinile mecanice cu care prindea obiecte, aprindea țigări ori îşi încheia fără niciun ajutor nasturii de la cămaşă. Toți au fost de acord că, de data aceasta, Kolvenik depăşise orice închipuire. Deloc amator de elogii şi euforii, el a afirmat că invenția sa reprezenta doar zorii unei noi ştiințe. Ca răsplată pentru truda lui, fondatorul atelierelor Velo-Granell l-a numit director general al firmei şi i-a oferit un pachet de acțiuni ce-a făcut din el un proprietar virtual, alături de bărbatul căruia geniul său îi dăruise mâini noi.

Sub conducerea lui Kolvenik, Velo-Granell a pornit pe o nouă cale. Şi-a extins piața şi şi-a diversificat linia de produse. Fabrica a adoptat simbolul fluturelui negru cu aripile desfăcute, pe care Kolvenik nu l-a explicat niciodată. Firma s-a extins în vederea lansării de noi mecanisme: membre articulate, valve de circulație, fibre osoase şi o listă nesfârşită de maşinării. Parcul de atracții din Tibidabo s-a umplut de automate concepute de Kolvenik pentru jocuri şi experimente. Velo-Granell exporta în toată Europa, America şi Asia. Valoarea acțiunilor şi averea personală a lui Kolvenik creşteau vertiginos, dar el refuza să-şi părăsească modestul apartament din strada Princesa. Nu avea niciun motiv să-l schimbe, spunea. Era singur, trăia simplu şi locuința îi

ajungea pentru el şi cărțile lui.

Toate aveau să se schimbe odată cu apariția unei noi piese pe tabla de şah. La Teatrul Regal apăruse Eva Irinova, steaua unui nou spectacol de succes. De origine rusă, tânăra abia împlinise nouăsprezece ani. Se spunea că pentru frumusețea ei se sinuciseseră câțiva domni la Paris, Viena şi în alte câteva capitale. Călătorea însoțită de două persoane ciudate, Serghei şi Tatiana Glazunov, frați gemeni. Frații Glazunov erau agenții şi tutorii Evei Irinova. Se spunea că Serghei şi tânăra divă erau amanți, că sinistra Tatiana dormea într-un sicriu instalat în fosele de sub scena Teatrului Regal, că Serghei fusese unul dintre asasinii familiei țariste, că Eva putea vorbi cu spiritele morților... Tot soiul de bârfe rocamboleşti de teatru comic alimentau faima frumoasei Irinova, care avea Barcelona în puterea ei.

Legenda Irinovei a ajuns la urechile lui Kolvenik. Intrigat, s-a dus într-o seară la teatru, să vadă cu ochii lui pricina întregii agitații. Într-o singură noapte, tânăra cântăreață l-a fermecat. Din acea zi, cabina ei a devenit literalmente un pat de roze. La două luni după revelație, Kolvenik a hotărât să închirieze o lojă la teatru. Venea seară de seară, pentru a-şi contempla vrăjit obiectul adorației. Nici nu mai trebuie spus că istoria era pe buzele întregului oraş. Într-o bună zi, şi-a convocat avocații şi i-a instruit în vederea ofertei pe care urmau s-o facă impresarului Daniel Mestres. Voia să cumpere acel teatru vechi şi să preia toate datoriile lui. Intenționa să-l refacă din temelii, construindu-i cea mai mare scenă din întreaga Europă. Un teatru uimitor, dotat cu toate progresele tehnice şi consacrat adoratei Eva Irinova. Noul proiect a primit numele de Marele Teatru Regal. A doua zi, Kolvenik a cerut-o de soție pe Eva Irinova, într-o rusă perfectă. Iar ea a acceptat.

După nuntă, perechea plănuia să se mute într-o reşedință de vis, pe care Kolvenik şi-o construia în

apropiere de parcul Güell[6]. El însuşi oferise biroului de arhitectură Sunyer, Balcells i Baro schița preliminară a fastuoasei locuințe. Se spunea că nicicând în întreaga istorie a Barcelonei nu se mai cheltuise o asemenea sumă pentru o locuință privată, ceea ce nu era de ici, de colo. Dar nu toți erau încântați de acel basm. Asociatul lui Kolvenik de la Velo-Granell nu îi vedea cu ochi buni obsesia. Se temea să nu folosească fonduri ale fabricii pentru finanțarea delirantului proiect de a face din Teatrul Regal a opta minune a lumii moderne. Şi nu greşea prea mult. Ca şi cum nu era destul, prin oraş începuseră să circule zvonuri despre practicile nu prea ortodoxe ale lui Kolvenik. Apăruseră îndoieli cu privire la trecutul lui şi la fațada sa de bărbat ce făcuse avere prin propriile puteri, pe care îi plăcea s-o afişeze. Majoritatea zvonurilor mureau înainte de a ajunge în presă, grație implacabilei maşinării pe care Velo-Granell o punea legal în mişcare. Cu bani nu poți cumpăra fericirea, obişnuia să spună Kolvenik, dar poți cumpăra orice altceva.

Cât despre Serghei şi Tatiana Glazunov, cei doi siniştri gardieni ai Evei Irinova, îşi simțeau primejduit viitorul. În reşedința ce se construia nu exista nici măcar o odaie pentru ei. Intuind că urma să aibă probleme cu gemenii, Kolvenik le-a oferit o sumă generoasă pentru a-şi anula presupusul contract cu Irinova. În schimb, trebuiau să părăsească țara, angajându-se să nu mai revină nicicând şi să nu mai intre în contact cu Eva Irinova. Peste poate de furios, Serghei a refuzat categoric şi i-a jurat lui Kolvenik că nu avea să scape niciodată de ei.

Chiar în zorii acelei zile, în timp ce Serghei şi Tatiana ieşeau în strada Sant Pau, o rafală de gloanțe trase dintr-o trăsură a fost gata-gata să le vină de hac. Atacul a fost atribuit anarhiştilor. Peste o săptămână, gemenii au semnat actul prin care se angajau să-i acorde libertate Evei Irinova şi să dispară pentru totdeauna. Data nunții lui Mihail Kolvenik cu Eva Irinova a fost fixată pentru 24 iunie 1935. Decorul: catedrala din Barcelona.

Ceremonia, pe care unii au comparat-o cu încoronarea regelui Alfonso al XIII-lea[7], a avut loc într-o dimineață însorită. Mulțimea a ocupat fiece colțişor de pe bulevardul catedralei, dornică să se delecteze cu fastul şi măreția spectacolului. Eva Irinova nu fusese nicicând mai strălucitoare. În sunetul marşului nupțial de Wagner, interpretat de orchestra teatrului Liceo pe scările catedralei, mirii au coborât spre careta care îi aştepta. Când au ajuns la aproape trei metri de careta cu cai albi, cineva a rupt cordonul de pază şi s-a aruncat asupra mirilor. S-au auzit strigăte speriate. Întorcându-se, Kolvenik a înfruntat ochii injectați ai lui Serghei Glazunov. Niciunul din cei prezenți nu avea să uite vreodată cele ce-au urmat. Glazunov a scos o sticluță şi i-a aruncat conținutul în față Evei Irinova. Acidul i-a ars voalul ca pe o perdea de aburi. Un urlet a cutremurat cerul. Mulțimea a devenit o hoardă bezmetică şi, într-o clipă, atacatorul s-a pierdut în gloată.

Kolvenik a îngenuncheat lângă mireasă şi a luat-o în brațe. Fața Evei Irinova se topea sub acțiunea acidului ca o acuarelă proaspătă în apă. Pielea fumegândă i se strângea ca un pergament în flăcări, iar duhoarea de carne arsă invada văzduhul. Acidul nu-i atinsese ochii. În ei se puteau citi groaza şi agonia. Încercând să salveze chipul soției, Kolvenik şi-a pus mâinile pe el. Dar n-a reuşit decât să îndepărteze fâşii de carne moartă, iar acidul i-a devorat mănuşile. Când Eva a leşinat, în cele din urmă, fața ei nu mai era decât o mască grotescă de oase şi carne vie.

Renovat, Teatrul Regal n-a ajuns să-şi mai deschidă uşile. După tragedie, Kolvenik şi-a dus soția la reşedința neterminată din parcul Güell. Eva Irinova n-a mai ieşit vreodată din casă. Acidul îi distrusese complet chipul şi-i afectase coardele vocale. Se spunea că Eva comunica prin note scrise şi că treceau săptămâni în şir fără ca ea să

iasă din apartamentul său.

Pe atunci, problemele financiare ale firmei Velo-Granell au început să se agraveze mai mult decât se bănuise. Kolvenik se simțea prins într-o cursă şi curând n-a mai fost zărit prin fabrică. Se spunea că avea o boală ciudată, care îl ținea tot mai mult acasă. Ieşeau la iveală numeroase nereguli în gestiunea fabricii Velo-Granell şi în ciudatele tranzacții făcute chiar de el în trecut. Şoapte şi acuzații ascunse ieşeau la iveală cu teribilă virulență. Refugiat în casă, alături de iubita sa Eva, Kolvenik a devenit protagonistul unei legende negre. Un ciumat. Guvernul a expropriat consorțiul Velo-Granell. Autoritățile judiciare cercetau cazul, care, cu un dosar de peste o mie de pagini, începea să fie instrumentat.

În anii următori, Kolvenik şi-a pierdut averea. Reşedința i-a ajuns un castel în beznă şi ruină. Slujitorii, neplătiți de luni de zile, i-au părăsit. Doar şoferul personal al lui Kolvenik le-a rămas credincios. Au început să circule tot soiul de zvonuri teribile. Se comenta că Eva şi Kolvenik viețuiau printre şobolani şi hoinăreau pe coridoarele acelui mormânt în care se îngropaseră de vii.

În decembrie 1948, un incendiu îngrozitor a devorat locuința lui Kolvenik. Flăcările s-au văzut din oraşul Mataró, a afirmat jurnalul *El Brusi.* Cei ce şi-l aduc aminte dau asigurări că tot cerul Barcelonei devenise o pânză stacojie şi că nori de cenuşă au survolat oraşul în zori, pe când mulțimea privea în tăcere scheletul fumegând al ruinelor. Trupurile lui Kolvenik şi Evei au fost găsite îmbrățişate şi carbonizate la mansardă. Fotografia lor a apărut pe prima pagină a ziarului *La Vanguardia,* sub titlul „Sfârşitul unei ere”.

La începutul lui 1949, Barcelona începea să uite povestea lui Mihail Kolvenik şi a Evei Irinova. Marele oraş se schimba definitiv, iar misterul fabricii Velo-Granell rămânea în trecutul legendar, definitiv condamnat la dispariție.

11

Povestea lui Benjamín Sentís m-a urmărit toată săptămâna ca o umbră fugară. Cu cât îi dădeam mai mult târcoale, cu atât aveam impresia că din istoria lui lipseau câteva piese. Care dintre ele, asta era altă chestiune. Aşteptam întoarcerea lui Germán şi a Marinei, iar aceste gânduri mă rodeau de dimineață până seara şi de seara până dimineața.

După-amiaza, când se sfârşeau cursurile, mă duceam la ei acasă, pentru a verifica dacă totul era în ordine. Kafka mă aştepta îndeobşte la poarta principală, uneori cu o pradă în gheare. Îi turnam lapte în farfurioară şi stăteam de vorbă; adică el îşi bea laptele, iar eu monologam. Am vrut adeseori să profit de absența stăpânilor pentru a explora reşedința, dar am rezistat tentației. Ecoul prezenței lor se făcea simțit în fiece cotlon. M-am obişnuit să aştept noaptea în vila pustie, la căldura prezenței lor nevăzute. Mă aşezam în salonul cu tablouri şi priveam ceasuri în şir portretele făcute de Germán Blau soției lui, cu cincisprezece ani în urmă. Vedeam în ele o Marină adultă, femeia în care ea se transforma. Mă întrebam dacă aveam să fiu vreodată în stare să creez ceva de aceeaşi valoare. De orice valoare.

Duminică, m-am postat în gara Franța. Mai erau două ceasuri până la sosirea expresului de Madrid. Le-am pierdut plimbându-mă prin gară. Sub bolta ei, trenuri şi străini se întâlneau ca pelerinii. Crezusem îndeobşte că vechile gări erau printre puținele locuri magice ale lumii, în ele se amestecau fantasmele amintirilor cu începuturile a sute de călătorii cu destinații îndepărtate, fără întoarcere. „Dacă mă pierd vreodată, va trebui să fiu căutat într-o gară”, mi-am spus.

Şuieratul expresului de Madrid m-a smuls din bucolicele mele meditații. Trenul a irupt în gară în plin galop. A intrat pe linie şi geamătul frânelor ne-a inundat

spațiul. Molcom şi cumpătat, conform propriului său tonaj, s-a oprit. Primii pasageri au început să coboare, siluete fără nume. Am străbătut peronul cu privirea, iar inima îmi bătea nebuneşte. Duzini de chipuri necunoscute au defilat prin fața mea. Brusc, am şovăit: poate că greşisem ziua, trenul, gara, oraşul, planeta. Atunci am auzit în spatele meu vocea inconfundabilă.

— Dar ştiu că asta-i o surpriză, prietene Óscar. Ți-am simțit lipsa.

— Şi eu v-am simțit lipsa, am răspuns, strângând mâna bătrânului pictor.

Marina cobora din vagon. Purta aceeaşi rochie albă din ziua plecării. Mi-a zâmbit în tăcere, cu ochi sclipitori.

— Şi cum a fost Madridul? am improvizat, luând valijoara lui Germán.

— Minunat. Şi de şapte ori mai mare decât la ultima mea vizită, a zis Germán. Dacă va continua să crească, într-o zi se va revărsa peste podiş.

Am simțit în tonul lui Germán o bună dispoziție şi o energie speciale. Şi am fost sigur că acesta era semnul că veştile doctorului de la spitalul La Paz erau dătătoare de speranță. În drum spre ieşire, Germán flecărea cu un hamal tăcut despre progresele făcute de căile ferate, iar eu am rămas singur cu Marina. Ea mi-a strâns mâna din răsputeri.

— Cum a mers? am întrebat-o în şoaptă. Germán îmi pare vioi.

— Bine. Foarte bine. Îți mulțumesc că ai venit să ne întâmpini.

— Eu îți mulțumesc că te-ai întors, am răspuns. Barcelona a fost foarte pustie zilele astea… Am o grămadă de lucruri să-ți povestesc.

Am oprit un taxi în fața gării, un Dodge vechi, care făcea mai mult zgomot decât expresul de Madrid. Urcând pe Ramblas, Germán privea, surâzând încântat, lumea, piețele alimentare, chioşcurile de flori.

— Orice-ai spune, o stradă ca asta nu există în niciun

oraş din lume, prietene Óscar. Poți să râzi de New York.

Marina aproba comentariile tatălui ei, care părea mai vioi şi mai tânăr după călătorie.

— Mâine nu-i zi de sărbătoare? a întrebat brusc Germán.

— Ba da, am spus.

— Deci mâine n-ai şcoală…

— Practic, nu.

Germán a început să râdă şi, o secundă, am crezut că vedeam în el băiatul ce fusese cândva, cu decenii în urmă.

— Şi spune-mi, te rog, eşti ocupat mâine, prietene Óscar?

La opt dimineața eram deja la ei acasă, aşa cum mă rugase Germán. Cu o seară înainte, îi promisesem tutorelui meu că în toate serile din săptămâna aceea aveam să dedic studiului un număr dublu de ore, dacă în acea zi de luni mă lăsa liber, fiindcă era sărbătoare.

— Nu ştiu ce învârți tu în ultima vreme. Ăsta nu-i hotel, dar nici închisoare. Eşti răspunzător de propria-ți purtare, a subliniat, bănuitor, padre Seguí. Tu ştii ce faci, Óscar.

Ajungând la vila din Sarriá, am găsit-o pe Marina în bucătărie, unde pregătea un coş cu sendvişuri şi termosuri cu băuturi. În timp ce se spăla, Kafka îi urmărea cu atenție mişcările.

— Unde mergem? am întrebat, intrigat.

— Surpriză, a replicat Marina.

Nu mult după aceea, a apărut Germán, euforic şi jovial. Era îmbrăcat ca un pilot de raliu din anii 1920. Mi-a strâns mâna şi m-a întrebat dacă îi puteam da o mână de ajutor în garaj. Am acceptat. Descoperisem deci că aveau garaj. De fapt, aveau trei, aşa cum am aflat dând ocol proprietății împreună cu Germán.

— Mă bucur că ai putut să ni te alături, Óscar.

S-a oprit în fața uşii celui de-al treilea garaj, un şopron

cât o căsuță, acoperit cu iederă. La deschidere, zăvorul uşii a scârțâit. Un nor de praf a inundat bezna din interior. Locul părea să fi fost închis vreo douăzeci de ani. Am întrezărit resturile unei motociclete vechi, unelte ruginite şi cutii puse claie peste grămadă sub un strat de praf gros cât un covor persan. Am văzut o prelată cenuşie, care acoperea ceva aidoma unui automobil. Germán a tras de un colț al acesteia şi mi-a cerut să fac la fel.

— Număr până la trei? a întrebat.

La semnalul lui, am tras amândoi cu putere, iar prelata a lunecat ca voalul unei mirese. Când norul de praf s-a risipit în aer, lumina slabă ce se filtra printre copacii de pe alee a revelat o viziune. În peştera aceea dormea un Tucker uluitor din anii 1950, de culoarea vinului şi cu jenți cromate. M-am uitat uluit la Germán. El a zâmbit, orgolios.

— Nu se mai fac asemenea maşini, prietene Óscar.

— Va porni? am întrebat, privind piesa aceea de muzeu, după cum mi se părea mie.

— Ceea ce vezi aici e un Tucker, Óscar. Nu demarează, galopează.

Peste un ceas, eram pe şoseaua de coastă. Germán era la volan, în straie de pionier al automobilismului şi cu un zâmbet de loterie. Marina şi cu mine eram alături de el, în față. Kafka avea la dispoziție toată bancheta din spate, unde dormea placid. Toate automobilele ne-o luau înainte, dar ocupanții lor se răsuceau să privească Tucker-ul, cu uimire şi admirație.

— Când e vorba de clasă, viteza e doar un amănunt, explica Germán.

Eram deja aproape de oraşul Blanes, şi eu tot nu ştiam unde mergeam. Germán se concentrase la volan, nu voiam să-i distrag atenția. Conducea cu obişnuita-i galanterie, cedând trecerea până şi furnicilor, salutându-i pe ciclişti, pe trecători şi pe jandarmii călare pe

motociclete. După Blanes, o plăcuță ne-a anunțat satul de coastă Tossa de Mar. M-am întors spre Marina, iar ea mi-a făcut cu ochiul. M-am gândit că poate mergeam la castelul din Tossa, dar Tucker-ul a trecut pe lângă sat şi a luat-o pe şoseaua îngustă care, urmând malul, se îndrepta spre nord. Era mai mult o panglică suspendată între cer şi faleze, şerpuind în sute de curbe strânse. Printre crengile pinilor cu rădăcinile înfipte în versanții abrupți se putea zări marea de un albastru electric. O sută de metri mai jos, zeci de golfuri şi golfulețe inaccesibile trasau ruta secretă dintre Tossa de Mar şi Punta Prima, lângă portul din Sant Feliu de Guixols, la vreo douăzeci de kilometri.

După vreo douăzeci de minute, Germán a oprit maşina pe marginea şoselei. Marina m-a privit, făcându-mi semn că ajunseserăm. Ne-am dat jos din automobil, iar Kafka s-a dus spre pini, ca şi cum cunoştea drumul. În timp ce Germán verifica dacă trăsese bine frâna Tucker-ului, ca să n-o poată lua la vale, Marina s-a apropiat de faleza ce dădea spre mare. Am venit lângă ea şi am privit. La picioarele noastre, un golf în formă de semilună îmbrățişa o limbă de mare de un verde transparent. Mai încolo, căldarea de apă, stânci şi plaje desena un arc până la Punta Prima, unde silueta schitului de la Sant Elm se înălța ca o santinelă în vârful muntelui.

— Hai să mergem, m-a îndemnat Marina.

Am urmat-o printre pini. Poteca traversa proprietatea unei vechi case părăsite, pe care puseseră stăpânire arbuştii. De acolo, o scară săpată în stâncă luneca spre plaja cu pietre aurii. La vederea noastră, un stol de pescăruşi s-a înălțat în zbor şi s-a retras spre faleza ce încorona golful, schițând un soi de bazilică de stânci, mare şi lumină. Apa era atât de limpede, încât se putea distinge pe ea fiece pliu de la suprafața nisipului. Un vârf de stâncă urca în centru ca prova unei nave eşuate. Marea mirosea intens, iar o briză cu gust sărat străbătea coasta. Privirea Marinei s-a pierdut în zarea de argint şi

ceață.

— Acesta e locul meu favorit din întreaga lume.

Marina s-a străduit să-mi arate toate ascunzişurile falezei. Şi am înțeles curând că aveam să-mi sparg capul ori să cad în apă.

— Doar nu-s capră, am subliniat, încercând să transmit ceva bun-simț acelui soi de alpinism fără corzi.

Neluându-mi în seamă rugămințile, Marina se cățăra pe pereții şlefuiți de mare şi se strecura în găurile prin care mareea respira ca o balenă împietrită. Gata să-mi uit orgoliul, continuam să aştept ca în orice clipă soarta să-mi aplice toate articolele din legea gravitației. Pronosticul meu n-a întârziat să devină realitate. Marina sărise pe celălalt țărm al unui ostrov minuscul, pentru a cerceta o grotă din stânci. Mi-am zis că, dacă ea putea s-o facă, puteam cu siguranță să încerc şi eu. O clipă mai târziu, eram cu ambele picioare în apele Mediteranei. Dârdâiam de frig şi ruşine. Alarmată, Marina mă privea de pe stânci.

— N-am nimic, am gemut. N-am pățit nimic.

— E rece?

— Ce spui, am bâiguit. E ca supa.

Marina a surâs şi, sub ochii mei uluiți, şi-a scos rochia albă şi s-a aruncat în lagună. A ajuns lângă mine, râzând. Aşa ceva era o nebunie în acea perioadă a anului. Dar am imitat-o. Am înotat, dând energic din brațe, apoi ne-am întins la soare pe pietrele călduțe. Am simțit că sângele îmi pulsa tot mai iute în tâmple, n-aş şti să spun sigur dacă din cauza apei înghețate ori a străvezimii lenjeriei ude a Marinei. Ea mi-a prins privirea şi s-a ridicat să-şi ia rochia, rămasă pe stânci. Am privit-o mergând printre pietre: fiecare muşchi al trupului i se desena sub pielea umedă ori de câte ori ocolea un bolovan. Mi-am lins buzele sărate şi am simțit că mi-era o foame de lup.

Am petrecut restul după-amiezii în acel golf ascuns de lume, devorând sendvişurile din coş, în timp ce Marina îmi spunea povestea ciudată a celei ce fusese proprietara casei de țară părăsite printre pini.

Aceasta aparținuse unei scriitoare olandeze care, din cauza unei boli ciudate, orbea pe zi ce trecea. Cunoscându-şi destinul, hotărâse să-şi ridice pe faleză un refugiu unde să-şi trăiască ultimele zile în care se mai putea bucura de lumina ochilor, stând cu fața spre plajă şi privind marea.

— Locuia aici doar cu Sacha, un păstor neamț, şi cu cărțile ei favorite, mi-a explicat Marina. Când şi-a pierdut vederea de tot şi a ştiut că ochii ei nu aveau să mai poată vedea nicicând apusul soarelui pe mare, le-a cerut unor pescari ce obişnuiau să ancoreze în golf să aibă grijă de Sacha. Peste câteva zile, în zori, a luat o barcă şi s-a dus vâslind în larg. De atunci, nimeni n-a mai văzut-o vreodată.

Nu ştiu de ce, dar am bănuit că istoria autoarei olandeze era o invenție a Marinei, ceea ce i-am şi dat de înțeles.

— Uneori, lucrurile cele mai reale se petrec doar în închipuire, Óscar, mi-a răspuns ea. Nu ne amintim decât ceea ce nu s-a petrecut nicicând.

Germán adormise sub pălărie, cu Kafka la picioare. Marina şi-a privit tatăl cu tristețe. Profitând că el dormea, am luat-o de mână şi ne-am îndreptat spre celălalt capăt al plajei. Acolo ne-am aşezat pe pietrele tocite de valuri şi i-am istorisit tot ce se petrecuse în lipsa ei. N-am uitat nimic, de la strania apariție din gară a doamnei în negru până la istoria lui Mihail Kolvenik şi a fabricii Velo-Granell, pe care mi-o spusese Benjamín Sentís, şi chiar sinistra prezență pe care o simțisem în casa din Sarriá în noaptea furtunii. M-a ascultat tăcută, absentă, cu privirea pierdută în apa ce făcea vârtejuri la picioarele ei. Am rămas acolo destul de mult timp, privind tăcuți în depărtare silueta a schitului Sant Elm.

— Ce-a spus medicul de la spitalul La Paz? am întrebat în cele din urmă.

Marina a ridicat privirea. Soarele începea să apună, şi o strălucire chihlimbarie i-a trădat ochii plini de lacrimi.

— Că nu mai e mult timp…

M-am întors şi l-am văzut pe Germán făcându-ne semne cu mâna. Am simțit că inima mi se strângea şi un nod insuportabil mi se punea în gât.

— El nu crede, a spus Marina. E mai bine aşa.

Am privit-o iar şi am văzut că-şi ştersese lacrimile la iuțeală, cu un gest optimist. M-am surprins pironind-o cu privirea şi, fără să mă gândesc de unde-mi venea curajul, m-am aplecat deasupra ei, căutându-i buzele. Marina şi-a pus degetul pe ale mele şi mi-a mângâiat fața, respingându-mă delicat. O clipă mai târziu, s-a ridicat şi s-a îndepărtat. Am oftat.

M-am ridicat şi m-am întors la Germán. Apropiindu-mă, am observat că făcea schițe într-un mic bloc-notes. Mi-am adus aminte că trecuseră mulți ani de când nu mai luase un creion sau o pensulă în mână. Germán a ridicat ochii şi mi-a zâmbit.

— Ia să vedem cum apreciezi dumneata asemănarea, Óscar, a spus indiferent şi mi-a arătat caietul.

Creionul trasase din câteva linii, dar cu o precizie uimitoare, chipul Marinei.

— E minunat, am şoptit.

— Îți place? Mă bucur.

Marina se profila în celălalt capăt al plajei, neclintită în fața mării. Germán s-a uitat întâi la ea, apoi la mine. Rupând foaia, mi-a întins-o.

— E pentru tine, Óscar, ca să nu mi-o uiți pe Marina.

La întoarcere, amurgul transformase marea într-o plută de aramă topită. Germán conducea zâmbitor şi spunea fără oprire anecdote din anii petrecuți la volanul acelui Tucker. Marina îl asculta, râzând de pățaniile lui şi susținând conversația cu fire nevăzute de vrăjitoare. Eu tăceam, cu fruntea lipită de fereastră şi sufletul în fundul

buzunarului. La jumătatea drumului, Marina m-a luat de mână în tăcere şi mi-a păstrat-o între ale ei. Am sosit la Barcelona pe înserat. Germán s-a încăpățânat să mă ducă până la poarta internatului. A parcat Tucker-ul în fața gardului şi mi-a dat mâna. Marina a coborât şi a intrat cu mine. Prezența ei mă ardea, nu ştiam cum să plec de lângă ea.

— Óscar, dacă e ceva care…

— Nu.

— Uite ce-i, Óscar, sunt lucruri pe care tu nu le înțelegi, dar…

— Asta-i evident, am intervenit. Noapte bună.

M-am întors, gata s-o iau la goană prin grădină.

— Aşteaptă, a spus Marina de lângă gard.

M-am oprit lângă iaz.

— Vreau să ştii că azi am trăit una dintre cele mai frumoase zile din viața mea, a zis.

Când m-am întors să-i răspund, plecase deja.

Am urcat fiecare treaptă a scării de parcă purtam ghete de plumb. M-am întâlnit cu unii colegi. M-au privit cu coada ochiului, ca pe un necunoscut. Zvonuri despre absențele mele misterioase umblau prin tot liceul. Nici nu-mi păsa. Am luat ziarul din acea zi de pe masa din coridor şi m-am retras în odaia mea. M-am întins pe pat cu ziarul pe piept. Am auzit glasuri pe culoar. Am aprins veioza de pe noptieră şi m-am cufundat în lumea pentru mine ireală a jurnalului. Numele Marinei părea scris pe fiecare rând. „O să treacă”, mi-am zis. Curând, rutina ştirilor m-a liniştit. Ca să uiți de propriile probleme, nu există nimic mai bun decât să citeşti despre ale celorlalți. Războaie, escrocherii, asasinate, fraude, imnuri, defilări şi fotbal. Lumea rămânea neschimbată. Mai liniştit, am continuat să citesc. La început, n-am observat-o. Era o notă mică şi scurtă, ce umplea un spațiu gol. Am împăturit jurnalul şi l-am pus sub lumină.

CADAVRU GĂSIT ÎNTR-UN TUNEL

AL REȚELEI DE ALIMENTARE CU APĂ DIN CARTIERUL GOTIC

(Barcelona) Gustavo Berceo, redactor

Trupul lui Benjamín Sentís, în vârstă de optzeci şi trei de ani, originar din Barcelona, a fost găsit în zorii zilei de vineri într-o gură a canalului colector numărul patru al rețelei de alimentare cu apă din Ciutat Vella. Nu se ştie cum a ajuns în acel loc, închis încă din 1941. Cauza morții e atribuită unui stop cardiac. Dar, conform surselor noastre, trupul decedatului avea ambele mâini amputate. Benjamín Sentís, pensionar, atinsese o oarecare notorietate în anii 1940 în timpul scandalului de la fabrica Velo-Granell, al cărei acționar fusese. În ultimii ani, trăia retras într-un mic apartament din strada Princesa, fără rude cunoscute şi aproape ruinat.

12

N-am dormit toată noaptea, întorcând pe toate fețele povestea lui Sentís. Am recitit de nenumărate ori ştirea morții lui, sperând să dau acolo, printre puncte şi virgule, de vreo cheie secretă. Bătrânul îmi ascunsese că asociatul lui Kolvenik la Velo-Granell fusese chiar el. Dacă restul istoriei lui era adevărat, am presupus că Sentís fusese, probabil, fiul celui ce fondase fabrica şi moştenise jumătate din acțiunile companiei când Kolvenik fusese numit director general. Descoperirea schimba toate piesele enigmei. Dacă Sentís mă mințise în acea chestiune, m-ar fi putut minți în toate celelalte. Lumina zilei m-a surprins încercând să descopăr semnificația istoriei şi a deznodământului ei.

Chiar în acea zi de marți, în pauza de la amiază, am şters-o şi m-am dus s-o întâlnesc pe Marina.

Părând să-mi fi citit gândurile o dată în plus, aştepta în grădină cu un exemplar din jurnalul zilei anterioare în mână. Mi-a fost de ajuns o simplă privire ca să pricep că citise deja ştirea morții lui Sentís.

— Omul acela te-a mințit…

— …şi acum e mort.

Marina a aruncat o privire casei, parcă temându-se că Germán ne putea auzi.

— Ar fi mai bine să facem o plimbare, a propus.

Am acceptat, deşi trebuia să ajung la şcoală în mai puțin de o jumătate de ceas. Paşii ne-au purtat spre parcul Santa Amelia, la periferia cartierului Pedralbes. În inima lui se înălța o reşedință recent restaurată în vederea creării unui centru civic. Într-un vechi salon se instalase o braserie. Ne-am aşezat la o masă lângă o uşă-fereastră mare. Marina a citit cu voce tare ştirea pe care aproape că mă simțeam în stare s-o recit pe de rost.

— Nu zice nicăieri că a fost asasinat, a zis Marina, nu foarte convinsă.

— Nici nu-i nevoie. Un om care a trăit retras vreme de douăzeci de ani apare mort în rețeaua de canalizare, unde cineva s-a amuzat tăindu-i ambele mâini, aşa, ca un bacşiş, înainte de a abandona trupul…

— De acord. E un asasinat.

— E mai mult decât un asasinat, am spus, cu nervii încordați la maximum. Ce căuta Sentís într-un tunel părăsit din rețeaua de canalizare, în toiul nopții?

Chelnerul care ştergea paharele aburite în spatele tejghelei ne asculta.

— Vorbeşte mai încet, a şoptit Marina.

Am încuviințat şi am încercat să mă calmez.

— Poate ar trebui să mergem la poliție să spunem ce ştim, a zis Marina.

— Dar nu ştim nimic, am obiectat.

— Ştim ceva mai mult decât ei, probabil. Acum o săptămână, o femeie misterioasă ți-a trimis o carte de vizită cu adresa lui Sentís şi simbolul fluturelui negru. Tu îl vizitezi pe Sentís, care zice că nu ştie nimic despre această chestiune, dar îți spune o istorie ciudată despre Mihail Kolvenik şi fabrica Velo-Granell, care acum patruzeci de ani era implicată în afaceri tulburi. Din cine ştie ce motiv, uită să-ți spună că a fost implicat în acea istorie şi că el era, de fapt, fiul asociatului fondator, bărbatul pentru care acest Kolvenik crease două mâini artificiale în urma unui accident petrecut în fabrică. Şapte zile mai târziu, Sentís apare mort în canal…

— Fără mâinile ortopedice, am adăugat, amintindu-mi că Sentís nu se grăbise să-mi strângă mâna când mă primise.

Gândindu-mă la mâna lui țeapănă, am simțit un fior.

— Nu ştiu cum, când am intrat în seră, am întâlnit ceva, am spus, încercând să-mi fac ordine în minte, iar acum facem parte din acea istorie. Femeia în negru a ajuns la mine cu ajutorul cărții de vizită.

— Óscar, nu ştim nici dacă a ajuns la tine, nici de ce. Nici măcar nu ştim cine-i.

— În schimb, ea ştie cine suntem şi unde să dea de noi. Şi dacă ştie…

Marina a oftat.

— Să sunăm chiar acum la poliție şi să uităm de toate astea cât mai iute, a zis. Nu-mi place şi, în plus, nu-i treaba noastră.

— Ba este, încă de când am hotărât s-o urmărim pe doamnă în cimitir.

Marina a întors privirea spre parc. Doi copii se jucau cu un zmeu, încercând să-l ridice în suflarea vântului. Fără să-şi ia ochii de la ei, a şoptit molcom:

— Atunci, ce propui?

Ştia perfect ce-aveam în minte.

Soarele apunea deasupra bisericii din piața Sarriá, când Marina şi cu mine am pornit pe Paseo de la Bonanova cu gândul să mergem la seră. Luaserăm, din precauție, o lanternă şi o cutie cu chibrituri. Am cotit pe strada Iradier şi am pornit prin pasajele solitare ce mergeau paralel cu liniile de tren. Ecoul trenurilor care urcau spre Vallvidrera se filtra printre alei. Am găsit imediat străduța unde o pierduserăm din vedere pe doamnă şi gardul care ascundea sera din fund.

Frunze uscate acopereau terenul pietruit. Pe când ne deschideam drum printre buruieni, umbre gelatinoase se ridicau în jurul nostru. Iarba fâşâia în vânt, iar luna surâdea pe cer, printre nori. În amurg, iedera ce acoperea sera mă ducea cu gândul la nişte plete din şerpi. Am ocolit clădirea şi am ajuns la uşa din spate. La flacăra unui chibrit, am descoperit simbolul lui Kolvenik şi al Velo-Granell, acoperit de muşchi. Am înghițit în sec şi m-am uitat la Marina. Chipul ei strălucea cadaveric.

— Tu ai vrut să revenim aici, a spus.

Am aprins lanterna, iar lumina ei roşiatică a inundat intrarea în seră. Înainte de a intra, am aruncat o privire. La lumina zilei, locul mi se păruse sinistru. Dar acum, noaptea, mi-a părut scena unui coşmar. Printre

dărâmături, fasciculul lanternei dezvăluia reliefuri sinuoase. Mergeam urmat de Marina, cu lanterna în față. Solul umed ne scrâşnea sub paşi. Şuieratul înfiorător al figurilor din lemn, care se frecau una de alta, ne ajungea la urechi. Ascultam giulgiul umbrelor în inima serei. O clipă, nu mi-am amintit dacă maşina ce punea în mişcare figurile suspendate rămăsese sus sau jos la plecarea noastră de acolo. M-am uitat la Marina şi mi-am dat seama că şi ea simțea la el.

— A fost cineva aici după ce noi, a spus, arătând siluetele ce atârnau din tavan la jumătatea înălțimii.

Se legăna o mare de picioare. Am simțit un val de frig în ceafă şi am înțeles că venise cineva şi coborâse figurile. Fără să mai pierd vremea, m-am îndreptat spre masa de scris şi i-am dat lanterna Marinei.

— Ce căutăm? a murmurat ea.

Am arătat spre albumul cu poze vechi de pe masă. L-am luat şi l-am băgat în rucsacul pe care îl purtam în spate.

— Albumul ăsta nu-i al nostru, Óscar, nu ştiu dacă…

N-am ținut seama de protestele ei şi m-am aplecat să cercetez sertarele biroului. În primul erau tot soiul de unelte ruginite, cuțite, piuneze şi ferăstraie cu tăişul tocit. Al doilea era gol. Păianjeni mici şi negri alergau pe fundul lui, căutând refugiu în crăpăturile lemnului. L-am închis şi mi-am încercat norocul cu al treilea. Încuietoarea era blocată.

— Ce-i? am auzit-o pe Marina şoptind neliniştită. Am luat unul dintre cuțitele din primul sertar şi am încercat să forțez încuietoarea. În spatele meu, Marina ținea lanterna sus, cu ochii la umbrele ce dansau legănat pe pereții serei.

— Mai ai mult?

— Stai liniştită. Doar un minut.

Simțeam pe cuțit partea de sus a încuietorii. I-am dat ocol, făcând gaură în jurul ei. Lemnul uscat, putred, ceda cu uşurință sub apăsarea mea. Țăndările de lemn

scrâşneau şi trosneau zgomotos. Marina s-a lăsat pe vine lângă mine şi a lăsat lanterna pe jos.

— Ce zgomot e ăsta? a întrebat brusc.

— Nu-i nimic. E lemnul sertarului, care cedează…

Ea şi-a pus mâna pe ale mele, nemailăsându-mă să le mişc. O clipă, ne-a învăluit tăcerea. Am simțit pulsul accelerat al Marinei pe mâna mea. Atunci, am auzit şi eu acel sunet. Scrâşnetul lemnelor de sus. Ceva se mişca printre figurile ancorate în beznă. Am mijit ochii şi am zărit imediat conturul a ceea ce mi s-a părut a fi un braț care se mişca sinuos. Una dintre figuri se desprindea, lunecând ca o viperă printre crengi. Alte siluete au început să se mişte în acelaşi timp. Am strâns cu putere cuțitul şi m-am ridicat, tremurând. În clipa aceea, cineva ori ceva ne-a luat lanterna de la picioare. S-a rostogolit într-un colt, şi am rămas cufundați într-o beznă absolută. Atunci am auzit şuieratul care se apropia.

Am apucat mâna tovarăşei mele şi am luat-o la goană spre ieşire. La trecerea noastră, maşinăria cobora pe îndelete, iar brațele şi picioarele figurilor ne atingeau capetele, dând să se agațe de hainele noastre. Am simțit unghii de fier în ceafă. Am auzit-o pe Marina strigând lângă mine şi am împins-o în fața mea prin tunelul infernal dintre creaturile ce coborau din tenebre. Razele de lună care se filtrau printre frunzele de iederă revelau chipuri crăpate, ochi de sticlă şi danturi de smalț.

Am împuns cu cuțitul în toate direcțiile. Şi am simțit că zgâriam ceva tare. Mi-am tras mâna; ceva o trăgea pe Marina spre umbre. Când ea a urlat de groază, am zărit chipul fără privire, cu găvane goale şi negre, al balerinei de lemn, care o gâtuia cu degete ascuțite ca nişte pumnale. Avea pe chip o mască de piele moartă. M-am năpustit asupra ei şi am dat-o jos. Lipit de Marina, am alergat împreună cu ea spre uşă, în timp ce figura decapitată a balerinei se ridica iar, o marionetă cu fire nevăzute ce lupta cu ghearele care îi scârțâiau ca o foarfecă.

Când am ieşit la aer, numeroase siluete negre ne-au blocat drumul. Am alergat în direcția contrară, spre garajul de lângă zidul ce despărțea terenul de calea ferată. Pe uşile lui de sticlă zăceau decenii de slin. Erau închise. Am spart sticla cu cotul şi am pipăit încuietoarea dinăuntru. O manetă a cedat, iar uşa s-a deschis spre interior. Am intrat la iuțeală. Ferestrele din spate desenau două pete de lumină lăptoasă. Pe partea cealaltă, se ghicea pânza de păianjen a firelor electrice ale trenului. Marina s-a întors o clipă, ca să privească în urmă. Forme ascuțite se profilau pe uşa garajului.

— Repede! a strigat.

Am privit disperat în jur, căutând ceva cu care să sparg fereastra. Stârvul ruginiu al unui vechi automobil putrezea în beznă. Manivela motorului zăcea înfiptă în fruntea lui. Am apucat-o şi am lovit repetat fereastra cu ea, apărându-mă de ploaia ce bătea în geamuri. Briza nopții mi-a suflat în față şi am simțit aerul puturos care ieşea pe gura tunelului.

— Pe aici!

Marina s-a săltat în golul ferestrei, iar eu m-am uitat la siluetele care urcau lent în garaj. Am manevrat cu ambele mâini manivela. Brusc, figurile s-au oprit şi au dat un pas înapoi. Privindu-le fără să pricep, am auzit o răsuflare deasupra mea. M-am repezit instinctiv spre fereastră, în timp ce un trup cădea din tavan. L-am recunoscut pe polițistul fără brațe. Chipul lui mi s-a părut acoperit de o mască din piele moartă, cusută grosolan. Cusăturile sângerau.

— Óscar! a strigat Marina din celălalt capăt al ferestrei.

M-am aruncat între fălcile de sticlă ciobită. Am simțit o limbă de sticlă prin stofa pantalonilor. Îmi tăia pielea. Am aterizat de cealaltă parte, iar durerea m-a săgetat subit. Am zărit sângele cald ce-mi curgea de sub haine. Marina m-a ajutat să mă ridic, şi am încercat să trecem de cealaltă parte a căii ferate. Atunci am simțit o apăsare puternică pe gleznă şi am căzut în nas pe linii. M-am

întors, năucit. Mâna unei marionete monstruoase îmi strângea piciorul. M-am sprijinit pe o linie şi am simțit vibrația metalului. Lumina unui tren din depărtare se reflecta pe ziduri. Am auzit scrâşnetul roților şi am simțit cum îmi tremura țărâna sub trup.

Marina a gemut, auzind trenul ce se apropia în mare viteză. A îngenuncheat la picioarele mele şi s-a luptat cu degetele de lemn care mă strângeau. Luminile trenului au lovit-o. Am auzit fluieratul şi urletul. Păpuşa zăcea inertă; îi suportam apăsarea de neînvins. Marina lupta cu ambele mâini pentru a mă elibera. Un deget de lemn a cedat. Marina a oftat. Într-o fracțiune de secundă, trupul s-a ridicat şi a prins-o de braț cu cealaltă mână. Cu manivela pe care încă o țineam în mână, am lovit din răsputeri în chipul figurii inerte, până i-am crăpat oasele craniului. Am văzut, îngrozit, că ceea ce luasem drept lemn era os. Trupul avea viață.

Mugetul trenului a devenit asurzitor, acoperindu-ne strigătele. Pietrele dintre linii vibrau. Fasciculul de lumină al trenului ne-a învăluit. Am închis ochii şi am continuat să lovesc din răsputeri în sinistra marionetă, până am simțit cum capul i se rupea de trup. Numai atunci ne-a dat drumul din gheare. Ne-am dus de-a rostogolul peste pietre, orbiți de lumină. Tone de oțel au trecut la doar câțiva centimetri de trupurile noastre, stârnind o ploaie de scântei. Din creatură au sărit țăndări, fumegând ca tăciunii ce saltă în vatră.

După trecerea trenului, am deschis ochii. M-am întors spre Marina şi am dat din cap, ca să-i dau de înțeles că eram bine. Ne-am ridicat încet. Am simțit o durere ascuțită în picior. Marina mi-a pus brațul pe umerii ei, şi aşa am putut ajunge de cealaltă parte a liniei ferate. Acolo ne-am întors să privim în urmă. Ceva mişca între şine, scânteind în lumina lunii. Era o mână de lemn, secerată de roțile trenului. Mâna se agita cu spasme tot mai rare, până s-a oprit complet. Fără să scoatem o vorbă, am urcat printre arbuşti spre o ulicioară care

dădea în strada Anglí. Clopotele bisericii răsunau în depărtare.

Din fericire, la sosirea noastră, Germán dormita la el în atelier. Marina m-a condus tiptil la una dintre băi, ca să-mi spăl rana de la picior la lumina unor lumânări. Pe pereți şi pe podea erau plăci smălțuite, ce reflectau flăcări, în mijloc se înălța o cadă monumentală, pe patru picioare de fontă.

— Scoate-ți pantalonii, a zis Marina, stând cu spatele la mine şi scotocind în trusa sanitară.

— Ce-ai spus?

— Ce-ai auzit.

Am făcut ce-mi poruncise, întinzând piciorul pe marginea căzii. Tăietura era mai adâncă decât crezusem, iar conturul i se înroşise. M-a luat cu amețeli. Marina a îngenuncheat lângă mine şi a examinat-o cu grijă.

— Te doare?

— Numai cât mă uit la ea.

Infirmiera mea improvizată a luat nişte vată impregnată cu alcool şi a apropiat-o de tăietură.

— Are să te usture.

Când alcoolul a muşcat din rană, m-am prins atât de tare de marginea căzii, încât cred că mi-am lăsat amprentele pe ea.

— Îmi pare rău, a murmurat Marina, suflând deasupra tăieturii.

— Mie îmi pare şi mai rău.

Am răsuflat adânc, închizând ochii, iar ea a continuat să curețe meticulos rana. În sfârşit, a luat o fâşie de tifon din trusă şi a pus-o pe tăietură. A potrivit bandajul cu pricepere, neluându-şi ochii de la el.

— Nu ne-au urmărit, a spus Marina.

N-am ştiut prea bine la ce se referea.

— Figurile din seră, a adăugat, fără să se uite la mine. Căutau albumul cu fotografii. Nu trebuia să le fi luat…

I-am simțit răsuflarea pe piele, în timp ce-mi aplica

tifonul curat.

— Cât despre ce s-a petrecut ieri, pe plajă... am început. Marina s-a oprit şi a ridicat privirea.

— Nimic.

Marina a pus ultima fâşie de tifon şi m-a privit în tăcere. Am crezut că avea să-mi spună ceva, dar pur şi simplu s-a ridicat şi a ieşit din baie.

Am rămas singur cu lumânările şi pantalonii distruşi definitiv.

13

Am ajuns la internat după miezul nopții, când toți colegii mei dormeau deja, deşi prin găurile cheilor de la uşile lor se filtrau pe coridor ace de lumină. Am lunecat în vârful picioarelor spre odaia mea. Am închis uşa cu cea mai mare grijă şi am privit deşteptătorul de pe noptieră. Era aproape unu noaptea. Am aprins veioza şi am scos din rucsac albumul cu fotografii pe care îl luasem din seră.

L-am deschis şi m-am cufundat iar în galeria personajelor ce-l populau. Într-o poză apărea mâna cu degete unite prin membrane, ca de amfibie. Lângă ea, o fetiță cârlionțată, îmbrăcată în alb, surâdea aproape diavoleşte, cu caninii ițiți printre buze. Pagină după pagină, capricii nemiloase ale naturii au defilat prin fața ochilor mei. Doi frați albinoşi a căror piele părea să ia foc la simpla flacără a unei lumânări. Siamezi uniți la nivelul craniului, cu chipurile întoarse unul spre altul pe vecie. Trupul gol al unei femei a cărei coloană vertebrală se răsucea ca o creangă uscată... Mulți dintre ei erau copii sau tineri. Mulți alții păreau mai mici decât mine. Abia dacă apăreau adulți şi bătrâni. Am înțeles că speranța de viață a acelor nefericiți era minimă.

Mi-am adus aminte de vorbele Marinei, că albumul nu era al nostru şi că n-ar fi trebuit să ni-l însuşim vreodată.

Acum, când adrenalina mi se evaporase din sânge, această idee a căpătat un nou înțeles. Privindu-l, profanam amintiri ce nu-mi aparțineau. Simțeam că acele imagini ale tristeții şi nefericirii constituiau, în felul lor, un album de familie. Am dat mai multe pagini, convins că intuiam între ele o legătură mai presus de spațiu şi timp. În sfârşit, l-am închis şi l-am pus iar în rucsac. Am stins lumina, iar în minte mi-a apărut imaginea Marinei mergând pe plaja pustie. Am văzut-o cum se îndepărta pe țărm până ce somnul a făcut să amuțească vocea mareei.

Pentru o zi, ploaia se sastisise de Barcelona şi o luase spre nord. Ca un hoţ, am chiulit de la ultima oră din acea după-amiază, ca să mă întâlnesc cu Marina. Norii se deschiseseră peste o perdea albastră. O fâşie de soare străbătea străzile. Ea mă aştepta în grădină, concentrată asupra caietului secret. De cum m-a văzut, s-a grăbit să-l închidă. M-am întrebat dacă nu cumva scria chiar despre mine, despre ceea ce păţiserăm noi în seră.

— Ce face piciorul tău, cum îi mai merge? a întrebat, strângând caietul cu ambele braţe.

— Am să supraviețuiesc. Vino să-ţi arăt ceva.

Am scos albumul şi m-am aşezat lângă ea pe ghizdul fântânii. L-am deschis şi am dat câteva pagini. Marina a suspinat în tăcere, tulburată de imagini.

— Uite aici, am spus, oprindu-mă la o fotografie, spre sfârşitul albumului. Mi-a venit în minte azi-dimineaţă, când m-am trezit. Până acum nu-mi picase fisa, dar azi…

Marina a cercetat poza pe care i-o arătam. Era în alb şi negru şi avea farmecul ciudatei precizii ce caracteriza doar vechile portrete de studio. Înfăţişa un bărbat al cărui craniu era brutal deformat şi a cărui coloană vertebrală abia stătea în picioare. Se sprijinea de un bărbat tânăr, în halat alb, cu ochelari rotunzi şi o cravată asortată cu o mustaţă frumos tăiată. Un medic. Doctorul privea spre cameră. Pacientul îşi acoperea ochii cu mâna, parcă ruşinat de condiţia lui. În spatele lor se distingea panoul unui vestiar şi ceea ce părea un cabinet de consultaţii. Într-un colţ, se observa o uşă întredeschisă. Acolo, privind timid spre scenă, o fetiţă foarte mică ţinea în braţe o păpuşă. Poza părea mai curând un document medical de arhivă.

— Fii foarte atentă, am insistat.

— Nu văd decât un biet bărbat…

— Nu te uita la el, ci la ce-i în spatele lui.

— O fereastră…

— Ce vezi prin fereastră?

Marina s-a încruntat.

— Îl recunoşti? am întrebat, arătând dragonul ce împodobea fațada edificiului din fața odăii unde fusese făcută fotografia.

— L-am văzut undeva…

— Asta mi-am zis şi eu, am consimțit. Aici, în Barcelona. Pe Ramblas, în fața teatrului Liceo. Am revăzut fiecare fotografie din album în parte, iar asta-i singura făcută în Barcelona.

Am desprins fotografia din album şi i-am întins-o Marinei. Pe dos, cu litere aproape şterse, se putea citi:

Studioul fotografic Martorell-Borrás – 1951
Copie – Doctorul Joan Shelley
Rambla de los Estudiantes, 46–48, et. 1, Barcelona

Marina mi-a înapoiat fotografia, dând din umeri.

— Óscar, poza a fost făcută acum aproape treizeci de ani. Nu înseamnă nimic.

— Azi-dimineață m-am uitat în cartea de telefon. Doctorul ăsta, Shelley, figurează încă la adresa Rambla de los Estudiantes, 46–48, etajul 1. Ştiam eu că-mi sună cunoscut numele lui. Apoi mi-am adus aminte că Sentís a spus că doctorul Shelley fusese primul prieten al lui Mihail Kolvenik când acesta sosise la Barcelona.

Marina s-a uitat la mine.

— Şi ca să te bucuri, ai făcut ceva mai mult decât să te uiți în cartea de telefon…

— Am sunat, am admis. Mi-a răspuns fiica doctorului Shelley, María. I-am zis că era extrem de important să stăm de vorbă cu tatăl ei.

— Şi a fost de acord?

— La început nu, dar, când am pomenit numele lui Mihail Kolvenik, i s-a schimbat vocea. Tatăl ei a acceptat să ne primească.

— Când?

M-am uitat la ceas.

— Peste patruzeci de minute.

Am luat metroul până în piața Cataluña[8]. Când urcam scările spre Ramblas, începea să se întunece. Se apropia Crăciunul, iar orașul era împodobit cu ghirlande de lumini. Felinarele desenau spectre multicolore pe bulevard. Stoluri de porumbei zburătăceau printre chioșcuri cu flori și cafenele, cântăreți ambulanți și dansatoare de cabaret, turiști și localnici, polițiști și pungași, cetățeni și strigoi din alte epoci. Germán avea dreptate: nu exista o asemenea stradă nicăieri în întreaga lume.

Silueta marelui teatru Liceo se înălța în fața noastră. Era seară de operă și diadema de lumini a copertinelor din fier forjat era aprinsă. De cealaltă parte a bulevardului am recunoscut dragonul verde din fotografie, care privea lumea din colțul unei fațade. Văzându-l, mi-am spus că istoria rezervase altarele și iconițele Sfântului Gheorghe, dar dragonului îi revenise pe viață Barcelona.

Vechiul cabinet de consultații al doctorului Joan Shelley ocupa primul etaj al unui vechi edificiu cu aer seniorial și lumini funebre. Am traversat un vestibul cavernos din care urca în spirală o scară somptuoasă. Pașii ni s-au pierdut în ecoul ei. Am observat că ciocănelele ușilor aveau forma unor chipuri de înger. Vitralii ca de catedrală înconjurau lucarna, transformând clădirea în cel mai mare caleidoscop din lume. Ca în toate clădirile epocii, îndeobște, primul etaj nu era primul, ci al treilea. Am trecut de mezanin și etajul întâi, numit principal, și am ajuns la ușa pe care o placă veche de bronz anunța: *Dr. Joan Shelley.* M-am uitat la ceas. Mai erau două minute până la ora când Marina urma să bată la ușă.

Fără nicio îndoială, femeia care ne-a deschis venea dintr-o icoană. Evanescentă, virginală, cu un aer mistic.

Avea tenul alb ca de nea, spre străveziu, şi ochii atât de deschişi la culoare, încât aproape că nu aveau niciuna. Un înger fără aripi.

— Doamna Shelley? am întrebat, politicos.

Ea a încuviințat, cu privirea arzând de curiozitate.

— Bună seara, am început. Sunt Óscar. Am vorbit azi-dimineață…

— Îmi amintesc. Poftiți. Intrați…

Ne-a invitat înăuntru. María Shelley mergea ca o balerină săltând printre nori, cu încetinitorul. Era fragilă şi mirosea a apă de roze. Am calculat că avea, probabil, treizeci şi ceva de ani, dar părea mai tânără. Avea încheietura unei mâini bandajată şi un batic în jurul gâtului de lebădă. Vestibulul era o cameră obscură alcătuită din catifea şi oglinzi afumate. Casa mirosea a muzeu, ca şi cum aerul care plutea în ea era închis acolo de decenii.

— Vă mulțumim mult că ați acceptat să ne primiți. Ea e prietena mea Marina.

María s-a uitat la Marina. Întotdeauna m-a fascinat modul în care se cercetează femeile una pe alta. Nici ele două n-au făcut excepție.

— Încântată, a zis în cele din urmă María Shelley, tărăgănând vorbele. Tatăl meu e un bărbat foarte în vârstă. Are o fire cam schimbătoare. Vă rog să nu-l obosiți.

— Nu vă faceți griji, a zis Marina.

Ne-a făcut semn s-o urmăm înăuntru. Categoric, María Shelley se mişca cu o agilitate vaporoasă.

— Şi spuneți că aveți ceva care i-a aparținut răposatului domn Kolvenik? a întrebat María.

— Dumneavoastră l-ați cunoscut? am întrebat la rândul meu.

Fața i s-a luminat la amintirea altor timpuri.

— În realitate, nu. Dar am auzit vorbindu-se mult despre el. Încă de mică, a spus, aproape numai pentru sine.

Pe pereții tapetați cu catifea neagră erau icoane cu sfinți, fecioare şi martiri în agonie. Covoarele erau închise la culoare şi absorbeau până şi puțina lumină ce se filtra prin crăpăturile ferestrelor închise. În timp ce ne urmam amfitrioana prin galerie, m-am întrebat de când locuia acolo, singură cu tatăl ei. Se măritase, trăise, iubise sau simțise, oare, şi altceva decât lumea apăsătoare a acelor pereți?

María Shelley s-a oprit în fața unei uşi glisante, în care a bătut cu încheieturile degetelor.

— Tată?

Doctorul Joan Shelley, ori ceea ce mai rămăsese din el, stătea într-un jilț mare în fața focului, sub câteva pături. Fiica lui ne-a lăsat singuri cu el. Pe când se retrăgea, încercam să-mi iau ochii de la talia ei de viespe. Bătrânul doctor, în care abia putea fi recunoscut bărbatul din portretul pe care îl aveam în buzunar, ne privea în tăcere. Privirea îi emana neîncredere. O mână îi tremura uşor pe spătarul jilțului. Sub masca apei de Colonia, trupul îi mirosea a boală. Zâmbetul lui sarcastic nu ascundea neplăcerea pe care i-o inspirau lumea şi propria-i stare.

— Timpul face din trup ceea ce prostia face din suflet, a spus, arătând spre sine. Îl face să putrezească. Ce doriți?

— Ne întrebam dacă ne-ați putea vorbi despre Mihail Kolvenik.

— Aş putea, dar nu văd de ce, mi-a tăiat-o doctorul. S-a vorbit deja prea mult despre el la vremea lui, şi nu s-au spus decât minciuni. Dacă oamenii ar gândi a patra parte din cât vorbesc, lumea noastră ar fi raiul pe pământ.

— Da, dar pe noi ne interesează adevărul, am subliniat.

Bătrânul s-a strâmbat batjocoritor.

— Adevărul nu-l putem găsi, fiule. El ne găseşte pe noi.

Am dat să zâmbesc docil, dar începeam să bănuiesc că omul n-avea niciun interes să spună ceva angajant. Intuindu-mi temerile, Marina a luat inițiativa.

— Domnule doctor Shelley, a zis dulce, a nimerit din întâmplare în mâinile noastre o colecție de fotografii care e posibil să fi fost ale domnului Mihail Kolvenik. Într-una din ele, apăreți lângă un pacient. De aceea am îndrăznit să vă deranjăm, căci speram să înapoiem colecția stăpânului ei legitim sau cui o fi aparținând.

De astă dată, răspunsul n-a mai fost lapidar. Medicul s-a uitat la Marina, fără să-şi ascundă o oarecare uimire. M-am întrebat de ce nu-mi dăduse mie prin minte o asemenea viclenie. Aşa că am hotărât că era mai bine să-i las Marinei grosul conversației.

— Nu ştiu despre ce fotografii vorbiți, domnişoară…

— Unele în care apar pacienți cu malformații, a zis Marina.

O luminiță s-a aprins în ochii doctorului. Atinseserăm un nerv. Exista, totuşi, viață sub pături.

— Ce vă face să credeți că pozele îi aparțineau lui Mihail Kolvenik? a întrebat, făcând pe nepăsătorul. Ori că eu aş avea vreo legătură cu ele?

— Fiica dumneavoastră ne-a spus că erați prieteni, a spus Marina, schimbând vorba.

— María are virtutea ingenuității, i-a tăiat-o Shelley, ostil.

Marina a consimțit, s-a ridicat în picioare şi mi-a făcut semn s-o imit.

— Înțeleg, a spus politicos. Văd că ne-am înşelat. Ne pare rău că v-am deranjat, domnule doctor. Hai, Óscar. Găsim noi cui să dăm colecția…

— Un moment, a oprit-o Shelley.

După ce şi-a dres glasul, ne-a făcut semn să ne aşezăm din nou.

— Mai aveți colecția?

Marina a încuviințat, înfruntând privirea bătrânului. Brusc, Shelley a scos ceea ce am presupus că era un hohot de râs. Semăna cu fâsâitul unor vechi pagini de ziar mototolite.

— De unde ştiu că spuneți adevărul?

Marina mi-a aruncat un ordin mut. Am scos fotografia din buzunar şi i-am întins-o doctorului. A luat-o cu o mână tremurândă şi a examinat-o. A studiat-o îndelung. În sfârşit, întorcându-şi privirea spre foc, a început să vorbească.

După cum ne-a spus, doctorul Shelley avea tată britanic şi mamă catalană. Se specializase ca traumatolog într-un spital din Bournemouth. Stabilindu-se la Barcelona, condiția lui de străin îi închisese uşile cercurilor sociale în care se inaugurau cariere promițătoare. N-a putut obține decât un post la infirmeria unei închisori. Acolo îl îngrijise pe Mihail Kolvenik după ce acesta căzuse victimă unei brutale încăierări în puşcărie. Pe atunci, Kolvenik nu vorbea nici spaniola, nici catalana. A avut norocul ca Shelley să spună ceva în germană. Shelley i-a împrumutat bani ca să-şi cumpere haine, l-a găzduit şi l-a ajutat să-şi găsească de lucru la Velo-Granell. Kolvenik a prins o dragoste nemăsurată pentru el, neuitându-i nicicând bunătatea. Între cei doi s-a născut o prietenie profundă.

Mai târziu, din prietenia lor avea să rodească o relație profesională. Mulți dintre pacienții doctorului Shelley aveau nevoie de piese ortopedice şi proteze speciale. Velo-Granell era lider în domeniu, şi niciunul dintre proiectanții lui nu dădea dovadă de mai mult talent decât Mihail Kolvenik. Cu timpul, Shelley devenise medicul personal al lui Kolvenik. De cum i-a surâs norocul, Kolvenik a vrut să-i dea o mână de ajutor prietenului său, finanțând înființarea unui centru medical specializat în studierea şi tratarea bolilor degenerative şi a malformațiilor congenitale.

Kolvenik era interesat de acel domeniu încă din copilăria petrecută la Praga. Shelley ne-a povestit că mama lui Mihail Kolvenik avusese gemeni. Unul din ei, Mihail, se născuse puternic şi sănătos. Celălalt, Andrei, venise pe lume cu o malformație incurabilă a oaselor şi muşchilor, care avea să-i aducă moartea după nici şapte

ani. Întâmplarea marcase memoria şi, într-o oarecare măsură, vocația lui Mihail. El avusese întotdeauna convingerea că, dacă s-ar fi bucurat de o îngrijire medicală adecvată şi ar fi dispus de o tehnologie care să-i poată oferi ceea ce natura îi refuzase, fratele lui ar fi putut să ajungă la maturitate, trăindu-şi viața din plin. Acea convingere îl făcuse să-şi dedice talentul proiectării de mecanisme care, după cum îi plăcea să spună, „să completeze” trupurile defavorizate de providență.

„Natura e ca un copil ce se joacă cu viețile noastre. Când se plictiseşte de jucăriile stricate, le lasă baltă şi le înlocuieşte cu altele”, spunea Kolvenik. „Noi suntem datori să adunăm piesele şi să le recompunem.”

Unii percepeau în vorbele lui o aroganță ce friza blasfemia; alții, doar speranța. Umbra fratelui nu-l părăsise nicicând pe Mihail Kolvenik. Credea că soarta capricioasă şi nemiloasă hotărâse ca el să trăiască, iar fratele lui să se nască cu moartea în trup. Shelley ne-a mai spus că Mihail Kolvenik se simțea vinovat de aceasta şi profund dator față de Andrei şi toți cei care, ca şi el, purtau stigmatul imperfecțiunii. Pe atunci, începuse să colecționeze fotografii cu diformi din întreaga lume. Pentru Kolvenik, acele ființe uitate de soartă erau frații nevăzuți ai lui Andrei. Familia lui.

— Mihail Kolvenik era un bărbat strălucit, a continuat doctorul Shelley. Asemenea oameni trezesc mereu neîncrederea celor ce se simt inferiori. Invidia e un orb care vrea să-ți scoată ochii. În ultimii lui ani de viață, dar şi după moartea lui, despre Mihail s-au spus calomnii. Blestematul ăla de inspector… Florián. Nu înțelegea că se foloseau de el ca de o marionetă pentru a-l distruge pe Mihail…

— Florián? a intervenit Marina.

— Florián era inspectorul-şef al brigăzii judiciare, a replicat Shelley, cu tot disprețul pe i-l puteau exprima coardele vocale. Un arivist, o lipitoare care încerca să-şi

facă un nume pe seama fabricii Velo-Granell şi a lui Mihail Kolvenik. Nu mă consolează decât gândul că n-a putut dovedi nicicând nimic. El a scos din mânecă tot scandalul cu trupurile…

— Trupurile?

Shelley s-a cufundat într-o lungă tăcere. Ne-a privit pe amândoi, şi zâmbetul cinic i-a reapărut.

— Inspectorul Florián, a întrebat Marina, ştiți unde l-am putea găsi?

— La un circ, ca pe toate celelalte paiațe, a răspuns Shelley.

— L-ați cunoscut pe Benjamín Sentís, domnule doctor? am întrebat, încercând să schimb vorba.

— Fireşte, a răspuns Shelley. Îl vedeam cu regularitate. Ca asociat al lui Kolvenik, Sentís se ocupa de administrarea fabricii Velo-Granell. Un zgârcit care nu-şi ştia locul pe lume, după părerea mea. Ros de invidii.

— Ştiți că trupul domnului Sentís a fost găsit acum o săptămână în canalele de scurgere subterane? am întrebat.

— Citesc ziarele, a răspuns rece.

— Nu vi s-a părut straniu?

— Nu mai mult decât alte lucruri de care aflăm din presă, a replicat Shelley. Lumea e bolnavă. Iar eu încep să mă simt obosit. Altceva?

Eram gata să-l întreb de doamna în negru, dar Marina mi-a luat-o înainte, negând cu un surâs. Shelley s-a întins după soneria de serviciu şi a tras de firul ei. María Shelley a intrat, cu privirea lipită de picioare.

— Tinerii pleacă, María.

— Da, tată.

Ne-am ridicat. Am întins mâna după fotografie, dar mâna tremurătoare a doctorului mi-a luat-o înainte.

— Poza am s-o opresc, dacă nu vă supărați…

Apoi ne-a întors spatele şi i-a făcut semn fiicei sale să ne însoțească până la ieşire. Când ieşeam din bibliotecă, m-am întors să arunc o ultimă privire doctorului şi l-am

surprins aruncând fotografia în flăcări. Ochii lui sticloşi au urmărit-o cum ardea printre limbile de foc.

María Shelley ne-a condus în tăcere până în vestibul, unde ne-a surâs, în chip de scuză.

— Tata e dificil, dar are inimă bună, l-a scuzat. Viața i-a oferit multe neplăceri şi firea îl trădează uneori…

Ne-a deschis uşa şi a aprins lumina pe scară. I-am citit în privire o îndoială; parcă voia să ne spună ceva, dar se temea. Marina a observat şi ea acest lucru şi i-a întins mâna în semn de mulțumire. Maria Shelley i-a întins-o pe a ei. Porii acelei femei emanau singurătate, ca o sudoare rece.

— Nu ştiu ce v-a zis tata, a şoptit, întorcând, temătoare, privirea.

— María? s-a auzit glasul doctorului din apartament. Cu cine vorbeşti?

O umbră a acoperit fața Marinei.

— Vin, tată, vin…

Ne-a aruncat o ultimă privire, dezolată, şi a intrat în casă. Întorcându-se, am observat că purta la gât o medalie mică. Puteam jura că pe ea era gravat un fluture cu aripile negre desfăcute. Uşa s-a închis şi nu mi-a dat timp să verific. Am rămas pe palier, ascultând cum în casă glasul tunător al tatălui îşi năpustea furia asupra fiicei. Lumina de pe scară s-a stins. O clipă, am simțit miros de carne în descompunere. Venea de undeva de pe scară, ca şi cum în beznă zăcea un animal mort. Mi s-a părut că aud paşi ce se îndepărtau în susul scării, iar duhoarea, sau impresia, a dispărut.

— Să plecăm de aici, am propus.

14

Pe când ne întorceam la casa Marinei, am observat că ea mă privea cu coada ochiului.

— Ai să-ți petreci Crăciunul în familie?

Am negat cu privirea pierdută în trafic.

— De ce nu?

— Părinții mei călătoresc neîntrerupt. Sunt deja câțiva ani de când nu mai petrecem Crăciunul împreună.

Fără să vreau, glasul mi-a sunat ostil, ca de oțel. Am tăcut amândoi tot restul drumului. La gardul vilei, mi-am luat rămas-bun de la Marina.

Pe drumul spre internat, a început ploaia. Priveam în depărtare şirul ferestrelor de la etajul patru al liceului. Doar două erau luminate. Cei mai mulți colegi plecaseră în vacanța de Crăciun şi aveau să se întoarcă abia peste trei săptămâni. Ca în fiecare an. Internatul era pustiu, în grija tutorilor mai rămăseseră doar doi nefericiți. Ultimii doi ani fuseseră cei mai răi, dar acum nu-mi mai păsa. De fapt, chiar îmi plăcea. Nu puteam concepe să plec de lângă Marina şi Germán. Alături de ei, nu mă mai simțeam singur.

Am urcat iar spre odaia mea. Coridorul părăsit era mut. Acea aripă a internatului era pustie. Am presupus că nu avea să rămână decât doña Paula, văduva ce se ocupa de curățenie şi locuia singură într-un mic apartament de la etajul trei. Şoapta continuă a televizorului ei se ghicea la etajul inferior. Am parcurs şirul odăilor goale, până la dormitorul meu. Am deschis uşa. Un tunet a mugit pe cerul oraşului, şi tot edificiul a vuit. Lumina fulgerului s-a filtrat printre obloanele închise ale ferestrei. M-am întins pe pat fără să mă dezbrac. Am auzit furtuna ce continua în beznă. Am scos din sertarul noptierei portretul în creion al Marinei, făcut de Germán în ziua petrecută la plajă. L-am privit în

întuneric, până m-au învins somnul şi oboseala. Am adormit ținându-l strâns ca pe o amuletă. Când m-am trezit, portretul îmi dispăruse din mâini.

Am deschis ochii brusc. Am simțit frigul şi suflarea vântului pe față. Fereastra era deschisă, iar ploaia îmi bântuia odaia. M-am ridicat, buimac. Prin întuneric, am căutat pe pipăite micuța veioză de pe noptieră. Dar am apăsat în van pe întrerupător. Lumina era oprită. Şi mi-am dat seama că portretul cu care adormisem nu mai era nici în mâinile mele, dar nici pe pat ori pe jos. M-am frecat la ochi, fără să pricep. Brusc, am simțit-o. Intensă şi pătrunzătoare. Duhoarea de putreziciune. În aer. În odaie. În propriile-mi haine, ca şi cum îmi frecasem pielea de stârvul unui animal mort. M-am ținut să nu vomit şi, o clipă după aceea, m-a copleşit o panică profundă. Nu eram singur. Cineva sau ceva intrase pe fereastră în timp ce dormeam.

Încetişor, pipăind mobilele, m-am apropiat de uşă. Am încercat să aprind lumina mare. Am ieşit în uşa care dădea pe coridorul pierdut în beznă. Am simțit iar duhoarea, mai intensă. De animal sălbatic. Subit, mi s-a părut că întrezăresc o siluetă care intra în ultima odaie.

— Doña Paula? am strigat-o, aproape în şoaptă.

Uşa s-a închis uşurel. Am tras cu putere aer în piept şi, deconcertat, am ieşit pe coridor. M-a oprit un şuierat ca de reptilă, dar era un cuvânt. Numele meu. Vocea venea din dormitorul închis.

— Doña Paula, dumneata eşti? am bâiguit, încercând să stăpânesc tremurul ce-mi invada mâinile.

Am făcut un pas în întuneric. Vocea mi-a repetat numele. Nu mai auzisem nicicând una la fel. Era spartă, crudă şi emana răutate. Mă simțeam blocat şi paralizat în acel coridor cu umbre. Deodată, uşa odăii s-a deschis brutal. Într-o secundă interminabilă, mi s-a părut că locul de trecere se scurta şi se îngusta sub picioarele mele, împingându-mă spre uşa aceea.

În mijlocul încăperii, am distins limpede obiectul ce strălucea pe pat. Era portretul Marinei, cu care adormisem. În două mâini de lemn ca de marionetă. Cabluri însângerate curgeau pe lângă încheieturi. Am fost absolut sigur că erau mâinile pierdute de Benjamín Sentís în canal. Smulse din rădăcini. Şi am simțit că rămân fără aer în plămâni.

Duhoarea acidă era de nesuportat. Cu luciditatea groazei, am văzut pe perete, atârnând nemişcată, cu brațele încrucişate, o ființă îmbrăcată în negru. Fața îi era acoperită de păr încâlcit. De la baza uşii, am privit cum chipul i se ridica nespus de lent, arătând un zâmbet cu colți ce sclipeau în penumbră. Pe sub mănuşi, au început să mişte gheare ca nişte snopi de şerpi. Am dat un pas înapoi şi am auzit iar glasul ce-mi murmura numele. Figura se târa spre mine ca un păianjen uriaş.

Am urlat şi am trântit uşa. Am încercat să blochez ieşirea din odaie, dar am simțit o lovitură puternică. Zece unghii ca nişte cuțite au răzbit prin lemn. Am luat-o la goană spre celălalt capăt al coridorului şi am auzit cum uşa rămasă în urmă se făcea fărâme. Coridorul devenise un tunel nesfârşit. Am zărit scara la câțiva metri şi m-am întors să privesc în urmă. Ființa infernală luneca drept spre mine. Sclipirile ochilor ei străpungeau tenebrele. Eram prins.

M-am aruncat pe coridorul care ducea la bucătărie, profitând că ştiam pe de rost toate ascunzişurile liceului. Am închis uşa după mine. Degeaba. Creatura s-a năpustit asupra ei şi a dărâmat-o, aruncându-mă la pământ. M-am rostogolit pe lespezi şi m-am ascuns sub masă. Am zărit nişte picioare. În jurul meu, zeci de farfurii şi pahare au explodat în cioburi, formând un strat de sticlă spartă. Am zărit printre cioburi tăişul zimțat al unui cuțit şi l-am luat cu disperare. Figura s-a lăsat jos lângă mine, ca lupul la gura vizuinii. Am împuns cu cuțitul spre chipul acela şi tăişul a intrat în el ca în noroi. Figura s-a tras înapoi cu o jumătate de metru, şi eu am

putut fugi în celălalt capăt al bucătăriei. Am căutat ceva cu care să mă apăr, dând şi eu înapoi, pas după pas. Am dat de un sertar. L-am deschis. Tacâmuri, ustensile de bucătărie, lumânări, o brichetă cu benzină şi alte nimicuri ce nu erau bune de nimic. Instinctiv, am luat bricheta şi am dat s-o aprind. În fața mea se ridica umbra creaturii. I-am simțit suflarea urât mirositoare. Una din gheare se apropia de gâtul meu. Am aprins bricheta şi flacăra ei a luminat creatura la doar douăzeci de centimetri. Am închis ochii şi mi-am ținut respirația, convins că înfruntam moartea şi că nu trebuia decât să aştept. Iar aşteptarea devenise nesfârşită.

Când am redeschis ochii, creatura se retrăgea. I-am auzit paşii, pleca. Am urmat-o spre odaia mea şi mi s-a părut că aud un geamăt. Am crezut că în sunetul lui percepeam durere sau furie. Ajuns în cameră, m-am oprit în uşă şi am privit. Intrusul îmi scotocea în rucsac. A pus mâna pe albumul cu fotografii luat din seră. S-a întors, ne-am uitat unul la altul. Pentru o zecime de secundă, i-am întrezărit profilul în lumina spectrală a nopții. Am vrut să zic ceva, dar ființa se aruncase deja pe fereastră.

Am fugit spre pervaz şi am privit afară, sperând să-i văd trupul căzând în gol. Silueta luneca peste scurgeri cu o viteză neverosimilă. Pelerina neagră îi unduia în vânt. De acolo a sărit pe acoperişurile aripii de răsărit. A ocolit o pădure de garguie şi turnuri. Paralizat, am privit cum apariția infernală se îndepărta prin furtună cu piruete imposibile, ca o panteră, de parcă acoperişurile Barcelonei erau o junglă. Am văzut că uşorul ferestrei era plin de sânge. Am mers pe urma ei până pe coridor, dar n-am priceput imediat că sângele nu era al meu. Cuțitul meu rănise un om. M-am rezemat de perete. Genunchii îmi tremurau şi m-am lăsat pe vine, sfârşit.

Nu ştiu cât am stat aşa. Când m-am ridicat, am hotărât să mă duc în singurul loc unde credeam că mă pot simți în siguranță.

15

Am ajuns la casa Marinei şi am traversat grădina pe pipăite. Am dat ocol casei şi m-am îndreptat spre intrarea bucătăriei. O lumină caldă dansa în spatele obloanelor. M-am simțit uşurat. Am bătut cu degetele şi am intrat. Uşa era deschisă. Deşi orele erau înaintate, Marina scria în caietul ei pe masa din bucătărie, la flacăra lumânărilor, cu Kafka în poală. Văzându-mă, stiloul i-a căzut dintre degete.

— Pentru Dumnezeu, Óscar! Ce...? a exclamat, examinându-mi hainele rupte şi murdare, pipăindu-mi zgârieturile de pe față. Ce-ai pățit?

După vreo două ceşti cu ceai fierbinte, am izbutit să-i explic Marinei ce se întâmplase, ori ce-mi aminteam, căci începeam să mă îndoiesc de propriile-mi simțuri. M-a ascultat, ținându-mi o mână în ale ei, ca să mă liniştească. Am presupus că arătam, probabil, mai rău decât credeam.

— Nu te deranjează dacă rămân peste noapte aici? Nu ştiam unde să mă duc. Şi nu vreau să mă întorc la internat.

— Nici nu te las s-o faci. Poți sta cu noi oricât timp ai nevoie.

— Mulțumesc.

Am citit în ochii ei neliniştea care mă rodea şi pe mine. După cele întâmplate în noaptea aceea, casa lor era la fel de sigură ca şi internatul sau oricare alt loc. Ființa care ne urmărise ştia unde să dea de noi.

— Ce-o să facem acum, Óscar?

— Am putea să-l căutăm pe inspectorul de care a pomenit Shelley, Florián, şi să încercăm să aflăm ce se petrece cu adevărat...

Marina a oftat.

— Ascultă, poate că-i mai bine să plec, am îndrăznit.

— Nici vorbă. Ți-am pregătit o cameră sus, alături de a mea. Vino.

— Ce… ce-o să spună Germán?

— Germán o să fie încântat. O să-i spunem că petreci Crăciunul cu noi.

Am urmat-o pe scări. Nu mai fusesem la etajul de sus. Un coridor flancat de uşi din stejar cioplit se întindea în lumina candelabrului. Odaia mea era în capătul coridorului, alături de a Marinei. Mobila părea veche, dar totul era curat şi ordonat.

— Cearşafurile sunt curate, a spus Marina, desfăcând patul. În dulap sunt pături, în caz că ți-e frig. Aici ai prosoape. Şi poate îți găsesc o pijama de-a lui Germán.

— O să fie ca într-un cort de campanie, am glumit.

— E de preferat mai mult decât mai puțin. Mă întorc într-o clipă.

Am auzit cum i se pierdeau paşii pe coridor. Mi-am pus hainele pe un scaun şi am lunecat sub cearşafurile curate şi scrobite. Cred că niciodată în viață nu mai fusesem atât de ostenit. Aveam pleoapele ca de plumb. Marina a adus un soi de cămaşă de noapte, lungă de doi metri, care părea furată din trusoul unei infante.

— Nici vorbă, am obiectat. Nu dorm cu aşa ceva.

— Doar asta am găsit. O să-ți vină perfect. În plus, Germán nu-i de acord ca eu să le permit băieților dezbrăcați să doarmă în casă. Reguli.

Mi-a aruncat cămaşa de noapte şi a lăsat câteva lumânări pe consolă.

— Dacă ai nevoie de ceva, bate în perete. Sunt alături.

Ne-am privit o clipă în tăcere. În cele din urmă, Marina şi-a întors privirea.

— Noapte bună, Óscar, a murmurat.

— Noapte bună.

M-am deşteptat în dormitorul scăldat în lumină. Camera dădea spre răsărit, iar pe fereastră se zărea soarele strălucitor ce se înălța peste oraş. Înainte de a mă

da jos din pat, am văzut că hainele îmi dispăruseră de pe scaunul unde le lăsasem de cu seară. Am înțeles ce însemna aceasta şi am blestemat excesul de amabilitate, convins că Marina făcuse special astfel. Pe sub uşă se strecurau arome de pâine caldă şi cafea proaspătă. Renunțând la orice speranță de a-mi păstra demnitatea, m-am pregătit să cobor în bucătărie, îmbrăcat în ridicola cămaşă de noapte. Am ieşit pe coridor şi am descoperit că toată casa era scăldată în acea lumină magică. Am auzit glasurile gazdelor mele, sporovăind în bucătărie. Mi-am luat inima în dinți şi am coborât pe trepte. M-am oprit în pragul uşii şi mi-am dres glasul. Marina, care îi turna cafea lui Germán, a ridicat privirea.

— Bună dimineața, frumoasă adormită, a spus.

Germán s-a întors şi s-a ridicat ca un domn, întinzându-mi mâna şi oferindu-mi un scaun.

— Bună ziua, prietene Óscar! a exclamat cu entuziasm. E o plăcere să te avem printre noi. Marina mi-a explicat deja despre reparațiile de la internat. Să ştii că poți rămâne aici oricât e nevoie, te rog să fii convins. Aceasta e casa ta.

— Vă mulțumesc foarte mult.

Marina mi-a turnat o ceaşcă cu cafea, surâzând şmechereşte şi arătând spre cămaşa de noapte.

— Îți stă nemaipomenit.

— Divin. Sunt o floare între flori. Unde-mi sunt hainele?

— Ți le-am curățat nițel, acum se usucă.

Germán a împins spre mine o tavă cu cornuri abia aduse de la cofetăria Foix. Îmi lăsa gura apă.

— Gustă unul, Óscar, m-a îndemnat Germán. E cornul cornurilor. Şi fii sigur, ce vezi aici nu-i marmeladă, ci un monument.

Am înghițit cu lăcomie şi apetit de naufragiat tot ce-mi puneau în față. Germán răsfoia, distrat, jurnalul. Se vedea că era binedispus şi, deşi îşi terminase micul dejun, nu s-a ridicat până ce nu m-am ghiftuit şi mi-au

rămas de mâncat doar tacâmurile. Apoi s-a uitat la ceas.

— Ai să ajungi târziu la întâlnirea cu preotul, tată, i-a amintit Marina.

Germán a încuviințat, uşor plictisit.

— Nici nu ştiu de ce mă mai deranjez, a zis. Puşlamaua asta pune mai multe curse decât un vânător.

— Asta din pricina sutanei, a spus Marina. Crede că îi aduce mai mulți adepți.

M-am uitat la amândoi deconcertat, fără să am nici cea mai mică idee despre ce voiau să spună.

— Şah, a lămurit Marina. Germán şi preotul sunt în duel de ani de zile.

— Niciodată să nu provoci un iezuit la o partidă de şah, prietene Óscar. Crede-mă. Cu permisiunea dumitale, a spus Germán, ridicându-se.

— Asta ar mai lipsi. Mult noroc.

Germán şi-a luat surtucul, pălăria şi bastonul de abanos şi a plecat la întâlnirea cu prelatul strateg. Imediat, Marina s-a dus în grădină şi s-a întors cu hainele mele.

— Regret, dar Kafka a dormit pe ele.

Hainele se uscaseră, dar mirosul de felină n-avea să dispară nici după cinci spălări.

— Azi-dimineață, când m-am dus să cumpăr micul dejun, am sunat de la barul din piață la comisariatul de poliție. Inspectorul Victor Florián s-a pensionat şi locuieşte în Vallvidrera. N-are telefon, dar mi-au dat adresa.

— Mă îmbrac într-un minut.

Stația de funicular din Vallvidrera era la câteva străzi de casa Marinei. Mergând cu pas ferm, am ajuns în zece minute acolo şi am cumpărat două bilete. De pe peronul de la poalele muntelui, mahalaua Vallvidrera apărea ca un balcon deasupra oraşului. Casele păreau atârnate de nori cu fire nevăzute. Ne-am aşezat la coada vagonului şi, în vreme ce funicularul urca molcom, am privit Barcelona

la picioarele noastre.

— Asta trebuie să fie o meserie bună, am zis. Ascensorist de funiculare. Liftierul cerului.

Marina m-a privit cu scepticism.

— Ce-i rău în tot ce-am spus? am întrebat.

— Nimic. Dacă nu aspiri decât la asta.

— Nu ştiu la ce aspir. Lucrurile nu-s la fel de limpezi pentru toți ca pentru tine, Marina Blau, Premiul Nobel pentru Literatură şi conservatoarea colecției de cămăşi de noapte a familiei de Borbón[9].

Marina a devenit atât de serioasă, încât mi-am regretat comentariul.

— Cine nu ştie unde merge n-ajunge nicăieri, a spus cu răceală.

I-am arătat biletul meu.

— Eu ştiu unde mă duc.

A întors privirea. Am urcat în tăcere vreo două minute. Silueta liceului meu se înălța în depărtare.

— Arhitect, am murmurat.

— Ce?

— Vreau să fiu arhitect. La asta aspir. N-am spus-o nicicând nimănui.

În sfârşit, mi-a surâs. Funicularul ajungea în vârful muntelui şi se hurduca precum o maşină de spălat veche.

— Întotdeauna am vrut să am propria mea catedrală, a spus Marina. Ai vreo sugestie?

— Gotică. Dă-mi timp şi ți-o construiesc.

Soarele i-a luminat chipul, iar ochii i-au strălucit, pironindu-mă.

— Promiți? a întrebat, oferindu-mi palma deschisă.

I-am strâns mâna cu putere.

— Îți promit.

Adresa obținută de Marina era a unei case vechi, aşezată practic pe marginea prăpastiei. Bălăriile puseseră stăpânire pe întreaga grădină. O cutie poştală ruginită se ițea dintre ele ca o ruină a erei industriale. Ne-am

strecurat până la uşă. Se zăreau cutii cu grămezi de jurnale vechi, legate cu sfori. Zugrăveala faţadei se coşcovea ca o piele uscată, veştejită de vânt şi ploaie. Inspectorul Victor Florián nu exagera cu cheltuielile de imagine.

— Aici chiar că-i nevoie de un arhitect, a spus Marina.

— Sau de o echipă de demolatori.

Am bătut la uşă încetişor. Mă temeam că, de-aş fi bătut mai tare, atingerea degetelor mele ar fi aruncat casa pe munte în jos.

— Şi dacă încerci cu soneria?

Butonul era spart, iar în cutie se întrezăreau fire electrice de pe vremea lui Edison.

— Eu nu-mi bag degetul aici, am replicat, bătând din nou.

Brusc, uşa s-a crăpat vreo zece centimetri. Un lanţ de siguranţă a sclipit în faţa a doi ochi cu luciri metalice.

— Cine-i acolo?

— Victor Florián?

— Eu sunt, dar vreau să ştiu cine-i acolo.

Glasul era autoritar şi nerăbdător. Un glas ce penaliza.

— Avem informaţii despre Mihail Kolvenik, s-a prezentat Marina.

Uşa s-a deschis larg. Victor Florián era lat în umeri şi musculos. Purta tot costumul din ziua când se pensionase, ori aşa mi-am închipuit. Părea un bătrân colonel fără război şi batalion de comandat. Strângea între buze o havană stinsă şi în fiecare sprânceană avea mai mult păr decât majoritatea oamenilor pe tot capul.

— Ce ştiţi voi despre Kolvenik? Cine sunteţi? Cine v-a dat adresa mea?

Florián nu punea întrebări, le mitralia. Ne-a poftit înăuntru, după ce a aruncat o privire în exterior, de parcă se temea să nu fi fost urmăriţi de cineva. Locuinţa era un cuib de murdărie şi mirosea a magazie. Erau mai multe hârtii decât în biblioteca din Alexandria, dar toate răvăşite şi ordonate de un ventilator.

— Să mergem în spate.

Am trecut prin fața unei încăperi cu zeci de arme pe un perete. Revolvere, arme automate, mausere, baionete. Unele revoluții începuseră cu mai puțină artilerie.

— Sfântă Fecioară, am murmurat.

— Linişte, asta nu-i capelă, ne-a repezit Florián şi a închis uşa arsenalului.

„Spatele” pomenit era o sufragerie mică, din care se putea privi întreaga Barcelonă. Chiar şi la pensie, inspectorul continua s-o țină sub observație de sus. Ne-a arătat o sofa plină de găuri. Pe masă erau o cutie cu fasole pe jumătate plină şi o bere Estrella Dorada, fără pahar. „Pensie de polițist, bătrânețe de cerşetor”, mi-am zis. Florián s-a aşezat pe un scaun vizavi de noi şi a luat un deşteptător ieftin. L-a pus dintr-o singură mişcare pe masă, în fața noastră.

— Cincisprezece minute. Dacă într-un sfert de ceas nu-mi spuneți ceva ce nu ştiu, vă dau afară cu şuturi în fund.

Ne-a luat mai bine de cincisprezece minute pentru a-i relata tot ce se petrecuse. Pe măsură ce ne asculta istoria, fața lui Victor Florián se zbârcea. Printre zbârcituri, am ghicit omul consumat şi speriat ascuns în vizuina aceea cu jurnalele vechi şi colecția lui de pistoale. La capătul lămuririlor noastre, Florián şi-a luat havana şi, examinând-o în tăcere aproape un minut, a aprins-o.

Apoi, cu privirea pierdută în mirajul oraşului învăluit în cețuri, a început să vorbească.

16

— În 1945, eram inspector în brigada judiciară din Barcelona, a început Florián. Mă gândeam să cer transferul la Madrid, când mi s-a dat cazul Velo-Granell. Brigada îl cerceta de aproape trei ani pe Mihail Kolvenik, un străin puțin simpatizat de regim, dar brigada nu fusese în stare să dovedească nimic. Predecesorul meu în funcție demisionase. Velo-Granell era înconjurată de un zid de avocați şi un labirint de societăți financiare, unde totul se pierdea într-un nor. Superiorii mi-au sugerat că era o oportunitate unică pentru a-mi face o carieră. Cazuri similare, mi-au spus tot ei, te instalau într-un birou ministerial cu şofer şi orar de marchiz. Ambiția e o sminteală...

Florián a făcut o pauză, savurându-şi spusele şi zâmbind sarcastic pentru sine. Îşi muşca havana ca pe o rămurică de lemn-dulce.

— Când am studiat dosarul cazului, a continuat, am înțeles că ceea ce începuse ca o investigație de rutină a unor nereguli financiare şi a unei posibile fraude a sfârşit prin a deveni o chestiune pe care nimeni nu ştia prea bine cărei brigăzi s-o atribuie. Extorcare. Furt. Tentativă de omor. Multe alte lucruri. Rețineți că experiența de până atunci mă ducea cu gândul la deturnare de fonduri, evaziune fiscală, fraudă şi nerespectarea legii. Nu că atari nereguli ar fi mereu pedepsite, erau alte timpuri, dar noi ştiam totul.

Tulburat, Florián s-a învăluit în norul albastru al propriului fum.

— Atunci, de ce ați acceptat cazul? a întrebat Marina.

— Din aroganță. Din ambiție şi lăcomie, a răspuns Florián, alegând tonul pe care, mi-am închipuit, îl păstra pentru cei mai mari criminali.

— Poate că şi pentru adevăr, am presupus. Pentru dreptate...

Florián mi-a zâmbit trist. În privirea lui se puteau citi treizeci de ani de remuşcări.

— Încă de la sfârşitul lui 1945, compania Velo-Granell era tehnic în faliment, a continuat Florián. Primele trei mari bănci din Barcelona îi anulaseră liniile de credit, iar acțiunile ei nu mai erau cotate la bursă. Odată cu dispariția bazei financiare, zidul legal şi rețeaua de societăți-fantomă s-au prăbuşit ca un castel din cărți de joc. Zilele de glorie erau duse. Marele Teatru Regal, închis după tragedia ce o desfigurase pe Eva Irinova în ziua nunții, ajunsese o ruină. Fabrica şi atelierele au fost închise. Bunurile fabricii, confiscate. Zvonurile se răspândeau ca o molimă. Fără să-şi piardă sângele rece, Kolvenik a hotărât să dea un cocteil elegant la Lonja, în Barcelona, pentru a simula calmul şi normalitatea. Asociatul lui, Sentís, era în pragul panicii. Nu aveau fonduri pentru a plăti nici măcar a zecea parte din mâncarea comandată pentru eveniment. Au invitat toți marii acționari şi lumea bună din Barcelona. În acea seară, a plouat cu găleata. Lonja era împodobită ca un palat de vis. După ora nouă, slujitorii celor mai mari averi din oraş, dintre care multe i se datorau lui Kolvenik, au prezentat scrisori de scuză. La sosire, după miezul nopții, l-am găsit pe Kolvenik singur în sală, într-un frac impecabil şi fumând o țigară din cele pe care le comanda la Viena. M-a salutat şi mi-a oferit o cupă cu şampanie. „Gustați ceva, domnule inspector, e păcat să se arunce toate astea”, mi-a zis. Niciodată nu mai stătusem față în față. Am stat de vorbă vreun ceas. Mi-a vorbit despre cărțile pe care le citise în adolescență şi călătoriile pe care nu ajunsese să le facă. Kolvenik era un bărbat carismatic. Inteligența îi ardea în priviri. Oricât am rezistat, a trebuit să-mi placă. Mai mult, mi-a fost milă de el, deşi se presupunea că eu eram vânătorul, iar el vânatul. Am observat că şchiopăta şi se sprijinea într-un baston de fildeş sculptat. „Cred că nimeni n-a pierdut atâția prieteni într-o singură zi”, i-am zis. A zâmbit şi, liniştit, a făcut

semn că nu era adevărat. „Greşeşti, domnule inspector. În atari ocazii, nimeni nu-şi invită prietenii.” M-a întrebat foarte politicos dacă mai voiam să-l urmăresc. I-am spus că mă voi opri doar la tribunal. Îmi amintesc că m-a întrebat: „Cum te-aş putea face să te răzgândeşti, amice Florián?” „M-ai putea ucide”, am replicat. „Toate la vremea lor, inspectore”, a zis, zâmbind. Şi s-a îndepărtat şchiopătând. Nu l-am mai revăzut, dar sunt tot în viață. Kolvenik nu şi-a împlinit ultima amenințare.

Florián s-a oprit şi a luat o înghițitură de apă, savurând-o de parcă era din ultimul pahar de pe lume. Şi-a lins buzele şi şi-a continuat relatarea.

— Din acea zi, izolat şi părăsit de toți, Kolvenik s-a retras împreună cu soția în grotescul turn pe care şi-l construise. În anii care au urmat, nu l-a mai zărit nimeni. Doar două persoane aveau acces la el. Vechiul său şofer, un oarecare Luis Claret, un biet nenorocit care îl adora şi refuzase să-l părăsească pe Mihail chiar şi după ce nu-i mai putuse plăti salariul. Şi medicul lui personal, doctorul Shelley, urmărit şi de noi. Doar ei îl vedeau. Mărturia lui Shelley, care susținea că Mihail locuia în vila lui din parcul Güell, afectat de o boală nelămurită, nu ne convingea deloc, mai ales după ce aruncaserăm o privire prin arhiva şi contabilitatea lui. O vreme, bănuiserăm că Mihail Kolvenik murise ori fugise în străinătate şi că totul era o farsă. Shelley continua să susțină că el contractase o boală ciudată, care îl ținea în casă. Nu putea cu niciun chip să primească, nici să iasă din vizuină; aşa hotărâse. Nu-l credeam nici noi, nici judecătorul. Pe 31 decembrie 1948, am obținut un mandat de percheziție în casa lui şi altul de arestare pe numele lui. Mare parte din actele secrete ale fabricii dispăruseră. Bănuiam că erau ascunse la el acasă. Aveam deja suficiente indicii pentru a-l acuza pe Kolvenik de fraudă şi evaziune fiscală. Nu avea sens să mai aşteptăm. Ultima zi a lui 1948 urma să fie şi ultima zi de libertate pentru Kolvenik. O brigadă specială era pregătită să intre a doua zi în turn. Uneori, pe marii

criminali trebuie să te mulțumeşti să-i prinzi cu ajutorul detaliilor.

Havana lui Florián se stinsese iar. Inspectorul i-a aruncat o ultimă privire şi a lăsat-o să cadă într-un ghiveci de flori gol. Acolo erau şi alte resturi de țigări de foi, într-un soi de groapă comună destinată chiştoacelor.

— Chiar în acea noapte, un incendiu înfiorător a distrus reşedința şi a pus capăt vieții lui Kolvenik şi a soției lui, Eva. În zori, le-am găsit trupurile carbonizate, îmbrățişate în pod. Speranțele noastre de a încheia cazul arseseră împreună cu ei. Niciodată nu m-am îndoit că focul fusese pus. O vreme, am crezut că în spatele lui fuseseră Benjamín Sentís şi alți membri din conducerea întreprinderii.

— Sentís? l-am întrerupt.

— Nu era niciun secret că Sentís îl detesta pe Kolvenik fiindcă izbutise să controleze fabrica tatălui său, dar atât el, cât şi ceilalți aveau motive şi mai serioase pentru a dori ca acel caz să nu ajungă nicicând la tribunal. Turbarea moare odată cu câinele. Fără Kolvenik, jocul n-avea sens. S-ar putea spune că în acea noapte multe mâini pătate cu sânge s-au spălat în foc. Dar, încă o dată, ca în tot ce avea legătură cu acel scandal încă din prima zi, niciodată nu s-a putut dovedi nimic. Totul a sfârşit în cenuşă. Şi astăzi, cele petrecute la Velo-Granell constituie cea mai mare enigmă în istoria poliției din acest oraş. Şi cel mai mare eşec al vieții mele…

— Dar incendiul n-a fost vina dumitale, am intervenit.

— Cariera mea în poliție a fost distrusă. Am fost detaşat la brigada antisubversivă. Ştiți din cine era compusă? Din vânători de stafii. Aşa li se spunea în poliție. Aş fi renunțat la post, dar în acele vremuri de sărăcie îi întreţineam din solda mea pe fratele meu şi familia lui. În plus, nimeni nu avea să dea de lucru unui fost polițist. Oamenii erau sătui de spioni şi turnători. Aşa că am rămas. Trebuia să fac percheziții la miezul nopții în pensiuni sărăcăcioase, unde găseau adăpost

pensionari şi mutilaţi de război, în căutare de volume din *Capitalul* şi de manifeste socialiste puse în pungi impermeabile şi pitite în closete, chestii de-astea. La începutul lui 1949, credeam că totul era sfârşit pentru mine. Tot ce putuse ieşi rău ieşise cât se putea de rău. Ori aşa credeam eu. În zorii zilei de 13 decembrie 1949, la aproape un an de la incendiul în care muriseră Kolvenik şi soţia lui, trupurile ciopârţite a doi inspectori din fosta mea unitate au fost găsite la uşa vechii magazii de la Velo-Granell, în Borne. S-a aflat că ajunseseră acolo făcând investigaţii în urma unui denunţ anonim pe care îl primiseră în legătură cu cazul Velo-Granell. O cursă. Moartea lor n-aş dori-o nici celui mai mare duşman. Nici roţile de tren nu fac dintr-un trup ceea ce am văzut eu la morgă. Erau poliţişti buni. Înarmaţi. Ştiau ce fac. Raportul a semnalat că mai mulţi vecini au auzit detunături. În zona crimei s-au găsit paisprezece cartuşe goale de nouă milimetri. Toate proveneau de la armele regulamentare ale inspectorilor. Nu s-a găsit nicio urmă de impact ori de proiectil pe pereţi.

— Ce explicaţie găsiţi acestui fapt?

— N-are nicio explicaţie. E pur şi simplu imposibil. Dar s-a întâmplat… Eu însumi am văzut carcasele goale şi am cercetat zona.

M-am uitat la Marina şi ea la mine.

— Poate că au tras într-un obiect, o maşină sau o căruţă, de pildă, care a primit gloanţele şi apoi a dispărut fără să lase vreo urmă, a propus Marina.

— Prietena dumitale ar fi un bun poliţist. Pe această ipoteză ne-am bazat la un moment dat, dar pe atunci nu aveam dovezi care s-o sprijine. Proiectilele de acest calibru tind să ricoşeze pe suprafeţele metalice, iar impactul lor lasă urme sau, oricum, lasă resturi. Dar nu s-a găsit nimic.

— Peste câteva zile, la înmormântarea colegilor mei, l-am întâlnit pe Sentís, a continuat Florián. Era tulburat,

părea nedormit de zile întregi. Hainele murdare îi miroseau a băutură. Mi-a mărturisit că nu îndrăznea să vină acasă, că de zile întregi umbla haihui şi dormea în localuri publice. „Viața mea nu mai valorează nimic, Florián”, mi-a zis. „Sunt un om mort.” I-am oferit protecția poliției. A râs. I-am propus chiar să-l ascund la mine acasă. A refuzat. „Nu vreau să te am pe conştiință, Florián”, a spus înainte de a se face nevăzut printre oameni. În lunile următoare, toți vechii membri ai consiliului de conducere de la Velo-Granell şi-au găsit moartea, teoretic, în mod natural. „Stop cardiac” a fost verdictul medicului în toate cazurile. Circumstanțele erau similare. Singuri în pat, toți la miezul nopții, toți târându-se pe podea, fugind de o moarte ce nu lăsase urme. Toți, cu excepția lui Benjamín Sentís. Până acum câteva săptămâni, nu mai vorbisem cu el de treizeci de ani.

— Înaintea morții lui, am observat.

Florián a încuviințat.

— A sunat la comisariat şi a întrebat de mine. Spunea că ar avea informații despre crimele din fabrică şi cazul Velo-Granell. L-am sunat şi am vorbit cu el. Mi-am zis că delira, dar am acceptat să-l văd. De milă. Ne-am dat întâlnire pentru a doua zi, într-o cârciumă de pe strada Princesa. N-a venit. Două zile mai târziu, un vechi prieten de la comisariat m-a sunat şi mi-a spus că-i găsiseră cadavrul într-un canal de scurgere părăsit din Ciutat Vella{10}. Mâinile artificiale construite de Kolvenik pentru el îi fuseseră amputate. Totul a apărut în presă. Dar jurnalele n-au scris şi că poliția găsise un cuvânt scris cu sânge pe peretele canalului: *Teufel.*

— *Teufel?*

— E în germană, a spus Marina. Înseamnă „diavol”.

— E şi numele simbolului lui Kolvenik, ne-a dezvăluit Florián.

— Fluturele negru?

El a dat afirmativ din cap.

— De ce i se spune aşa? a întrebat Marina.

— Nu-s entomolog. Dar ştiu că Mihail Kolvenik colecționa asemenea fluturi, a răspuns.

Se apropia amiaza, şi Florián ne-a invitat să mâncăm ceva într-un bar de lângă gară. Cu toții ne doream să ieşim din casa aceea.

Patronul barului părea să-i fie prieten şi ne-a dus la o masă mai izolată, lângă fereastră.

— Te vizitează nepoții, şefu'? l-a întrebat, surâzător.

Florián a consimțit fără să dea explicații. Un chelner ne-a adus nişte omletă cu cartofi şi pâine frecată cu roşii; a mai adus şi un pachet cu țigări Ducados pentru Florián. Savurând mâncarea, foarte gustoasă, Florián şi-a continuat istorisirea.

— Când am început să investighez fabrica Velo-Granell, am aflat că Mihail Kolvenik nu avea un trecut prea limpede. Naşterea şi naționalitatea lui nu erau înregistrate la Praga. Probabil că Mihail nu era adevăratul său prenume.

— Atunci, cine era? am întrebat.

— Sunt peste treizeci de ani de când îmi pun această întrebare. De fapt, când am intrat în contact cu poliția din Praga, am descoperit numele unui oarecare Mihail Kolvenik, care apărea, însă, în registrele din WolfterHaus.

— Ce-i asta? l-am iscodit.

— Spitalul municipal de boli nervoase. Dar nu cred că Mihail Kolvenik a fost vreodată acolo. Pur şi simplu a luat numele unui bolnav de acolo. Kolvenik nu era nebun.

— Dar de ce şi-ar fi însuşit identitatea unui bolnav dintr-un spital de boli nervoase? a întrebat Marina.

— Nu era prea neobişnuit în epocă, a explicat Florián. În vreme de război, a-ți schimba identitatea înseamnă să te naşti din nou. Să laşi în urmă un trecut inacceptabil. Sunteți foarte tineri şi n-ați trăit un război…

— Kolvenik avea ceva de ascuns? am întrebat. Nu întâmplător intrase în atenția poliției din Praga…

— Pură coincidență de nume. Birocrație. Credeți-mă,

ştiu ce spun, a zis Florián. Presupunând că Mihail Kolvenik din acele arhive e Kolvenik al nostru, dar n-a prea lăsat urme. Numele îi era menționat în legătură cu moartea unui chirurg din Praga, care se numea Antonin Kolvenik. Cazul a fost închis, iar moartea atribuită unor cauze naturale.

— Atunci, de ce l-au dus pe acest Mihail Kolvenik la un spital de boli nervoase? a întrebat de astă dată Marina.

Florián a şovăit câteva clipe, ca şi cum nu îndrăznea să răspundă.

— Se bănuia că făcuse ceva cu trupul răposatului…

— Ceva?

— Poliția din Praga n-a aflat ce, a zis Florián sec, aprinzând altă țigară.

Ne-am cufundat într-o lungă tăcere.

— Ce-i cu povestea spusă de doctorul Shelley? Despre fratele geamăn al lui Kolvenik, boala degenerativă şi…

— Aşa i-a zis Kolvenik. Omul mințea cu uşurința cu care respira. Shelley avea motive întemeiate pentru a-l crede fără să pună întrebări, a spus Florián. Kolvenik îi finanța institutul medical şi cercetările până la ultima pesetă. Shelley era practic un salariat al Velo-Granell. Un zbir…

— Aşadar, fratele geamăn al lui Kolvenik e o altă ficțiune? mi-am arătat nelămurirea. Existența lui ar justifica obsesia lui Kolvenik pentru victimele cu deformări şi…

— Nu cred că fratele e o ficțiune, mi-a tăiat vorba Florián. Nu cred.

— Atunci?

— Cred că băiețaşul despre care vorbea era în realitate el însuşi.

— Încă o întrebare, domnule inspector…

— Nu mai sunt inspector, fetițo.

— Victor, atunci. Victor mai eşti, nu-i aşa?

A fost întâia oară când l-am văzut pe Florián zâmbind relaxat şi deschis.

— Ce întrebare?

— Ne-ai spus că, investigând acuzațiile de fraudă de la Velo-Granell, ați descoperit că mai era ceva…

— Da. La început, am crezut că era un subterfugiu tipic: conturi de cheltuieli şi plăți inexistente în vederea evaziunii fiscale, plăți făcute spitalelor, centrelor de primire a săracilor etc. Până ce unuia dintre oamenii mei i s-a părut ciudat că unele extrase de cheltuieli le facturau, cu semnătura şi aprobarea doctorului Shelley, serviciile legale ale mai multor spitale din Barcelona. Morgile, ce mai, a lămurit fostul polițist. Morgile.

— Kolvenik vindea cadavre? a sugerat Marina.

— Nu. Cumpăra. Cu zecile. Vagabonzi. Oameni care mureau, neavând nici familie, nici cunoscuți. Sinucigaşi, înecați, bătrâni, părăsiți… Oamenii uitați din oraşe.

Murmurul unui radio se pierdea în fondul sonor, ca un ecou al convorbirii noastre.

— Şi ce făcea Kolvenik cu ele?

— Nimeni nu ştie, a răspuns Florián. Nu le-am găsit niciodată.

— Dai ai o teorie despre ele, nu-i aşa, Victor? a continuat Marina.

Florián ne-a privit în tăcere.

— Nu.

Fiind polițist, chiar şi pensionar, nu-i şedea bine să mintă. Marina n-a insistat. Inspectorul părea obosit, consumat de umbrele ce-i populau amintirile. Toată ferocitatea i se prăbuşise. Țigara îi tremura în mână, şi era greu de ghicit cine fuma pe cine.

— Cât despre sera despre care mi-ați vorbit, nu vă mai duceți acolo. Uitați întreaga istorie. Uitați de albumul cu fotografii, un mormânt fără nume, şi de doamna care îl vizitează. Uitați de Sentís, de Shelley şi de mine, care nu-s decât un biet bătrân care nu ştie nici ce se spune. Povestea asta a distrus deja suficiente vieți. Lăsați-o baltă.

I-a făcut semn chelnerului să treacă nota în contul lui

şi a conchis:

— Promiteți-mi că mă veți asculta.

M-am întrebat cum puteam să lăsăm toată chestia baltă, tocmai când ea ne mergea pe urme. După toate cele petrecute cu o noapte înainte, sfaturile lui păreau să vină dintr-un basm.

— O să încercăm, a acceptat Marina pentru amândoi.

— Drumul spre iad e pavat cu intenții bune, a replicat Florián.

Inspectorul ne-a însoțit până la stația de funicular şi ne-a dat numărul de telefon de la bar.

— Aici sunt cunoscut. De orice ați avea nevoie, sunați şi au să-mi transmită mesajul vostru. La orice oră din zi şi din noapte. Manu, patronul, suferă de insomnie cronică şi îşi petrece nopțile ascultând BBC, poate învață limbi străine, aşa că nu-l deranjați...

— Nu ştiu cum să-ți mulțumim...

— Mulțumiți-mi luând în serios ceea ce vă spun şi țineți-vă departe de afacerea asta, ne-a tăiat-o Florián.

Am încuviințat. Funicularul şi-a deschis uşile.

— Şi dumneata, Victor? a întrebat Marina. Dumneata ce-ai să faci?

— Ceea ce facem toți bătrânii: am să-mi evoc amintirile, întrebându-mă ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi făcut totul invers. Haide, plecați...

Am intrat în vagon şi ne-am aşezat la fereastră. Se întuneca. S-a auzit un fluierat şi uşile s-au închis. Funicularul şi-a început coborârea cu o scuturătură. Încet-încet, luminile din Vallvidrera au rămas în urmă, ca şi silueta lui Florián, neclintit pe peron.

Germán pregătise o mâncare italienească delicioasă, al cărei nume părea luat dintr-un repertoriu de operă. Am cinat în bucătărie, ascultând povestea lui Germán despre turneul de şah cu preotul care, ca întotdeauna, îl bătuse. Marina a fost neobişnuit de tăcută în timpul cinei,

lăsându-ne lui Germán şi mie greul conversației. Chiar m-am întrebat dacă nu spusesem ori făcusem ceva ce-o supărase. După cină, Germán m-a provocat la o partidă de şah.

— Cu mare plăcere, dar cred că trebuie să spăl vasele, am ripostat.

— Le spăl eu, a spus foarte slab Marina, din spatele meu.

— Nu, serios, am obiectat.

Germán era deja în camera de alături, fredonând şi punând pionii în linie. M-am adresat Marinei, care şi-a întors privirea şi s-a pus pe frecat.

— Lasă-mă să te ajut.

— Nu… Du-te la Germán. Fă-i plăcerea.

— Vii, Óscar? s-a auzit din salon glasul lui Germán.

Am privit-o pe Marina la flacăra lumânărilor ce ardeau pe consolă. Mi s-a părut palidă şi obosită.

— Eşti bine?

S-a întors şi mi-a surâs. Marina surâdea într-un fel care mă făcea să mă simt mic şi nesemnificativ.

— Haide, du-te. Şi lasă-l să câştige.

— Asta-i uşor.

I-am dat ascultare şi am lăsat-o singură. M-am dus la tatăl ei, în salon. M-am aşezat în fața tablei de şah, sub candelabrul de cuarț, dispus să petrec acele momente plăcute dorite de fiica lui.

— Dumneata muți, Óscar.

Am mutat. El şi-a dres glasul.

— Îți amintesc că pionii nu sar în acest fel, Óscar.

— Te rog să mă scuzi.

— Nici vorbă. Asta-i ardoarea tinereții. Crede-mă, te invidiez. Tinerețea e o iubită capricioasă. Nici n-o înțelegem, nici n-o apreciem până ce nu se duce cu altul, pentru totdeauna, vai! În fine, nu ştiu de ce vorbim despre toate astea. Să vedem… pion.

La miezul nopții, un zgomot m-a smuls din somn. Casa

zăcea în beznă. M-am aşezat pe pat şi l-am auzit iar. O tuse stinsă, îndepărtată. Neliniştit, m-am ridicat şi am ieşit pe culoar. Zgomotul venea de la catul de jos. Am trecut prin fața uşii de la dormitorul Marinei. Era deschisă, iar patul gol. Am simțit o împunsătură de teamă.

— Marina?

N-a răspuns. Am coborât treptele reci în vârful picioarelor. Ochii lui Kafka sticleau la baza scării. Motanul a mieunat slab şi m-a trimis pe un coridor întunecos. În capătul lui, pe lângă o uşă închisă se filtra un fir de lumină. Tusea venea din spatele ei. Dureroasă. Agonizantă. Kafka s-a apropiat de uşă şi s-a oprit în fața ei, mieunând. Am bătut încetişor.

— Marina?

O lungă tăcere.

— Pleacă, Óscar.

Vocea ei era un geamăt. Am lăsat să se scurgă câteva clipe, apoi am deschis. O lumânare pusă pe covor abia lumina baia cu gresie albă. Marina stătea în genunchi şi îşi sprijinea fruntea pe lavabou. Tremura şi sudoarea îi lipise cămaşa de noapte pe piele ca pe un giulgiu. Şi-a ascuns chipul, dar am văzut că-i curgea sânge din nas şi avea câteva pete stacojii pe piept. Am împietrit, incapabil să reacționez.

— Ce-ai pățit? am murmurat.

— Închide uşa, a spus ferm. Închide-o.

Am făcut ce-mi poruncise şi m-am dus lângă ea. Avea febră mare. Părul i se lipise de fața udă leoarcă de sudoarea înghețată. Înspăimântat, m-am năpustit în căutarea lui Germán, dar mâna ei m-a apucat cu o putere de care nu părea capabilă.

— Nu!

— Dar…

— N-am nimic.

— Ba ai!

— Óscar, te implor pe ce ai tu mai sfânt, nu-l chema pe

Germán. Nu poate face nimic. A trecut. Mi-e mai bine.

Liniştea din vocea ei m-a îngrozit. Ochii ei i-au căutat pe ai mei. Ceva din ei m-a obligat să-i dau ascultare. Mi-a mângâiat fața.

— Nu te speria. Mi-e mai bine.

— Eşti palidă, cadaverică, am bâiguit.

Mi-a luat mâna şi şi-a dus-o la piept. I-am simțit bătăile inimii pe coaste. Mi-am tras mâna, neştiind ce să fac.

— Ba-s cum nu se poate mai vie. Vezi? Promite-mi că n-ai să-i spui nimic din toate astea lui Germán.

— De ce? am protestat. Ce-ai pățit?

A lăsat ochii în jos, nesfârşit de obosită. Am tăcut.

— Promite-mi.

— Trebuie să mergi la medic.

— Promite-mi, Óscar.

— Dacă îmi promiți să mergi la medic.

— De acord. Îți promit.

A umezit un prosop, cu care a început să-şi curețe sângele de pe față. Mă simțeam inutil.

— Acum, că m-ai văzut aşa, n-am să-ți mai plac.

— Nu înțeleg ce vrei să spui.

A continuat să se spele în tăcere, fără să-şi ia ochii de la mine. Trupul ei, strâns în bumbacul umed, aproape străveziu, mi-a părut fragil şi şubred. Eram uimit că nu mă stingherea deloc faptul că o vedeam astfel. Nici pe ea nu părea s-o jeneze prezența mea. Când şi-a şters sudoarea şi sângele de pe trup, îi tremurau mâinile. Am găsit un halat curat atârnat pe uşă şi i l-am întins, desfăcut. S-a învelit în el şi a suspinat, epuizată.

— Ce pot face? am întrebat în şoaptă.

— Rămâi aici, cu mine.

S-a dus la o oglindă. A încercat în van să-şi pună în ordine părul încâlcit, care îi cădea pe umeri. Nu avea putere.

— Lasă-mă pe mine, am zis şi i-am luat peria.

Am pieptănat-o în tăcere, iar privirile ni s-au întâlnit în

oglindă. Marina mi-a luat mâna cu putere şi şi-a lipit-o de obraz. I-am simțit lacrimile pe piele şi n-am avut curaj s-o întreb de ce plânge.

Am însoțit-o în dormitor şi am ajutat-o să se culce. Nu mai dârdâia, iar bujorii îi reveniseră în obraji.

— Mulțumesc, a şoptit.

Mi-am spus că era mai bine s-o las să se odihnească şi m-am întors în odaia mea. M-am întins iar pe pat şi am încercat fără succes să adorm. Îngrijorat, zăceam în întuneric, ascultând cum scrâşnea casa în timp ce vântul zgâlțâia copacii. O teamă oarbă mă rodea. Prea multe lucruri se petreceau şi prea repede. Creierul meu nu le putea asimila pe toate odată. În bezna zorilor, toate păreau să se confunde. Dar nimic nu mă îngrozea mai mult decât faptul că nu puteam să înțeleg ori să-mi explic sentimentele față de Marina. Se crăpa de ziuă când, în sfârşit, am adormit.

În vis, m-am trezit străbătând sălile unui palat din marmură albă, pustiu şi întunecos. Era populat de sute de statui. La trecerea mea, figurile îşi deschideau ochii de piatră şi murmurau vorbe pe care nu le pricepeam. Parcă o zăream în depărtare pe Marina şi fugeam s-o întâmpin. Silueta unui înger de lumină albă o ducea de mână pe un coridor cu pereți sângerânzi. Eu încercam să-i ajung din urmă, dar una dintre uşile din coridor se deschidea şi în pragul ei se ivea figura Maríei Shelley, plutind peste podea şi târând un giulgiu uzat. Plângea, dar lacrimile nu-i ajungeau jos. Întindea brațele spre mine şi, atingându-mă, trupul i se făcea cenuşă. Eu o strigam pe Marina, rugând-o să revină, dar ea nu părea să mă audă. Fugeam la nesfârşit, dar la trecerea mea coridorul se lungea. Îngerul de lumină se întorcea spre mine şi-mi dezvăluia adevăratul lui chip. Găvanele ochilor erau pustii, iar în loc de păr avea şerpi albi. Îngerul infernal râdea cu cruzime şi, întinzând aripile albe spre Marina, se îndepărta. În vis, mirosul fetid îmi ajungea la ceafă. Era

duhoarea morții, care îmi şoptea numele. Mă întorceam şi vedeam că pe umăr mi se aşeza un fluture negru.

17

M-am trezit gâfâind. Eram mai obosit decât la culcare. Tâmplele mi se zbăteau ca după două garafe de cafea neagră. Nu ştiam cât era ceasul, dar Soarele părea să fi ajuns în crucea zilei. Deşteptătorul mi-a dat dreptate. Douăsprezece şi jumătate. Am coborât grăbit din pat, dar casa era pustie. Micul dejun, deja rece, mă aştepta pe masa din bucătărie, lângă un bilețel.

Óscar,
A trebuit să mergem la medic. Vom lipsi de acasă întreaga zi. Nu uita să-i dai de mâncare lui Kafka. Ne vedem la cină.
Marina

Am recitit biletul, studiindu-i caligrafia în timp ce terminam micul dejun. Kafka a catadicsit să apară peste câteva minute, şi i-am dat un castron cu lapte. Nu ştiam ce să fac toată ziua. Am hotărât să mă duc la internat, ca să-mi iau nişte haine şi să-i spun doñei Paula să nu se deranjeze să-mi facă curat în cameră, fiindcă urma să-mi petrec vacanța cu familia. Plimbarea până la internat mi-a făcut bine. Am intrat pe poarta principală şi m-am îndreptat spre apartamentul doñei Paula, de la etajul trei.

Femeie bună, mereu zâmbitoare cu internii, doña Paula era văduvă de treizeci de ani şi ținea regim de cine mai ştia câți. „Păi, naturelul meu e să mă îngraş, ştii asta?”, spunea mereu. Nu avusese copii şi chiar şi acum, când avea în jur de şaizeci şi cinci de ani, mânca din ochi bebeluşii pe care, în drum spre piață, îi vedea în cărucioare. Locuia singură, doar cu doi canari şi un enorm televizor Zenit, pe care nu-l stingea decât când o trimiteau la culcare imnul național şi portretele familiei regale. Pielea de pe mâini îi era roasă de leşie. Dacă le priveai, venele de pe gleznele ei umflate îți trezeau mila.

Nu-şi permitea decât luxul vizitei bilunare la coafor şi al revistei *Hola*{11}. O încântau articolele despre viața prințeselor şi rochiile vedetelor de teatru bulevardier. Când i-am bătut la uşă, dona Paula privea un *remake* al *Privighetorii din Pirinei,* dintr-un ciclu de musical-uri al căror protagonist era Joselito, din emisiunea „Spectacol de după-amiază”. Cu un teanc de felii de pâine prăjită unse consistent cu lapte condensat şi scorțişoară.

— Bună ziua, dona Paula. Scuzați-mă că vă deranjez.

— Vai, Óscar, băiete, cum să mă deranjezi?! Intră, intră…

Pe ecran, Joselito îi hăulea unui ieduț sub ochii binevoitori şi încântați a doi jandarmi. Lângă televizor, o ceată de Sfinte Fecioare împărțea vitrina de onoare cu vechile portrete ale soțului ei, Rodolfo, numai briantină şi o strălucitoare uniformă a Falangei{12}. Cu toată devoțiunea față de răposatul, doñei Paula îi plăcea democrația deoarece, spunea, acum televiziunea era color şi trebuia să fie la curent.

— Ce spui de vuietul de azi-noapte? La telejurnal au vorbit despre un cutremur în Columbia şi, ce să spun, nu ştiu, mi-au băgat spaima în oase…

— Nu vă faceți griji, doña Paula, Columbia e foarte departe.

— Zici tu aşa, dar şi acolo se vorbeşte spaniola, aşa că nu ştiu…

— Nu vă mai faceți griji, că nu-i nicio primejdie. Să nu vă faceți griji pentru odaia mea. O să-mi petrec Crăciunul în familie.

— Vai, Óscar, ce bucurie!

Doña Paula aproape că mă văzuse crescând şi era convinsă că orice făceam era sacru. „Tu chiar ai talent”, obişnuia să spună, deşi nicicând nu putuse explica bine la ce. A stăruit să beau un pahar cu lapte şi să mănânc câțiva biscuiți, copți chiar de ea. I-am dat ascultare, deşi nu mi-era foame. Am stat nițel cu ea, privind filmul de la televizor şi acceptându-i toate comentariile. Buna de ea

vorbea ca o moară stricată când avea companie, adică aproape niciodată.

— Ştii, era tare chipeş când era tânăr, şi îl arăta pe naivul Joselito.

I-am dat un sărut de bun rămas pe obraz şi m-am dus. Am urcat un minut în odaia mea şi am luat în mare grabă câteva cămăşi, o pereche de pantaloni şi lenjerie curată. Am pus totul într-o geantă, fără să întârzii niciun minut mai mult decât era necesar. Apoi, am trecut pe la secretariat şi am repetat imperturbabil povestea cu sărbătorile pe care urma să le petrec în familie. Am plecat de acolo dorind ca totul să fie la fel de uşor ca mințitul.

Am luat cina în tăcere, în sala cu portrete. Circumspect, Germán căzuse pe gânduri. Uneori, privirile ni se întâlneau, iar el îmi zâmbea, doar din politețe. Marina întorcea supa cu lingura, fără s-o ducă la buze. Conversația s-a redus la sunetul tacâmurilor ce zgâriau farfuriile şi la sfârâitul lumânărilor. Nu era greu să-mi închipui că medicul nu dăduse veşti bune despre sănătatea lui Germán. Am hotărât să nu pun întrebări despre ceea ce era evident. După cină, Germán s-a scuzat şi s-a retras în odaia lui. Mi s-a părut mai bătrân şi mai ostenit ca niciodată. De când îl cunoşteam, era prima oară când îl vedeam ignorând portretele soției lui, Kirsten. De cum a plecat, Marina a împins deoparte farfuria cu supa neatinsă şi a suspinat.

— N-ai mâncat nimic.

— Nu mi-e foame.

— Veşti proaste?

— Să vorbim despre altceva, da? mi-a tăiat vorba sec, aproape ostil.

Vorbele ei tăioase m-au făcut să mă simt străin în casă străină. Parcă voiseră să-mi aducă aminte că nu eram în familia mea, nici în casa mea, iar problemele lor nu erau ale mele, oricât m-aş fi străduit să păstrez acea iluzie.

— Îmi pare rău, a murmurat după o vreme,

întinzându-mi mâna.

— N-are importanță, am mințit.

M-am ridicat să duc vasele la bucătărie. Ea a rămas la masă, tăcută, mângâind motanul, care mieuna în poala ei. Am stat mai mult decât aveam nevoie. Am spălat farfuriile până ce nu mi-am mai simțit mâinile în apa rece. Când m-am întors în salon, Marina plecase deja la culcare. Lăsase două lumânări aprinse pentru mine. Restul casei tăcea în întuneric. Am suflat în lumânări şi am ieşit în grădină. Norii negri se răspândeau molcom pe cer. Vântul rece clătina copacii de pe alee. Am întors privirile şi am observat că fereastra Marinei era luminată. Mi-am închipuit-o întinsă pe pat. O clipă mai târziu, lumina s-a stins. Vila se înălța neagră ca ruina pe care mi-o închipuisem în prima zi. Am cântărit posibilitatea de a mă culca şi odihni, deşi percepeam un început de teamă, ce sugera o lungă noapte de nesomn. Am hotărât să ies şi să-mi limpezesc gândurile ori, cel puțin, să-mi mortific trupul. Nici nu făcusem doi paşi, când a început să picure. Noaptea era agitată, iar străzile erau pustii. Mi-am înfundat mâinile în buzunare şi am plecat. Am hoinărit aproape două ceasuri. Nici frigul, nici ploaia nu s-au îndurat să-mi dăruiască oboseala la care râvneam atâta. Un gând mi se învârtea prin minte şi, cu cât încercam să-l ignor, cu atât mai intensă mi se vădea prezența lui.

Paşii m-au purtat la cimitirul din Sarriá. Ploaia răpăia pe statuile din piatră înnegrită şi crucile într-o rână. În spatele gardului, am distins un şir de siluete spectrale. Pământul reavăn mirosea a flori uscate. Mi-am pus capul pe gratii. Fierul era rece. O urmă de rugină mi s-a scurs pe piele. Am scrutat bezna, aşteptând parcă să aflu în ea explicația tuturor întâmplărilor. Dar n-am aflat decât moarte şi tăcere. Ce căutam acolo? Dacă mai aveam o urmă de bun-simț, trebuia să mă întorc la vilă şi să dorm fără oprire o sută de ceasuri. Era cea mai bună idee din ultimele trei luni.

M-am întors, gata să plec pe aleea îngustă cu chiparoşi. Un felinar ardea în depărtare sub ploaie. Dar haloul i s-a topit brusc. O siluetă neagră a acoperit totul. Am auzit zgomote de copite pe pietrele drumului şi am zărit o trăsură neagră ce se apropia, sfâşiind perdeaua de apă. Răsuflarea cailor negri ca tăciunele izvodea fantome de abur. Figura anacronică a unui surugiu se profila pe capră. Am căutat o ascunzătoare în marginea drumului, dar am dat doar de ziduri goale. Am simțit pământul vibrându-mi sub picioare. Aveam o singură opțiune: să fac cale-întoarsă. Ud leoarcă şi cu răsuflarea tăiată, am încălecat gardul şi am sărit în incinta sacră.

18

Am căzut în noroiul care se topea sub burniță. Firicele de apă murdară târau flori uscate printre lespezi. Mâinile şi picioarele mi s-au afundat în noroi. M-am ridicat în capul oaselor şi am dat fuga să mă ascund în spatele unui tors de marmură care înălța brațele la cer. Trăsura se oprise de cealaltă parte a gardului. Surugiul a coborât. Ducea un felinar şi purta o pelerină largă care îl acoperea cu totul. O pălărie cu boruri mari şi un fular îl apărau de ploaie şi frig, acoperindu-i chipul. Am recunoscut trăsura. Cu ea ajunsese în acea dimineață doamna în negru la gara Francia. Pe una din portiere era simbolul fluturelui negru. Perdelițe din catifea de culoare închisă acopereau ferestrele. M-am întrebat dacă doamna era în trăsură.

Surugiul s-a apropiat de gard, ascultând şi privind în interior. M-am lipit de statuie şi am rămas nemişcat. Am auzit clinchetul unui mănunchi de chei. Sunetul metalic al unui lacăt. Am blestemat în şoaptă. Fiarele au scrâşnit. Paşi în noroi. Surugiul se apropia de ascunzătoarea mea. Trebuia să plec. M-am întors să privesc cimitirul din spate. Vălul norilor negri s-a deschis. Luna a trasat o potecă de lumină spectrală. Galeria mormintelor a lucit o clipă în beznă. M-am târât printre lespezi în interiorul cimitirului. Am ajuns la baza unui mausoleu. Închis cu porți mari, din fier forjat şi sticlă. Surugiul se tot apropia. Mi-am ținut răsuflarea şi m-am afundat în tenebre. A trecut la mai puțin de doi metri de mine, ținând felinarul sus. Am oftat. L-am văzut înaintând spre inima cimitirului şi mi-am dat imediat seama unde se ducea.

Era o nebunie, dar l-am urmat. M-am ascuns printre pietrele tombale până în aripa de nord a incintei. Ajuns acolo, m-am săltat pe o platformă de unde puteam domina întreaga zonă. La vreo doi metri mai jos, licărea felinarul surugiului, lăsat pe mormântul fără nume. Ploaia luneca pe fluturele gravat în piatră, care părea să

sângereze. Silueta surugiului s-a aplecat deasupra mormântului. A scos ceva alungit din pelerină, un drug metalic, şi a început să-l manevreze. Am înghițit în sec, înțelegând ce încerca să facă. Să deschidă mormântul. Voiam să fug de acolo, dar nu mă puteam clinti. Folosind drugul ca pe o pârghie, a împins lespedea cu câțiva centimetri. Încet-încet, puțul negru al mormântului s-a deschis până ce, din pricina propriei greutăți, lespedea s-a prăbuşit pe-o rână şi, în cădere, s-a rupt în două. Am simțit vibrația impactului sub mine. Surugiul a luat felinarul de jos şi l-a ridicat deasupra unei gropi adânci de doi metri. Un ascensor spre infern. Capacul unui sicriu negru licărea pe fundul ei. Surugiul a ridicat privirile spre cer şi, subit, a sărit în mormânt. Într-o clipă, nu l-am mai văzut, de parcă l-ar fi înghițit pământul. Am auzit lovituri şi sunet de lemn vechi care crăpa. Am sărit şi, târându-mă prin noroi, m-am apropiat milimetru cu milimetru de marginea gropii. Am privit în ea.

Ploaia cădea în mormânt, inundându-l. Surugiul era tot acolo. Trăgea de capacul sicriului, care a căzut cu mare zgomot pe-o latură. Lemnul putred şi pânza uzată au ieşit la lumină. Coşciugul era gol. Bărbatul îl privea, împietrit. L-am auzit şoptind ceva. Am înțeles că era momentul s-o iau la sănătoasa. Dar, luând-o la fugă, am lovit o piatră, care a căzut, lovind sicriul. Într-o zecime de secundă, surugiul s-a întors spre mine. În mâna dreaptă ținea un revolver.

Disperat, am luat-o la goană spre ieşire, ocolind lespezi şi statui. L-am auzit pe surugiu strigând din spatele meu, pe când ieşea din groapă. Am zărit grilajul de la ieşire şi trăsura de cealaltă parte. Am fugit într-acolo cu răsuflarea tăiată. Paşii surugiului erau tot mai aproape. Am simțit că în câteva clipe avea să mă ajungă din urmă, la loc deschis. Mi-am amintit de arma din mâna lui şi am privit deznădăjduit în jur, în căutarea unui ascunziş. Privirea mi s-a oprit pe unica soluție. M-am rugat ca surugiului să nu-i dea prin minte să mă caute acolo:

cufărul pentru bagaje din spatele trăsurii. Am sărit pe platformă şi am intrat cu capul înainte. În câteva clipe, am auzit cum paşii grăbiți ai surugiului se apropiau pe aleea cu chiparoşi.

Mi-am închipuit ce-i vedeau ochii. Aleea pustie, în ploaie. Paşii s-au oprit. Au dat ocol trăsurii. M-am temut că lăsasem urme care îmi trădau prezența. Am simțit trupul surugiului ce urca pe capră. Am stat nemişcat. Caii au nechezat. Aşteptarea mi se părea nesfârşită. Am auzit un plesnet de bici şi o scuturătură m-a prăvălit pe fundul cufărului. Plecam.

Hurducăturile s-au tradus repede în vibrația seacă şi ritmată ce-mi lovea muşchii paralizați de frig. Am dat să privesc prin deschizătura cufărului, dar aproape nu mă puteam ține din cauza mişcării dintr-o parte în alta.

Am ieşit din Sarriá. Am socotit dacă îmi puteam sparge capul, sărind din trăsură în mers. Am decis să n-o fac. Nu mă simțeam capabil de alte fapte eroice şi, în fond, voiam să ştiu încotro mergeam, aşa că m-am lăsat în voia întâmplării. M-am întins cum am putut pe fundul trăsurii, ca să mă odihnesc. Bănuiam că trebuia să-mi adun puterile pentru mai târziu.

Drumul mi s-a părut nesfârşit. Perspectiva pe care o aveam din cufăr nu-mi era de niciun ajutor, şi mi s-a părut că străbătusem kilometri întregi prin ploaie. Muşchii îmi amorțeau sub hainele ude leoarcă. Lăsaserăm în urmă bulevardele cele mai aglomerate. Acum străbăteam străzi pustii. M-am ridicat până la deschizătură, ca să arunc o privire. Am văzut străzi întunecoase şi înguste, ca nişte breşe deschise în stâncă. Felinare şi fațade gotice în ceață. Deconcertat, m-am trântit la loc. Ajunseserăm în oraşul vechi, pe undeva prin cartierul Raval. Duhoarea de cloacă inundată se înălța ca dintr-o mlaştină. Am hoinărit prin inima cetății din Barcelona aproape o jumătate de ceas, apoi ne-am oprit. Am auzit surugiul dându-se jos de pe capră. Câteva

clipe mai târziu, am perceput sunetul unei porți. Trăsura a înaintat încet, la pas, şi am intrat în ceea ce, din cauza mirosului, am presupus că era un grajd vechi. Poarta s-a închis la loc.

Am rămas nemişcat. Surugiul a deshămat caii şi le-a şoptit câteva vorbe, pe care nu le-am priceput. O fâşie de lumină intra prin deschizătura cufărului. Am auzit apă curgând şi paşi pe paie. În sfârşit, lumina s-a stins. Paşii surugiului s-au îndepărtat. Am aşteptat două minute, până ce n-am mai auzit decât respirația cailor. M-am strecurat afară din cufăr. În grajd plutea o ceață albăstruie. M-am îndreptat tiptil spre o uşă laterală. Am ajuns într-un garaj întunecos, cu tavanul înalt şi consolidat cu bârne din lemn. În fund se contura o uşă, ce părea o ieşire de urgență. Am observat că broasca nu se putea deschidea decât din interior. Am deschis-o cu grijă şi am ieşit, în sfârşit, în stradă.

Am nimerit într-o străduță întunecoasă din Raval. Era atât de îngustă, încât puteam atinge zidurile clădirilor aflate de o parte şi de alta doar întinzând mâinile. Un firicel fetid de apă curgea pe mijlocul străzii pietruite. Colțul acesteia era la doar zece metri. M-am apropiat de el. O stradă mai lată strălucea în lumina vaporoasă a felinarelor ce aveau, probabil, peste un veac. Am văzut poarta grajdului într-o latură a clădirii, o structură cenuşie şi mizeră. Deasupra uşii se citea data construcției: 1888. De acolo, am văzut că nu era decât anexa unei structuri mai mari, ce ocupa tot blocul. Acest al doilea edificiu era de mărimea unui palat. La exterior avea de un recif de schele şi prelate murdare, care îl acopereau complet. În interior, ai fi putut ascunde o catedrală. Am încercat, fără succes, să deduc ce era. Nu mi-a dat prin minte nicio structură de acest tip care să fi existat în acea zonă din Raval.

M-am apropiat de edificiu şi am aruncat o privire printre scândurile de lemn ce acopereau schelăria. O ceață groasă învăluia o copertină mare, în stil modernist.

Am zărit coloane şi o salbă de ferestruici împodobite cu un desen labirintic din fier forjat. Ghişee. Arcurile de intrare, ce se zăreau mai încolo, mi-au amintit de porticurile unui castel de legendă. Totul era acoperit cu un strat de moloz, umezeală şi delăsare. Mi-am dat seama brusc unde eram. În Marele Teatru Regal, somptuosul monument pe care Mihail Kolvenik începuse să-l refacă pentru soția lui, Eva, şi a cărui scenă ea nu ajunsese s-o mai inaugureze. Teatrul arăta acum ca nişte catacombe colosale în ruină. Un bastard al operei din Paris şi al catedralei Sagrada Familia, ce aştepta să fie demolat.

M-am întors la grajdurile vecine. Portalul era o gaură neagră. În marea poartă din lemn se practicase alta mai micuță, ce amintea de intrarea unei mănăstiri. Ori a unei temnițe. Poarta era deschisă, aşa că am intrat în vestibul. Un luminator fantomatic urca până la o galerie cu sticla spartă. O pânză de păianjen din frânghii de rufe acoperite cu zdrențe flutura în vânt. Totul duhnea a mizerie, cloacă şi boală. Pereții emanau apa murdară din țevile de scurgere plesnite. Pe jos era plin de bălți. Am zărit un maldăr de cutii poştale ruginite şi m-am apropiat să le cercetez. În majoritate, erau goale şi nu aveau nume. Numai una părea să mai fie folosită. Sub slin, am distins numele.

Luis Claret i Milá, et. 3

Un nume familiar, dar nu ştiam de ce. M-am întrebat dacă era al surugiului. Mi l-am repetat de mai multe ori, încercând să-mi aduc aminte unde îl auzisem. Brusc, mintea mi s-a luminat. Inspectorul Florián ne spusese că, în ultimii ani de viață, doar două persoane mai avuseseră acces la Kolvenik şi la soția lui, Eva, în turnul din parcul Güell: medicul său personal, Shelley, şi şoferul ce refuzase să-şi părăsească patronul, Luis Claret. M-am pipăit în buzunare, căutând numărul de telefon pe care ni-l dăduse Florián, în caz că voiam să-l contactăm. Chiar

când mi s-a părut că-l găsisem, am auzit voci şi paşi în susul scării. Am fugit.

Ajuns în stradă, am fugit să mă ascund după colțul străduței. Nu mult după aceea, o siluetă s-a ivit în poartă şi a pornit prin burniță. Era tot surugiul. Claret. Am aşteptat să dispară şi am urmat ecoul paşilor lui.

19

Urmărindu-l pe Claret, devenisem o umbră printre umbre. Sărăcia şi mizeria din cartier se simțeau în aer. Claret parcurgea cu paşi mari străzile pe care eu nu mai călcasem nicicând. N-am înțeles unde eram până când, după ce a dat colțul, am recunoscut strada Conde del Asalto. Ajuns pe Ramblas, Claret a cotit la stânga şi s-a îndreptat spre piața Cataluña.

Câțiva întârziați străbăteau bulevardul. Chioşcurile luminate păreau nave eşuate. Ajuns la teatrul Liceo, Claret a traversat. Pe celălalt trotuar, s-a oprit în dreptul portalului din fața edificiului unde locuiau doctorul Shelley şi fiica lui, María. Înainte de a intra, l-am văzut scoțând un obiect strălucitor de sub pelerină. Revolverul.

Fațada edificiului era o mască acoperită cu basoreliefuri şi garguie ce scuipau râuri de apă mizerabilă. O spadă de lumină aurită ieşea pe o fereastră din vârful clădirii. Cabinetul lui Shelley. Mi l-am închipuit pe bătrânul doctor în scaunul de invalid, neputând dormi. Am dat fuga spre portal. Uşa era blocată pe dinăuntru. O încuiase Claret. Am cercetat fațada, căutând altă intrare. Am dat ocol clădirii. În spate, o scară mică de incendiu urca la o cornişă ce dădea ocol blocului. Ea se îndrepta spre pasarela de piatră de la balcoanele fațadei principale. De acolo până la umbrarul de la cabinetul lui Shelley erau abia câțiva metri. Am urcat scara până la cornişă. De acolo am studiat iar traseul. Cornişa avea, aşa cum am observat, doar două palme lățime. De la picioarele mele, distanța până jos, în stradă, mi-a părut un abis. Am respirat adânc şi am făcut primul pas spre cornişă.

M-am lipit de perete, avansând centimetru cu centimetru. Suprafața era lunecoasă. Unele pietre îmi mişcau sub picioare. Aveam senzația că, la fiecare pas, cornişa era tot mai îngustă. Zidul din spatele meu părea

aplecat în față. Era împodobit cu efigii de fauni. Am băgat degetele în gura drăcească a unui chip cioplit, temându-mă ca nu cumva să închidă fălcile şi să mi le secere. Folosindu-le ca pe crampoane, am ajuns la balustrada de fier forjat ce dădea ocol balconului rotund şi închis al cabinetului lui Shelley.

Am ajuns la platforma grilajului din fața uşilor-fereastră. Geamurile erau aburite. Mi-am lipit fața de sticlă şi am privit înăuntru. Am împins delicat până am izbutit să întredeschid o fereastră. Un val de aer fierbinte, mirosind a lemn ars în şemineu, mi-a răbufnit în față. Doctorul stătea în jilțul din fața focului, ca şi cum nicicând nu s-ar fi clintit de acolo. În spatele său s-au deschis uşile cabinetului. Claret. Ajunsesem prea târziu.

— Ți-ai călcat jurământul, l-am auzit spunând pe Claret.

Era prima oară când îi auzeam limpede glasul. Grav, spart. La fel cu al lui Daniel, grădinarul de la internat, căruia un glonte îi distrusese laringele în timpul războiului. Medicii îi reconstruiseră gâtul, dar bietul om vorbise abia peste zece ani. Iar de pe buze îi ieşea un glas ca al lui Claret.

— Spuneai că ai distrus ultimul flacon, a zis Claret, apropiindu-se de Shelley.

Celălalt nu s-a deranjat să se întoarcă. Revolverul lui Claret s-a înălțat, țintindu-l pe medic.

— Te înşeli în ceea ce mă priveşte, a spus Shelley. Claret i-a dat ocol şi s-a oprit în fața bătrânului.

Shelley a ridicat ochii. Dacă îi era teamă, n-o arăta. Claret i-a țintit capul.

— Minți. Ar trebui să te omor pe loc, a zis Claret, lungind fiecare silabă, de parcă îl durea.

A pus țeava pistolului între ochii lui Shelley.

— Haide, trage. Mi-ai face o favoare, a spus Shelley, senin.

Am înghițit în sec. Claret a blocat trăgaciul.

— Unde-i?

— Nu-i aici.
— Unde atunci?
— Tu ştii unde, a replicat Shelley.
Claret a oftat. Şi-a tras pistolul şi, abătut, a lăsat braţul să-i cadă.
— Toţi suntem condamnaţi, a spus Shelley. E doar o chestiune de timp. Niciodată nu l-ai înţeles, iar acum mai puţin ca oricând.
— Pe tine nu te înţeleg, a spus Claret. Eu am să mă duc la moarte fără să am nimic pe conştiinţă.
Shelley a râs amar.
— Morţii nu-i pasă de conştiinţă, Claret.
— Mie da.
Brusc, María Shelley s-a ivit în uşă.
— Tată, eşti bine?
— Da, María. Culcă-te. E doar prietenul Claret, care pleacă.
María şovăia. Claret o privea fix şi o clipă mi s-a părut că în jocul privirilor lor era ceva nedefinit.
— Fă ce-ţi spun. Du-te.
— Da, tată.
Maria a ieşit. Shelley a privit din nou în foc.
— Tu ai grijă de conştiinţa ta. Eu trebuie să-i port de grijă fiicei mele. Du-te acasă. Nu poţi face nimic. Nimeni nu poate face nimic. Ai văzut cum a sfârşit Sentís.
— Sentís a sfârşit aşa cum merita, a dat sentinţa Claret.
— N-ai de gând să-i ieşi în întâmpinare?
— Eu nu-mi părăsesc prietenii.
— Dar ei te-au părăsit pe tine, a spus Shelley.
Claret s-a îndreptat spre ieşire, dar s-a oprit, auzind rugămintea lui Shelley.
— Aşteaptă…
S-a apropiat de dulapul de lângă birou. A căutat lanţul cu cheiţă, ce-i atârna de gât. A deschis dulapul cu cheiţa. A luat nişte obiecte de acolo şi i le-a întins lui Claret.
— Ia-le, a poruncit. Eu n-am curajul să le folosesc. Nici

credința.

M-am străduit să văd ce-i oferea lui Claret. Era un etui; mi s-a părut că avea în interior câteva capsule argintii. Gloanțe.

Claret le-a acceptat şi le-a cercetat cu grijă. Ochii i s-au întâlnit cu ai lui Shelley.

— Mulțumesc, a murmurat.

Shelley a făcut în tăcere semn că nu, de parcă nu voia mulțumiri. Claret a golit butoiul armei şi l-a umplut cu gloanțele lui Shelley. Acesta îl privea nervos, frecându-şi mâinile.

— Nu te duce, l-a implorat.

Claret a închis butoiul şi a răsucit tamburul.

— N-am de ales, a replicat, deja în drum spre ieşire.

De cum a dispărut, m-am retras din nou spre cornişă. Ploaia se mai liniştise. M-am grăbit să nu-l pierd pe Claret. Am făcut cale-întoarsă până la scara de incendiu, am coborât şi am dat ocol clădirii în graba mare, chiar la timp pentru a-l vedea pe Claret mergând pe Ramblas în jos. Am grăbit pasul, apropiindu-mă tot mai mult de el. Nu s-a întors până în dreptul străzii Fernando, în drum spre piața San Jaime. Printre porticurile din Piaza Real[13] am zărit un telefon public. Trebuia să-l sun cât mai iute pe Florián şi să-i explic ce se întâmpla, dar, dacă mă opream, îl pierdeam pe Claret.

A intrat în Cartierul Gotic, iar eu am mers pe urma lui. Curând, silueta i s-a pierdut pe sub podețele dintre palate. Arcade imposibile proiectau umbre sacre, ce jucau pe ziduri. Eram în Barcelona fermecată, labirintul spiritelor, iar spiriduşii timpului ne urmăreau pe străzi cu nume de legendă.

20

Am mers pe urmele lui Claret până în dreptul unei străzi ascunse în dosul catedralei. În colțul ei era un magazin de măşti. M-am apropiat de vitrină şi am simțit privirea goală a chipurilor de hârtie. M-am aplecat să arunc o privire. Claret se oprise la vreo douăzeci de metri, lângă o scăriță ce ducea la canalele de scurgere. Se lupta cu capacul greu de metal. Când a izbutit să-l dea deoparte, a coborât în gaură. Abia atunci m-am apropiat. Am auzit paşi coborând pe treptele de metal şi am văzut reflexul unei raze de lumină. M-am dus la gura de canal şi am privit. Un curent de aer viciat urca prin puț. Am rămas acolo până ce paşii lui Claret nu s-au mai auzit, iar tenebrele au devorat lumina pe care o purta.

Venise vremea să-l sun pe inspectorul Florián. Am întrezărit luminile unei cârciumi care închidea foarte târziu sau deschidea foarte devreme. Temnița aia puțea a vin şi ocupa demisolul unui edificiu ce avea probabil cel puțin trei sute de ani. Cârciumarul era înăcrit, avea ochi minusculi şi purta un fel de bonetă militară. A ridicat din sprâncene şi m-a privit cu dezgust. În spatele lui, peretele era împodobit cu stegulețele diviziei albastre{14}, ilustrate din Valle de Los Caídos{15} şi un portret al lui Mussolini.

— Cară-te! a strigat. Nu deschidem înainte de cinci.

— Vreau doar să dau un telefon. E o urgență.

— Întoarce-te la cinci.

— Dacă m-aş putea întoarce la cinci, n-ar mai fi o urgență. Te rog. Vreau să sun la poliție.

Cârciumarul m-a cercetat atent şi, în fine, mi-a arătat telefonul de pe perete.

— Aşteaptă să-ți fac legătura cu exteriorul. Ai cu ce plăti, da?

— Fireşte, am mințit.

Receptorul era slinos. Lângă telefon era un talger de sticlă cu cutii de chibrituri pe care apăreau numele

localului şi un vultur imperial. Crama Valor, scria acolo. Am profitat că patronul se întorsese cu spatele, ca să pună în funcțiune contorul şi mi-am umplut buzunarele cu cutii de chibrituri. Când s-a întors, i-am zâmbit cu sfântă inocență. Am format numărul pe care mi-l dăduse Florián şi am auzit cum telefonul suna de nenumărate ori, fără ca nimeni să răspundă. Începeam să mă tem că prietenul insomniac al inspectorului adormise sub tirul buletinelor BBC, când cineva a ridicat receptorul la celălalt capăt al firului.

— Bună seara şi scuzați-mă că vă deranjez la ora asta, am zis. Trebuie să vorbesc urgent cu inspectorul Florián. E o urgență. El mi-a dat acest număr, în caz că…

— Cine sunteți?

— Óscar Drai.

— Óscar cum?

A trebuit să-mi spun răbdător numele pe litere.

— Un moment. Nu ştiu dacă e acasă. Nu văd să ardă lumina. Puteți aştepta?

M-am uitat la patronul barului, care ştergea pahare în ritm marțial, sub privirea falnică pe care ne-o arunca *Il Duce.*

— Da, am spus curajos.

Aşteptarea a devenit interminabilă. Cârciumarul continua să se uite la mine ca la un criminal fugar. Am încercat să-i zâmbesc. N-a renunțat.

— Mi-ați putea da o cafea cu lapte? am întrebat. Sunt înghețat.

— Nu înainte de ora cinci.

— Mi-ați putea spune cât e ceasul, vă rog? am întrebat.

— Mai e până la cinci, a replicat. Sigur ai sunat la poliție?

— La jandarmerie, mai precis, am improvizat.

În sfârşit, am auzit glasul lui Florián. Părea treaz şi în gardă.

— Óscar? Unde eşti?

I-am relatat cât am putut de rapid esențialul. Când i-

am pomenit de tunelul cu țevile de scurgere, am simțit că se încorda.

— Ascultă bine, Óscar. Vreau să mă aştepți acolo şi să nu te mişti până la venirea mea. Iau un taxi într-o secundă. Dacă se întâmplă ceva, ia-o la sănătoasa. Şi nu te opri până la comisariatul de pe strada Layetana. Acolo întreabă de Mendoza. Mă cunoaşte şi e de încredere. Dar, orice s-ar întâmpla, mă înțelegi, orice s-ar întâmpla, nu coborî în tunel. E limpede?

— Ca apa.

— Ajung într-un minut.

Legătura s-a întrerupt.

— Te costă şaizeci de pesete, a dat imediat sentința cârciumarul, din spatele meu. Tarif de noapte.

— Îți plătesc la ora cinci, i-am răspuns flegmatic. Cearcănele care îi atârnau sub ochi i s-au colorat ca vinul de Rioja[16].

— Uite ce-i, puştiule, îți crap capul, să ştii, m-a amenințat, furios.

Am zbughit-o înainte să poată ieşi din spatele tejghelei cu ghioaga reglementară pentru scandaluri. Aveam să-l aştept pe Florián lângă magazinul de măşti. Nu putea să întârzie prea mult, mi-am zis.

Clopotele catedralei au bătut abia patru. Semnele oboselii începeau să-mi dea târcoale ca lupii flămânzi. Mergeam în cerc, luptând cu frigul şi somnul. Curând, am auzit paşi pe pavelele străzii. M-am întors să-i dau bineațe lui Florián, dar am zărit o siluetă ce nu se potrivea cu a bătrânului polițist. O femeie. Instinctiv, m-am ascuns, temându-mă ca nu cumva să-mi fi ieşit în cale doamna în negru. Umbra s-a profilat pe stradă, iar femeia a trecut prin fața mea, fără să mă vadă. Era María, fiica doctorului Shelley.

S-a apropiat de gura tunelului şi s-a aplecat să privească în hău. Ținea în mână un flacon de sticlă. Chipul îi lucea, transfigurat, în lumina lunii. Surâdea. Am ştiut imediat că se întâmpla ceva rău, ciudat. Mi-a

dat chiar prin minte că eram în transă şi ajunsesem acolo ca un somnambul. Era singura explicație care îmi dăduse prin minte. Preferam acea ipoteză absurdă oricărei alta. M-am gândit să mă apropii de ea, să-i spun pe nume, să-i spun orice. Mi-am luat inima în dinți şi am făcut un pas înainte. De cum m-am mişcat, María s-a întors cu o iuțeală şi o sprinteneală feline, de parcă mi-ar fi adulmecat prezența în văzduh. Ochii i-au sticlit, iar chipul ei schimonosit mi-a înghețat sângele în vine.

— Pleacă, a murmurat cu o voce necunoscută.

— María? am articulat, deconcertat.

O clipă mai târziu, a sărit în tunel. Am alergat până la buza canalului, nădăjduind să văd trupul mort al Mariei Shelley. O rază de lună a trecut în fugă pe deasupra gurii de canal. Chipul ei a strălucit pe fund.

— Maria, am strigat. Aşteaptă!

Am coborât scările cât am putut de repede. Un miros fetid şi pătrunzător m-a asaltat după abia câțiva metri. Sfera de lumină de la suprafață s-a micşorat. Am căutat o cutie de chibrituri şi am aprins unul. Lumina lui mi-a dezvăluit o imagine spectrală.

Un tunel rotund se pierdea în beznă. Umezeală şi putreziciune. Chițcăit de şobolani. Ecoul infinit al labirintului de tuneluri de sub oraş. Pe perete apărea o inscripție acoperită de jeg:

SGAB / 1881
COLECTOR SECTOR IV / NIVEL 2 – TRONSON 66

La celălalt capăt al tunelului, zidul se prăbuşise. Subsolul invadase o parte din colector. Se puteau observa diferite straturi, ce corespundeau vechilor niveluri ale oraşului, îngrămădite unele peste altele.

Am privit leşurile vechii Barcelone, pe care se înălța noul oraş. Scena unde Sentís îşi găsise moartea. Am aprins alt chibrit. Mi-am reprimat greața ce-mi suia pe gât şi am înaintat câțiva metri în direcția paşilor.

— María?

Glasul mi-a devenit un ecou fantomatic, al cărui efect mi-a înghețat sângele; am hotărât să închid gura. Zeci de puncte roşii minuscule se mişcau ca nişte insecte pe un iaz. Şobolani. Flacăra chibriturilor pe care le aprindeam neîncetat îi ținea la o distanță prudentă.

Şovăiam dacă să merg înainte sau nu, când am auzit o voce care venea de departe. Am privit pentru ultima oară spre capătul străzii. Nici urmă de Florián. Am auzit iar glasul. Am oftat şi m-am adâncit în beznă.

Tunelul prin care înaintam m-a dus cu gândul la tractul intestinal al unui animal. Pe jos curgea un râu de ape fecale. Înaintam fără altă lumină decât cea a chibriturilor. Le aprindeam unul de la celălalt, nelăsând întunericul să mă înghită cu totul. Pe măsură ce înaintam în labirint, nasul mi se obişnuia cu mirosul de cloacă. Am simțit imediat că temperatura era tot mai mare. Umezeala mi se lipea de piele, de haine şi de păr.

Câțiva metri mai încolo, strălucind pe un zid, am distins o cruce pictată grosolan cu roşu. Cruci similare marcau şi alți pereți. Mi s-a părut că un obiect licărea pe jos. Am îngenuncheat şi am descoperit o fotografie. Am recunoscut-o pe loc. Era un portret din albumul găsit de noi în seră. Pe jos mai erau şi alte fotografii. Toate aveau aceeaşi origine. Unele erau rupte. Douăzeci de paşi mai încolo, am găsit albumul, practic distrus. L-am luat şi am răsfoit paginile goale. Părea că fusese făcut bucățele cu furie.

Eram la o răscruce, un soi de cameră de distribuție sau convergență a conductelor. Am ridicat privirea şi chiar deasupra locului în care am văzut gura deschisă a altei treceri. Mi s-a părut că văd nişte gratii. Am ridicat chibritul, dar, un suflu de aer puturos venit dintr-un colector i-a stins flacăra. Am auzit cum ceva gelatinos se mişca lent, atingând zidurile. Am simțit un fior pe ceafă. Am căutat alt chibrit în întuneric şi am încercat să-l

aprind orbeşte, dar flacăra nu se aprindea. De astă dată eram sigur: ceva se mişca prin tuneluri, ceva viu, dar nu un şobolan. Simțeam că mă înăbuş. Duhoarea m-a lovit brutal în nări. În sfârşit, am aprins un chibrit. La început, flacăra m-a orbit. Apoi am văzut ceva ce-mi ieşea târâş în cale. Dinspre toate tunelurile. Trupuri nedefinite se târau ca păianjenii prin conducte. Chibritul mi-a căzut din degetele tremurânde. Am vrut s-o iau la sănătoasa, dar aveam muşchii blocați.

Brusc, o rază de lumină a spintecat umbrele, revelându-mi fugar ceva ca un braț ce se întindea spre mine.

— Óscar!

Inspectorul Florián alerga spre mine. Într-o mână avea o lanternă. În cealaltă, un revolver. Florián a ajuns la mine, măturând toate cotloanele cu fasciculul de lumină al lanternei. Amândoi am auzit sunetul înspăimântător ale siluetei care se retrăgea, fugind de lumină. Florián ținea pistolul ridicat.

— Ce-a fost asta?

Am vrut să răspund, dar glasul m-a trădat.

— Şi ce naiba faci aici, jos?

— María… am articulat.

— Ce-ai spus?

— În timp ce vă aşteptam, am văzut-o pe María Shelley aruncându-se în cloacă şi…

— Fiica lui Shelley? a întrebat Florián, deconcertat. Aici?

— Da.

— Şi Claret?

— Nu ştiu. Am urmărit paşii până aici…

Florián a inspectat zidurile din jur. La un capăt al galeriei era o uşă de fier ruginită. S-a încruntat şi s-a apropiat încet de ea. M-am lipit de el.

— Astea-s tunelurile unde l-au găsit pe Sentís?

Florián a încuviințat în tăcere, arătând spre celălalt capăt al tunelului.

— Această rețea colectoare se întinde până la vechea piață din Borne. Sentís a fost găsit acolo, dar existau indicii că trupul fusese târât.

— Acolo se află vechea fabrică Velo-Granell, nu-i aşa?

Florián a încuviințat din nou.

— Credeți că există cineva care foloseşte aceste treceri subterane pentru a se deplasa pe sub oraş, de la fabrică la…?

— Ia, ține lanterna, mi-a tăiat-o Florián. Şi ăsta.

„Ăsta” era revolverul lui. I l-am ținut, pe când el forța uşa metalică. Arma era mai grea decât s-ar fi putut bănui. Am pus degetul pe trăgaci şi am privit-o în lumină. Florián mi-a aruncat o privire ucigaşă.

— Ai grijă, că nu-i de jucărie. Mai fă tu pe prostul, şi un glonte are să-ți crape capul ca pe un pepene.

Uşa a cedat. Din interior a răbufnit o duhoare indescriptibilă. Am dat câțiva paşi înapoi, luptând cu greața.

— Ce naiba e acolo, înăuntru? a exclamat Florián.

A scos o batistă şi şi-a acoperit gura şi nasul cu ea. I-am întins arma şi am ținut lanterna. Florián a lovit uşa cu piciorul. Am focalizat lumina spre interior. Bezna era atât de groasă, că nu distingeam aproape nimic. Florián a pus degetul pe trăgaci şi a înaintat spre prag.

— Stai aici, mi-a poruncit.

N-am ținut seama de vorbele lui şi am înaintat spre intrarea încăperii.

— Sfinte Dumnezeule! l-am auzit exclamând pe Florián.

Nu aveam aer. Nu puteam accepta ceea ce vedeam în fața ochilor. Duzini de trupuri inerte şi incomplete, pierdute în tenebre, atârnau de cârlige ruginite. Pe două mese mari, instrumente ciudate zăceau claie peste grămadă: piese metalice, angrenaje şi mecanisme de lemn şi oțel. Un set de flacoane şi altul de seringi hipodermice erau expuse într-o vitrină de cristal şi pe un zid plin cu instrumente chirurgicale murdare, înnegrite.

— Ce-i asta? a murmurat Florián, încordat.

O figură din lemn, piele, metal şi os zăcea pe o masă ca o macabră jucărie neterminată. Era un copil cu ochi rotunzi de reptilă; dintre buzele negre îi ieşea o limbă despicată. Pe frunte, marcat cu fierul roşu, se putea vedea limpede simbolul fluturelui.

— E atelierul lui… Aici le face, am rostit cu glas tare.

Ochii păpuşii infernale s-au mişcat. A întors capul. Mădularele îi sunau ca un ceas când îi întorci arcul. Privirea de şarpe a întâlnit-o pe a mea. Limba despicată a lins buzele. Ne zâmbea.

— Să plecăm de aici, a spus Florián. Chiar acum!

Ne-am întors în galerie, închizând uşa după noi. Florián respira sacadat. Nu puteam nici vorbi. Mi-a luat lanterna din mâinile tremurânde şi a cercetat tunelul. Între timp, am zărit o picătură ce străbătea fascicolul de lumină. Şi încă una. Picături strălucitoare de culoare stacojie. Sânge. Ne-am privit pe muteşte. Ceva picura din tavan. Florián mi-a făcut semn să mă trag înapoi câțiva paşi şi a îndreptat fasciculul de lumină în sus. I-am văzut chipul tot mai palid, în timp ce mâna fermă începea să-i tremure.

— Fugi, a fost singurul lucru pe care mi l-a spus. Pleacă de-aici!

Mi-a aruncat o ultimă privire, apoi a ridicat revolverul. I-am citit în ochi întâi groaza, apoi strania certitudine a morții. A desfăcut buzele pentru a mai spune ceva, dar din gură nu i-a mai ieşit niciun sunet. O figură întunecată s-a năpustit asupra lui şi l-a lovit înainte de a putea clinti vreun muşchi. S-a auzit cum pleca un glonte, iar detunătura asurzitoare a ricoşat în perete. Lanterna a nimerit într-un curent de apă. Trupul lui Florián s-a izbit de zid cu atâta forță, încât a deschis o breşă în formă de cruce pe pardoseala înnegrită. Am fost sigur că murise încă înainte de a-l vedea cum se dezlipeşte de perete şi cum cade jos, inert.

Am luat-o la goană, încercând, disperat, să fac cale-

întoarsă. Un urlet animalic a umplut tunelul. M-am întors. O duzină de figuri venea târâş din toate cotloanele. Am fugit ca niciodată, în sunetele sincopate ale haitei nevăzute ce-mi urla în spate. Trupul lui Florián înfipt în perete îmi persista în minte.

Ajunsesem la câțiva metri de ieşire, când o siluetă mi-a sărit în față, împiedicându-mă să ajung la treptele ce urcau. M-am oprit brusc. Lumina filtrată mi-a dezvăluit un chip de arlechin. Două romburi negre îi acopereau privirea de sticlă, iar printre buzele de lemn şlefuit se ițeau incisivii de oțel. Am dat un pas înapoi. Două mâini mi s-au pus pe umeri. Unghiile mi-au zgâriat hainele. Ceva mi-a înconjurat gâtul. Era vâscos şi rece. Simțeam că nodul se strângea, tăindu-mi respirația. Vedeam tot mai încețoşat. Ceva m-a apucat de glezne. În fața mea, arlechinul a îngenuncheat şi a întins mâinile spre chipul meu. Credeam că leşin. M-am rugat să fie aşa. O clipă mai târziu, capul din lemn, piele şi metal a explodat.

O detunătură din dreapta mea. Zgomotul mi s-a înfipt în timpane, iar mirosul de pulbere a cotropit aerul. Arlechinul mi s-a prăbuşit la picioare. A doua detunătură. Strânsoarea din jurul gâtului a dispărut, şi am căzut în nas. Nu simțeam decât mirosul tare al pulberii. Cineva trăgea de mine. Am deschis ochii şi am văzut că un bărbat aplecat deasupra mea mă ridica.

Am zărit pe loc lumina zilei, iar plămânii mi s-au umplut cu aer curat. Apoi am leşinat. Îmi amintesc că am visat duruitul unor copite de cai în sunetul unor dangăte de clopot.

21

Odaia în care m-am trezit mi s-a părut familiară. Ferestrele erau închise şi o lumină străvezie se strecura prin obloane. O figură se înălța lângă mine, privindu-mă în tăcere. Marina.

— Bun venit în lumea celor vii.

M-am ridicat brusc în capul oaselor. Pe loc mi s-a făcut negru înaintea ochilor şi am simțit că aşchii de gheață îmi sfredeleau creierul. Marina m-a susținut, în vreme ce durerea mi se topea molcom.

— Stai liniştit, mi-a şoptit.

— Cum am ajuns aici?

— Te-a adus cineva în zori. Cu o căruță. N-a spus cine era.

— Claret, am murmurat, iar piesele au început să mi se lege în minte.

Claret mă scosese din tuneluri şi mă adusese din nou la vila din Sarriá. Am înțeles că-i datoram viața.

— M-ai făcut să mă sperii de moarte. Unde-ai fost? Am stat toată noaptea să te aştept. Să nu-mi mai faci una ca asta, m-ai auzit?

Mă durea tot trupul, chiar şi când încuviințam cu capul. M-am întins iar. Marina mi-a apropiat de buze un pahar cu apă proaspătă. L-am băut dintr-o suflare.

— Mai vrei, nu-i aşa?

Am închis ochii şi am auzit cum umplea din nou paharul.

— Şi Germán? am întrebat-o.

— E la el în atelier. Era îngrijorat în legătură cu tine. I-am spus că ceva ți-a căzut greu.

— Şi te-a crezut?

— Tata crede orice-i spun, a replicat Marina, fără maliţiozitate.

Mi-a întins paharul cu apă.

— Ce face atâtea ceasuri în atelier, dacă nu mai

pictează?

Marina m-a apucat de încheietura mâinii şi mi-a măsurat pulsul.

— Tata e un artist, a spus apoi. Artiştii trăiesc ori în viitor, ori în trecut; niciodată în prezent. Germán trăieşte din amintiri. E tot ce are.

— Te are pe tine.

— Eu sunt cea mai mare amintire a lui, a zis, privindu-mă în ochi. Ți-am adus ceva de mâncare. Trebuie să-ți refaci puterile.

Am făcut un semn de refuz cu mâna. Simpla idee de mâncare îmi dădea amețeli. Marina mi-a pus o mână pe ceafă şi m-a sprijinit în timp ce beam din nou. Apa rece, curată avea iz de binecuvântare.

— Cât e ceasul?

— E trecut bine de amiază. Ai dormit aproape opt ore.

Mi-a pus mâna pe frunte şi a ținut-o acolo câteva clipe.

— Cel puțin nu mai ai febră.

Am deschis ochii şi am zâmbit. Palidă, Marina mă privea serios.

— Delirai. Vorbeai în somn…

— Ce spuneam?

— Prostii.

Am dus degetele la gât. Simțeam că mă doare.

— Nu te atinge, a spus Marina, dându-mi mâna la o parte. Ai o rană zdravănă la gât. Şi tăieturi pe umeri şi spate. Cine ți le-a făcut?

— Nu ştiu…

Marina a suspinat, neliniştită.

— Eram moartă de frică pentru tine. Nu ştiam ce să fac. M-am dus la o cabină, să-l sun pe Florián, dar la bar mi-au spus că tu tocmai telefonaseşi şi că inspectorul plecase fără să spună unde. Am sunat iar înainte de a se lumina, dar nu se întorsese încă…

— Florián a murit, şi, pronunțând numele bietului inspector, glasul mi s-a frânt. Ieri noapte m-am dus iar la cimitir, am început să spun.

— Eşti nebun, m-a întrerupt Marina.

Probabil că avea dreptate. Fără să mai spună nimic, mi-a oferit al treilea pahar cu apă. L-am băut până la ultimul strop. Apoi i-am explicat pe îndelete ce se întâmplase cu o noapte mai înainte. La sfârşit, Marina s-a limitat să mă privească în tăcere. Mi s-a părut că o mai îngrijora ceva, un fapt fără nicio legătură cu toate explicațiile mele. A stăruit să mănânc tot ce-mi adusese, chiar dacă nu mi-era foame. Mi-a dat pâine cu ciocolată şi nu şi-a luat ochii de la mine până nu i-am dovedit că înghițisem aproape jumătate de tabletă şi o chiflă cât un taxi. Nelăsându-se aşteptat, zahărul mi-a biciuit sângele, şi curând am simțit că reînvii.

— Pe când dormeai, m-am jucat de-a detectivii, a spus Marina, arătând spre noptiera pe care era un volum gros, legat în piele.

Am citit titlul de pe cotor.

— Te interesează entomologia?

— Gâze, a zis Marina. L-am găsit pe prietenul nostru, fluturele negru.

— *Teufel.*

— O gâză adorabilă. Stă în tuneluri şi subsoluri, în beznă. Trăieşte paisprezece zile. Înainte să moară, se îngroapă în moloz şi, după trei zile, din el apare o larvă.

— Învie?

— Am putea spune şi aşa.

— Şi cu ce se hrăneşte? am întrebat. În tuneluri nu-s flori, nici polen…

— Îşi mănâncă puii, a precizat Marina. Aici scrie tot. Viețile exemplare ale verişoarelor noastre, insectele.

Marina s-a apropiat de fereastră şi a tras perdelele. Soarele a invadat odaia. Dar ea a rămas acolo, gânditoare. Aproape că puteam auzi cum i se roteau angrenajele creierului.

— Ce sens ar avea să te atace ca să ia albumul de fotografii şi apoi să le lase baltă?

— Probabil că atacatorul căuta ceva din acest album.

— Dar, orice-ar fi, nu mai era acolo, a completat Marina.

— Doctorul Shelley, am spus, amintindu-mi subit.

Marina m-a privit, fără să priceapă.

— Când l-am vizitat, i-am arătat poza cu el în cabinet, am spus.

— Şi a oprit-o!

— Nu numai asta. La plecare, l-am văzut aruncând-o în foc.

— De ce-ar fi distrus Shelley fotografia?

— Poate că înfăţişa ceva ce nu voia să mai vadă nimeni, am subliniat, sărind din pat.

— Unde crezi că te duci?

— Să-l văd pe Luis Claret, am replicat. El are cheia întregii afaceri.

— Nici vorbă să ieşi din casă în următoarele douăzeci şi patru de ore, a obiectat Marina, rezemându-se de uşă. Inspectorul Florián şi-a dat viaţa pentru ca tu să poţi scăpa.

— În douăzeci şi patru de ore, cel ce se ascunde în tuneluri va fi venit deja să ne caute, dacă nu facem ceva pentru a-l opri, am spus. Florián merită cel puţin să-i facem dreptate.

— Shelley a spus că morţii nici nu-i pasă de dreptate, mi-a amintit Marina. Poate că avea dreptate.

— E posibil, am admis. Dar nouă ne pasă.

Când am ajuns în capătul mahalalei Raval, ceaţa inunda străduţele, împodobită cu luminile tripourilor şi cârciumilor. Lăsaserăm în urmă agitaţia prietenoasă de pe Ramblas şi intram în cel mai mizerabil abis al întregului oraş. Nici urmă de turişti ori curioşi. Priviri fugare ne urmăreau din portalurile urât mirositoare şi de la ferestrele practicate în faţadele ce se desfăceau ca argila. Ecoul televizoarelor şi aparatelor de radio se ridica printre canioanele sărăciei, dar nu izbutea să treacă dincolo de acoperişuri. Glasul mahalalei Raval nu ajunge

niciodată la cer.

Curând, printre golurile dintre clădirile acoperite cu decenii de slin, am ghicit silueta întunecată şi monumentală a ruinelor Marelui Teatru Regal. În vârful lui, aidoma unei giruete, se profila silueta unui fluture cu aripi negre. Ne-am oprit să-i privim imaginea fantastică. Cel mai delirant edificiu din Barcelona se descompunea ca un cadavru într-o mlaştină.

Marina a arătat nişte geamuri luminate în anexa teatrului. Am recunoscut intrarea în grajd. Acolo trăia Claret. Ne-am dus spre portal. Pe scară mai dăinuia chiciura de după aversa din noaptea precedentă.

— Şi dacă nu vrea să ne primească? m-a întrebat Marina, tulburată.

— Probabil că ne aşteaptă, am spus.

Ajungând la etajul doi, am observat că Marina respira greu, cu dificultate. M-am oprit şi am văzut că fața îi era tot mai palidă.

— Ai pățit ceva?

— Sunt cam obosită, a răspuns cu un surâs ce nu m-a convins. Mergi prea repede pentru mine.

Am luat-o de mână şi am dus-o la etajul trei, treaptă cu treaptă. Ne-am oprit în fața uşii lui Claret. Marina respira profund. Iar pieptul îi tresaltă.

— Mi-e bine, cu adevărat, a spus, ghicindu-mi temerile. Haide, bate la uşă. Sper că nu m-ai adus până aici doar ca să fac o vizită prin vecini.

Am bătut în uşă cu nodurile degetelor. Lemnul era vechi, solid şi gros ca un zid. Am bătut iar. De prag s-au apropiat paşi molcomi. Uşa s-a deschis, iar Luis Claret, bărbatul care îmi salvase viața, ne-a primit în casă.

— Intrați, s-a limitat să spună, întorcându-se spre interiorul locuinței.

Am închis uşa în spatele nostru. Apartamentul era întunecos şi rece. Zugrăveala se scorojea de pe tavan ca o piele de şarpe. Lămpi fără becuri deveniseră cuiburi de păianjen. Mozaicul plăcilor de gresie de la picioarele

noastre era spart.

— Pe aici, s-a auzit glasul lui Claret din interiorul locuinței.

Am mers în urma lui până într-un salon abia luminat de un *brasero*{17}. Claret se aşezase în fața jarului şi îl privea cu atenție. Pereții erau acoperiți cu portrete vechi, oameni şi chipuri din alte vremuri. A ridicat privirea spre noi. Avea ochii albaştri şi pătrunzători, părul argintiu şi pielea pergamentoasă. Zeci de riduri îi marcau timpul pe chip, dar, în ciuda vârstei înaintate, emana o forță pe care şi-ar fi dorit-o mulți bărbați cu treizeci de ani mai tineri ca el. Un amorez de vodevil, îmbătrânit la soare, cu demnitate şi stil.

— N-am avut ocazia să vă mulțumesc. Mi-ați salvat viața. Cum m-ați găsit?

— Nu mie trebuie să-mi mulțumeşti. Dar cum ați dat de mine?

— Inspectorul Florián ne-a vorbit despre dumneavoastră, s-a repezit Marina să spună. Ne-a explicat că, împreună cu doctorul Shelley, ați fost singurii care au stat până în ultima clipă alături de Mihail Kolvenik şi Eva Irinova. A zis că nu l-ați părăsit nicicând. Cum l-ați cunoscut pe Kolvenik?

Un surâs slab a înflorit pe buzele lui Claret.

— Domnul Kolvenik a ajuns în oraşul nostru odată cu unul dintre cele mai mari înghețuri ale secolului, ne-a spus. Singur, flămând şi înfrigurat, a încercat să se adăpostească noaptea în portalul unei clădiri vechi. Avea doar câteva monede cu care să-şi cumpere ceva pâine ori cafea fierbinte. Nimic altceva. Socotindu-se ce să facă, a descoperit că în portal mai era cineva. Un copil de până în cinci ani, zdrențăros, un cerşetor care fugise să se adăpostească acolo, ca şi el. Kolvenik şi copilul nu vorbeau aceeaşi limbă, aşa că se înțelegeau cu mare greutate. Dar Mihail i-a zâmbit şi i-a dat toți banii pe care îi avea, sugerându-i prin gesturi să cumpere cu ei de-ale gurii. Nevenindu-i să creadă, micuțul s-a dus în goană să

cumpere o pâine de la o brutărie de lângă Piaza Real, deschisă întreaga noapte. S-a întors în portal, ca să împartă pâinea cu necunoscutul, dar pe acesta tocmai îl ridica poliția. În temniță, tovarăşii de celulă i-au tras lui Kolvenik o bătaie soră cu moartea. Cât a stat în infirmeria temniței, copilul l-a aşteptat la poartă, ca un câine fără stăpân. După două săptămâni, când a ieşit în stradă, Kolvenik şchiopăta. Copilul îl aştepta pentru a-i da o mână de ajutor. I-a devenit însoțitor şi a jurat să nu-l părăsească nicicând pe omul care, în cea mai groaznică noapte din viața lui, îi dăduse tot ce avea pe lume... Copilul acela eram eu.

Claret s-a ridicat în capul oaselor şi ne-a făcut semn să-l urmăm pe un culoar îngust, până la o uşă. A scos o cheie şi a deschis. De cealaltă parte era o uşă identică, iar între ele, o cămăruță.

Încercând să lupte cu întunericul care domnea acolo, Claret a aprins o lumânare. Cu altă cheie, a deschis a doua uşă. Un curent de aer a inundat coridorul, făcând să pâlpâie flacăra lumânării. Am simțit cum Marina îmi strângea mâna pe când treceam dincolo. Acolo ne-am oprit. Înaintea noastră aveam o privelişte fabuloasă. Interiorul Marelui Teatru Regal.

Până la marea cupolă erau nenumărate niveluri. Cortinele de catifea atârnau în fața lojelor, unduind în gol. Mari lampadare de cristal aşteptau deasupra fotoliilor, într-o zonă nesfârşită şi pustie, conexiunea electrică ce nu mai venise. Eram într-o intrare laterală a scenei. Deasupra noastră, maşinăriile de culise suiau spre infinit, într-un univers de cortine, schele, scripeți şi pasarele care se pierdeau la înălțime.

— Pe aici, a arătat Claret, ghidându-ne.

Am traversat scena. Câteva instrumente dormeau în fosa orchestrei. Pe podiumul dirijorului, o partitură acoperită cu pânze de păianjen zăcea deschisă la prima pagină. Mai încolo, covorul lung de pe culoarul central dintre staluri trasa o cărare ce nu ducea nicăieri. Claret a

înaintat spre o uşă luminată şi ne-a făcut semn să stăm la intrare. Am schimbat o privire cu Marina.

Uşa dădea într-o cabină. Sute de rochii lucitoare atârnau pe umeraşe metalice. Un perete era acoperit cu oglinzi pentru luminile rampei. Celălalt, cu vechi portrete ce înfățişau o femeie de o frumusețe nepereche. Eva Irinova, vrăjitoarea teatrelor. Femeia pentru care Mihail Kolvenik pusese să se construiască acel sanctuar. Şi am văzut-o. Doamna în negru se privea în tăcere, stând în fața oglinzii, cu chipul acoperit. Auzindu-ne paşii, s-a întors lent şi a făcut semn că da. Abia atunci ne-a lăsat Claret să intrăm. Ne-am apropiat de ea ca de un strigoi, cu un amestec de spaimă şi fascinație. Ne-am oprit la doi metri de ea. Prudent, Claret a rămas în pragul uşii. Femeia s-a privit iar în oglindă, studiindu-şi imaginea.

Brusc, cu nesfârşită delicatețe, şi-a ridicat voalul. Puținele becuri care ardeau ne-au revelat în oglindă chipul ei – ori ceea ce mai lăsase acidul din el. Oase goale şi piele zbârcită. Buze fără formă, abia o tăietură pe trăsăturile distruse. Ochi care nu mai puteau să plângă. Ne-a lăsat, timp de o clipă nesfârşită, să contemplăm oroarea pe care îndeobşte o acoperea voalul. Apoi, cu aceeaşi delicatețe cu care îşi descoperise chipul şi identitatea, şi l-a acoperit iar, făcându-ne semn să luăm loc. A urmat o lungă tăcere.

Eva Irinova a întins mâna spre fața Marinei şi a mângâiat-o, trecându-şi-o peste obrajii, buzele şi gâtul ei. I-a citit frumusețea şi perfecțiunea cu degete tremurătoare şi lacome. Marina a înghițit în sec. Doamna şi-a tras mâna şi am văzut că ochii fără pleoape îi străluceau sub voal.

22

„Nu mi-am cunoscut țara decât din poze. Cunosc Rusia doar din poveştile, sporovăială şi amintirile altora. Am văzut lumina zilei pe un şlep de pe Rin, în Europa distrusă de război şi teroare. Peste ani, am aflat că mama mă purta deja în pântece când, singură şi bolnavă, a trecut frontiera ruso-poloneză, fugind de revoluție. A murit la naştere. Nu i-am aflat nici numele, nici cine mi-a fost tată. Au îngropat-o pe malul unui râu, într-un mormânt fără cruce, aşa că am pierdut-o pe vecie. Doi comedianți din Sankt Petersburg, care călătoreau pe acelaşi şlep, Serghei Glazunov şi sora lui geamănă, Tatiana, m-au luat în grija lor de milă şi fiindcă, aşa cum mi-a spus Serghei mulți ani după aceea, eram ceacără, ceea ce-i semn de noroc.

Grație talentului şi aranjamentelor, la Varşovia ne-am alăturat unei companii de circ, care mergea la Viena. Primele mele amintiri se leagă de acei oameni şi jivinele lor. Ca şi cortul circului, jonglerii şi Vladimir, fachirul surdomut ce mânca sticlă, scuipa foc şi îmi dăruia mereu păsări de hârtie, pe care le făcea ca un vrăjitor. În cele din urmă, Serghei a ajuns administratorul companiei şi ne-am stabilit la Viena. Circul a fost şcoala şi casa unde am crescut. Pe atunci, ştiam deja că circul era condamnat. Realitatea lumii începea să fie mai grotescă decât pantomima paiațelor şi urşilor dansatori. Curând, nimeni n-avea să mai aibă nevoie de noi. Secolul XX devenise marele circ al istoriei.

Când abia împlinisem şapte-opt ani, Serghei a zis că venise vremea să-mi câştig pâinea. M-au luat în spectacol, întâi ca mascotă a trucurilor lui Vladimir, apoi cu un număr propriu, în care fredonam un cântec de leagăn unui urs care sfârşea prin a ațipi. Numărul, care la început era doar un moment de trecere, permițându-le trapeziştilor să se pregătească, s-a dovedit a fi un succes.

Nimeni n-a fost mai uimit ca mine. Serghei a hotărât să mi-l amplifice. Aşa am ajuns să cânt pe o platformă luminată refrene pentru nişte lei bătrâni, famelici şi bolnavi. Animalele şi publicul mă ascultau hipnotizate. Viena vorbea despre fetița a cărei voce îmblânzea jivinele. Şi toți plăteau să mă vadă. Aveam nouă ani.

Serghei a înțeles imediat că nu mai avea nevoie de circ. Fetița ceacără îi adusese norocul dorit. A făcut toate formalitățile pentru a-mi deveni tutore legal şi a anunțat restul companiei că ne vom instala pe cont propriu. A spus că circul nu era un loc adecvat creşterii unei fetițe. Când s-a aflat că se furase o parte din economiile făcute de circ de-a lungul anilor, Serghei şi Tatiana l-au acuzat pe Vladimir, adăugând că acesta îşi mai lua şi unele libertăți neîngăduite cu mine. Autoritățile l-au suspectat şi arestat pe Vladimir, dar banii nu s-au găsit niciodată.

Pentru a-şi sărbători independența, Serghei a cumpărat o maşină de lux, o garderobă de dandy pentru el şi bijuterii pentru Tatiana. Ne-am mutat într-o vilă închiriată de Serghei într-o pădure vieneză. N-a fost niciodată limpede de unde veneau banii necesari acestui lux. Eu cântam în toate după-amiezile şi serile într-un teatru de lângă operă, într-un spectacol intitulat «îngerul din Moscova». Mi-au dat numele de Eva Irinova, după o idee a Tatianei, care îl luase dintr-un roman foileton de succes, ce apărea în presă. Aceea a fost prima dintre multe alte invenții similare. La sugestia Tatianei, mi s-au adus profesori de canto şi artă dramatică şi un maestru de dans. Când nu eram pe scenă, repetam. Serghei nu-mi permitea să am prieteni, să ies la plimbare, să stau singură ori să citesc cărți. «E pentru binele tău», obişnuia să-mi spună. Când trupul a început să mi se dezvolte, Tatiana a insistat să am propria mea odaie. Serghei a acceptat, nemulțumit, dar a stăruit să țină el cheia. Se întorcea adeseori beat la miezul nopții şi încerca să intre în camera mea. Cel mai adesea era atât de beat, că nici nu putea băga cheia în broască. Alteori, da. Aplauzele

unanime ale publicului au fost singura mea satisfacție în acei ani. Cu vremea, am ajuns să am nevoie de ele mai mult ca de aer.

Călătoream mai tot timpul. Succesul meu de la Viena ajunsese la urechile impresarilor din Paris, Milano şi Madrid. Serghei şi Tatiana mă însoțeau peste tot. Fireşte, n-am văzut niciun sfanț din tot ce câştigam în concerte, nici nu ştiu ce s-a făcut cu banii. Serghei era mereu urmărit de datorii şi creditori. Vina, spuneau, îmi aparținea. Totul se ducea pe îngrijirea şi întreținerea mea. În schimb, eu nu eram în stare să mulțumesc pentru tot ceea ce el şi Tatiana făcuseră pentru mine. Serghei m-a convins că eram o fetiță murdară, leneşă, ignorantă şi proastă. O biată nefericită, care nu avea nicicând să facă nimic de valoare, pe care nimeni n-avea s-o iubească ori s-o respecte. Dar nimic nu avea nicio însemnătate, fiindcă, îmi şoptea Serghei la ureche, duhnind a vodcă, Tatiana şi el aveau să-mi poarte de grijă şi să mă apere mereu de toți.

În ziua când am împlinit şaisprezece ani, mi-am dat seama că mă uram şi abia dacă îmi suportam imaginea din oglindă. N-am mai mâncat. Propriu-mi trup îmi repugna şi încercam să-l ascund sub haine murdare şi zdrențuite. Într-o zi, am găsit la gunoi o lamă de bărbierit veche, de la Serghei. Am dus-o în odaia mea şi am luat obiceiul de a-mi cresta mâinile şi brațele cu ea. Ca să mă pedepsesc. Noapte de noapte, Tatiana îmi îngrijea rănile în tăcere.

Doi ani mai târziu, la Veneția, un conte care mă văzuse cântând m-a cerut de soție. Serghei a aflat chiar în acea noapte şi m-a bătut crunt. Loviturile lui mi-au distrus buzele şi două coaste. Nu l-au oprit decât Tatiana şi poliția. Am părăsit Veneția într-o ambulanță. Ne-am întors la Viena, dar Serghei avea grave probleme financiare. Primeam amenințări. Într-o noapte, pe când dormeam, nişte necunoscuți ne-au dat foc la casă. Cu câteva săptămâni înainte, Serghei primise oferta unui

impresar din Madrid, pentru care cântasem altă dată cu succes. Daniel Mestres, aşa îl chema, avea acțiuni majoritare la bătrânul Teatru Regal din Barcelona şi voia să deschidă stagiunea cu mine. Aşadar, ne-am făcut valizele şi în zori am fugit la Barcelona cu ce aveam pe noi. Urma să împlinesc nouăsprezece ani şi mă rugam cerului să nu ajung la douăzeci. De ceva vreme, plănuiam să-mi iau viața. Nimic nu mă lega de lume. Eram moartă de mult, dar abia acum îmi dădeam seama. Atunci l-am cunoscut pe Mihail Kolvenik.

Eram de câteva săptămâni la Teatrul Regal. În companie umbla vorba că un anume domn ocupa noapte de noapte aceeaşi lojă pentru a mă auzi cântând. Pe atunci, prin Barcelona circulau tot soiul de zvonuri despre Mihail Kolvenik. Despre cum făcuse avere. Despre viața şi identitatea sa, plină de taine şi enigme. Legenda îl preceda. Într-o noapte, intrigată de acel personaj straniu, am hotărât să-l invit în cabină, după spectacol. Era aproape miezul nopții când Mihail Kolvenik mi-a bătut în uşă. După atâtea zvonuri, mă aşteptam la un bărbat amenințător şi arogant. Prima mea impresie a fost, totuşi, că era timid şi rezervat. Purta un costum închis la culoare, simplu şi fără alte podoabe decât broşa mică ce-i strălucea pe rever: un fluture cu aripile deschise. Mi-a mulțumit pentru invitație şi mi-a împărtăşit admirația pe care o avea pentru mine, arătându-se onorat să mă cunoască. I-am răspuns că, ținând seama de tot ce auzisem despre el, onoarea era de partea mea. A zâmbit şi mi-a sugerat să dau uitării zvonurile. Mihail avea cel mai frumos zâmbet pe care l-am văzut vreodată. Când surâdea, puteai să dai crezare oricăror vorbe care i s-ar fi desprins de pe buze. Cineva a spus odată că, de-ar fi vrut, Mihail l-ar fi putut convinge pe Cristofor Columb că Pământul era plan ca o hartă; şi avea dreptate. În noaptea aceea, m-a convins să-l însoțesc într-o plimbare pe străzile Barcelonei. Mi-a explicat că, după miezul nopții, obişnuia adesea să străbată oraşul adormit. De

când sosiserăm la Barcelona, eu abia dacă ieşisem din teatru, aşa că am acceptat. Ştiam că, dacă aflau, Serghei şi Tatiana aveau să se înfurie, dar nu-mi păsa. Am ieşit incognito pe uşa avanscenei. Mihail mi-a oferit braţul şi am mers pe jos până în zori. Mi-a arătat oraşul vrăjit, aşa cum îl vedea el. Mi-a vorbit despre tainele acestuia, cotloanele fermecate şi spiritul străzilor lui. Mi-a evocat o mie şi una de legende. Am străbătut drumurile de taină ale Cartierului Gotic şi ale oraşului vechi. Mihail părea să ştie totul. Ştia cine locuise în fiecare imobil, ce crime ori iubiri fuseseră trăite în spatele fiecărui zid şi al fiecărei ferestre. Cunoştea numele tuturor arhitecţilor şi meşterilor, ca şi cele o mie de nume neştiute ale constructorilor din acele locuri. În timp ce-mi vorbea, am avut impresia că nu mai împărtăşise nimănui acele istorii. M-a copleşit singurătatea pe care o degaja fiinţa lui şi, la un moment dat, am crezut că disting în el abisul nesfârşit pe care nu mă puteam opri să-l cercetez. Zorii ne-au găsit pe o bancă din port. M-am uitat la necunoscutul cu care hoinărisem pe străzi ceasuri la rând şi mi s-a părut că-l ştiam dintotdeauna. I-am şi spus-o. A râs şi, chiar atunci, cu ciudata certitudine pe care o ai doar de câteva ori în viaţă, am ştiut că aveam să-mi petrec restul vieţii alături de el.

În acea noapte, Mihail s-a arătat convins că viaţa ne oferă puţine momente de fericire pură. Uneori, doar câteva zile ori săptămâni. Alteori, câţiva ani. Totul ţine de norocul personal. Amintirea unor asemenea clipe ne însoţeşte veşnic, devenind o ţară a amintirii, unde încercăm fără succes să revenim tot restul vieţii. Nu voi uita niciodată acea primă noapte, când ne-am plimbat prin oraş…

Reacţia lui Serghei şi a Tatianei nu s-a lăsat aşteptată. Mai ales a lui Serghei. Mi-a interzis să-l revăd pe Mihail sau să stau de vorbă cu el. Mi-a zis că, dacă mai părăseam teatrul fără voia lui, avea să mă omoare. Pentru prima oară în viaţă, nu-mi mai inspira teamă, ci doar

dispreț. Ca să-l înfurii şi mai abitir, i-am spus că Mihail mă ceruse de soție şi că acceptasem. Mi-a amintit că mi-era tutore legal şi că nu doar că nu mă va lăsa să mă mărit, ci că plecam la Lisabona. Printr-o balerină a companiei, i-am trimis un mesaj disperat lui Mihail. Seara, înainte de spectacol, el a sosit la teatru însoțit de doi avocați. Mihail l-a anunțat pe Serghei că semnase cu impresarul un contract prin care chiar din acea după-amiază devenea noul proprietar al Teatrului Regal. Iar el şi Tatiana erau concediați.

I-a arătat un dosar cu documente şi probe referitoare la activitățile ilegale desfăşurate de Serghei la Viena, Varşovia şi Barcelona. Material mai mult decât suficient pentru a-l băga după gratii pentru cincisprezece, douăzeci de ani. A adăugat un cec de o valoare superioară câştigurilor pe care le-ar fi putut obține Serghei tot restul vieții din tot soiul de tertipuri şi meschinării. Alternativa era următoarea: dacă în mai puțin de patruzeci şi opt de ore el şi Tatiana părăseau Barcelona pentru totdeauna şi se angajau să nu mă mai contacteze pe nicio cale, dosarul şi cecul erau ale lor; dacă refuzau, dosarul ajungea la poliție împreună cu cecul, care urma să ungă maşinăria justiției. Serghei a înnebunit de furie. A urlat ca un nebun că nu va renunța nicicând la mine şi că, dacă Mihail o ținea pe-a lui, trebuia să treacă peste cadavrul său.

Mihail i-a zâmbit şi şi-a luat adio de la el. În acea noapte, Tatiana şi Serghei s-au dus la un individ ciudat, un ucigaş plătit. Plecând de acolo, erau să le vină de hac câteva gloanțe anonime trase dintr-o trăsură. Ziarele au publicat ştirea, oferind ipoteze care să justifice atacul. A doua zi, Serghei a acceptat cecul lui Mihail şi a dispărut din oraş împreună cu Tatiana, fără să-şi ia rămas-bun…

Aflând de întâmplare, l-am întrebat pe Mihail dacă avea vreun amestec în atac. Doream cu disperare să-mi spună că nu. M-a pironit cu privirea şi m-a întrebat de ce mă îndoiam de el. Simțeam că mor. Castelul din cărțile de joc

ale fericirii şi speranței părea gata să se prăbuşească. L-am întrebat iar. Mihail a zis că nu. Că n-avea niciun amestec în atac.

— De-aş avea, niciunul n-ar mai fi viu, mi-a răspuns cu răceală.

La vremea aceea, a angajat unul dintre cei mai buni arhitecți din oraş pentru a ridica, după indicațiile lui, turnul de lângă parcul Güell. Nu s-a discutat niciun moment despre costuri. Pe când turnul era în construcție, Mihail a închiriat un etaj întreg al vechiului Hotel Colón din piața Cataluña. Ne-am instalat temporar acolo. Pentru prima oară în viață, am descoperit că puteam avea atâția slujitori, încât să-mi fie cu neputință să-mi amintesc numele lor. Mihail avea doar unul, pe Luis, şoferul lui.

Bijutierii din Bagués mă vizitau acasă. Cei mai buni croitori îmi luau măsuri în vederea unei garderobe de împărătească. Mi-a deschis conturi nelimitate în cele mai bune magazine din Barcelona. Oameni pe care nu-i văzusem nicicând mă salutau reverențios pe stradă sau în holul hotelului. Primeam invitații la baluri de gală, în palatele unor familii ale căror nume le văzusem doar în presa mondenă. N-aveam decât douăzeci de ani. Nu avusesem nicicând bani nici măcar pentru un bilet de tramvai. Visam cu ochii deschişi. Am început să mă simt copleşită de atâta lux şi de risipa din jurul meu. Când îi explicam acest lucru, Mihail îmi răspundea că banii n-au nicio însemnătate, cu condiția să nu-ți lipsească.

Ne petreceam zilele împreună, plimbându-ne prin oraş, la cazinoul din Tibidabo, deşi nicicând nu l-am văzut pe Mihail jucând măcar o monedă, la teatrul Liceo. La apusul soarelui, reveneam la Hotelul Colón, iar Mihail se retrăgea în apartamentul lui. Am început să observ că Mihail ieşea în toiul nopții şi se întorcea în zori. Spunea că avea treburi profesionale.

Dar zvonurile se întețeau. Simțeam că urma să mă căsătoresc cu un bărbat pe care toți păreau să-l cunoască

mai bine decât mine. Le auzeam pe slujnice vorbind pe la spatele meu. Pe stradă, oamenii mă examinau cu lupa din spatele zâmbetelor ipocrite. Încet-încet, deveneam prizoniera propriilor mele bănuieli. O idee a început să mă chinuie. Tot luxul şi risipa bănească din jur mă făceau să mă simt ca o mobilă. Alt capriciu al lui Mihail. El putea cumpăra totul: Teatrul Regal, pe Serghei, automobile, bijuterii, palate. Şi pe mine. Tremuram de spaimă văzându-l cum pleca în toiul nopții, convinsă că alerga în brațele alteia. Într-o noapte, am hotărât să-l urmăresc şi să dezleg şarada.

Paşii lui m-au purtat până la vechiul atelier Velo-Granell de lângă piața Borne. Mihail venise singur. A trebuit să mă strecor de pe o ulicioară printr-o ferestruică. Interiorul fabricii mi s-a părut de coşmar. Sute de picioare, mâini, brațe, pulpe, ochi de sticlă pluteau în hale, piese de schimb pentru oameni nenorociți. Am străbătut locul şi am ajuns într-o sală mare, întunecoasă, ocupată de enorme tancuri de sticlă în care pluteau siluete neclare. Mihail mă privea de pe un scaun din centrul sălii, în întuneric şi fumând o țigară.

— N-ar fi trebuit să mă urmăreşti, a spus, fără ură în glas.

Am argumentat că nu mă puteam căsători cu un bărbat pe care îl cunoşteam doar pe jumătate, căruia îi ştiam doar zilele, nu şi nopțile.

— Poate vei afla lucruri ce nu-ți vor plăcea, a insinuat.

I-am zis că nu-mi păsa de nimic. Nici de ceea ce făcea, nici dacă zvonurile despre el erau adevărate. Voiam doar să fac parte total din viața lui. Fără umbre. Fără taine. A încuviințat, şi am înțeles că astfel treceam pragul fără întoarcere. Când Mihail a aprins luminile din sală, m-am trezit din visul acelor săptămâni. Eram în infern.

În tancurile cu formol cadavrele se roteau într-un balet macabru. Pe o masă metalică zăcea trupul despuiat al unei femei disecate de la burtă până la beregată. Avea membrele întinse în cruce, şi am observat că articulațiile

brațelor şi mâinilor erau din lemn şi metal. Câteva tuburi îi coborau în lungul gâtului, iar cabluri de bronz îi intrau în extremități şi şolduri. Avea pielea străvezie, albăstruie ca a unui peşte. L-am privit pe Mihail în tăcere, pe când se apropia de trupul ei şi îl privea cu tristețe.

— Asta face natura cu fiii ei. În inima omului nu există răutate, dar se dă lupta pentru a suporta inevitabilul. Singurul demon e mama natură. Munca mea, toate strădaniile mele nu-s decât încercarea de a înşela marele sacrilegiu al creației.

L-am văzut umplând o seringă micuță cu un lichid ca smaraldul, luat dintr-un flacon. Ochii ni s-au întâlnit o clipă, iar Mihail a înfipt acul în craniul cadavrului. Şi a golit seringa. A scos acul şi a stat nemişcat o clipă, privind trupul inert. Peste câteva secunde, am simțit că îmi îngheța sângele în vine. Genele uneia din pleoape tremurau. Am auzit scârțâind angrenajele articulațiilor din lemn şi metal. Degetele au fâlfâit. Brusc, trupul femeii s-a contractat, scuturându-se violent. Un urlet animalic, asurzitor a zguduit sala. Firicele de spumă albă îi curgeau de pe buzele negre, tumefiate. Femeia s-a desprins de cablurile ce-i perforau pielea şi a căzut jos ca o marionetă stricată. Urla ca un lup rănit. A ridicat fața şi m-a pironit cu privirea. Nu mi-am putut desprinde ochii de la oroarea din ochii ei. Din ochi i se desprindea o cutremurătoare forță animalică. Voia să trăiască.

Eram paralizată. În câteva clipe, trupul a redevenit inert, fără viață. Mihail, care asistase impasibil la tot, a luat un giulgiu şi a acoperit leşul.

S-a apropiat de mine şi m-a apucat de mâinile tremurânde. M-a privit de parcă voia să afle din ochii mei dacă aveam să pot rămâne lângă el după tot ce văzusem. Căutam vorbe cu care să-mi exprim teama şi să-i spun ce mult greşea. N-am izbutit decât să-i cer, bâiguind, să mă scoată de acolo. Asta a şi făcut. Ne-am întors la Hotel Colón. M-a însoțit la mine în odaie, a cerut să mi se aducă o cană cu supă fierbinte.

— Femeia din seara asta a murit acum şase săptămâni sub roțile unui tramvai. A sărit să salveze un copil care se juca pe linii şi n-a putut evita impactul. Roțile i-au retezat brațele la nivelul cotului. A murit în stradă. Nimeni nu-i ştie numele. Nimeni n-a întrebat de ea. Sunt zeci ca ea. Zilnic.

— Mihail, nu înțelegi… Tu nu poți face ceea ce face Dumnezeu…

M-a mângâiat pe frunte şi, zâmbindu-mi trist, a încuviințat.

— Noapte bună, a spus.

S-a îndreptat spre uşă şi s-a oprit înainte de a ieşi.

— Dacă mâine n-ai să fii aici, am să înțeleg, a zis.

După două săptămâni, ne-am căsătorit în catedrala din Barcelona”.

23

„Mihail dorea ca aceea să fie o zi specială pentru mine. A făcut în aşa fel încât tot oraşul să devină un decor de basm, iar rolul meu de împărătească a acelei lumi de vis să se încheie definitiv pe treptele ce dădeau pe bulevardul catedralei. Nici măcar n-am ajuns să aud strigătele mulțimii. Ca o jivină ce sare din bălării, Serghei a sărit din gloată şi mi-a aruncat în față conținutul unui flacon cu acid. Care mi-a distrus pielea, pleoapele şi mâinile. Mi-a sfâşiat gâtul şi mi-a secerat vocea. Am reînceput să vorbesc abia peste doi ani, când Mihail m-a reconstruit ca pe o păpuşă stricată. Aşa a început oroarea.

S-a oprit construcția casei noastre, iar noi ne-am instalat în palatul neterminat. Am făcut din el o temniță în vârf de deal. Era rece şi întunecos. Un amalgam de turnuri şi arcade, bolți şi scări în spirală, ce nu duceau nicăieri. Trăiam retrasă într-o odaie din vârf de turn. Nimeni nu avea acces acolo, cu excepția lui Mihail şi, uneori, a doctorului Shelley. În primul an, am trăit sub acțiunea letargică a morfinei, prizoniera unui lung coşmar. În vis, mi se părea că-l văd pe Mihail, care făcea experiențe pe mine aşa cum făcuse şi pe trupurile părăsite în spitale şi morgi. Reconstruindu-mă şi păcălind natura. Când mi-am venit în simțiri, am văzut că visurile îmi erau reale. Mi-a redat darul vorbirii. Mi-a refăcut gâtul şi gura, ca să pot mânca şi vorbi. Mi-a modificat terminațiile nervoase, ca să nu mai simt durerea rănilor făcute de acid pe trup. Da, am păcălit moartea, dar am devenit încă una dintre creaturile blestemate ale lui Mihail.

Pe de altă parte, Mihail îşi pierduse influența în oraş. Nimeni nu-l sprijinea. Vechii lui aliați îi întorceau spatele şi-l părăseau. Poliția şi autoritățile juridice au început să-l hărțuiască. Asociatul lui, Sentís, era un cămătar meschin şi invidios. A oferit informații false, care îl

implicau pe Mihail într-o mie de afaceri despre care nu avusese nicicând habar. Voia să-i ia controlul întreprinderii. Era doar unul din haită. Toți voiau să-l vadă căzut de pe piedestal, ca să-i devoreze rămășițele. Armata ipocriților şi adulatorilor a devenit o hoardă de hiene flămânde. Nimic din toate astea nu l-a mirat pe Mihail. Încă de la început n-avusese încredere decât în prietenul său, Shelley, şi în Luis Claret. «Meschinăria oamenilor» – spunea mereu, «e un fitil în căutarea unei flăcări». Dar acea trădare a rupt până la urmă firul fragil care îl lega de exterior. S-a refugiat în labirintul propriei singurătăți. Se purta tot mai extravagant. A început să crească în beci zeci de insecte care îl obsedau, fluturi negri al căror nume era *Teufel.* Curând, fluturii aceia au ocupat turnul. Se aşezau pe oglinzi, tablouri şi mobile, ca nişte santinele tăcute. Mihail le-a interzis servitorilor să-i ucidă, să-i alunge ori să se apropie de ei. Un roi de gâze cu aripi negre zbura pe culoare şi prin saloane. Văzându-l aşa, mă temeam să nu-l pierd pe vecie.

În acele zile a început prietenia mea cu Luis Claret, prietenie ce durează până azi. Mă informa despre tot ce se întâmpla dincolo de zidurile acelei fortărețe. Mihail îmi povestise false istorii despre Teatrul Regal şi reapariția mea pe scenă. Vorbea despre repararea răului făcut de acid, despre cântatul cu o voce care nu-mi mai aparținea… Himere. Luis mi-a explicat că şantierul de la Teatrul Regal fusese închis. Fondurile se epuizaseră cu luni în urmă. Edificiul era o peşteră enormă şi inutilă. Seninătatea pe care mi-o arăta Mihail era de fațadă. Nu ieşea din casă cu săptămânile şi lunile. Stătea închis la el în birou şi abia dacă mânca sau dormea. Joan Shelley mi-a mărturisit mai târziu că se temea pentru sănătatea trupului şi minții lui. Îl cunoştea mai bine ca oricine şi încă de la început îi stătuse alături la toate experimentele. Mi-a vorbit limpede despre obsesia lui Mihail pentru bolile degenerative şi încercarea lui disperată de a descoperi cum acestea deformau şi atrofiau trupurile natura. Căci

văzuse mereu în ele o forță, o ordine şi o voință superioare oricărei rațiuni. După el, natura era o bestie ce-şi devora propriii prunci, fără să-i pese de destinul şi soarta lor. Aduna fotografii ale unor cazuri ciudate de atrofie şi fenomene medicale. Spera să găsească în ele un răspuns: cum să-şi înşele demonii.

Atunci au devenit vizibile primele simptome ale răului. Mihail ştia că îl purta în sine şi că acesta aştepta răbdător ca un mecanism de ceas. O ştiuse dintotdeauna, încă de când, la Praga, îşi văzuse fratele murind. Trupul începea să i se autodistrugă. Oasele i se dezintegrau. Mihail îşi ținea mâinile înmănuşate. Îşi ascundea chipul şi trupul, îmi evita tovărăşia. Mă făceam că nu observ, dar era adevărat: silueta i se modifica. Într-o zi de iarnă, strigătele lui m-au deşteptat în zori. Urlând, Mihail concedia slujitorii. Nimeni nu i-a putut ține piept, căci toți îi luaseră frica în ultimele luni. Doar Luis a refuzat să ne părăsească. Plângând de furie, Mihail a spart toate oglinzile şi s-a grăbit să se închidă în birou.

Într-o noapte, l-am rugat pe Luis să-l caute pe doctorul Shelley. De două săptămâni, Mihail nu ieşea şi nu-mi răspundea când îl strigam. Îl auzeam plângând cu sughițuri şi vorbind singur în birou. Nu mai ştiam ce să fac. Îl pierdeam. Cu ajutorul lui Shelley şi al lui Luis, am forțat uşa şi l-am scos de acolo. Am constatat cu groază că Mihail îşi operase propriul trup, încercând să-şi refacă mâna stângă, care devenea o grotescă gheară imposibil de folosit. Shelley i-a administrat un sedativ şi i-am vegheat somnul până în zori. În noaptea aceea lungă, privind cu deznădejde agonia vechiului său prieten, Shelley şi-a vărsat amarul, încălcându-şi promisiunea de a nu dezvălui vreodată istoria pe care Mihail i-o spusese cu câțiva ani în urmă. Ascultându-i vorbele, am înțeles că nici poliția, nici inspectorul Florián nu pricepuseră că urmăreau o fantasmă. Mihail n-a fost nicicând un criminal sau un escroc. A fost, pur şi simplu, un om care credea că soarta îl menise să păcălească moartea înainte

ca ea să-l tragă pe sfoară.

Mihail Kolvenik s-a născut în tunelurile canalelor de scurgere din Praga ultimei zile a secolului al XIX-lea.

Mama lui era o slujnicuță de numai şaptesprezece ani, angajată în palatul unei familii din marea nobilime. Frumusețea şi nevinovăția ei o transformaseră în favorita stăpânului. Când s-a aflat că era însărcinată, a fost alungată ca un câine râios, pe străzile acoperite de zăpadă şi murdărie. Marcată pe viață. În vremea aceea, iarna acoperea străzile cu un strat de moarte. Se spunea că săracii fugeau să se ascundă în vechile canale de scurgere. Legenda locului spunea că sub străzile Pragăi era un adevărat oraş al tenebrelor, unde mii de dezmoşteniți ai sorții trăiau fără să mai revadă lumina soarelui. Cerşetori, bolnavi, orfani şi fugari. Printre ei, prindea rădăcini cultul unui bărbat enigmatic, poreclit Prințul Milogilor. Se spunea că nu avea vârstă, ci un chip de înger cu priviri de foc. Că umbla învăluit într-o mantie din fluturi negri şi îi primea în regatul lui pe toți cei cărora cruzimea lumii le refuzase orice posibilitate de a supraviețui la suprafață. Căutându-i lumea de umbre, pentru a supraviețui, tânăra s-a dus în subterane. Curând a aflat că legenda era adevărată. Acolo oamenii trăiau în negurile tunelurilor. Aveau legi proprii. Şi propriul lor Dumnezeu: Prințul Milogilor. Nimeni nu-l văzuse vreodată, dar toți credeau în el şi îi aduceau ofrande. Toți îşi marcau cu fierul roşu pe piele emblema fluturelui negru. Profeția spunea că, într-o zi, un mesia trimis de Prințul Milogilor avea să ajungă în tuneluri şi să-şi dea viața pentru a-i scăpa de suferințe pe cei ce locuiau acolo. Şi tot ei aveau să-l piardă pe acel mesia.

Acolo, tânăra mamă a adus pe lume doi gemeni: Andrei şi Mihail. Andrei a sosit pe lume marcat de o boală teribilă. Oasele nu i se întăreau şi trupul îi creştea fără formă şi structură. Un om din tuneluri, un medic urmărit de justiție, a lămurit-o că boala era incurabilă. Sfârşitul

băiatului era doar o chestiune de timp. Dar fratele lui, Mihail, era un băiat deştept şi retras, care visa să iasă într-o zi din tuneluri şi să ajungă la suprafață. Adeseori cocheta cu ideea că, poate, chiar el era aşteptatul mesia. N-a aflat nicicând cine îi era tată, aşa că în minte i-a prins rădăcini gândul că acesta era Prințul Milogilor, pe care credea că-l auzea în vise. Nu dădea semne că ar suferi şi el de boala teribilă care avea să-i ia viața fratelui său. Într-adevăr, Andrei a murit la şapte ani, fără să fi ieşit vreodată din canalele de scurgere. După ce a murit, trupul i-a fost aruncat în torentele subterane, conform ritualului practicat de oamenii din tenebre. Mihail şi-a întrebat mama de ce se întâmplaseră toate acelea.

— Aşa a vrut Domnul, Mihail, i-a răspuns mama.

Mihail nu avea să-i uite nicicând vorbele. Moartea micului Andrei a fost pentru mamă o lovitură teribilă. În iarna ce a urmat, s-a îmbolnăvit de pneumonie. Mihail i-a stat alături până în ultima clipă, strângându-i mâna tremurândă. Avea douăzeci şi şase de ani şi un chip de bătrână.

— Aşa a vrut Domnul, mamă? a întrebat Mihail trupul lipsit de viață.

N-a primit niciodată răspuns. Peste câteva zile, tânărul a ieşit la suprafață. Nimic nu-l mai lega de lumea subterană. Mort de foame şi frig, a căutat adăpost într-un portal. Întâmplarea a vrut ca un medic ce se întorcea dintr-o vizită, Antonin Kolvenik, să dea de el acolo. Doctorul l-a luat şi l-a dus la o cârciumă unde i-a dat mâncare caldă.

— Cum te cheamă, băiete?

— Mihail, domnule.

Antonin Kolvenik s-a albit la față.

— Am avut un fiu pe care îl chema la fel. A murit. Unde ți-e familia?

— N-am familie.

— Şi maică-ta?

— A luat-o Dumnezeu.

Doctorul a încuviințat, grav. Şi-a luat geanta şi a scos un aparat care l-a lăsat pe Mihail cu gura căscată. În geantă, tânărul a zărit şi alte instrumente. Strălucitoare. Minunate.

Doctorul a pus ciudățenia pe pieptul băiatului şi a dus cele două capete ale ei la urechi.

— Ce-i asta?

— Un aparat de ascultat ce spun plămânii... Respiră adânc.

— Sunteți vrăjitor? a întrebat Mihail uimit.

Doctorul a zâmbit.

— Nu, nu-s vrăjitor. Doar medic.

— Care-i diferența?

Antonin Kolvenik îşi pierduse soția şi fiul în timpul unei epidemii de holeră din urmă cu mulți ani. Trăia singur, avea un modest cabinet de chirurgie şi era pasionat de operele lui Richard Wagner. L-a cercetat pe puştiul zdrențăros cu curiozitate şi compasiune. Mihail a aruncat în luptă surâsul lui cel mai fermecător.

Doctorul Kolvenik a hotărât să-l ia acasă şi să-l crească. Acolo şi-a petrecut Mihail următorii zece ani. Bunul doctor i-a oferit educație, un cămin şi un nume. Mihail era abia adolescent când a început să-şi asiste tatăl adoptiv la operații, descifrând tainele trupului omenesc. Misterioasa voință a Domnului se vădea în complexele armături de carne şi oase, însuflețite de scânteia unei magii de neînțeles. Mihail asimila lacom acele lecții, convins că ştiința avea un mesaj ce aştepta să fie descoperit.

Încă nu împlinise douăzeci de ani, când moartea l-a vizitat iar. Sănătatea bătrânului medic se şubrezea de mult timp. Într-o seară de Crăciun, un atac de cord i-a distrus jumătate de inimă, chiar când plănuia să facă un voiaj în sudul Europei. Antonin Kolvenik era pe moarte. Mihail a jurat că de astă dată moartea nu i-l va lua.

— Am inima obosită, Mihail, spunea bătrânul doctor. E vremea să mă reîntâlnesc cu Frida şi celălalt Mihail al

meu.

— Am să-ți fac o altă inimă, tată.

Medicul a zâmbit. Extravagante idei mai avea şi acest tânăr ciudat! Se temea să părăsească lumea doar fiindcă trebuia să-l lase singur şi neajutorat. Mihail era prieten doar cu cărțile. Ce avea să se aleagă de el?

— Ai stat zece ani alături de mine, Mihail, i-a spus. Acum trebuie să te gândeşti la tine. La viitorul tău.

— N-am să te las să mori, tată.

— Mihail, îți aminteşti de ziua când m-ai întrebat ce diferență e între un medic şi un vrăjitor? Ei bine, să ştii, nu există magie. Trupul începe să ni se deterioreze încă de la naştere. Suntem fragili. Trecători. Rămân doar faptele noastre, binele sau răul făcut semenilor. Pricepi ce vreau să-ți zic?

Zece zile mai târziu, poliția l-a găsit pe Mihail plin de sânge, plângând lângă trupul neînsuflețit căruia se obişnuise să-i spună «tată». Vecinii alertaseră autoritățile după ce simțiseră un miros ciudat şi auziseră urletele tânărului. Raportul poliției a conchis că, tulburat de moartea doctorului, Mihail îl disecase, încercând să-i reconstruiască inima cu ajutorul unui mecanism cu valve şi angrenaje. Mihail a fost internat într-un balamuc din Praga, din care a fugit doi ani mai târziu, făcând pe mortul. Când autoritățile au descins la morgă, căutându-i trupul, au dat doar de un cearşaf alb, în preajma căruia zburau fluturi negri.

Mihail a adus la Barcelona sămânța nebuniei şi răului ce aveau să se manifeste mai târziu. Arăta prea puțin interes pentru lucrurile materiale şi tovărăşia oamenilor. Nu se mândrea niciodată cu averea adunată. Obişnuia să spună că nimeni nu merită nici măcar o centimă mai mult decât ce-i dispus să le ofere celor ce au nevoi mai mari ca el. În noaptea când l-am cunoscut, Mihail mi-a spus că, din cine ştie ce motiv, viața ne dă îndeobşte ceea ce nu-i cerem. Lui îi dăduse avere, faimă şi putere. Dar sufletul său nu râvnea decât la pacea spiritului, la

puterea de a face să amuțească umbrele din propriu-i suflet.

În lunile ce au urmat incidentului din birou, Shelley, Luis şi cu mine ne-am înțeles să-l ținem departe şi să-l distragem pe Mihail de la obsesiile lui. Nu era lucru uşor. Mihail simțea întotdeauna când îl mințeam, chiar dacă nu spunea. Ne cânta în strună, prefăcându-se ascultător şi arătându-se resemnat în fața bolii. Dar, când îl priveam în ochi, îi citeam amărăciunea din suflet. Nu mai avea încredere în noi. Mizeria în care trăiam a crescut. Băncile ne puseseră sechestru pe conturi, iar guvernul confiscase bunurile societății Velo-Granell. Sentís, care credea că prin manevrele lui avea să ajungă stăpânul absolut al fabricii, a ajuns la sapă de lemn. N-a obținut decât vechiul apartament al lui Mihail, de pe strada Princesa. Noi n-am putut păstra decât proprietățile puse de Mihail pe numele meu: Marele Teatru Regal, un mormânt ce nu mai e bun de nimic şi în care m-am refugiat în cele din urmă şi o seră de lângă calea ferată ce duce spre Sarriá, pe care Mihail o folosise în trecut pentru experimente.

Ca să avem ce mânca, Luis a început să-mi vândă bijuteriile şi garderoba cui oferea mai mult. Trusoul meu de mireasă, pe care n-am ajuns să-l folosesc vreodată, a ajuns sursa noastră de trai. Mihail şi cu mine abia vorbeam. El hoinărea prin vilă ca un strigoi, tot mai deformat. Nu mai putea să țină o carte în mâini. Citea cu mare dificultate. Nu-l mai auzeam plângând. Acum râdea pur şi simplu. Râsul lui amar îmi înghețа sângele în vene la miezul nopții. Cu mâna atrofiată, scria cu litere ininteligibile într-un caiet nenumărate pagini al căror conținut ne rămânea necunoscut. Când venea să-l viziteze doctorul Shelley, Mihail se încuia în birou şi refuza să iasă înainte de plecarea lui. I-am mărturisit lui Shelley teama că Mihail intenționa să-şi ia viața. Shelley mi-a spus că el se aştepta la ceva şi mai rău. N-am aflat sau n-am vrut să înțeleg la ce se referea.

Altă idee năstruşnică îmi roia prin minte de la o vreme. Mi se părea că-l puteam salva şi pe Mihail, şi căsnicia noastră. Am hotărât să am un copil. Eram convinsă că, dăruindu-i un fiu, îi oferream lui Mihail un motiv pentru a continua să trăiască şi să revină lângă mine. M-am lăsat purtată de acea iluzie. Tot trupul îmi ardea de dorința de a concepe acel copil al salvării şi speranței. Visam să cresc un mic Mihail, pur şi nevinovat. Inima mea îşi dorea o nouă versiune a tatălui său, liber de orice rău. Nu puteam îngădui ca Mihail să bănuiască tot ce urzeam, căci m-ar fi refuzat categoric. Îmi era şi aşa destul de greu să rămân singură cu el un moment. Cum spuneam, Mihail fugea de mine de mult. Diformitatea îl făcea să se simtă prost în prezența mea. Boala începea să-i afecteze vorbirea. Bâiguia, furios şi ruşinat. Nu putea înghiți decât lichide. Părea că strădaniile de a-i arăta că starea lui nu-mi repugna, că nimeni nu-l înțelegea şi nu-i împărtăşea suferința mai bine ca mine doar înrăutățeau situația. Am avut răbdare şi, întâia oară în viață, am crezut că-l înşelam pe Mihail. Dar nu m-am înşelat decât pe mine. A fost cea mai mare dintre greşelile mele.

Când l-am anunțat pe Mihail că vom avea un copil, reacția lui m-a îngrozit. A dispărut pentru aproape o lună. Peste câteva săptămâni, Luis l-a găsit leşinat în vechea seră din Sarriá. Trudise fără preget. Îşi reconstruise beregata şi gura. Arăta monstruos. Avea un glas profund, metalic şi maliție. În mandibule îşi înfipsese incisivi metalici. Cu excepția ochilor, chipul îi era de nerecunoscut. În întreaga oroare, sufletul lui Mihail, pe care încă îl mai iubeam, continua să ardă în propriu-i infern. Lângă trupul lui, Luis a găsit sute de mecanisme şi planuri. L-am pus pe Shelley să arunce o privire asupra lor, în timp ce Mihail îşi venea în fire, dormind neîntrerupt trei zile şi trei nopți. Concluziile doctorului au fost înfiorătoare. Mihail îşi pierduse total mințile. Voia să-şi reconstruiască tot trupul, înainte ca boala să i-l ruineze complet. L-am închis în turn, într-o

chilie inexpugnabilă. Am născut-o pe fiica mea în urletele sălbatice ale soțului meu, întemnițat ca un animal. N-am stat nicio zi cu ea. Doctorul Shelley a luat-o, jurând să-i poarte de grijă ca propriei sale fiice. Avea să se numească María şi, la fel ca mine, nu şi-a cunoscut nicicând adevărata mamă. Restul de viață ce-mi mai rămăsese în inimă s-a dus cu ea, dar ştiam că nu aveam altă alegere. Tragedia iminentă se percepea în aer. O simțeam ca pe un venin. Nu ne rămânea decât să aşteptăm. Ca întotdeauna, lovitura finală a venit de unde o aşteptam mai puțin.

Benjamín Sentís, pe care invidia şi lăcomia îl ruinaseră, îşi urzise răzbunarea. Se bănuia că îl ajutase pe Serghei să scape când mă atacase la catedrală. Ca în întunecata profeție a oamenilor din tuneluri, mâinile pe care Mihail i le făcuse cu ani în urmă serviseră doar la urzirea nenorocirii şi trădării. În ultima noapte a lui 1948, Benjamín Sentís a revenit pentru a-i da lovitura hotărâtoare lui Mihail, pe care îl ura din răsputeri.

În acei ani, bătrânii mei tutori, Serghei şi Tatiana, trăiseră clandestin. Şi ei erau dornici de răzbunare. Sosise ceasul. Sentís ştia că brigada lui Florián plănuia să ne facă a doua zi o percheziție în casa din parcul Güell, pentru a căuta presupuse probe incriminatorii împotriva lui Mihail. Dacă percheziția reuşea, minciunile şi înşelăciunile aveau să-i fie descoperite. Puțin înainte de ora douăsprezece, Serghei şi Tatiana au turnat câteva bidoane cu benzină în jurul locuinței noastre. Sentís, laşul din umbră, a văzut din maşină primele vâlvătăi, apoi s-a făcut nevăzut.

Când m-am deşteptat, fumul siniliu urca pe scări. Focul s-a răspândit în câteva minute. Luis m-a salvat şi ne-a salvat viețile, sărind de pe balcon pe garaje şi, de acolo, în grădină. Când ne-am întors, vâlvătăile cuprinseseră complet primele două etaje şi urcau spre turn, unde era închis Mihail. Am vrut să mă arunc în

flăcări şi să-l salvez, dar Luis, ignorându-mi strigătele şi loviturile, m-a prins în brațe. Atunci i-am descoperit pe Serghei şi Tatiana. Serghei râdea nebuneşte. Tatiana tremura în tăcere, iar mâinile îi miroseau a benzină. Întâmplările ulterioare mi le amintesc ca pe nişte imagini de coşmar. Vâlvătăile au ajuns în turn. Ferestrele mari au explodat într-o ploaie de sticlă. Brusc, din foc a răsărit cineva. Mi s-a părut că un înger negru se arunca pe ziduri. Era Mihail. Suia ca un păianjen pe pereții de care se ținea cu ghearele de metal pe care şi le fabricase. Înainta cu o viteză înspăimântătoare. Serghei şi Tatiana îl priveau uluiți, fără să priceapă ce vedeau. Umbra s-a aruncat asupra lor şi, cu o forță supraomenească, i-a tras înăuntru. Văzând cum dispăreau în acel infern, mi-am pierdut cunoştința.

Luis m-a dus la singurul refugiu ce ne mai rămăsese, ruinele Marelui Teatru Regal. El a rămas căminul nostru până acum. A doua zi, jurnalele au anunțat tragedia. Două trupuri carbonizate fuseseră găsite îmbrățişate în pod. Poliția a dedus că eram Mihail şi cu mine. Doar noi ştiam că, în realitate, erau Serghei şi Tatiana. Nicicând nu s-a găsit un al treilea trup. Chiar în acea zi, Shelley şi Luis au venit la sera din Sarriá, să-l caute pe Mihail. Nici urmă de el. Transformarea era pe cale de a se înfăptui. Shelley i-a adunat toate hârtiile, planurile şi însemnările, pentru a nu lăsa nicio dovadă. Le-a studiat săptămâni la rând, cu speranța de a afla din ele unde era Mihail. Ştiam că stătea ascuns undeva în oraş, aşteptând şi desăvârşindu-şi transformarea. Din însemnări, Shelley a aflat planul lui Mihail. Jurnalele vorbeau despre un ser bazat pe esența decantată din fluturii pe care îi crescuse ani la rând, ser cu care îl văzuse pe Mihail resuscitând o femeie în fabrica Velo-Granell. În sfârşit, am înțeles ce urmărea. Mihail se retrăsese să moară. Avea nevoie să scape de ultimul dram de umanitate pentru a putea trece dincolo. Ca şi în cazul fluturelui negru, avea să-şi îngroape trupul, ca să renască din tenebre. La întoarcere,

nu avea să mai fie Mihail Kolvenik, ci un animal.”

Vorbele i-au răsunat ca un ecou în Marele Teatru.

— Luni la rând n-am avut veşti nici despre Mihail, nici despre ascunzătoarea lui, a continuat Eva Irinova. În sufletele noastre, continuam să sperăm că planul lui va eşua. Dar ne înşelam. La un an după incendiu, doi inspectori au venit la Velo-Granell, alertați de o anonimă. Fireşte, tot Sentís. Cum nu avea veşti de la Serghei şi Tatiana, bănuia că Mihail era în viață. Instalațiile fabricii erau închise şi nimeni nu avea acces la ele. Cei doi inspectori au surprins un intrus în interior. Au tras, golindu-şi încărcătoarele în el, dar…

— De aceea nu s-au găsit niciodată gloanțe, mi-am amintit eu de vorbele lui Florián. Au rămas toate în trupul lui Kolvenik.

Bătrâna doamnă a încuviințat.

— S-au găsit trupurile ciopârțite ale polițiştilor, a răspuns. Nimeni nu înțelegea ce se petrecuse. În afară de Shelley, de Luis şi de mine. Mihail revenise. În zilele următoare, toți membrii vechiului comitet de conducere al Velo-Granell care îl trădaseră şi-au găsit moartea în circumstanțe nu prea limpezi. Bănuiam că Mihail se ascundea în tunelurile canalelor de scurgere, de care se folosea pentru a se deplasa prin oraş. Era o lume cunoscută pentru el. Rămânea o singură necunoscută. Motivul pentru care se dusese la fabrică. Însemnările lui de lucru ne-au dat din nou răspunsul: serul. Pentru a rămâne în viață, avea nevoie de acel ser. Rezervele din turn fuseseră distruse, iar cele din seră erau epuizate, fără nicio îndoială. Ca să intre în fabrică, doctorul Shelley a mituit un ofițer de poliție. A dat de un dulap cu ultimele flacoane de ser. A luat în secret unul. După ce luptase întreaga viață împotriva bolii, morții şi durerii, Shelley nu era în stare să distrugă serul. Voia să-l studieze, să-i afle taina. Analizându-l, a sintetizat un compus pe bază de mercur, cu care intenționa să-i neutralizeze efectele. A

impregnat douăsprezece gloanțe de argint cu acel compus şi le-a pus bine, nădăjduind că nu va trebui să le folosească vreodată.

Am înțeles că acelea erau gloanțele date de Shelley lui Luis Claret. Eu eram în viață datorită lor.

— Şi Mihail? a întrebat Marina. Fără ser…

— Într-un canal de sub Cartierul Gotic, am găsit un cadavru, a răspuns Eva Irinova. Ceea ce mai rămăsese din el, căci devenise o ființă infernală, care duhnea a leş în putrefacție.

Femeia a ridicat privirea spre bătrânul ei prieten Luis. Şoferul a intervenit, completând istoria:

— Am pus trupul în cimitirul din Sarriá, într-un mormânt fără nume, a explicat. Oficial, domnul Kolvenik murise cu un an în urmă. Nu puteam spune adevărul. Dacă Sentís afla că doamna era în viață, nu avea să-şi afle odihna până n-o distrugea şi pe ea. Ne-am condamnat singuri la o viață secretă aici.

— Ani la rând, am crezut că Mihail se odihnea în pace. Veneam aici în ultima duminică a fiecărei luni, ca şi în ziua când îl cunoscusem, pentru a-l asigura că în curând, foarte curând, aveam să ne revedem. Trăiam în lumea amintirilor, uitând de cineva esențial.

— De cine? am întrebat.

— De María, fiica noastră.

Marina şi cu mine ne-am uitat unul la altul. Mi-am adus aminte că Shelley aruncase în foc fotografia pe care i-o arătasem. Fetița din ea era María Shelley.

Când adusesem albumul din seră, îi furasem lui Mihail Kolvenik singura amintire de la fiica pe care nu ajunsese s-o cunoască.

— Shelley a crescut-o pe María ca pe propria-i fiică, dar ea intuise că istoria spusă de doctor nu era adevărată, că mama ei nu murise la naştere. Shelley n-a ştiut nicicând să mintă. În timp, María a găsit vechile caiete ale lui Mihail în biroul doctorului şi a reconstituit povestea pe care v-am spus-o. María moştenise nebunia tatălui său.

Îmi aduc aminte că, în ziua când i-am spus lui Mihail că eram însărcinată, el a surâs. Zâmbetul lui m-a umplut de nelinişte, deşi nu ştiam de ce. Doar peste ani am aflat din însemnările lui că fluturele negru din canale îşi înghite propriii descendenți şi, îngropându-se pentru a muri, ia cu el trupul unei larve, pe care o devorează când reînvie. Când voi ați descoperit sera, după ce m-ați urmărit de la cimitir, María a descoperit şi ea, în sfârşit, ceea ce căuta de ani de zile. Flaconul cu ser păstrat de Shelley. Şi, după treizeci de ani, Mihail s-a întors din moarte. De atunci s-a tot hrănit cu ea, refăcându-se din fragmente luate de la alte corpuri, prinzând puteri, creând alte ființe ca el...

Am înghițit în sec şi mi-am amintit ce văzusem în tuneluri cu o noapte înainte.

— Când am înțeles ce se petrecea, a continuat Eva Irinova, am vrut să-i spun lui Sentís că el va cădea primul. Ca să nu-mi dezvălui identitatea, m-am folosit de tine, Óscar, cu ajutorul cărții de vizită. Credeam că, văzând-o şi auzind puținul ştiut de voi, avea să se teamă şi să se protejeze. L-am subestimat din nou pe acel bătrân meschin. A vrut să-i taie calea lui Mihail şi să-l distrugă. L-a târât pe Florián după el. Luis s-a dus la cimitirul din Sarriá şi a aflat că mormântul era gol. La început, am bănuit că Shelley ne trădase. Credeam că fusese în seră şi construise noile creaturi. Poate că nu voia să moară înainte de a înțelege misterele pe care Mihail le lăsase neexplicate. Nicicând n-am fost siguri de el. Când am priceput că o ocrotea pe María era prea târziu. Acum Mihail are să vină după noi.

— De ce? a întrebat Marina. Pentru ce-ar trebui să revină aici?

Doamna şi-a descheiat în tăcere cei doi nasturi superiori ai rochiei şi a scos la lumină lanțul unei medalii. De el atârna un flacon de sticlă în care strălucea un lichid de culoarea smaraldului.

— Pentru asta, a zis.

24

Priveam în lumină flaconul cu ser când l-am auzit. L-a auzit şi Marina. Ceva se târa pe cupola teatrului.

— Sunt aici, a spus Luis Claret din uşă, cu glas sumbru.

Fără să se arate surprinsă, Eva Irinova a pus flaconul la loc. L-am văzut pe Claret scoțându-şi revolverul şi încercând trăgaciul. Gloanțele de argint date de Shelley licăreau înăuntru.

— Acum plecați, ne-a poruncit Eva Irinova. Cunoaşteți adevărul. Învățați să-l uitați.

Avea chipul ascuns sub un voal, iar vocea ei mecanică nu avea nicio expresie. Mi-a fost cu neputință să deduc ce urmărea cu vorbele ei.

— Secretul dumneavoastră e în mâini bune, am spus totuşi.

— Adevărul e mereu apărat de oameni, a replicat Eva Irinova. Hai, plecați odată.

Luis Claret ne-a făcut semn să-l urmăm, şi am ieşit din cabină. Prin cupola de cristal, luna proiecta un dreptunghi de lumină argintie pe scenă. Pe el, profilate ca nişte umbre dansând, se observau siluetele lui Mihail Kolvenik şi ale creaturilor lui. Am ridicat privirea şi mi s-a părut că disting aproape o duzină.

— Sfinte Dumnezeule... a murmurat Marina lângă mine.

Claret privea în aceeaşi direcție. I-am citit teama în ochi. Una dintre siluete a lovit brutal în acoperiş. Claret a pus degetul pe trăgaci şi a țintit. Creatura continua să lovească şi, în câteva secunde, sticla urma să cedeze.

— E un tunel sub fosa orchestrei, care traversează stalurile până la vestibul, ne-a informat Luis Claret fără să-şi ia ochii de la cupolă. O să găsiți o trapă micuță sub scara principală, care dă într-o trecere. Urmați-o până la ieşirea de incendiu.

— N-ar fi mai simplu să facem cale-întoarsă? am întrebat. Prin apartamentul dumneavoastră.

— Nu. Au fost deja acolo. Marina m-a prins şi a tras de mine.

— Să facem ce ne spune, Óscar.

M-am uitat la Claret. În ochii lui se putea citi liniştea rece a celui ce iese în calea morții cu capul sus. Într-o clipă, cristalul cupolei a explodat în mii de cioburi, şi ceva ce părea un lup a căzut pe scenă, urlând. Claret i-a tras un glonț în cap, nimerind în plin, dar deasupra se profilau deja siluetele celorlalți monştri. Imediat l-am recunoscut pe Kolvenik, chiar în mijlocul lor. La un semn al lui, toți s-au târât spre teatru.

Marina şi cu mine am sărit în fosa orchestrei, urmând indicațiile lui Claret, în timp ce acesta ne acoperea spatele. Am auzit altă detunătură, asurzitoare. M-am întors pentru ultima oară înainte de a intra în trecerea îngustă. Un trup în zdrențe sângerânde s-a ivit dintr-un salt pe scenă şi s-a aruncat asupra lui Claret. Impactul glonțului îi făcuse în piept o gaură cât pumnul, din care ieşea fum. Trupul continua să înainteze, când am închis trapa şi am împins-o pe Marina înăuntru.

— Ce-o să fie cu Claret?

— Nu ştiu, am mințit. Fuge.

Am pornit prin tunel. Nu putea avea mai mult de un metru lățime şi un metru şi jumătate înălțime. Trebuia să înaintăm, aplecându-ne şi pipăind pereții, ca să nu ne pierdem echilibru. Abia înaintaserăm câțiva metri, când am auzit paşi deasupra noastră. Ne urmăreau spre staluri, căutându-ne. Ecoul bubuiturilor era tot mai puternic. M-am întrebat cât timp şi câte gloanțe mai avea Claret înainte ca haita lor să-l sfâşie.

Brusc, cineva ne-a ridicat o placă de lemn putred deasupra capetelor. Lumina a intrat ca un pumnal, orbindu-ne, şi ceva ne-a căzut la picioare, un cadavru. Claret. Avea ochii goi, lipsiți de viață. Țeava pistolului din mâini încă îi mai fumega. Nu avea semne, nici răni

vizibile pe trup, dar ceva era nelalocul lui. Marina a privit pe deasupra mea şi a gemut. Îi rupseseră beregata cu o forță brutală şi avea chipul întors la spate. O umbră ne-a acoperit, şi am observat că pe prietenul credincios al lui Kolvenik se aşeza un fluture negru. Neatent, n-am observat prezența lui Mihail până când n-a trecut prin lemnul devenit moale, înconjurând cu gheara lui gâtul Marinei. A ridicat-o şi a luat-o de lângă mine înainte s-o pot prinde. L-am strigat pe nume. Şi atunci mi-a vorbit. N-am să-i uit glasul niciodată.

— Dacă vrei să-ți revezi prietena întreagă, adu-mi flaconul.

N-am izbutit să articulez nimic vreme de câteva clipe. Apoi, frica m-a redat realității. M-am aplecat asupra trapului lui Claret şi am luptat să pun mâna pe armă. Muşchii mâinii îi înțepeniseră în spasmul final. Degetul arătător îi era crispat pe trăgaci. Retrăgând deget după deget, mi-am atins, până la urmă, scopul. Am deschis tamburul şi am văzut că nu mai avea muniție. Am pipăit buzunarele lui Claret, căutând şi alte gloanțe. În jachetă am găsit a doua încărcătură de muniție, şase gloanțe de argint cu vârful găurit. Bietul om nu avusese vreme să reîncarce pistolul. Umbra prietenului său, căruia îi consacrase întreaga existență, îi smulsese viața cu o lovitură seacă şi brutală. Poate că, temându-se atâția ani de acea întâlnire, Claret nu fusese în stare să tragă în Mihail Kolvenik ori în ceea ce mai rămăsese din el. Acum nu mai avea nicio importanță.

Tremurând, m-am cățărat pe pereții tunelului până la staluri şi am plecat în căutarea Marinei.

Gloanțele doctorului Shelley lăsaseră pe scenă mai multe trupuri. Altele rămăseseră înşirate pe lămpile suspendate, deasupra lojelor. Luis Claret o luase înaintea haitei care îl însoțea pe Kolvenik. Văzând monstruoasele cadavre trântite la pământ, nu am putut să nu mă gândesc că aceea era cea mai bună soartă la care puteau

aspira. Fiind lipsite de viață, artificiozitatea inserțiilor şi pieselor ce le alcătuiau era şi mai evidentă. Un trup era întins pe spate în spațiul central de trecere de la parter, cu gura căscată. Am trecut peste el. Golul din ochii lui opaci mi-a dat o profundă senzație de frig. În ei nu era nimic. Nimic.

M-am apropiat de scenă şi am urcat. Lumina continua să ardă în cabina Evei Irinova, dar acolo nu era nimeni. Aerul duhnea a stârv. Urma unor degete însângerate se distingea pe vechile fotografii de pe pereți. Kolvenik. Am auzit un scrâşnet în spate şi m-am întors cu revolverul ridicat. Am auzit paşi care se depărtau.

— Eva? am întrebat.

M-am întors pe scenă şi am zărit în amfiteatru un cerc de lumină de culoarea chihlimbarului. Apropiindu-mă, am distins silueta Evei Irinova. Ținea un sfeşnic cu brațe în mâini şi se uita la ruinele Marelui Teatru Regal. Ruinele propriei sale vieți. S-a întors şi a ridicat încetişor lumina până la faldurile de catifea roasă ce atârnau din loje. Țesătura foarte uscată s-a aprins pe loc. Iar focul s-a extins la iuțeală pe pereții lojelor şi pe smalțul aurit al zidurilor şi fotoliilor.

— Nu! am strigat.

Mi-a ignorat strigătul şi a dispărut pe uşa ce ducea la galeriile din spatele lojelor. În câteva clipe, flăcările s-au întins ca o molimă furioasă, târându-se şi înghițind tot în cale. Vâlvătăile au revelat un nou chip al Marelui Teatru. Am simțit un val de căldură, iar mirosul de lemn şi zugrăveală arsă m-a amețit.

Am urmărit cu privirea suişul vâlvătăilor. Am întrezărit sus de tot maşina de culise, un sistem complex de frânghii, cortine, scripeți, ornamente suspendate şi pasarele. Doi ochi mă priveau arzător de sus. Kolvenik. O ținea pe Marina cu o singură mână, ca pe o jucărie. L-am văzut alergând pe schele cu agilitate de felină. M-am întors şi am văzut că flăcările se întinseseră pe tot etajul întâi şi începeau să urce spre lojele de la cel de deasupra.

Gaura aţâţa focul, în vatra imensă a cupolei.

Am fugit spre scările de lemn. Treptele urcau în zigzag, tremurând sub paşii mei. M-am oprit la etajul trei şi m-am uitat în sus. Îl pierdusem pe Kolvenik. Am simţit că nişte gheare mi se înfigeau în spate. Dând să scap din îmbrăţişarea lor mortală, m-am răsucit şi am văzut o creatură de-a lui Kolvenik. Gloanţele lui Claret îi seceraseră un braţ, dar era în viaţă. Avea plete, chipul îi fusese cândva de femeie. Am ţintit-o cu revolverul, dar nu s-a oprit. Brusc, am intuit că-i mai văzusem chipul. La lumina flăcărilor, am întrezărit ce-i mai rămăsese din ochi. Gâtul mi s-a uscat.

— María? am bâiguit.

Fiica lui Kolvenik sau creatura din acea carcasă s-a oprit o clipă, şovăind.

— María? am întrebat iar.

Nu mai era nimic din aura angelică ce amintea de ea. Frumuseţea îi dispăruse. O jivină patetică şi înfiorătoare îi luase locul. Avea pielea încă fragedă. Kolvenik lucrase rapid. Am lăsat pistolul în jos şi am încercat să întind o mână spre biata femeie. Poate mai exista o speranţă pentru ea.

— María? Mă recunoşti? Sunt Óscar. Óscar Drai. Îţi aminteşti de mine?

María Shelley m-a privit intens. Un licăr scurt de viaţă i s-a ivit în priviri. Au început să-i curgă lacrimile şi a ridicat mâinile. A privit ghearele groteşti de metal ce-i ieşeau din braţe şi am auzit-o gemând. I-am întins mâna. María Shelley s-a tras un pas în spate, tremurând.

O vâlvătaie a izbucnit pe una din laturile marii cortine. Ţesătura uzată s-a desprins ca un văl de foc. Frânghiile care o ţinuseră s-au desprins, formând bice de flăcări, iar pasarela pe care mergeam a fost lovită din plin. O linie de foc s-a conturat între noi. Am întins iar mâna spre fiica lui Kolvenik.

— Te rog, ia-mă de mână.

S-a îndepărtat, fugind de mine. Avea chipul în lacrimi.

Platforma de la picioarele noastre a scrâşnit.

— María, te rog…

Creatura a privit flăcările de parcă vedea ceva în ele. Mi-a aruncat o ultimă privire, pe care n-am putut s-o înțeleg, şi s-a prins de frânghia în flăcări ce se întindea deasupra platformei. Focul i s-a întins pe brațe, tors, plete, veşminte şi chip. Am văzut-o arzând ca o figură de ceară până când scena a cedat sub picioarele ei, iar trupul i s-a prăbuşit în abis.

Am fugit spre una dintre ieşirile de la etajul trei. Trebuia s-o găsesc pe Eva Irinova şi s-o salvez pe Marina.

— Eva! am strigat când am zărit-o, în sfârşit.

S-a făcut că nu mă aude şi a continuat să înainteze. Am ajuns-o din urmă pe scara centrală, din marmură. Am prins-o de braț cu putere şi am oprit-o. S-a luptat să scape de mine.

— A prins-o pe Marina. Dacă nu-i dați serul, are s-o omoare.

— Prietena ta e deja moartă. Ieşi de aici cât mai poți.

— Nu!

Eva Irinova a privit în jur. Spirale de fum lunecau pe scări. Nu mai avea mult timp.

— Nu pot fugi fără ea.

— Nu pricepi, a replicat. Dacă îți dau serul, el are să vă omoare pe amândoi şi nimeni nu-l va putea opri.

— El nu vrea să omoare pe nimeni. Nu vrea decât să trăiască.

— Tot nu pricepi, Óscar, a spus Eva. Nu pot face nimic. Totul e în mâinile Domnului.

Cu aceste cuvinte, s-a întors şi s-a îndepărtat de mine.

— Nimeni nu poate face lucrarea Domnului. Nici măcar dumneavoastră, am spus, amintindu-i propriile ei vorbe.

S-a oprit. Am ridicat revolverul şi am țintit. Am tras de trăgaci, iar clinchetul lui s-a pierdut în ecoul din galerie. Şi a făcut-o să se întoarcă.

— Nu încerc decât să salvez sufletul lui Mihail, a zis.

— Nu ştiu dacă puteți salva sufletul lui, dar pe al

dumneavoastră, da.

Femeia m-a privit în tăcere, înfruntând amenințarea revolverului din mâinile mele tremurătoare.

— Ai fi în stare să tragi cu sânge rece? m-a întrebat.

N-am răspuns. Nu ştiam ce să-i spun. Aveam în minte doar imaginea Marinei în ghearele lui Kolvenik şi cât de puțin mai era până când flăcările aveau să deschidă definitiv porțile Marelui Teatru Regal către iad.

— Probabil că prietena ta înseamnă mult pentru tine.

Am încuviințat, convins că femeia schița cel mai trist surâs al ei.

— Ea ştie? a întrebat.

— Habar n-am, am spus fără să stau pe gânduri.

A încuviințat încetişor din cap şi a scos flaconul ca smaraldul.

— Amândoi suntem la fel, Óscar. Singuri şi condamnați să iubim pe cineva fără salvare.

Mi-a întins flaconul, iar eu am lăsat arma jos. Am pus-o pe podea şi am luat flaconul. Cercetându-l, am simțit că mi se lua o greutate de pe suflet. Am vrut să-i mulțumesc, dar Eva Irinova nu mai era acolo. Şi nici revolverul.

Când am ajuns la ultimul etaj, tot edificiul agoniza la picioarele mele. Am fugit spre capătul galeriei, căutând să ajung la bolta maşinii de scenă. Brusc, una dintre uşi a sărit din cadru, în flăcări. Un râu de foc a inundat galeria. Eram prizonier. Am privit cu disperare jur-împrejur şi n-am văzut decât o ieşire. Ferestrele ce dădeau afară. M-am apropiat de geamurile afumate şi de cealaltă parte am distins o cornişă mică. Focul îşi croia drum spre mine. Geamurile s-au făcut fărâme, atinse parcă de suflarea iadului. Hainele îmi fumegau. Simțeam flăcările pe piele. Mă sufocam. Am sărit pe cornişă. Aerul rece al nopții m-a lovit drept în față şi am văzut străzile Barcelonei la mulți metri sub mine. Viziunea era copleşitoare. Focul cuprinsese tot Marele Teatru Regal.

Schelele se prăbuşiseră, făcându-se cenuşă. Vechea faţadă se înălţa aidoma unui maiestuos palat baroc, o catedrală de foc în centrul cartierului Raval. Sirenele pompierilor urlau, plângându-şi parcă neputinţa. Lângă acul de metal în care convergea reţeaua nervilor de oţel ai cupolei, Kolvenik o ţinea strâns pe Marina.

— Marina! am strigat.

Am făcut un pas înainte şi m-am prins instinctiv de un arc de metal, ca să nu cad. Frigea. Am urlat de durere şi am tras mâna. Palma înnegrită îmi fumega. Chiar atunci, structura s-a cutremurat iar şi am ghicit ce urma. Cu un vuiet asurzitor, teatrul s-a prăbuşit, rămânând intact doar scheletul metalic, gol. O pânză de aluminiu întinsă peste iad. În centrul ei era Kolvenik. Am zărit chipul Marinei. Trăia. Aşa că am făcut singurul lucru ce-o mai putea salva.

Am luat flaconul şi l-am ridicat, ca să-l vadă Kolvenik. A împins-o pe Marina de lângă el, apropiind-o de buza hăului. Am auzit-o strigând. Apoi, Kolvenik şi-a răsfirat gheara deasupra abisului. Mesajul era limpede. În faţa mea, aidoma unui pod, se întindea o bârnă. Am înaintat pe ea.

— Óscar, nu! m-a implorat Marina.

Mi-am înfipt ochii în pasarela îngustă şi am îndrăznit. Am simţit că tălpile pantofilor mi se dezlipeau la fiece pas. Vântul sufocant ce urca din foc mugea în jurul meu. Înaintam pas cu pas, fără să-mi iau privirile de la pasarelă, ca echilibriştii. Am privit în faţă şi am văzut-o pe Marina îngrozită. Era singură! Voiam s-o iau în braţe, dar Kolvenik s-a ridicat din spatele ei. A strâns-o iar în gheare şi a ţinut-o atârnată în gol. Am scos flaconul şi am făcut la fel, dându-i de înţeles că, dacă nu-i dădea drumul, îl aruncam în foc. Mi-am amintit vorbele Evei Irinova: „Are să vă omoare pe amândoi...” Aşa că am deschis flaconul şi am picurat doi stropi în hău. Kolvenik a aruncat-o pe Marina peste o statuie de bronz şi s-a năpustit asupra mea. Am sărit, ca să-l evit, iar flaconul

mi-a scăpat printre degete.

Serul se evapora pe metalul fierbinte. Gheara lui Kolvenik l-a oprit când abia dacă mai rămăseseră în el câteva picături. Kolvenik şi-a închis pumnul de metal peste flacon şi l-a făcut fărâme. Câțiva stropi de culoarea smaraldului i s-au scurs printre degete. Flăcările i-au luminat chipul, un abis de ură şi furie de nestăpânit. Atunci a pornit spre noi. Marina mi-a strâns cu putere mâinile. Amândoi am închis ochii. Am simțit duhoarea de hoit a lui Kolvenik la câțiva centimetri şi m-am pregătit pentru impact.

Prima detunătură a trecut printre vâlvătăi. Am deschis ochii şi am zărit silueta Evei Irinova, care înainta ca şi mine. Ținea revolverul sus. O roză de sânge negru s-a deschis în pieptul lui Kolvenik. A doua detunătură, mai apropiată, i-a distrus o mână. A treia l-a atins în umăr. Am tras-o pe Marina deoparte. Kolvenik s-a întors, clătinându-se, spre Eva. Doamna în negru înainta încet. Îl țintea fără milă cu arma. L-am auzit pe Kolvenik gemând. A patra detunătură i-a găurit burta. A cincea şi ultima i-a deschis un orificiu negru între ochi. O secundă mai târziu, Kolvenik a căzut în genunchi. Eva Irinova a lăsat pistolul să cadă şi a fugit spre el.

L-a strâns în brațe, legănându-l. Privirile li s-au întâlnit, iar ea i-a mângâiat chipul monstruos. Plângea.

— Ia-ți prietena de aici, a spus fără să mă privească.

Am încuviințat. Am condus-o pe Marina peste pasarelă, până la cornişa edificiului. De acolo, am ajuns pe acoperişul anexei, pentru a ne apăra de foc. Înainte de a o pierde din ochi, ne-am întors. Doamna în negru îl îmbrățişa pe Mihail Kolvenik. Siluetele li s-au profilat printre flăcări, iar în cele din urmă focul i-a învăluit. Mi s-a părut că le văd cenuşa zburând în vânt, plutind deasupra Barcelonei, până când zorii au risipit-o pe vecie.

A doua zi, jurnalele au vorbit despre cel mai mare incendiu din lunga istorie a oraşului şi a Marelui Teatru

Regal, precum şi despre faptul că dispariția lui ştergea ultimele ecouri ale Barcelonei pierdute. Cenuşa se aşternuse pe apele portului. Avea să mai cadă peste oraş până în amurg. Fotografii făcute de pe Montjuïc ofereau imaginea dantescă a unui rug infernal ce urca spre cer. Tragedia a căpătat altă imagine când poliția şi-a exprimat bănuiala că unii dintre săracii care ocupau edificiul rămăseseră prinşi între dărâmături. Nu se cunoştea identitatea a două trupuri arse, găsite îmbrățişate în vârful cupolei. Adevărul, aşa cum prezisese Eva Irinova, nu ajunsese la oameni.

Niciun jurnal n-a pomenit de vechea poveste a Evei Irinova şi a lui Mihail Kolvenik. Ea nu mai interesa pe nimeni. Îmi amintesc de dimineața când stăteam împreună cu Marina în fața unui chioşc de pe Ramblas. Prima pagină a ziarului *La Vanguardia* titra cu litere mari:

ARDE BARCELONA!

Oameni curioşi sau treziți în zori se grăbeau să cumpere prima ediție, întrebându-se cine smălțuise cerul cu argint. Ne-am depărtat molcom, îndreptându-ne spre piața Cataluña, pe când în jur continuau să cadă fulgii de cenuşă, ca o zăpadă moartă.

25

În zilele ulterioare incendiului de la Marele Teatru Regal, un val de frig s-a abătut asupra Barcelonei. Pentru prima oară după mulți ani, un văl de nea a acoperit oraşul din port până în vârful dealului Tibidabo. Marina şi cu mine am petrecut în compania lui Germán un Crăciun cu tăceri şi priviri piezişe. Marina abia dacă pomenea de cele întâmplate şi am observat că începea să fugă de tovărăşia mea, preferând să stea în odaia ei şi să scrie. Îmi omoram vremea jucând cu Germán interminabile partide de şah în marele salon, la căldura căminului. Priveam ninsoarea şi aşteptam să rămân singur cu Marina. Un moment care nu mai sosea.

Germán se prefăcea că nu-şi dă seama ce se petrece şi încerca să mă încurajeze, conversând cu mine.

— Marina spune că vrei să fii arhitect, Óscar.

Eu încuviințam, fără să mai ştiu ce voiam. Îmi petreceam nopțile veghind, redispunând piesele poveştii trăite. Am încercat să-mi alung din minte strigoii lui Kolvenik şi Evei Irinova. De nenumărate ori m-am gândit să-i fac o vizită bătrânului doctor Shelley, pentru a-i istorisi ce se petrecuse. Dar n-am avut curaj să-l înfrunt şi să-i spun că o văzusem murind pe femeia pe care o crescuse ca pe propria-i fiică sau că-l văzusem arzând pe cel mai bun prieten al său.

În ultima zi a anului, fântâna din grădină a înghețat. M-am temut că zilele mele alături de Marina se sfârşeau. Curând trebuia să mă întorc la internat. Am petrecut noaptea Anului Nou la flacăra lumânărilor, ascultând dangătele îndepărtate ale bisericii din piața Sarriá. Afară continua să ningă, şi mi s-a părut că stelele căzuseră brusc de pe cer. La miezul nopții, am toastat în şoaptă. Am căutat ochii Marinei, dar ea s-a retras în penumbră. În noaptea aceea am încercat să analizez ce făcusem sau spusesem ca să se poarte aşa. Simțeam prezența Marinei

în odaia vecină. Mi-o închipuiam trează, o insulă pe care curentul o purta tot mai departe. Am lovit în perete cu încheieturile degetelor. În van. N-am primit niciun răspuns.

Mi-am împachetat lucrurile şi am scris un bilet. Îmi luam rămas-bun de la Germán şi Marina, mulțumindu-le pentru ospitalitate. Ceva nelămurit se rupsese şi simțeam că nu mai aveam ce căuta acolo. În zori, am lăsat biletul pe masa din bucătărie şi m-am întors la internat. Îndepărtându-mă, eram sigur că Marina mă privea de la fereastra ei. Mi-am luat adio, făcând un semn cu mâna, în speranța că avea să mă vadă. Paşii mi s-au imprimat în zăpada de pe străzile pustii.

Mai erau câteva zile până la întoarcerea celorlalți interni. Odăile de la etajul patru erau lagune de singurătate, în timp ce-mi desfăceam bagajul, padre Seguí mi-a făcut o vizită. L-am salutat cu o politețe convențională şi am continuat să-mi fac ordine în haine.

— Curioşi oameni sunt elvețienii, a zis. Pe când ceilalți îşi ascund păcatele, ei le învelesc în staniol cu lichior, le pun o fundă şi le vând la greutatea lor în aur. Prefectul mi-a trimis de la Zurich o cutie imensă cu bomboane şi aici n-am pe nimeni cu care s-o împart. Cineva trebuie să-mi dea o mână de ajutor înainte ca doña Paula să le găsească.

— Contați pe mine, am propus fără convingere.

Seguí s-a dus la fereastră şi a privit oraşul de la picioarele noastre, un miraj. S-a întors şi s-a uitat la mine de parcă îmi citea gândurile.

— Un bun prieten mi-a spus odată că dilemele sunt aidoma gândacilor de bucătărie. Vorbea pe tonul glumeț pe care îl folosea când voia să fie serios. Dacă-s scoşi la lumină, se sperie şi fug.

— Prietenul acela era, probabil, un înțelept, am zis.

— Nu, a replicat Seguí. Dar era un om bun. La mulți ani, Óscar.

— La mulți ani, padre.

Mi-am petrecut zilele rămase până la începerea cursurilor aproape fără să ies din cameră. Încercam să citesc, dar cuvintele zburau de pe pagini. Pierdeam ore întregi la geam, contemplând în depărtare vila lui Germán şi a Marinei. M-am gândit de mii de ori să mă întorc şi de tot atâtea ori m-am aventurat până la străduța care ducea până la gardul ei. Printre crengile goale ale copacilor nu se mai auzea gramofonul lui Germán, doar vântul. Noapte de noapte, retrăiam întâmplările din ultimele săptămâni până când, epuizat, mă cufundam într-un somn fără odihnă, febril, sufocant.

Cursurile au început o săptămână mai târziu. Erau zile de plumb, cu ferestre aburite şi radiatoare ce picurau în beznă. Vechii mei colegi şi hărmălaia lor îmi păreau străini. Nu puteam şi nici nu voiam să iau parte la vorbăria lor despre daruri, petreceri, amintiri. Vocile profesorilor lunecau pe lângă mine. Nu pricepeam ce importanță aveau elucubrațiile lui Hume sau ce puteau face ecuațiile derivate pentru a întârzia trecerea timpului şi a schimba soarta lui Mihail şi a Evei. Ori propria-mi soartă.

Amintirea Marinei şi a aventurilor cutremurătoare la care luaserăm parte împreună mă împiedica să gândesc, să mănânc sau să port o discuție coerentă. Era singura persoană căreia îi puteam împărtăşi neliniştile mele, şi nevoia prezenței ei ajunsese să-mi provoace o durere fizică. Nimeni şi nimic nu-mi putea alina arzătoarea durere interioară. Am devenit o figură cenuşie de pe coridoare. Umbra mi se topea pe pereți. Zilele curgeau una după alta ca frunzele moarte. Speram să primesc un bilețel de la Marina, un semn că dorea să mă revadă. O simplă scuză pentru a fugi la ea, trecând peste distanța dintre noi, care părea zi de zi tot mai mare. Nici vorbă. Mi-am omorât timpul, străbătând locurile pe unde umblaserăm împreună. Mă aşezam pe băncile din piața

Sarriá, aşteptând s-o zăresc.

La sfârşitul lui ianuarie, padre Seguí m-a convocat la el în birou. Privindu-mă sumbru şi pătrunzător, m-a întrebat ce era cu mine.

— Habar n-am, am răspuns.

— Poate că, dacă stăm de vorbă, aflăm, mi-a propus Seguí.

— Nu cred, am spus şi imediat mi-a părut rău că am fost atât de tăios.

— Ai petrecut Crăciunul departe de internat. Pot să întreb cu cine?

— Cu familia.

Privirea tutorelui meu s-a înnegurat.

— Dacă mă minți, n-are sens să mai continuăm, Óscar.

— E adevărat, am spus, am stat cu familia.

Februarie ne-a adus soarele. Luminile iernii au topit stratul de gheață şi chiciură ce acoperise oraşul. Încurajat, m-am dus într-o sâmbătă acasă la Marina. Un lanț întărea încuietoarea gardului. Dincolo de copaci, bătrâna casă părea mai părăsită ca oricând. O clipă, am crezut că-mi pierdusem mințile. Îmi închipuisem totul? Locuitorii reşedinței fantomatice, povestea lui Kolvenik şi a doamnei în negru, inspectorul Florián, Luis Claret, ființele înviate, personaje pe care mâna neagră a destinului le făcuse să dispară unul după altul... O visasem, oare, pe Marina şi plaja ei fermecată?

„Nu ne amintim decât ceea ce nu s-a petrecut nicicând”.

În acea noapte, m-am trezit strigând, acoperit de o transpirație rece şi fără să ştiu unde eram. În somn, revenisem în tunelurile lui Kolvenik. O urmăream pe Marina fără s-o pot ajunge, până când o descopeream într-o pelerină de fluturi negri; dar, ridicând vălul, ei nu lăsau în urmă decât neantul. Rece. Fără nicio explicație. Demonul distrugător care îl obseda pe Kolvenik. Neantul

de după bezna ultimă.

Când padre Seguí şi colegul meu JF au ajuns la mine în odaie, alertați de strigătele mele, i-am recunoscut abia după câteva secunde. Seguí mi-a luat pulsul, iar JF m-a privit consternat, convins că îmi pierdusem mințile de tot. Nu s-au mişcat de lângă mine până când n-am adormit din nou.

A doua zi, după ce n-o văzusem pe Marina vreme de două luni, am hotărât să mă duc iar la vila din Sarriá. Şi nu aveam să plec înainte de a primi o explicație.

26

Era o duminică foarte cețoasă. Umbrele copacilor cu crengi uscate schițau figuri scheletice. Clopotele bisericii îmi marcau ritmul paşilor. M-am oprit la gardul ce nu mă lăsa să intru. Am observat, totuşi, urme de cauciucuri pe frunzele uscate şi m-am întrebat dacă Germán scosese iar din garaj vechiul Tucker. Am sărit gardul hoțeşte şi m-am strecurat în grădină.

Vila se înălța în cea mai adâncă tăcere, mai întunecată şi mai dezolantă ca niciodată. Printre bălării, am zărit bicicleta Marinei, căzută ca un animal rănit. Lanțul era ruginit, ghidonul ros de umezeală. Am privit peisajul şi m-am simțit ca în fața unei ruine, plină doar cu mobile vechi şi ecouri invizibile.

— Marina? am strigat.

Vântul mi-a purtat glasul departe. Am dat ocol casei, căutând uşa din spate, care ducea în bucătărie. Era deschisă. Masa, goală, era acoperită cu un strat de praf. M-am dus spre odăi. Tăcere. Am ajuns în marele salon al tablourilor. Mama Marinei mă privea din toate, dar pentru mine ochii ei erau ai Marinei. Şi am auzit un plâns în spatele meu.

Ghemuit într-un jilț, Germán plângea, neclintit ca o statuie. Nicicând nu văzusem un bărbat de vârsta lui plângând aşa. Sângele mi-a înghețat în vine. Privea pierdut tablourile. Era palid. Doar piele şi os. De când îl văzusem ultima oară, îmbătrânise. Purta unul dintre costumele de gală pe care mi le aminteam, dar mototolit şi murdar. M-am întrebat de câte zile era aşa. De câte zile stătea în acel jilț.

Am îngenuncheat în fața lui şi i-am atins mâna.

— Germán…

Avea mâna atât de rece, că m-am îngrozit. Brusc, pictorul s-a agățat de mine, tremurând ca un copil. Am simțit că mi se usca gura. L-am îmbrățişat şi l-am

sprijinit, în timp ce plângea pe umărul meu. M-am temut că medicii îi dăduseră vestea cea proastă, iar speranța ultimelor luni se risipise, aşa că l-am lăsat să-şi verse amarul, întrebându-mă unde era Marina, de ce nu era lângă el.

Bătrânul a ridicat privirea. De cum l-am privit în ochi, am aflat adevărul. L-am înțeles cu limpezimea brutală cu care visurile se duc pe apa sâmbetei. Ca un pumnal rece şi otrăvit, care ți se înfige fără leac în suflet.

— Unde-i Marina? am întrebat, aproape bâlbâindu-mă.

Germán n-a putut articula nicio vorbă. Nu era nevoie. Am aflat din privirile lui că vizitele sale la spitalul San Pablo fuseseră false. Şi că medicul de la spitalul La Paz nu-l consultase nicicând pe pictor. Am aflat că bucuria şi speranța arătate de Germán la întoarcerea de la Madrid nu aveau nicio legătură cu el. Marina mă dusese de nas încă de la început.

— Boala care i-a adus moartea maică-sii, a murmurat Germán, o omoară şi pe ea, prietene Óscar, o omoară şi pe Marina mea.

Am simțit că pleoapele mi se lăsau, grele ca lespezile, şi că lumea se dezintegra lent în jurul meu. Germán m-a îmbrățişat iar, şi acolo, în salonul trist al bătrânei vile, am plâns împreună cu el ca un biet imbecil, în timp ce ploaia începea să cadă asupra întregii Barcelone.

Din taxi, spitalul San Pablo mi s-a părut un oraş suspendat în nori, numai turnuri ascuțite şi cupole imposibile. Germán îşi pusese un costum curat şi păşea lângă mine în tăcere. Țineam un pachet ambalat ca pentru un cadou, în cea mai lucioasă hârtie de care putusem face rost. Când am ajuns, medicul care o îngrijea pe Marina, un oarecare Damián Rojas, m-a privit de sus în jos şi mi-a dat instrucțiuni. Să n-o obosesc pe Marina. Să mă arăt pozitiv şi optimist. Ea avea nevoie de ajutorul meu, nu eu de-al ei. Nu venisem acolo să plâng sau să mă vait. Ci s-o ajut. Dacă nu puteam respecta

acele reguli, era mai bine să nu mă întorc acolo. Damián Rojas era un medic tânăr, iar halatul încă îi mai mirosea a facultate. Vorbea sever şi nerăbdător şi n-a fost prea politicos. În alte circumstanțe, l-aş fi luat drept un cretin arogant, dar ceva din el îmi spunea că încă nu învățase să se distanțeze de durerea pacienților, iar acea purtare îl ajuta să supraviețuiască.

Am urcat la etajul patru şi am luat-o pe un coridor lung, ce părea nesfârşit. Mirosea a spital, o mixtură de boală, dezinfectant şi odorizant. Puținul curaj ce-mi mai rămăsese s-a risipit dintr-o suflare, de cum am pus piciorul în acea aripă a clădirii. Germán a intrat primul în salon. M-a rugat să aştept afară până îi anunța Marinei vizita mea. Simțea că Marina n-ar fi vrut s-o văd acolo.

— Stai să-i vorbesc eu mai întâi, Óscar…

Am aşteptat. Culoarul era un şir nesfârşit de uşi şi voci pierdute. Chipuri încărcate de durere şi deznădejde se încrucişau în tăcere. Mi-am repetat de nenumărate ori sfaturile doctorului Rojas. Venisem să dau o mână de ajutor. În sfârşit, Germán s-a ivit în uşă şi a făcut semn că da. Am înghițit în sec şi am intrat. Germán a rămas afară.

Salonul era un dreptunghi alungit, unde lumina se evapora înainte de a ajunge la podea. Pe ferestrele mari se zărea bulevardul Gaudí, întinzându-se la infinit. Turnurile bisericii Sagrada Familia tăiau cerul în două. În încăpere erau patru paturi despărțite prin perdele de pânză aspră. Prin ele se zăreau siluetele vizitatorilor, ca într-un spectacol de umbre chinezeşti. Marina ocupa ultimul pat de pe partea dreaptă, de lângă fereastră.

În primele clipe, cel mai greu mi-a venit să-i înfrunt ochii. Era tunsă băiețeşte. Fără părul ei lung, Marina mi s-a părut umilită, dezbrăcată. Mi-am muşcat limba tare, ca să stăvilesc lacrimile ce-mi urcau din suflet.

— Mi-au tăiat părul, a spus, ghicindu-mi gândul. Pentru analize.

Am văzut urme pe gât şi pe ceafă, care te dureau la o

simplă privire. Am încercat să zâmbesc şi i-am întins pachetul.

— Mie îmi place, am comentat în loc de orice alt salut.

A primit pachetul şi l-a lăsat în poală. M-am apropiat şi m-am aşezat lângă ea, în tăcere. Mi-a luat mâna şi mi-a strâns-o cu putere. Slăbise. I se distingeau coastele sub cămaşa de noapte albă, de spital. Avea două cercuri negre sub ochi. Buzele îi erau două linii subțiri şi uscate. Ochii ei cenuşii nu mai străluceau. A deschis pachetul cu mâini nesigure şi a scos cartea. A răsfoit-o şi a ridicat ochii, intrigată.

— Toate paginile-s albe…

— Pentru moment, am replicat. Avem o poveste bună de spus, şi eu pot oferi cărămizile…

A strâns cartea la piept.

— Cum ți se pare Germán? m-a întrebat.

— Bine, am mințit. Obosit, dar bine.

— Şi tu, ție cum îți merge?

— Mie?

— Nu. Mie. Sigur că ție.

— Eu sunt bine.

— Haida-de, mai ales după predica sergentului Rojas…

Am ridicat din sprâncene, ca şi cum n-aveam nici cea mai vagă idee la ce se referea.

— Mi-a fost dor de tine, a zis.

— Şi mie de tine.

Vorbele ne-au rămas suspendate în aer. Ne-am privit lung, în tăcere. Am văzut că fațada Marinei se prăbuşea.

— Ai dreptul să mă urăşti, a spus.

— Să te urăsc? De ce să te urăsc?

— Te-am mințit, a zis Marina. Când ai adus ceasul lui Germán, ştiam deja că eram bolnavă. Am fost egoistă, voiam să am un prieten şi cred că ne-am pierdut pe drum.

Am întors privirea spre fereastră.

— Nu, nu te urăsc.

Mi-a strâns iar mâna. S-a ridicat în capul oaselor şi m-

a îmbrățişat.

— Îți mulțumesc pentru că eşti cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată, mi-a şoptit la ureche.

Am simțit că mi se taie răsuflarea. Am vrut s-o iau la goană. Marina m-a strâns cu putere, şi m-am rugat Domnului ca ea să nu-şi dea seama că plângeam. Doctorul Rojas avea să-mi interzică vizitele.

— Dacă mă urăşti măcar un pic, doctorul Rojas n-are să se supere, a spus. Sigur face bine la globulele albe sau cam aşa ceva.

— Atunci doar un pic.

— Mulțumesc.

27

În săptămânile ce au urmat, Germán Blau mi-a devenit cel mai bun prieten. De cum se sfârşeau orele la internat, la cinci şi jumătate după-amiază, fugeam să-l întâlnesc pe bătrânul pictor. Luam un taxi până la spital şi ne petreceam după-amiaza cu Marina, până când infirmierele ne dădeau afară. În drumurile din Sarriá până pe bulevardul Gaudí, am învățat că iarna Barcelona poate fi cel mai trist oraş din lume. Mi-am însuşit poveştile şi amintirile lui Germán.

În lungile aşteptări de pe coridoarele dezolante ale spitalului, Germán mi-a împărtăşit intimități pe care nu le mărturisise decât soției lui. Mi-a vorbit despre anii petrecuți alături de maestrul său, Salvat, despre căsnicia lui şi despre faptul că doar tovărăşia Marinei îl ajutase să supravieţuiască pierderii soției. Dar şi despre îndoielile şi temerile lui, despre faptul că viața îl învățase că tot ce considera adevărat era o simplă iluzie şi că erau prea multe lecții pe care nu merita să le reții. Iar eu i-am vorbit pentru întâia oară fără rețineri despre Marina şi visele mele de viitor arhitect, din acele zile când nu mai credeam în viitor. I-am vorbit despre singurătatea mea şi despre cum mă simțisem, până la întâlnirea cu ei, pierdut printre întâmplările lumii. Mă temeam că, dacă îi pierdeam, acea stare avea să revină. Ştiam că vorbele mele erau doar o încercare de a-mi lămuri propriile sentimente şi mă lăsam în voia sorții.

Păstrez amintiri deosebite despre Germán Blau şi zilele petrecute împreună în casa lui şi pe coridoarele spitalului. Amândoi ştiam că ne unea doar Marina şi că, în alte împrejurări, n-am fi ajuns nicicând să schimbăm o vorbă. Am crezut mereu că Marina era tot ce era grație lui şi nu mă îndoiesc nici că tot ceea ce sunt, la urma urmei nu prea mult, i se datorează, mai mult decât îmi place să admit, tot lui. Sfaturile şi vorbele lui le țin sub cheie în

cufărul memoriei, cu convingerea că într-o zi voi răspunde cu ajutorul lor propriilor mele temeri şi îndoieli.

În luna martie a acelui an, a plouat aproape zilnic. María scria povestea lui Kolvenik şi a Evei Irinova în caietul pe care i-l dăruisem, în timp ce zeci de medici şi asistente se duceau şi veneau cu noi şi noi probe şi analize. Tot atunci mi-am amintit de promisiunea făcută cândva Marinei în funicularul din Vallvidrera şi am început să lucrez la catedrală. Catedrala ei. Am luat de la biblioteca internatului o carte despre catedrala din Chartres şi am început să desenez piesele modelului pe care voiam să-l proiectez. Mai întâi, le-am decupat din carton. După mii de încercări care aproape m-au convins că nu aveam să pot proiecta vreodată nici măcar o cabină telefonică, i-am cerut unui dulgher de pe strada Margenat să-mi facă piesele din lemn.

— Ce construieşti, băiete? m-a întrebat, intrigat. Un radiator?

— O catedrală.

Marina mă privea curioasă, în timp ce-i înălțăm micuța catedrală pe glaful ferestrei. Uneori, făcea glume care nu mă lăsau să dorm zile la rând.

— Nu te cam grăbeşti, Óscar? mă întreba. Parcă aştepți să mor mâine.

Curând, catedrala mea a devenit populară printre ceilalți pacienți din salon şi vizitatorii lor. Doña Carmen, o seviliană de optzeci şi patru de ani, care ocupa patul alăturat, îmi arunca priviri sceptice. Avea un caracter puternic, cu care putea distruge armate întregi, şi un fund cât un Fiat 600. Dirija personalul spitalului cu fluierul. Fusese speculantă, cupletista, dansatoare de flamenco, contrabandista, bucătăreasă, tutungioaică şi Dumnezeu mai ştie ce. Îngropase doi soți şi trei fii. Douăzeci de nepoți şi alte rude veneau s-o vadă şi s-o adore. Ea îi punea la punct, spunând că fleacurile erau pentru proşti. Mie mi s-a părut întotdeauna că doña

Carmen greşise secolul şi că, de-ar fi fost ea, Napoleon n-ar fi trecut Pirineii. Toți cei prezenți, cu excepția diabeticilor, aveam aceeaşi părere.

În cealaltă parte a încăperii stătea Isabel Llorente, o doamnă cu aer de manechin, care vorbea în şoaptă şi părea ieşită dintr-o revistă de modă antebelică. Îşi petrecea ziua machiindu-se şi potrivindu-şi peruca într-o oglinjoară. Chimioterapia o lăsase cheală ca o minge de biliard, dar ea era convinsă că nimeni nu ştia asta. Am aflat că fusese Miss Barcelona în 1934 şi iubita unui primar al oraşului. Ne vorbea mereu despre o poveste de iubire cu un formidabil spion care avea s-o scape la un moment dat din locul oribil unde ajunsese. Doña Carmen dădea ochii peste cap ori de câte ori o auzea. Nimeni n-o vizita niciodată şi era de ajuns să i se spună cât de frumoasă era ca să surâdă o săptămână. Într-o joi după-amiază de la sfârşitul lui martie, am intrat şi i-am găsit patul gol. Isabel Llorente murise în acea dimineață, cavalerul ei n-o mai putea salva.

Cealaltă pacientă din încăpere era Valeria Astor, o fetiță de nouă ani, care respira cu ajutorul traheotomiei. Ori de câte ori intram, îmi zâmbea. Mama ei îşi petrecea cât timp putea alături de ea şi, când n-o lăsau, dormea pe coridoare. În fiecare zi îmbătrânea cât într-o lună. Valeria mă întreba mereu dacă prietena mea era scriitoare, iar eu îi răspundeam că da şi că, în plus, era faimoasă. Odată m-a întrebat – n-am să ştiu niciodată de ce – dacă eram polițist. Marina obişnuia să-i spună poveşti pe care le inventa din mers. Cel mai mult îi plăceau cele cu fantome, prințese şi locomotive, în această ordine. Doña Carmen asculta poveştile Marinei şi râdea cu poftă. Drept mulțumire, mama Valeriei, o femeie trecută şi simplă, al cărei nume n-am izbutit niciodată să mi-l amintesc, i-a tricotat Marinei un şal din lână.

Doctorul Damián Rojas trecea de câteva ori pe zi pe acolo. Cu timpul, îmi devenise simpatic. Am descoperit că fusese cu ani în urmă la aceeaşi şcoală cu mine şi pe cale

să intre la seminar. Avea o logodnică splendidă, Lulú. Tânăra avea o colecție de fuste mini şi ciorapi de mătase neagră care îți tăiau răsuflarea. Îl vizita sâmbătă de sâmbătă şi adeseori venea să ne salute, întrebând dacă bruta ei de logodnic se purta frumos. De câte ori mi se adresa, mă înroşeam pe dată ca un ardei. Marina râdea de mine şi obişnuia să spună că, dacă mă mai uitam mult la ea, aveam să par un fustangiu. Lulú şi doctorul Rojas s-au căsătorit în aprilie. Când, după o săptămână, medicul s-a întors din scurta lui lună de miere, petrecută în Menorca, era ca o spaghetă. Infirmierele mureau de râs doar uitându-se la el.

Vreme de câteva luni, asta mi-a fost lumea. Orele de la internat erau un interludiu inexistent. Rojas se arăta optimist cu privire la starea Marinei. Spunea că era puternică, tânără şi că tratamentul dădea rezultate. Germán şi cu mine nu ştiam cum să-i mai mulțumim. I-am făcut cadou trabucuri, cravate, cărți şi chiar un stilou Mont Blanc. El protesta şi argumenta că-şi făcea doar datoria, dar amândoi ştiam că stătea în spital mai mult decât oricare alt medic.

Pe la sfârşitul lui aprilie, Marina s-a îngrăşat puțin şi a prins ceva culoare în obraji. Făceam mici plimbări pe coridor şi, când frigul a început să se domolească, ieşeam în claustrai spitalului. Marina continua să scrie în caietul pe care i-l dăruisem, deşi nu mă lăsa să citesc niciun rând.

— Unde-ai ajuns? întrebam eu.

— Ce întrebare prostească!

— Proştii pun întrebări prosteşti. Iar deştepții răspund la ele. Unde-ai ajuns?

Nu-mi spunea niciodată. Intuiam că scrierea poveştii pe care o trăiserăm împreună avea o însemnătate deosebită pentru ea. În cursul unei plimbări prin claustru, îmi spusese ceva ce mă înfiorase.

— Promite-mi că, dacă mi se întâmplă ceva, ai să termini tu povestea.

— Ai s-o termini tu, replicasem, şi în plus va trebui să mi-o dedici.

Între timp, micuța catedrală de lemn creştea şi, cu toate că doña Carmen spunea că-i amintea de crematoriul de gunoi din San Adrián de Besós, săgeata din vârf i se profila perfect. Germán şi cu mine am început să plănuim o excursie cu Marina la locul ei favorit, plaja secretă dintre Tossa şi Sant Feliu de Guíxols, de cum avea să poată ieşi din spital. Mereu prudent, doctorul Rojas ne-a sugerat drept termen jumătatea lui mai.

În acele săptămâni am aflat că se poate trăi aproape doar cu speranță.

Doctorul Rojas era de părere că Marina trebuia să meargă şi să facă gimnastică în spital cât mai mult cu putință.

— Nu strică să ai grijă de tine puțin, a spus.

De când se căsătorise, Rojas devenise expert în probleme femeieşti, sau, cel puțin, aşa credea el. Într-o sâmbătă, m-a trimis cu soția lui, Lulú, să cumpăr un halat de mătase pentru Marina. Era un dar, şi l-a plătit din propriu-i buzunar. Am însoțit-o pe Lulú la un butic de lenjerie de pe Rambla de Cataluña, de lângă cinematograful Alexandra. Vânzătoarele o cunoşteau. Am urmat-o pe Lulú prin tot buticul, privind-o cum încerca o infinitate de corsete care îți ațâțau imaginația. Lucru infinit mai stimulant decât şahul.

— Asta o să-i placă logodnicei tale? mă întreba Lulú, lingându-şi buzele nespus de roşii.

Nu i-am spus că Marina nu-mi era logodnică. Eram mândru că exista cineva care putea crede aşa ceva. În plus, experiența cumpărării de lenjerie cu Lulú a fost atât de îmbătătoare, că m-am mărginit să încuviințez totul ca prostul. Când i-am povestit, Germán a râs cu poftă şi mi-a mărturisit că şi el o credea pe soția doctorului foarte primejdioasă pentru sănătate. Era prima oară după luni

de zile când îl vedeam râzând.

Într-o sâmbătă dimineață, pe când ne pregăteam să mergem la spital, Germán m-a rugat să urc în camera Marinei să caut un flacon cu parfumul ei favorit. Căutând în sertarele comodei, am găsit pe fundul unuia o foaie de hârtie împăturită. Am desfăcut-o şi i-am recunoscut imediat scrisul. Textul Marinei vorbea despre mine. Era plin de tăieturi şi paragrafe şterse. Supraviețuiseră doar aceste rânduri:

Prietenul meu Óscar e unul dintre prinții fără regat care aleargă pe-aici aşteptând ca sărutările să-l transforme în sobol. Înțelege totul pe dos şi de aceea îmi şi place atât de mult. Oamenii care cred că înțeleg totul la dreapta fac lucrurile la stânga, iar asta, venind de la o stângace, spune totul. Mă priveşte şi crede că nu-l văd. Îşi închipuie că, dacă mă atinge, mă evapor şi că, dacă n-o face, s-ar evapora el. M-a urcat pe un piedestal atât de înalt, că nu poate să ajungă la el. Crede că buzele mele sunt poarta raiului, dar nu ştie că-s otrăvite. Iar eu sunt atât de laşă că, pentru a nu-l pierde, nu i-o spun. Mă prefac că nu-l văd şi că, într-adevăr, am să mă evapor…

Prietenul meu Óscar e unul dintre prinții care ar face bine să stea deoparte de poveşti şi de prințesele care le populează. Nu ştie că-i Făt-Frumosul care trebuie să o sărute pe Frumoasa din Pădurea Adormită, ca s-o trezească din somnul ei veşnic, dar asta pentru că Óscar ignoră faptul că toate poveştile-s minciuni, deşi nu toate minciunile-s poveşti. Prinții nu-s Frumoşi, iar Fetele din Păduri Adormite, chiar dacă nu-s frumoase, nu se trezesc nicicând din somn. E cel mai bun prieten pe care l-am avut şi, dacă îl voi întâlni pe Merlin, am să-i mulțumesc că mi-a tăiat calea.

Am pus hârtia la loc şi am coborât la Germán. Îşi pusese o cravată specială şi era mai însuflețit ca oricând. Mi-a zâmbit şi i-am întors surâsul. În taxi am zărit

soarele strălucind. Barcelona purta haine de sărbătoare, care îi prosteau şi pe turişti, şi norii, care se opreau şi ei să o privească. Dar nimic n-a izbutit să şteargă neliniştea pe care rândurile Marinei mi-o sădiseră în minte. Era 1 mai 1980.

28

În dimineața aceea, am găsit patul Marinei gol, fără cearşafuri. Nu rămăsese vreo urmă nici din catedrala de lemn, nici din lucrurile ei. Când m-am întors, Germán pleca în goană după doctorul Rojas. M-am luat după el. L-am găsit în cabinetul lui; nu părea să fi pus geană peste geană.

— A avut o cădere.

Ne-a explicat că în noaptea anterioară, la nici două ore după plecarea noastră, Marina avusese o insuficiență respiratorie, iar inima i se oprise pentru treizeci şi patru de secunde. O resuscitaseră, iar acum era la secția de terapie intensivă, în stare de inconştiență. Starea ei era stabilă, iar Rojas credea că ea putea pleca de acolo în mai puțin de douăzeci şi patru de ore, deşi nu voia să ne dea speranțe deşarte. Am observat că lucrurile Marinei, caietul, catedrala din lemn şi halatul pe care nu ajunsese să-l arboreze erau pe glaful ferestrei din cabinetul lui.

— O pot vedea pe fiica mea? a întrebat Germán.

Rojas ne-a însoțit personal la secția de terapie intensivă. Marina se afla sub o rețea de tuburi şi aparate de oțel, mai monstruoasă şi mai reală decât oricare dintre invențiile lui Mihail Kolvenik. Zăcea ca o simplă bucată de carne, la adăpostul tinichelelor magice. Şi atunci am văzut adevăratul chip al demonului care îl chinuia pe Kolvenik şi i-am înțeles nebunia.

Îmi amintesc că Germán a izbucnit în plâns, şi o forță incontrolabilă m-a scos de acolo. Am fugit fără preget, până mi-am pierdut suflul, şi am ajuns pe nişte străzi zgomotoase, pline de necunoscuți care nu-mi cunoşteau suferința. În jur se mişcau oameni cărora nu le păsa de soarta Marinei nici cât negru sub unghie. Eram într-o lume unde viața ei era o simplă picătură de apă printre valuri. Şi nu mi-a venit în minte decât un singur loc în care mă puteam duce.

Bătrânul edificiu de pe Ramblas era tot în abisul lui întunecos. Doctorul Shelley a deschis uşa, dar nu m-a recunoscut. Podeaua, care mirosea a vechi, era acoperită cu moloz. Lipsa Maríei plutea în aer şi îl făcea să ardă. Doctorul m-a privit dus, cu ochii ieşiți din orbite. L-am însoțit în cabinet şi l-am rugat să se aşeze lângă fereastră. Toată trufia şi răutatea îi dispăruseră. Era doar un biet bătrân, singur şi deznădăjduit.

— A luat-o, a zis, a luat-o…

Am aşteptat respectuos să se liniştească. În sfârşit, a ridicat ochii şi m-a recunoscut. M-a întrebat ce voiam şi i-am spus. M-a privit gânditor.

— Nu mai există niciun flacon din serul lui Mihail Kolvenik. Au fost distruse. Nu-ți pot da ceea ce nu am. Dar, dacă aş avea, nu ți-aş face o mare favoare. Şi ai face o greşeală să-l foloseşti pentru prietena ta. Aceeaşi pe care a făcut-o şi Mihail…

I-am priceput vorbele cu întârziere. Nu avem urechi decât pentru ceea ce vrem să auzim, iar eu nu voiam să aud ce spunea. Shelley mi-a înfruntat privirea fără să clipească. Am bănuit că-mi recunoscuse disperarea, iar amintirile pe care ea i le trezea îl speriau. M-am mirat să descopăr că, de-ar fi depins de mine, chiar atunci aş fi luat-o pe drumul lui Kolvenik. Niciodată nu aveam să-l mai judec.

— Lumea oamenilor e viața, a spus doctorul. Moartea nu ne aparține.

Mă simțeam teribil de ostenit. Voiam să mă predau şi nu ştiam cui. Am dat să plec. Înainte să ies, Shelley m-a strigat din nou.

— Chiar erai acolo? m-a întrebat.

Am încuviințat.

— María a murit în pace, doctore.

I-am văzut ochii lucind în lacrimi. Mi-a întins mâna şi i-am strâns-o.

— Mulțumesc.

Nu l-am mai văzut niciodată.

Chiar la sfârşitul acelei săptămâni, Marina şi-a recăpătat cunoştința şi a plecat de la terapie intensivă. Au instalat-o într-un salon de la etajul doi, cu vedere spre Horta. Era singură. Nu mai scria în caiet şi abia se putea apleca pentru a privi catedrala aproape terminată de la fereastră. Rojas a cerut voie să-i facă un ultim set de analize. Germán a acceptat. Încă mai spera. Când Rojas ne-a anunțat rezultatele, la el în cabinet, i s-a frânt glasul. După luni de luptă, a trebuit să accepte evidența, iar Germán l-a îmbrățişat, bătându-l pe umeri.

— Nu pot face mai mult… nu pot face altceva… Iertați-mă, gemea Damián Rojas.

Două zile mai târziu, am adus-o din nou pe Marina în Sarriá. Medicii nu mai puteau face nimic pentru ea. Ne-am luat adio de la doña Carmen, de la Rojas şi Lulú, care plângea continuu. Mica Valeria m-a întrebat unde-mi duceam logodnica şi dacă acea scriitoare vestită avea să-i mai spună poveşti.

— Acasă. O ducem acasă.

Am plecat de la internat într-o luni, fără să spun nimănui unde plecam. Nu-mi închipuiam că aveau să-mi remarce lipsa. Nici nu-mi păsa. Locul meu era lângă Marina. Am instalat-o în odaia ei. Acum terminată, catedrala stătea pe marginea ferestrei. A fost cel mai frumos edificiu pe care l-am construit vreodată. Germán şi cu mine făceam cu schimbul, veghind-o fără răgaz. Rojas ne spusese că nu avea să sufere, că avea să se stingă molcom, ca o flăcăruie în vânt.

Marina nu mi s-a părut nicicând mai frumoasă decât în acele ultime zile petrecute în vila din Sarriá. Părul îi crescuse iar, mai lucios ca înainte, cu şuvițe alb-argintii. Şi ochii îi erau mai luminoşi. Abia dacă ieşeam din odaia ei. Voiam să profit de fiecare oră şi minut pe care le mai puteam petrece cu ea. Uneori stăteam ceasuri în şir

îmbrățișați și muți, nemișcați. Într-o seară, Marina m-a sărutat pe buze și mi-a șoptit la ureche că mă iubea și că, orice s-ar fi întâmplat, avea să mă iubească veșnic.

A murit în zorii zilei următoare, în liniște, așa cum prevăzuse Rojas. Cum s-a crăpat de ziuă, Marina mi-a strâns mâna cu putere, i-a surâs tatălui său și flăcăruia din ochii ei s-a stins pentru totdeauna.

Am făcut ultimul drum cu Marina în bătrânul Tucker. Germán a condus în tăcere până pe plajă, așa cum făcuserăm și în urmă cu câteva luni. Ziua era atât de luminoasă, încât am vrut să cred că marea, pe care ea o iubea atât de mult, se îmbrăcase de sărbătoare pentru a o primi. Am parcat printre copaci și am coborât pe mal, să-i împrăștiem cenușa.

La întoarcere, Germán mi-a mărturisit, cu inima distrusă, că nu putea conduce până la Barcelona. Am lăsat Tuckerul printre pini. Niște pescari care treceau pe șosea au acceptat să ne ducă până la gară. Am ajuns în gara Francia din Barcelona la șapte zile după ce dispărusem. Mi se părea că trecuseră șapte ani.

M-am despărțit de Germán cu o îmbrățișare pe peronul gării. Nici până azi nu știu unde s-a dus sau ce soartă a avut. Amândoi știam că nu ne-am putea privi iar în ochi fără s-o vedem în ei pe Marina. L-am urmărit cum se îndepărta, o tușă de penel ce se topea pe pânza timpului. Nu mult după aceea, un polițist îmbrăcat civil m-a recunoscut și m-a întrebat dacă nu cumva numele meu era Óscar Drai.

EPILOG

Barcelona tinereții mele nu mai există. Străzile şi lumina ei s-au dus pe vecie şi nu mai trăiesc decât în amintirile mele. Am aflat că vila din Sarriá a fost demolată. Străzile din jurul ei sunt acum sub o autostradă pe care, se zice, aleargă progresul. Bătrânul cimitir e tot la locul lui, presupun, pierdut în cețuri. M-am aşezat pe banca din piață, pe care stătusem de atâtea ori împreună cu Marina. Am distins în depărtare silueta vechiului meu liceu, dar n-am îndrăznit să mă apropii de el. Ceva îmi spunea că, de-aş fi făcut-o, tinerețea mea avea să se risipească pe vecie. Timpul nu ne face mai înțelepți, ci doar mai laşi.

Ani la rând, am fugit fără să ştiu de ce. Am crezut că, dacă trece de zare, umbrele trecutului se vor feri din calea mea. Am crezut că, dacă mă îndepărtez destul, glasurile din mintea mea vor tăcea definitiv. M-am întors, în sfârşit, în piața secretă din fața Mediteranei. Schitul Sant Elm se înălța în depărtare, mereu vigilent. Am găsit vechiul Tucker al prietenului meu Germán. Curios, era tot acolo, la destinația lui finală dintre pini.

Am coborât pe mal şi m-am aşezat pe nisip, acolo unde cu ani în urmă împrăştiasem cenuşa Marinei. Lumina zilei a incendiat cerul şi i-am simțit prezența intensă. Am înțeles că nu mai puteam, nici nu mai voiam să fug. Revenisem acasă.

În ultimele ei zile, îi promisesem Marinei că, dacă ea n-o putea face, aveam să pun eu capăt acestei istorii. Caietul gol pe care i-l dăruisem m-a însoțit în toți aceşti ani. Vorbele ei vor fi şi ale mele. Nu ştiu dacă voi putea să-mi țin promisiunea. Uneori mă îndoiesc de memoria mea şi mă întreb dacă voi fi măcar în stare să-mi amintesc ce s-a întâmplat.

Marina, ai luat toate răspunsurile cu tine.

CARLOS RUIZ ZAFÓN s-a născut la Barcelona în 1964. A lucrat în publicitate şi a colaborat la reviste prestigioase, precum *La Vanguardia* sau *El País*. Pentru câţiva ani, a locuit la Los Angeles, scriind scenarii de film. Şi-a început cariera literară în 1993, cu o carte pentru copii, *Prinţul din negură* (Polirom, 2011), pentru care i s-a decernat Premiul Edebé. I-au urmat romanele *Palatul de la Miazănoapte* (1994; Polirom, 2011), *Luminile din septembrie* (1995; Polirom, 2012), *Marina* (1999; Polirom, 2010), *Umbra vântului* (2001; Polirom, 2005), distins cu Prix du Meilleur Livre Étranger în 2004 şi desemnat cea mai bună carte a anului 2002 de cititorii revistei *La Vanguardia*; în anul 2008 a apărut *Jocul îngerului* (Polirom, 2009). Cărţile sale au fost traduse în peste patruzeci de limbi şi au cucerit numeroase premii şi milioane de cititori de pe toate continentele.

Coperta seriei: Radu Răileanu
Foto copertă: © by Bruno Postle

24071

BIBLIOTECA POLIROM ACTUAL

O fermecătoare fantezie gotică, în care Barcelona cea misterioasă îşi spune poveştile trecutului şi devine teritoriul unor aventuri ciudate pentru o adolescentă plecată în căutarea cunoaşterii.

„Bun venit într-o lume misterioasă, unde timpul ia turnuri diabolice, iar umbrele sunt întunecate şi înfricoşătoare."

Carlos Ruiz Zafón

„Carlos Ruiz Zafón este cea mai originală voce a romanului spaniol contemporan."

La Vanguardia

„Iată o carte care are de toate: dragoste, mister, răzbunare şi, mai important decât orice, o poveste construită magistral."

The Philadelphia Enquirer

ISBN 978-973-46-3482-8
9 789734 634828

www.polirom.ro

LIBRIS
Lei 27.95

{1} Bulevardul Columb

{2} Bulevardul Buna-Vestire.

{3} Influențat de lumina impresionistă, pictorul spaniol Joaquin Sorolla (1863–1923) a pictat scene de gen, peisaje, tablouri istorice care ilustrează culoarea şi lumea mediteraneene, numeroase portrete şi fresce. În pictura din Spania de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului XX, opera sa reprezintă momentul celei mai mari splendori în portrete şi peisaje, în care se îmbină tehnica transparențelor promovate de acuareliştii englezi, impresionismul propriu-zis şi tradiția spaniolă.

{4} Diminutiv al prenumelui Remedios.

{5} Partizan al desființării oricărei autorități; anarhist.

{6} Vestit parc din Barcelona, conceput şi construit de marele arhitect Antoni Gaudí pentru bogătaşul omonim.

{7} Alfonso al XIII-lea (Madrid, 1886 – Roma, 1941), rege al Spaniei (1886–1941), fiul postum al regelui Alfonso al XII-lea şi al Mariei Cristina de Habsburg-Lorena. S-a căsătorit (1906) cu Victoria Eugenia de Battenberg, nepoata lui Eduard al VII-lea al Angliei şi sora reginei Maria a României. A supraviețuit mai multor atentate (unul chiar în ziua nunții). După căderea dictaturii lui Primo de Rivera, victoria republicanilor în alegerile municipale din aprilie 1931 a dus la plecarea sa în exil. Cu puțin timp înainte de a muri, a abdicat în favoarea celui de-al treilea fiu, Juan de Borbon y Battenberg, tatăl actualului rege al Spaniei, don Juan Carlos I.

{8} Catalonia.

{9} Numele spaniol al dinastiei de Bourbon, a cărei ramură iberică domneşte în Spania.

{10} Oraşul Vechi.

{11} Bine-cunoscută revistă mondenă din Spania.

{12} Mişcare politică de orientare fascistă, înființată în 1934 prin fuziunea Falangei Spaniole Tradiționale (FET, fondată în 1933 de către José Antonio Primo de Rivera) cu Ofensiva Național-Sindicalistă (JONS, fondate în 1931). După înfrângerea puterilor Axei, falangiştii au pierdut puterea, milițiile şi junta lor politică au fost dizolvate, iar Falanga a fost absorbită de aparatul de stat. După moartea lui Franco (1975), alte partide şi-au însuşit ideologia şi simbolurile ei.

{13} Piața Regală.

{14} Divizie spaniolă alcătuită din 40.000 de voluntari franchişti ; trimisă în ajutorul armatei germane pe frontul de la Novgorod şi la asediul Sankt Petersburgului, divizia a luptat pe frontul sovietic din octombrie 1941 până în octombrie 1943, pierzând 4.000 de

combatanți.

{15} „Valea celor Căzuți", spectaculos monument funerar în memoria celor 50.000 de victime ale războiului civil din Spania, unde sunt îngropați Francisco Franco şi José Antonio Primo de Rivera. Biserica şi monumentul au fost înălțate (1940-1960), în condiții de maximă severitate, prin munca deținuților politici (republicani).

{16} Celebru vin roşu spaniol.

{17} Recipient metalic, rotund şi nu prea adânc, umplut cu jăratic şi folosit în casele din regiunile mediteraneene, lipsite de sobe, pentru a da căldură.